

**FRATERNITAS
METROPOLITANA**

Redaktors: Jānis Ansbergs
Redakcijas komisija: † Kārlis Saulītis, Artūrs Druva,
Arnolds Abermanis, Ludvigs Reiters, Staņislāvs Duļevskis
un Egons Rasmanis.
Izdevējs: Fraternitas Metropolitana's Konvents

1-14423

Karoga dziesma.

Mums saules zelts ir kara balva
Ko spožu nākamību sveikt,
Pret to lai lūcas katra galva,
Kas diezus darbus domā veikt.

Mums violetais - ilgas cētās,
Lai latvju Tauta stipra kļūst,
Lai nekļūcas, bet cīnās kvēlās
Par godu tautu saimei kļūst.

Mu zaļajā - mums smaida daba,
Kas krāšņa latvju āres krāj,
Kas dzīvē - mums kā māte laba
Mu navē mūs pie krūts savs kļūst.

Zelt - violeti - zaļais karogs,
Lai sargā mūsu vienību,
Ar to mēs droši cīnā ejam -
Par godu, draugu, tēviņu.

Karlis Jāņevs.

PA VĒSTURES TEKĀM

1964. gada 6. oktobrī pagāja 40 gadi kopš Fraternitas Metropolitana uzsāka savu darbību Rīgā kā Latvijas Universitātes studentu korporācija. Bet zīmīgs korporācijas vēsturei ir tas fakts, ka Prezidiju Konvents, uzņemot korporāciju savā sastāvā, to kvalificējis kā tiešu turpinājumu studentu korporācijai Fraternitas Petropolitana, kas dibināta 1896. gada 18. decembrī Pēterburgā ar nolūku pulcināt ap sevi visus nacionāli domājošos Pēterburgā studējošos latviešu studentus. Pareizi saprast korporācijas vēsturisku nozīmi var tikai tad, ja aplūko šo vēsturi kā vienotu jēdzienu. Neapšaubāmi, Rīgas laiks korporācijai bija „zelta laiks”, tomēr tagad, pēc otrā pasaules kara, kur Fraternitas Metropolitana aktīvie studenti atkal izkaisīti pa dažādām universitātēm, līdzīgi kā tas bija Pēterburgā, sevišķi šis Pēterburgas laiks kļuvis zīmīgs un ievērojams. Lai labāki saprastu tagadni, ir lietderīgi paklausīties vēstures soļos un pastaigāt pa vēstures tekām.

Pēterburgas latviešu studenti pagājušā gadsimta otrā pusē jau vairākus gadus turējušies kopā zem „Pēterburgas studentu pulciņa” vārda. Bez tautiskas studentu sadzīves tos pulcinājuši arī rakstniecības vakari. Bet 1896. gadā Pēterburgas latviešu studentus nobrieda doma šo pulciņu noorganizēt uz ciešākiem organizatoriskiem pamatiem, izvēloties korporācijas formu līdzīgi Lettonia'i Tērbatā un Selonijai Rīgā. Dibināšanas sanāksme notika 1896. gada 6. decembrī (pēc vecā stila), svētdienā, sanāksmes ierosinātāja Freija dzīvoklī, Akmeņu Salā. Piedalījās studenti Skrapstis (Mežu Inst.), Freijs (Univers.), Lonfelds (Ceļu Inst.), Vilmanis (Universitātes jur. fak.), Treiņmanis (Universitātes filol. fak.), Sutts (Kalnu Inst.), Sņķers (Kaŗa med. akad.), Jēgers (Universitātes jur. fak.), Kuzņecovs (Kalnu Inst.), Treiņmanis Alfreds (Technoloģijas Inst.), Zilītis (Universitātes filol. fak.) un Steģis (Satiksmes ceļu Inst.). Kā jau organizācijas nosaukums Fraternitas Petropolitans (vēlāk Fraternitas Petropolitana) liecina nodibinātā organizācija bija korporācija. Dibināšanas protokolā bija atzīmēts, ka tiek nodibināta korporācija pēc Tērbatas latviešu studentu korporācijas Lettonia un Rīgas Selonija parauga. Pirmais prezidijs bija: seniors Skrapstis, viceseniors Freijs, sekretārs Sņķers, kasieris Lonfelds. Pārējās amata personas nolēma ievēlēt tad, kad būs paveikti svarīgākie organizācijas izveidošanas darbi. Pirmajā laikā nolēma par konventa dzīvokli izlietot Freija, Sņķera un Steģa dzīvokļus. Pēc neilga laika pagaidu konventa dzīvoklis bija iekārtots Steģa dzīvoklī Gutujeva Salā, novietojot tur korporācijas bibliotēku, dokumentus un citu mantu, kā arī noturot tur korporācijas sanāksmes. Tā kā Pēterburgā valdīja bargs policejisks režīms, tad piesardzības dēļ sanāksmēm parasti piedeva alus vākara izskatu.

PĒTERIS SŅĶERIS, Fraternitas Petropolitāna dibinātājs, pirmā prezidija sekretārs, vēlāk seniors (1897.-1902). Beidzis Pēterburgas kaŗa medicīnas akadēmiju, papildinājies Berlīnē un Parīzē un 1904. gadā ieguva Dr. med. gradu, darbojies minēto pilsētu augstskolās par asistentu. 1905.-1914.g. Rīgas kaŗa slimnīcas ārsts, 1914. gadā papildinājies Viņē, 1915.g. Latv. strēlnieku 2. brigādes ārsts, 1916.-1918.g. Tērbatas universitātes pr.doc., 1919.g. Latvijas universitātes docents, kopš 1923. g. profesors ādas un veneriskās slimībās, 1933.-36.g. un 1937.-39.g. medicīnas fakultātes dekāns. Ar 1919.g. ārsts-generālis Kaŗa sanitārās pārvaldes priekšnieks. Publicējis 33 darbus savā speciālitātē. Miris 1945. gadā.

Korporācijas dibināšanai Pēterburgā bija ļoti nelabvēlīgi apstākļi. Vispirms, Pēterburgā nebija viena universitāte, bet augstāko mācības iestāžu skaits bija pāri par 20 un latvieši bija izkaisīti pa daudzām augstskolām. Tērbatas un Rīgas korporāciju vēstures rāda, ka viena augstākā mācības iestāde pilsētā, viens rektors, viena augstskolas satveršme ievērojami sekmē korporācijas rašanos un pastāvēšanu. Jaunai studentu korporācijai ir jāiegūst legalitāte no rektora un eventl. no pastāvoša korporāciju augstākā organa un tas bija viss. Fraternitas Petropolitana bija interuniversitāšu korporācija un kā tādai tai bija ļoti grūti legalizēties. Tērbatā, mācības apgabala kurators senātors fon Bradke 1855. gada 27. aprīlī izsludināja tā sauc. „Krons Comment”, resp. noteikumus, kas studentiem nodrošināja iespēju apvienoties korporācijās un jau nodibināto Tērbatas korporāciju šaržēto Konventu atzina par tiesīgu uzņemt jaunas korporācijas, lēmumu pa-

ziņojot universitātes vadībai. Šāda akadēmiskā brīvība ievērojami veicināja korporāciju rašanos un pastāvēšanu. Līdzīgs stāvoklis bija Rīgā. Arī šeit akadēmisko brīvību radīja Krievijas ķeizara Aleksandra II apstiprinātie noteikumi par Rīgas Politehniskā Institūta studentu korporācijām. (1877. gada 18. febr.). Pēterburgā šādas tiesiskas bāzes korporācijām nebija. Tieši otrādi, Pēterburga bija cara pilsēta un visiem bija jādzīvo smagajā cara ēnā, kas bija aizdomu pilna, īpaši pret organizācijām, kas ir kautkas noslēgts un kam ir kautkas noslēpjams un uz ārieni nerādāms.

Šādos apstākļos Pēterburgā korporācijas dibinājās un jo drīz viena, otra bija spiesta savu darbību pārtraukt. Tā 1837. gadā nodibinājās korporācijas Fraternitas Baltica (zils, balts, zelts) un Rutenia (oranžs, balts, melns), bet jau 1848. gadā abas korporācijas bija slēgtas. 1833.-46. g. pastāvēja poļu korporācija Polonia (ziņas par krāsām nav saglabājušās). Hipocratica (melns, balts, sarkans) pastāvēja 10 gadus (1845.-1855.). 1854. gadā dibinātā Teutonia (zils, balts, oranžs) un 1857. gadā nodibinātā Fraternitas Boreālis (zaļš, balts, sarkans) jau 1861. gadā pazūd. Vienīgais no tikko pieminēto korporāciju likteņiem bija vācu korporācija Nevania, dib. 1847. gadā (gaiši zils, balts, tumši zils). Nevania uzturēja sakarus ar Tērbatas Ch!C! un Rīgas C!C! korporācijām, tai bija nozarojums ar savu C!Q! Vācijā un tai bija ļoti labi sakari galmā. 1862. gadā ģenerālgubernators firsts Suvorovs korporācijas Nevania pastāvēšanu apstiprināja. Interesanti, ka Nevania atzišanu ieguva no gubernatora un nevis no rektora, kaut arī tā pastāvēja pie Pēterburgas Universitātes. Apstiprināšana dota mutvārdiem, rakstiska apstiprināšanas akta nav bijis. Īsu laiku Pēterburgā pastāvēja šaržēto Konvents, kurā ņēma daļību Nevania un Teutonia, bet tam legāla pamata nebija. Sadarbība ar citām korporācijām neiznāca ne mūsu Fraternitas Petropolitana, nedz arī igauņu 1913. gadā nodibinātai korporācijai Rotalia (zils, melns, zaļš). Fraternitas Petropolitana vairākkārt pārcilāja legalizēšanās jautājumu, pārrunāja arī ar korporācijas labvēļiem Mārtiņu Remiķi, Henriju Visendorfu un Oskaru Rāviņu, kam bija sakari un iespaids administrācijā. Bet atzinums bija: jāveido sava organizācija, jādarbojas, bet jāpāliek nelegālā stāvoklī.

1897. gada rudenī korporācijā iestājās latviešu studenti, kam tālākos semestros bija lemts kļūt par savas organizācijas spēcīgajiem buršiem. Starp tiem bija elektricības studenti Hugo Resnais un Osvalds Murevskis, ceļu inženieris Ģederts Lapa (dzejnieka Lapas Mārtiņa dēls), filologs Aleksis Gulēns, mežkopības studenti Andrejs Teikmanis un Jānis Zemītis. Vēl lielāks korporācijas locekļu pieplūdums bija nākošajā 1898. gadā, kad frateru vispārējam konventam pievienojās stud. ing. Jānis Linters, Kalnu inženieru zinātņu students Kalniņš, jurists Konrāds Bulāns (vēlākais dzejnieks Fallijs), ceļu inženieris Pēteris Stakle, civilinženieru zinātņu students Kampars un citi.

!P! dibinātājs, Satiksmes ceļu inženieru institūta students Pēterpili VALFRĪDS STEĢIS, kam visilgāk bija lemts aktīvi līdzdarboties pašā dibinātās korporācijas sastāvā visos vēstures posmos: Pēterpili, Rīgā un trimdā, kā arī pirmam no k-ta locekļiem sasniegt 100 sēmeštru - centum stātusu. Savas dzīves pēdējos gadus vadidams Bostonā, viņš vienmēr aktīvi līdzdarbojas k-ta dzīvē, neiztrūkdams ne sarīkojumos, ne kārtējos konventos, ne zēnu literāros vakaros. Ar zeltvioleti-zaļo karogu izvadīts pēdējā gaitā, tagad atdusas Ģetzemānes kapos Bostonā.

1899. gada 15. septembrī, pārvēlot amatpersonas, Pēteru Sniķera vietā par senioru ievēlēja Hugo Resno. Viņa personā korporācija atrada spēcīgu buršu, kam bija lemts kļūt par tās izveidotāju līdz pilnīgai korporācijas struktūrai.

Par šo posmu savās atmiņās Hugo Resnais raksta: „1899. g. Sniķers no seniora amata atteicās un tad, 15. septembrī par senioru ievēlēja mani. Tā kā no pašas jaunības biju dedzīgs korporāciju piekritējs, tad nācu ar priekšlikumu izveidot Frat. Petropolitana organizāciju līdz pilnīgai korporāciju struktūrai. Priekšlikumu visi uzņēma ar sajūsmu, izņemot Kalniņu, Salmiņu un Bulānu, kam bija iebildumi pret tālāku (vācu) korporāciju paražu pārņemšanu. Pieminētos no korporācijas izslēdza. Par senioru ievēlēja mani, arī par magister cantandi, jo biju labs klavierspēlētājs un dziedātājs (visus studentu gadus dziedāju Vītola korī). Par vicesenioru ievēlēja Stakli, sekretāru Linteru, oldermani Ģedertu Lapu (bija stingrs oldermanis). Man un Lapam uzdeva izstrādāt komānus un visu interno būšanu, kas bija grūts darbs. Paraugus dabūjām no Pēterburgas vācu korporācijas Nevania un daļēji no Lettonia's, kurās sastāvā bija mans radnieks Kārlis Šancbergs. Kad šis darbs bija paveikts un komānus konvents pieņēmis, gribēju tālāk rūpēties par korporācijas apstiprināšanu. Gāju aprunāties ar Visendorfu un Remiķi, kuriem bija labi sakari

Pēterburgas augstākās administrācijas aprindās, bet abi teica, ka tas pagaidām neiespējams, jo tad notika bieži studentu nemieri. Lai pagaidām paliektot illegālītātē, klusībā dzīvojot Jēzus baznīcas skolas telpās, jo tur mūs neviens netraucēšot un lai nogaidot labākus laikus. Tā mēs arī darijām. Kā mūsu komāni nokļuva Rīgā neatceros, bet domāju, ka tos būs izvedis Linters. Kā Rīgā redzēju komeršos, tad gandrīz nekas nebija grozīts. Kā magister cantandi savā laikā samācīju buršu dziesmas, kuŗas mēs tāpat kā lettoņi un seloņi lielāko tiesu dziedājām vāciski, jo latvisku tulkojumu vēl nebija. Kā korporācijas seniors piedalījos Selonijas 20 gadu svinībās Rīgā, Selonijas konventa dzīvoklī, Berga bazārā. Svinības ilga 3 dienas. Pirmā dienā bija viesu vakars ar dāmām. Otrā dienā bija komeršs, kur bez manis bija vēl 2 lettoņi un kur talāvi pirmo reizi atklāja savas krāsas. Kad savā apsveikšanas runā pieminēju, ka arī mēs „pēterburdznieki” esam sākuši korporāciju gaitas, visi sāka saukt, lai arī es atklājot mūsu krāsas. Paziņoju, ka mēs savā legalitātē tiktāl neesam tikuši, bet ka mūsu krāsas ir violets, zelts, zaļš. (Pēterburgā mēs pieņēmām violetu cepures virsu). Trešā dienā bija „kāterfrīštiks”. Bet tad jau daļa svinību dalībnieku gulēja vienā istabā uz salmiem...”

Vēl, kā seniors pārstāvēju korporāciju un noturēju kapa runu un noliku vainagu Vecates kapsētā uz mirušā fratera Treimaņa kapa.

Ka Fraternitas Petropolitana bija pazīstama arī Rīgā, liecina fakts, ka Talavija nodibinoties, par to paziņoja arī Pēterburgas latviešu korporācijai. Talavijas 25 gadu jubilejas albuma 16. lapas pusē lasāms: „Par dibināšanu nolemj ziņot rakstiski Rīgas Politehniskā Institūta direktoram, Selonijai, Lettonijai, Rūķim, Fraternitas Petropoliensis, Maskavas studentiem un Rīgas Latviešu Biedrībai”.

Arī prof. J. Vītols Sel. rakstā „Atmiņas par Selonijas pirmo gadu desmitu pēc apstiprināšanas” (Selonijas interns izdevums, 1957.) atzīmē: „Ap maija vidu, tāpat Ziemsvētku brīvdienās, kad bija beigušās lekcijas augstskolās, ieradās Rīgā Fraternitas Petropolitana un Fraternitas Moscoviensis komiltoņi kā miļi viesi Selonijā. Pēterburgas un Maskavas studentiem un filistriem bija savs īpatnējs galvas pilsētas slīpējums. Šo korporāciju iekšējā dzīve nevarēja būt tāda, kā Rīgā un Tērbatā, ar raušanos un menzūrām, jo nebija citu korporāciju, ar kuŗām varētu iznākt savstarpēja āzēšanās un konflikti, kā Lettonia'i Tērbatā un Selonijai Rīgā ar vācu korporācijām.”

Korporācijai bija sakari arī ar Lettoniu Tērbatā. To, piem., apliecina arī K. Dzirkalis Lett. rakstā „Lettonia 1870-1920”. (Rakstu Krājums Lettonia 90. gados, 1960) „... Tuvojās Lettonia's 25 gadu krāsu atsegšanas jubileja, uz ko konvents gatavojās jau laikus... Starp daudzām apsveikuma telegrammām no visas Krievijas malām un ārzemēm, arī 1896. g. Pēterburgā nodibinājusies latviešu kor-

Fil. HUGO RESNAIS F!P! seniors no 1899. - 1902.g.

Uzņēmums izdarīts Resnā darba kabinetā - Pasta un telegrafa departamentā, kuŗa ilggadīgs direktors viņš bija.

porācija Fraternitas Petropoliensis telegrafiski sveic Lettoniu ar vārdiem: Sveicinām Lettoniu kā visvecāko latviešu studentu organizāciju utt.”

Ka Fraternitas Petropolitana gadsimtena sākumā neviens bija ļoti aktīva Pēterburgas latviešu dzīvē, bet arī Rīgā, to piemēram apliecina A. Kopmanis Sel. rakstā Rīgas Politehniskā Institūta buršu valstības izveidošanās: „Lettonia's, Selonijas un Talavijas kartēļi cēla dzimtenes korporāciju svaru un nozīmi tā laika latviešu un vācu sabiedrībā un veicināja to kopdarbību vispārējos latviešu tautas pasākumos. Piemēram, 1910. g. vispārējos latviešu dziesmu svētkos Rīgā, Latviešu Biedrības zinātniskajā komisijā u.t.t. šinīs pasākumos Rīgā studiju brīvlaikā aktīvi piedalījās arī korporāciju Frat. Moscoviensis un Frat. Petropolitana studenti.” (Universitas Nr. 11).

Internā dzīvē arī pēc 1899. gada joprojām akcentēti kopa literāro vakaru tradīciju, kuŗos ļoti izcila vieta bija diskusijām par iespējām iegūt latviešu tautas politisko neatkarību. Alus vakaros deva vaļu jaunībai un dziesmu priekam. Ik maiju rikoja komeršu ārpus Pēterburgas. Tā kā Jēzus baznīcas skolas telpās, kur konvents mita ilgus gadus, nebija iespējams sarīkot plašākus sarīkojumus, tad tieši maija izbraucieniem konventa sadzīvē bija ievērojama loma .

1902. gadā Hugo Resnais nobeidza augstskolu un nolika amatu. Par senioru ievēlēja Kārli Ducma-

ni, kas sākumā studēja inženieru zinības, bet vēlāk pārgāja uz Universitāti studēt tiesības. Bija sācies jauns laiks. Arvien intensīvāki tika runāts par latviešu tautas brīvības iespējām, arvienu skalāki temāti valdīja literāros vakaros. Konventa sadzīves atmosfāra kļuva arvien „politiskāka”. Seniors Kārlis Ducmanis, kas Latvijas gados kļuva par ievērojamu juristu un diplomātu, ar 1902. gadu līdzdarbojās Pēterburgas Avīžu un tās pēcteču redakcijās. Ar 1904. gadu Ducmanis pat pārņēma laikraksta faktisko vadību. Šis fakts atstāja arī zināmu iespaidu uz konventa dzīvi. Frateri dzīvoja līdz laikrakstam, piedalījās nacionālos pasākumos. Daļa komi- toņu piedalījās studentu streiku rikošanā, protestējot pret krievu patvaldības varmācību. Daļa no frateriem atgriezās dzimtenē. 1904./05. g. lielākā daļa Pēterburgas augstskolu nedarbojās. Tas nevarēja palikt bez iespaيدا uz Fraternitas Petropolitana dzīvi. Tā kļuva neintensīva, konventa sanāksmēs piedalījās neliels konventa locekļu skaits. Korporācijas illegālitate kļuva dziļāka.

Izdzīstot Piekta gada revolūcijas ugunīm, mitoties studentu streikiem, atkal normālās sliedēs iegāja universitāšu dzīve un arī Fraternitas Petropolitana atsāka normālu sadzīvi. Atjaunojās rēgulāras konventa sēdes, literārie vakari, alus vakari. Aktīvo frateru skaits bija ap 60. Konventa sēdes tika noturētas joprojām „Jēzenē”, Podoļskas ielā Nr. 2. Tur atradās Pēterburgas latviešu dienvidkolonijas sabiedriskais centrs. Uz prāva gruntsgabala bija uzcelta Jēzus baznīca. Tai blakus 5 stāvu namā atradās komercskola, Jāzepa Vītola dziedāšanas biedrības zāle, latviešu krājkase un citi latviešu pasākumi. Še atrada vietu arī Fraternitas Petropolitana lietojot speciāliem konventiem kādu mazāku telpu, bet plašākiem sarikojumiem dziedāšanas biedrības zāli. Tā kā latviešu kolonija visvairāk pulcējās ap Jēzus baznīcu, tad arī visu ielas stūra kompleksu bija iesaukuši par „Jēzeni”. Visas telpas bija samērā jaunas un glīti iekārtotas. Tur varēja noturēt arī korporācijas dāmu vakarus, ar katrreiz improvizētu bufeti. Visaktīvākie laikā no 1908. gada līdz 1913. gadam bija K. Ducmanis, J. Lamsters, M. Stakle, O. Ozoliņš, P. Aivars, K. Pakulis, V. Balēdis, B. Lindbergs, A. Auziņš, O. Leimanis, E. Dravnieks, J. Linters, A. Bramanis, J. Prīmanis, J. Stenders, P. Strazdiņš, J. Stakle u.c.

1908. gadā notika jauni mēģinājumi dabūt leģalizāciju korporācijai. Šajā sakarībā radās domstarpības konventā un neliela daļa no sabiedrības atšķēlās un nodibināja studentu biedrību Ziemeļi.

1914. g. Pasaules karam iesākoties, gandrīz visi frateri filistri tika iesaukti armijā. Aktīviem studentiem vēl deva pagarinājumus, līdz kamēr 1916. g., ar retiem izņēmumiem, tos arī iesauca un ar to Fraternitas Petropolitana bija spiesta savu darbību Pēterburgā pārtraukt. Darbību gan vēl turpināja tā sauktais „Mazais konvents”, frateru grupa,

Fi! KĀRLIS DUCMANIS - FI! seniors no 1902.-1905.g. Latvijas brīvvalsts gados bija ilggadīgs sūtnis Tautu savienībā.

kas vēl atradās Pēterburgā. Mazais konvents atradās netālu no „Jēzenes”, Podoļskas ielā No. 45, četru brāļu Stakles dzīvoklī. Tur frateri pulcējās; viņu vidū bija tie, kas vēl studēja, bija arī gadījuma dēļ Pēterburgā iebraukušie. 1918. gadā pēc lielnieku revolūcijas, pilsoņu karam izceļoties Krievijā, arī šī grupa bija spiesta darbību pārtraukt.

Fraternitas Petropolitana locekļu pirmā sanāksme Latvijā notika 1922. gada 9. septembrī Fraternitas Petropolitana dibinātāja dzīvoklī Rīgā, Brīvības ielā 15. Sanāksmē piedalījās 17 petropolitāņi, kas nolēma korporācijas Fraternitas Petropolitana darbību atjaunot Rīgā. Sākumā tā bija ar filistru biedrības raksturu, bet lēmums paredzēja organizāciju atjaunot kā L.U. aktīvu korporāciju, ja rastos „jaunaudze” — aktīvi studenti.

„Jaunaudze” radās. Fraternitas Petropolitana dibinātāja Pēteris Sniķera tuvumā — Kara ministrijas Sanitārā pārvaldē strādāja studenti Viktors Saulītis, Jūlijs Graudiņš, Jēkabs Siliņš, Voldemārs Ulmanis, atsaucās petropolitāņu dēli Valdis Aizkrauklis un Nikolajs Bērziņš, Viktora Sauliņa brālis Kārlis Saulītis, vēl daži petropolitāņiem tuvi Latvijas universitātes studenti — Arvids Jeremics, Alberts Trelle, Eduards Krūkle, Pēteris Dreimanis. Šie 11 Latvijas universitātes studenti sapulcējās 1924. g. 6. oktobrī Viktora Sauliņa dzīvoklī Rīgā, Brīvības ielā. Sanāksme nolēma atjaunot Fraternitas Petropolitana darbību, uzņemoties organizācijas aktīvo darbu un pievienojoties Fraternitas Petropolitana filistru biedrībai kā aktīvs kodols. 1924. gada rudenī Rīgas apgabaltiesā tiek iesniegti statūti, kas ārēji rēgulē korporācijas darbību. Fraternitas Petropolitana (tāds ir korporācijas nosaukums Rīgā) ir Pēterpili studējošo un Rīgā studējošo sabiedrība, kuŗas aktīvais kodols ir Latvijas universitātes studenti, bet pasīvie locekļi ir Pēterpili studējošie Fraternitas Petropolitana locekļi. Organizācijas valde ir korporācijas prezidijs. Sēdeklis —

korporācijas konventa dzīvoklis, Rīgā, Brīvības ielā 15.

Tik tālu oficiālie statūti. Konvents nolēma, ka paturams Pēterburgas laika komāns, garantējot vispārējo A!K!K! pie Lettgallia's. Ir viegli saprast konventa lēmumu, ka korporācijas nosaukums, kas Pēterburgas laikā bija Fraternitas Petropolitana, tagad maināms uz Fraternitas Metropolitana. Ja jau Pēterburgā latviešu studentiem ir bijis jābūt par galvaspilsētas studentiem, tad tradīcijas turpinājumā ir loģiski, ka korporācijas nosaukums Rīgā tiek mainīts uz Fraternitas Metropolitana. Par korporācijas krāsām konvents pieņem tās pašas Pēterburgas laika krāsas — zelts (Latvijas saule), violets (latvju tautas ilgas), zaļš (Latvijas krāšņā daba), kas gan Pēterburgas laikā bija citā kārtībā: violets, zelts, zaļš. Devīze, tāpat kā komāns paliek negrozīta — „Vienotiem spēkiem par godu, draugu, tēvzemi.” 1924. g. 6. oktobrī ievēl korporācijas prezidiju: t/l seniors Viktors Saulītis, t/l viceseniors Jūlijs Graudiņš, t/l sekretārs Arvīds Jeremics, t/l oldermanis Alberts Trelle, t/l ekonoms Voldemārs Ulmanis, t/l kasieris Eduards Krūkle, t/l magister paucandi Valdis Aizkrauklis, t/l magister cantandi Kārlis Saulītis.

Nevar neatzīmēt, ka atjaunojot Fraternitas Petropolitāna — Fraternitas Metropolitana darbību Rīgā, organizācijai nācās ciest līdzīgu pametumu kā tas bija 1899. un 1908. gadā. 1924. gada 3. marta petropolitāņu sanāksmē tika proponēts, ka organizācijai Rīgā vajadzētu atsākt darbību kā Pēterburgā studējušo biedrībai. Šīs propozīcijas autors bija advokāts P. Bergis, to atbalstīja advokāts T. Golde un profesors A. Liepiņš. Kad sanāksme priekšlikumu noraidīja, propozīcijas aizstāvji no organizācijas izstājās.

Konventa dzīvokļa vajadzībām dibinātājs fil! P. Sniķers izbūvēja savā namā, Brīvības ielā 15, piemērotas telpas. Pēc pāris gadiem dibinātājs fil! Sniķers telpas vēlreiz pārbūvēja un tā konventa vajadzībām bija plaša konventa zāle, pauku zāle, kneipu istaba, bibliotēka, filistru istaba, blakus telpas. Šo konventa dzīvokli korporācija izmantoja visus divdesmitus un trīsdesmitus gadus, līdz pienāca laiks, kad korporācijai, tāpat kā pārējām, nācās noiet pagrīdē.

1924., 1925., 1926. gadi uzskatāmi kā korporācijas veidošanās gadi Rīgas apstākļos. Cita lieta bija Pēterburgā, kad bija interuniversitāšu arēna un ļoti konsolidēti nacionālpolitiski mērķi — Latvija, brīvība — cita lieta bija tagad Rīgā, kad Fraternitas Metropolitana nonāca citu Tērbatas un Rīgas korporāciju vidū. Pēdējās bija veidojušās un dzīvojušas mierīgos „Tērbatas” un „Rīgas” apstākļos, bija varējušas iegūt lielāku perfekciju buršu sadzīves ārējās lietās. Vajadzēja panākt „nokavēto”. Šai ziņā korporācija daudz pateicības parādā 1924. gada vienpadsmitam un Lettgallia'i.

Ar 1926. gadu nāca klāt jauns darbs. Tuvojās

Fraternitas Petropolitānas tautietis PĒTERIS STAKLE 1902. I. Līdzīgi ietērpti izskatījās visi t/l. studenti augstākās mācības iestādēs Pēterpili. Studiju laikā pildījis vice-seniora amatu Frat. Petropolitānā.

laiks, kad Fraternitas Metropolitana jautājums nāca Prezidiju Konventa dienas kārtībā un šai sakarībā korporācijai nācās nodot vizītes visiem P!K! locekļiem un savukārt, pieņemt viesos visu P!K! korporāciju delegācijas. Sākās dzīvs ciemošanās laiks. Tādā veidā vecie petropolitāņi, kam bija daudz draugu citu korporāciju izcilos gadsimteņa sākuma ceļus, arī korporācijas atjaunotāji un 1., 2., 3. Rīgas laika ceitusi izcīnīja zināmu diplomātisku cīņu, kuras rezultātā 1926. gada 9. novembrī Fraternitas Metropolitana uzņēma P!K! šī uzņemšana saistīta ar milzīgu pametumu.

Fraternitas Metropolitana uzņemta Prezidiju Konventā gan kā 1896. gadā nodibinātās Fraternitas Petropolitāna tiešs turpinājums Rīgā ar visu Pēterburgas laika filisteriju, bet par Fraternitas Metropolitana dibināšanas gadu citu korporāciju vidū P!K! pieņēma 1924. g. Fraternitas Metropolitan konvents bija smagas dilemmas priekšā: iet vieglāko, 1924. gada, kā oficiāli atzīta gaduskaitļa ceļu vai arī palikt ārpus P!K! un pastāvēt uz savu 1896. gada dibināšanas skaitli. Konvents lēma: korporācija ir bijusi tik ilgi nelegālā stāvoklī, ka tā gatava uzņemties vislielākos upurus, lai pēc iespējas drīzāk uzņemtos legālu aktivitāti Latvijas Universitātes studentu dzīvē un lai legāli līdzdarbotos citu P!K! korporāciju vidū. Tā, gandrīz pēc 30 gadu illegālas pastāvēšanas, Fraternitas Metropolitana 1926. gada 18. novembrī pirmo reizi piedalījās P!K! rīkotajā gājienā uz Brāļu kapiem ar atsegtiem zelt- violet-zaļiem deķeļiem. Prezidiju Konventā šai mūsu korporācijai zīmīgā sēmeštrī prezidēja Fraternitas Lettica, agrākā Maskavas latviešu korporācija.

Fraternitas Metropolitana Prezidiju Konventā

iegāja ar sekojošu Fraternitas Metropolitanā fili-
steriju: Aivars Pēteris, mag. math., Aizkrauklis Lu-
dis, cand. phil., Ausējs Longins, mag. math., Auziņš
Alfreds, ing., Balodis Vasiļijs, cand. hist., Benuss
Rudolfs, cand. iur., Bērziņš Jānis, cand. iur., Brama-
nis Arturs, ing., Brikovskis Eduards, cand. iur.,
Dravnieks Ernests, Dr. ing., Dreijmanis Pāvils,
arch., Ducmanis Kārlis, cand. iur., Gailītis Laimons,
cand. rer. nat., Gludiņš Voldemārs, Dr., Gulēns Alek-
sis, cand. phil., Jankovičs Kirils, Dr., Kraulis Juris,
Dr., Kārkliņš Jānis, Dr., Ķīsis Aleksis, cand. phil.,
Kuzņecovs Vasiļijs, ing., Lamsters Jānis, ing., Lei-
manis Jānis, ing., Leimanis Otto, ing., Leimanis
Augusts, cand. phil., Lesnieks Arturs, mag. phil.,
Lībietis Jānis, Dr., Lindbergs Benjamiņš, agr., Mu-
revskis Osvalds, ing., Ozoliņš Andrejs, cand. math.,
Ozoliņš Osvalds, cand. iur., Pakulis Kārlis, cand.
math., Polis Kārlis, ing., Prīmanis Jēkabs, Dr.med.,
Pumpurs Eduards, Dr., Romāns Jēkabs, Dr., Rāce-
nis Jānis, cand. phil., Resnais Hugo, ing., Rudzītis
Fricis, ing., Rudzītis Kristaps, Dr., Sniķers Pēteris,
Dr. med., Steģis Valfrīds, ing., Starcs Pēteris, Dr.
agr., Stakle Jānis, ing., Stakle Mārtiņš, ing., Stakle
Pēteris, ing., Strazdiņš Pauls, Dr. med., Stenders Jū-
lijs, ing., Stokets Jānis, cand. iur., Stradiņš Pauls,
Dr. med., Stūrstejs Andrejs, ing., Šuberts Pauls,
mag. iur., Veidemanis Miķelis, Dr. med., Vītols Al-
freds, Dr. ing. Viksniņš Nikolajs, Dr. phil., Volfs
Jānis, ing., Taumanis Arvīds, ing., Teikmanis An-
drejs, ing. silv., Treimanis Arnolds, cand. phil., Zīle
Herberts ing., Zītaris Jūlijs, ing.

Ieejot P!K! Fraternitas Metropolitanā sastā-
vā bija: 59 fil., 11 Rīgas laika atjaunotāji, 7 pirmā
ceitusa, 8 otrā ceitusa un 13 trešā ceitusa comilto-
ņi. Kopā 98 frateri. Lai raksturotu pieaugumu div-
desmitos trīsdesmitos gados, jāpiemin, ka 1938. ga-
dā bija 97 filistri, 121 tautietis, 19 krustdēli, kopā
237 frateri.

Divdesmitos un trīsdesmitos gados Fraternitas
Metropolitanā savā eksistencē un darbībā nostabili-
zējās uz tā vispārējā standarta, kāds bija pārējām
Rīgas latviešu korporācijām. Fraternitas Metropo-
litana piedalījās P!K! institūcijās, prezidēja P!K!
1929. gadā (t/l seniors Viktors Saulītis, t/l vicese-
niors Jūlijs Graudiņš, t/l sekretārs Edmunds Arnol-
dījs un 1937. gadā t/l seniors Arturs Druva, t/l vi-
ceseniors Ziedonis Krastiņš, t/l sekretārs Jānis
Sprancis). Fraternitas Metropolitanā prezidēšanas
laikā tiek atzīmēta P!K! 10 gadu pastāvēšanas at-
cere, pieņem P!K!T! komānu (1929. g.), kā arī pie-
ņem korporāciju iekšējas sadzīves pamatnoteiku-
mus, kas ierobežoja korporācijas locekļu kluba lai-
ka iespējas, noliedza nepiemērotu lokālu apmeklē-
šanu, ierobežoja reibinošu dzērienu lietošanu kon-
ventu dzīvokļos (1937. g.).

Fraternitas Metropolitanā filistru biedrība Fi-
listru biedrību savienībā iestājās 1929. gadā. Mū-
su korporācijas locekli F!B!S! prezidijā pildīja šā-
dus amatus — fil. dibinātājs Pēteris Sniķers 1932.
/33. g. priekšsēdētāja vietnieks, fil. Viktors Sauli-

Fil! PĒTERS AIVARS - vairākkārtējs
F!P! prezidiju loceklis un seniors (1908.-1913.)
Pēterpili un Latvijas neatkarības laikā pazī-
stams skolu darbinieks un II Latv. valsts gimna-
zijas direktors.

tis 1938./39. g. — sekretārs, filistrs Osvalds Ozo-
liņš 3 gadus bijis F!B!T! otrās instances priekšsē-
dētāja vietnieks. Fraternitas Metropolitanā filistri
nolasījuši F!B!S! šādus referātus: senātors un sūt-
nis Kārlis Ducmanis „Dabiskās tiesības”, pror. Pē-
teris Starcs „Kā atveseļot mūsu saimniecisko dzīvi”
un „Mūsu laikam piemērotas politiski sabiedriskās
ideoloģijas jautājums”, senātors un sūtnis Kārlis
Ducmanis „Demokratija un autoritāte modernā
valstī”, prof. Longins Ausējs „Trīs dzīves formas”,
prof. Pēteris Sniķers „Amerikas ceļojuma iespaidi”.

Neapšaubāmi, Rīgas laikā Fraternitas Metro-
politana paukošanas mākslā piedzīvoja uzplaukumu.
Nedrīkst piemirst to faktu, ka Lettgallia, pie ku-
ņas Fraternitas Metropolitanā garantēja A!K!K!,
divdesmitos gados bija paukošanas mākslas kaln-
galā. Nevien pirmais Rīgas laika/mag. pauc. Valdis
Aizkrauklis, bet arī 1., 2. un 3. ceitusi baudīja la-
bu Lettgallia's skolu un tur lieli nopelni brāļiem Ro-
zēm, V. Savelim, A. Ezergailim un citiem. Kad
1927. gada pavasarī 3. ceitusa fuksis Verners Blu-
menaus sīta pirmo Rīgas laika menzūru ar Arvīdu
Ķikulu Terv., tad bija skaidrs, ka mūsu sabiedrības
jauns loceklis var labi pastāvēt pret citas korporā-
cijas pauku maģistri. Līdzīgi rezultāti bija arī tālā-

kās menzūrās. Pavisam Rīgas laikā Fraternitas Metropolitāna locekļi izsita pāri par 100 menzūrām un visās viņi pastāvēja labi. Internas menzūras bija aizliegtas un šis aizliegums ir pārkāpts tikai vienu reizi. Visas eksternās menzūras Rīgas laikā notika ar Latvijas universitātes P!K! korporāciju studentiem ar vienu izņēmumu — com! Marians Lakovics pret Tallinas korporācijas „Slavia” tautieti.

Fraternitas Metropolitana bijusi aktīva Studentu Padomes darbībā; fraters Edmunds Arnoldijs pildījis vairākus gadus Studentu Padomes priekšsēža amatu, Alberts Trelle Studentu Padomes uzturētās studentu virtuves komisijas priekšsēža amatu. Tāpat aktīvi bija P!K!V!K! gan dziedot kori, gan arī dodot amatvīrus — V. Šimani, A. Druvu, A. Lūkinu. Arī sportā netrūka spēcīgu frateru: Evalds Palde, 2. vieta Latvijas meistarsacīkstēs vingrošanā, Nikolajs Gulēns, spēlēja bendiņu LU Akadēmiskā sporta klubā, Arnolds Siksa, izcils latviešu gargabala peldētājs. Vienību sportā izcili bija zaļā tērpa vīri ar lielu violetu „M” uz krūtīm — V. Gulēns, V. Čika, A. Hermanovskis, A. Auziņš, V. Bunde, V. Druģis, E. Ekšteins. Vairāki no pieminētiem spēlēja kādā virslīgas vienībā. Atsevišķi jāmin Alfreds Brašmanis, kas futbolu spēlēja virslīgas LSB un Rīgas pilsētas izlasē, bet bendiņā bija ilggadīgs valsts vienības loceklis. V. Gulēns spēlēja US virslīgas futbola, basketbola un ledushokeja vienībās un bija arī US vadītājs. Latvijas valsts šaha ranga tabulā augstu stāvēja fil! Pāvila Dreijmaņa vārds. Fraternitas Metropolitana devusi rindu zinātnieku, kas darbojās Latvijas universitātē kā mācības spēki: Longins Ausējs, tautsaimn. fak., vec. doc.; Alekssis Gulēns, filol. fak. lektors; Voldemārs Kalniņš, tiesību zin. fak. docents; Jānis Leimanis, inž. zin. fak. docents; Jēkabs Prīmanis, med. fak. prof.; Kristaps Rudzītis, med. fak. doc.; Pēteris Sņikers, med. fak. prof.; Pauls Stradiņš, med. fak. prof.; Pēteris Starcs, lauks. fak. prof.; Andrejs Teikmanis, lauks. fak. prof.; Miķelis Veidemanis, med. fak. doc.; Alfreds Vītols, mech. fak. prof.; Viksniņš Nikolajs, ties. zin. fak. lektors. Latvijas valsts konzervātorijā mācīja prof. Pauls Šuberts. Viņš komponēja arī Fraternitas Metropolitana karoga dziesmu.

Fraternitas Metropolitana divdesmitos un trīsdesmitos gados rīkoja dibināšanas komersus 6. oktobrī un 18. decembrī. Bez tam, sekojot Pēterburgas tradīcijām, sarīkoja šādus maija komersus: 1926. g. Meža parkā, 1927. g. Varkaļu krogū, 1928. g. Jaunmoku pilī, 1929. g. Siguldā, 1930. g. Siguldā, 1931. g. Asaru kūrmājā, 1932. g. Baldones kūrmājā, 1933. g. Lielvārdes Tautas namā, 1934. g. Ķemeņu Jautrajā Odā, 1935. g. Līgatnē, 1936. g. Baldones kūrmājā, 1937. g. Lielvārdes Tautas namā, 1938. g. Līgatnē, 1939. g. Ķemeņu Jautrajā Odā, 1940. g. Rīgā, konventa dzīvoklī.

1940. gada 17. jūnijā, padomju tankiem ievēloties Latvijas zemē, pārtrūka arī Latvijas korporāciju dzīves sirdspuksti. Nenotika vairs Prezidiju Konventa sēdes, nenotika rēgulāri konventi, sākās

Fil! JĀNIS STAKLE (1913. g. 2. sēm.). Pirmā pasaules kara laikā lielākā daļa petropolitāņu tika mobilizēti un izklidināti pa visu Krieviju. Kara un revolūcijas beigu posmā vēl Pēterpilī studējošie frāteri un iebraucēji pulcējās četru brāļu Stakles dzīvoklī Podojska ielā 45., kur notika arī pēdējās konventa sanāksmes (1916.-1818. g.).

Inženieris Jānis Stakle Latvijas neatkarības laikā bija Dzelzceļu virsvaldes ekspluatācijas direktors. ASV strādā savā profesijā.

konventu dzīvokļu mantības nobēdzināšana, jo bija skaidrs, ka tā drīz nonāks svešās un naidīgās rokās. Sākās redzamu korporācijām piederīgu locekļu apcietināšanas un pazušanas. Fraternitas Metropolitana sanāca zīmīgajā 1940. g. 17. jūnija Spec! K!tā, kurā tika pieņemti izšķirīgi lēmumi, zīmējoties uz korporācijas noiešanu visdziļākā pagridē, kāda vien piedzīvota konventa vēsturē. Tika piešķirtas krāsas kandidātiem, restaurētas tautiešu un filistru tiesības visiem, kuŗu pārkāpumi nebija dziļā kolīzijā ar buršu rēgulējumiem, lēma, ka korporācijas aktivitāte atjaunojama tad un tur, kad un kur tas būs iespējams. Vairāki no korporācijas mantības arhīvu nobēdzinājumiem izdevās, daži arī neizdevās. Tā piemēram, menzūru grāmata sekoja uz čekas anāļiem pēdējam maģistram Orestam Ausējam. Kad 1941. gadā Fraternitas Metropolitana saime sapulcējās pēc baigā gada pirmajā sanāksmē, izrādījās,

ka komunistu valdīšanas gadā apcietināti, deportēti vai pazuduši bez vēsts 22 frateri.

1944. gadā, kad korporācijai noslēdzās laimīgie 20 Rīgas gadi, korporācijas locekļiem nācās izšķirties — ko darīt? Doties pretim nezināmiem likteņiem trimdā, vai sagaidīt tos dzimtenē. Izšķiršanās bija grūta. Kā raksturīgu piemēru var norādīt uz sirmo senioru Hugo Resno, kas 1944. gada septembrī izteicās: dzimteni neatstāšu! Ņemšu vīnteni un došos uz Piebalgu mežos. — Vēlāk noskaidrojās, ka arī Resnais, tāpat kā daudzi citi, pēdējā brīdī tomēr izšķīries par trimdu.

Korporācijas locekļu lielākā daļa nokļuva Vācijā, neliels skaits Zviedrijā. Aina noskaidrojās, kad 1948. gada 26. aprīlī Eslingenā, Vācijā frateri sapulcējās uz pirmo oficiālo trimdas sanāksmi. Tika atsākta aktīva K!ta dzīve un ievēlētas amatpersonas. Trimdā bija 149 frateri. Spec! K!ts! 1948. g. 9. oktobrī Vircburgā, Vācijā pieņēma sekcjošu lēmumu: Ievērojot to, ka konventa locekļi arvien vairāk izkliet pa visām pasaules malām, lai konventa dzīve varētu turpināties arī svešumā, Spec! K!ts vienbalsīgi nolēmj piešķirt prezidijam visas Spec! K!ta tiesības, nepārkāpjot Fraternitas Metropolitana internos un P!K! komānus. Pilnvaro prezidiju ārkārtējos gadījumos kooptēt amatpersonas pēc vajadzības, uzņemt jaunus krustdēlus un piešķirt krāsas. Ja emigrācijas apstākļi to prasītu, prezidijs sastādams tur, kur ir vislielākā K!ta locekļu grupa vienkopus.

1950. g. 20. aprīlī Fraternitas Metropolitana prezidijs nolēmj, ka sakarā ar korporācijas locekļu izceļošanu galvenā kārtā uz Amerikas Savienotām Valstīm, prezidija funkcijas nodot lielākai Fraternitas Metropolitana grupai USA, uzaicinot fil! Eduardu Zariņu rūpēties par prezidija darbības turpinājumu Vašingtonas valstī USA. Fraternitas Metropolitana Spec! K!ts Eastonvillē, Wash. 1950. g. 21. maijā ievēl sekojošas amatpersonas: seniors Vilis Čika, viceseniors Pēteris Voits, sekretārs Uga Alberts, eldermanis Eduards Zariņš. 1961. gada 6. oktobrī Vašingtonas kopas prezidijs konventa prezidija funkcijas nodod Bostonas kopas prezidijam. Starplaikā Bostonas kopa bija izaugusi par ievērojami lielāko konventa locekļu grupējumu trimdā. Tā saskaņā ar Vircburgas Spec! K!ta lēmumu un pamatojoties uz grupējumu lielumu, konventa trimdas mitekļis ar 1951. gada 6. oktobri ir Bostona. Bostonas kopas konvents izpilda visas korporācijas konventa funkcijas. Lai svarīgākie konventa lēmumi būtu pieņemti ar iespējami lielāku balsu skaitu, svarīgākos jautājumus izlemj gada Spec! K!tā, kas notiek iespējami tuvu 6. oktobrim, un uz kuŗu aicināti visi pilntiesīgie korporācijas locekļi, kuŗi vien spēj praktiski uz Bostonu nokļūt. Kas to nespēj, savas domas un vēlējumus nosūta K!tam rakstiski.

Vairāk nekā 10 gadu pieredze rāda, ka Bostonas izraudzīšana par konventa trimdas mājas vietu ir bijusi laimīga izvēle. Bostona ir universitāšu pilsēta, kur studē daļa no jaunākiem konventa locekļiem rodct kontaktu ar tiem jauniem latviešiem, kas

Fil! PĀVILS DREIJMANIS (1912. g. II). Latvijas brīvības cīņās piedalījies kaujās Kurzemē un Latgalē kā Kalpaka bataljona virsnieks. Kopš 1922.g. strādāja kā Rīgas pilsētas virsarchitekts, vēlāk pilsētas galva. Trimdas posmā mācības spēks Baltijas universitātē Pīnebergā. Viņa dzīves gaitas izbeidzas Austrālijā 21.8.53.

vēlas pievienoties kādai latviešu korporācijai. Šī svarīgā apstākļa dēļ konventa saime (lai arī lēni) aug. Saimes pieaugumu, zināms dod arī kopās uzņemtie krustdēli, bet īpaša un tāla nozīme ir tam apstāklim, ka „jaunas asinis” ir tai grupējumā, kas konventu reprezentē visas trimdas apmērā.

L!K!A! (Latvijas Korporāciju Apvienība) par savu sēdekli ar 1950. g. izvēlējās Ņujorku. Fraternitas Metropolitana par pārstāvjiem tajā līdzīgi kā to dara visi citi konventi, kam sēdekļi nav Ņujorkā, sūta gada konventā izraudzītus trīs Ņujorkā un tās tuvumā dzīvojošos fraterus. Ar 1964. g., A!B!T! (Augstākai Buršu Tiesai) uzsākot darbību, K!ts gada k!tā izrauga pārstāvi un vienu substitūtu arī šai institūcijai. K!ta locekļi pēc L!K!A! lēmuma ir piedalījušies arī dažādās komisijās, piem., komisijā, kas vadīja kantikuma „Dziesmas buršu saimei” jaunizdevuma darbus, komisijā, kas nedarbojās ar „L.U. Prezidiju Konvents” jaunizdevumu etc.

No svarīgākiem internās dzīves jautājumiem pēdējos gados jāpiemin: 1) Internā Komāna atjaunošana. Tas nav jauns komāns, bet restaurēts Rīgā spēkā esošais komāns un kalpo kā Rīgas komāna substitūts. 2) Tā kā dažas Internā Komāna normas trimdas apstākļos nav realizējamas, tad K!ts izstrādāja un vispārējā rakstveida nobal-sojumā pieņēma „Trimdas darbības noteikumus”,

kas stājās spēkā 1964. g. 1. janvārī. 3) Konvents izbūvēja Bostonā, Amerikas Latviešu Tautiskās Savienības nama pagraba stāvā konventa dzīvokli. Jaunajā konventa dzīvoklī un tai pašā īpašumā esošajā ALTS sarīkojumu zālē notika daļa svinību sakarā ar notecējušiem 40 gadiem kopš 1924. g. 6. oktobrī Fraternitas Petropolitana atjaunoja darbību Rīgā ar nosaukumu Fraternitas Metropolitana. 4) Fraternitas Metropolitana trimdā atjauno vāpēni pēc dzimtenes vāpēna attēliem un materiāliem. Vāpēni iesvētīja garīgā aktā 1959. g. 10. oktobrī, Bostonā, atceroties pirms 35 gadiem Rīgā atjaunoto Pēterburgas latviešu korporāciju. Trimdas vāpēni Burmas sarkankokā iegriezis koktēlnieks M. Lembergs vāpēna pirmautora koktēlnieka H. Merca konsultācijā. Vāpēni iesvētīja māc. N. Ozols, Frat. Acad.

Fraternitas Metropolitana 232 locekļi trimdā atrodas dažādās zemēs, tomēr apvienoti stingrā kopējā organizācijā. Visi frateri apvienoti Sp! K!tā neatkarīgi no atrašanās vietas un praktiski tas izpaužas vispārējos nobalsojumos korporācijas visvarīgākajos jautājumos. Sp! K!ts vārda šaurākā nozīmē pastāv Bostonā un tajā piedalās rēgulāri ikviens, kas atrodas sasniegšanas attālumā, bet reizī gadā arī tie, kas dzīvo tālāk, bet tomēr spēj ierasties gada konventā. Bez tam, šaurāku uzdevumu veikšanai pastāv internas kopas, kurās pienākums darboties un ņemt dalību ikvienam frateram, kas dzīvo sasniedzamā attālumā. I!K!-as ievēl savas amatpersonas pēc Sp!K!ta parauga, notur I!K! K!tus, audzina jaunus biedrus un visādi veicina komānos nospraustos korporācijas mērķus. I!K!-as pastāv USA Rietumu piekrastē, Čikagā, Mičigenā, Klīvlendē, Ņujorkā, Kanādā — Toronto, Eiropā, Zviedrijā — Stokholmā, Austrālijā — Sidnejā. Kopas nevien veic vietējus uzdevumus, bet piedalās arī vispārēju konventa pienākumu veikšanā. Tā piem., Ņujorkas kopa dod pārstāvjus L!K!A! un A!B! Tiesai, visas kopas pēc kārtas rūpējas par Frat Metropolitana biļetēna izdošanu, kopas dod pārstāvjus tiem eksterniem sarīkojumiem, kas notiek kopas rajonā, etc.

Ir pagājuši vairāk nekā seši gadu desmiti kopš mūsu korporācija ir nostaigājusi tālo ceļu no Kam-

menij Ostrov, Pēterburgā līdz Bostonai. Organizācijas saime no 12 pēterburdzniekiem izaugusi par prāvu un stipru korporāciju. K. Dzirkalis (Lett) par korporāciju augšanu un izaugšanu raksta sekojošas raksturīgas rindas: „Sākumā tie bija studentu un draugu pulciņi Tērbatā, Rīgā, Maskavā, Pēterburgā u.c., kas visi, agrāk vai vēlāk, izejot daudziem pārbaudījumiem un pārvērtībām, pieņēma zināmu cīņas organizācijas formu — korporācijas veidā. Tā tas bija ar Lettoniu, Seloniju, Fraternitas Moscoviensis un Fraternitas Petropoliensis. (Lettonia 90 gados, 1960). Tas pats autors turpina: „Latviešu biedrošanās korporācijās sakrita ar tautas atmodas laikmetu, kad 15 latviešu studenti kā vieno-ta grupa iestājās un nodibināja Fraternitas Academica Dorpatensis... Pēc 1870. gada, kad Kronvalda Aša vadībā nodibinājās korporatīvā struktūrā Tērbatas Latviešu Rakstniecības Vakari, vēlāk ar nosaukumu Lettonia, latviešu studenti ar lielu interesi pulcējās korporācijās, galvenokārt savas apziņas dēļ, kā arī līdztiesību un līdzsvara izcīnīšanai akadēmiskā saimē. Rīgā nodibinājās Selonija (1880), Pēterpilī — Fraternitas Petropolitana (1896), Tērbatā Lettgallia (1899), Rīgā Talavija (1900), Maskavā Fraternitas Moscoviensis (1902), Tērbatā Latvia (1917) un Ventonia (1917), lai pieminētu vecākās, līdz Latvijas valsts tapšanai”. (Lettonia 90 gados, 1960).

Pārstaigājot šīs vēstures takas, redzam, ka visām latviešu korporācijām ir bijuši daži kopēji mērķi, blakus korporācijas īpašiem mērķiem. Tāpat visām korporācijām ir bijušas zināmā mērā līdzīgas grūtības ceļā uz pilnīgu atzišanu. Tā tas bija ar Lettoniu, tāpat ar Seloniju, Lettgāliju, Talaviju u.c. korporācijām. Arī Pēterburgas latviešu korporācija ir nostaigājusi ļoti garu ceļu līdz nonāca P!K! saimē. Bet garais ceļš un lielās grūtības korporāciju ir norūdījuši. Arī tai gadījumā, ja trimda ievērojamī ieilgtu, Fraternitas Metropolitana, ieguvusi ziemeļsākstumu, var paļāvīgi skatīties nākotnē.

1964. g. oktobrī

.... tā pat vīri atrodas, ozoliem, kas līdzinas.

Pēterpils laika Fraternitas Metropolitanas ozoli, kas neskatoties uz ievērojamo sē-
mestru skaitu vēl arvien ir aktivitātes paraugs jaunākiem sēmeštriem un viņu mūža,
darba un sasniegumu saraksts tik plašs, ka konventa albūma apjoms par šauru, lai
sniegtu pilnvērtīgas ziņas.

Prof. Dr. agr. PĒTERIS STARCS - publi-
cējis pāri par 400 zinātnisku darbu un rakstu.
Pārstāvējis F!M! vairākus gadus L!K!A! Ņujor-
kā. Nesen atskatījās uz 75 mūža gadiem.

Dr. Phil. NIKOLAJS VĪKSNĪŠ - dz.
1893.g. 13. jūlijā. Paidagogs un publicists. Aktīvs korporāciju kopā Filadelfijā. Nesen atskati-
jās uz 70 mūža gadiem.

Fil! JĀNIS LEIMANIS - inženieris, do-
cents L.U., skolotājs un sab. darbinieks. Apvie-
notā konventa Zviedrijā līdzdibinātājs un aktīvs
F!M! kopas loceklis Stokholmā. Nesen pārstai-
gāja 80 gadu dzīves posmu.

Fil! ARTURS BRAMANIS - bij. satiksmes ceļu inženieris dzimtenē. Trīmdā strādā inženiera darbu lielākā būvfirmā Mančesterā, Conn. ASV. Jau gadu desmitiem neiztrūkst F!M! sarīkojumos. Nesen atskatījās uz 75 mūža gadiem.

Dr. ing. ERNESTS E. DRAVNIĒKS Latvijā bija Dzelzceļu virsvaldes galvenā direktora vietnieks. Savā profesijā strādā arī trīmdā būdams. Daudz enerģijas velta „Latviešu inženieru apvienībai ārzemēs”. Viņš ir apvienības prezidents. Eksternā buršu saimē un inženieru apriņķī plaši pazīstams ar savu organizatorisko darbu.

Fil! ARTURS LESNIEKS - filologs, dz. 1885.g. 12.jūnijā. Ievērojams jaunatnes audzinātājs un vairāku vidusskolu direktors. Uz 80 mūža gadiem atskatās 1965.g. 12.jūnijā. Aktīvs F!M! Zviedrijās kopā.

Prof. Dr. med. JĒKABS PRIMANIS. Plaši pazīstams zinātnisku darbu autors anatomijā un jauno medicīnu audzinātājs Latvijas universitātē. Arī laba daļa Amerikas ārstu var viņam pateikties par sniegtām zināšanām anatomijā. Arvien aktīvs Fraternitas Metropolitānas dzīvē.

Fil! PĒTERS AIVARS - dz. 1890.g. 3. martā. Latvijā pazīstams skolu darbinieks un 2. valsts ģimnazijas direktors. Pēterpils laikmetā - korporācijas seniors. Arvien vēl aktīvs korporācijas dzīvē Toronto. 85 mūža gadu sliksni pārkaņņ 1965.g. 3.martā. (skat. uzņēmumu iepriekšējās lpp.)

Fil! JĀNIS STAKLE - Latvijā bija Dzelzceļu virsvaldes ekspluatācijas direktors. Savā profesijā strādā arī ASV. Aktīvs konventa dzīvē Bostonā. (skat. uzņēmumu iepriekšējās lpp.)

*Daudz raženu darba gadu
mūsu dižajiem ozoliem!*

VIII!

RIGAS COETUSI

SVARĪGĀKIE LĒMUMI, KAS IEVADĪJA SPOŽĀKO LAIKMETU 1896. G. 18. DECEMBRĪ PĒTERPILĪ DIBINĀTĀS LATVIEŠU STUDENTU KORPORĀCIJAS FRATERNITAS PE- TROPOLITANAS VĒSTURĒ

1922. g. 9. septembrī korporācijas Fraternitas PETROPOLITANA dibinātāja Prof. Dr. med. Pēterā SNIĶERA dzīvoklī, Rīgā, Brīvības ielā 15 sapulcējās 17 petropolitāņi, lai pārrunātu par korporācijas stāvokli un nākotni jaunajos apstākļos. Konstatēja, ka aktīvu studentu korporācijas locekļu vidū vairs nav un nolēma atjaunot korporāciju ar nosaukumu Fraternitas PETROPOLITANA filistru biedrība un apzināt locekļus, kas pēc 1. pasaules kara atgriezušies dzimtenē. Domājot par F!P! nākotni nolēma filistru dēlus un citus aktīvus L.U. studentus uzņemt un ieskaitīt pie filistru biedrības kā pasīvus locekļus, audzinot tos Fraternitas PETROPOLITANAS garā un tradīcijās.

1924. g. 3. martā F!P! filistru biedrības konventā nolēma mainīt nosaukumu uz FRATERNITAS METROPOLITANA FILISTRU BIEDRĪBA (Prof. Dr. med. Jēkaba Prīmaņa propozīcija) un at-

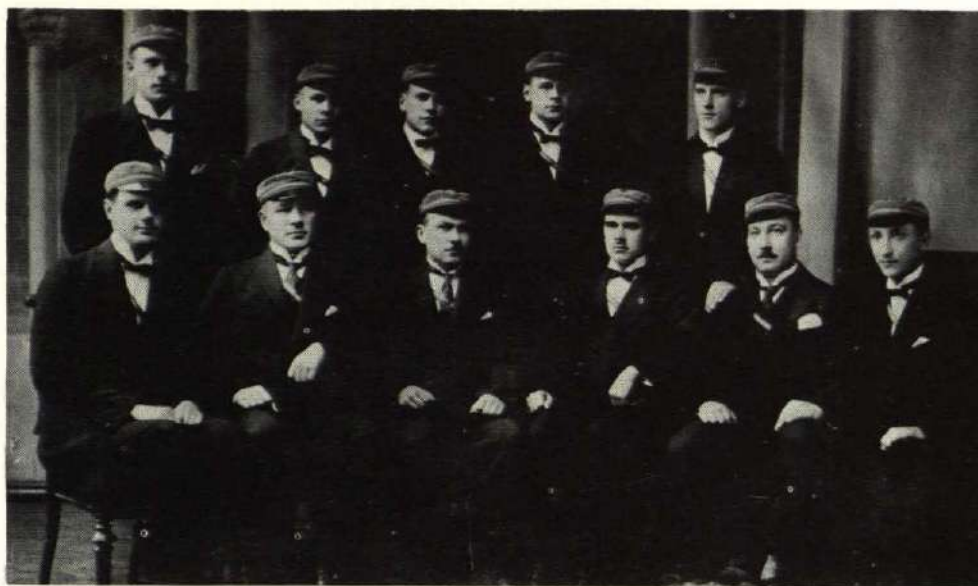
jaunot aktīvo konventu L.U. Prezidiju Konventa jurisdikcijā.

1924. g. 6. oktobrī 11 L.U. studenti (līdzšinējie Fraternitas Metropolitanas pasīvie locekļi) notur korporācijas aktīvā konventa atjaunošanas sēdi, un ievēl amatpersonas, sagatavo iesniegumu L.U. Prezidiju Konventā un reģistrē trikoloru Rīgas Apgabala tiesā paturot Pēterpils laika krāsas, tikai mainītā kārtībā — zelts - violets - zaļš. Komānu garantē pie LETTGALLIA'S.

Sekojošos sēmeštroš FRATERNITAS METROPOLITANA aktīvo konvents tiek izveidots līdz L.U. Prezidiju Konventā ietilpstošo korporāciju standartam, iegūstot pilnu atzišanu vienotā korporāciju saimē.

Rīgas laikmetā 276 L.U. studenti garantē Fraternitas METROPOLITANA komānu.

FRATERNITAS METROPOLITĀNA AKTĪVĀ KONVENTA ATJAUNOTĀJI 1924. g. 6. oktobrī

1. r.: Nikolajs Bērziņš, Voldemārs Ulmanis, Arvids Jeremics, t/l. sekretārs; Jūlijs Graudiņš, t/l. vice-seniors; Viktors Saulītis, t/l. seniors; Alberts Trelle, t/l. oldermanis.
2. r.: Kārlis Saulītis, t/l. mag.cant!; Pēteris Dreimanis, Eduards Krūkle, Valdis Aizkrauklis, t/l. mag.pauc!; Jēkabs Siliņš.

1925. II coetus

F. Čēģers; K. Cukurs; A. Ozoliņš; ALBERTS TRELLE, t/l Oldermanis
K. Pavārs; E. Zariņš; A. Vārna; L. Strupe.

1926. I. coetus

J. Miežītis; E. Kalniņš; A. Sikсна; A. Zerviņš; N. Gulēns; V. Žukurs;
JŪLIJS GRAUDIŅŠ, t/l Oldermanis; K. Vitols; R. Zirnis; V. Kuplis.

1926. II. coetus

J. Kleķers; N. Simanovs; A. Gustiņš; V. Kalniņš; O. Joseps; J. Ducēns;
E. Arnoldijs; K. Linmeijers; J. GRAUDIŅŠ, t/l Oldermanis; J. Rasmanis;
E. Viksniņš; V. Blumenavs; T. Viksniņš; J. Bluķis.

1927. I coetus

E. Palde; R. Kress; R. Arnoldijs; J. Šneiders; H. Skomba; A. Brašmanis;
JŪLIJS GRAUDIŅŠ, t/l Oldermanis; L. Rapa; E. Gorkšs; K. Baltiņš; J.
Celmiņš.

1927. II coetus

K. Tukmanis; A. Bušēvics; M. Lakovics; J. Janaus; V. Lambergs; J. Tontaks;
K. Baltpurviņš; KĀRLIS PAVĀRS t/l Oldermanis; A. Lapiņš; A. Brūveris; P.
Maneks; V. Bolšaitis.

1928. I coetus

K. Silavs; A. Bulders; V. Skroms; V. Bunde; ALBERTS TRELLE, t/l Oldermanis; J. Pūtelis; A. Skuja.

1928. II coetus

A. Šmits; I. Leitis; A. Odiņš; A. Kuzis; A. Lūkins; A. Pūrmalis; J. Vētra;
J. RASMANIS, t/l Oldermanis; A. Zakss; K. Briško; Jirgensons-Zvirbulis;
Ž. Slava.

1929. I coetus

J. Barnaks; K. Draule; E. Rozentāls; V. Šulcs; K. Kalniņš; H. Teikmanis;
O. Teikmanis; ĒVALDS PALDE, t/l Oldermanis; E. Šulcs; G. Ozoliņš; V.
Sakne; B. Bīrtis.

1929. II coetus

J. Berzinskis; H. Bija; A. Rullis; A. Druva; N. Liepiņš; K. Tālbergs; V. Alksnis; K. Aisters; J. Stepka; RUDOLFS KRESS; t/l Oldermanis; L. Svemps; J. Vitols; J. Meiers; Ev. Miezēris.

1930. I coetus

P. Vikmanis; J. Mednis; EMĪLS KALNIŅŠ, t/l Oldermanis; A. Abermanis; A. Rudzītis; St. Jaundzems; J. Smelte; Ed. Zālitis.

1930. II coetus

D. Puriņš, V. Čika, Arn. Ozols, P. Ābols, E. Paeglis, A. Zariņš, NIKOLAJŠ GULĒNS, t/l. Oldermanis; V. Gulēns, F. Vizulis.

1931. I coetus

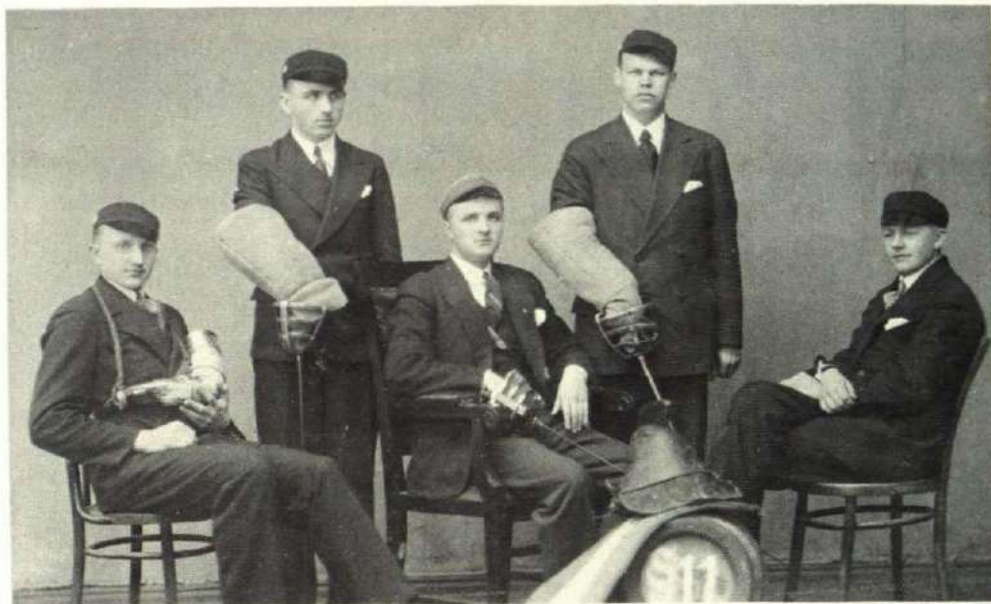
J. Treimanis, Rūd. Kannītis, J. Baumanis, A. Keiris, V. Skomba, ALFRĒDS BRAŠMANIS, t/l. Oldermanis; J. Ansbergs, E. Tupiņš.

1931. II coetus

3.r.: P. Gulēns, V. Rolmanis, R. Celinskis, A. Dambis, J. Āboliņš, R. Ēķis,
J. Freimanis, O. Jaunbrakmanis, A. Reinfelds.
2.r.: Z. Krastiņš, A. Kļaviņš, A. Krigers, J. Makars, V. Dārznieks, V. Bunga,
ALBERTS GUSTIŅŠ, t/l. Oldermanis;
1.r.: L. Krauze, R. Dambrāns, V. Druģis, V. Grunšteins.

1932. I coetus

A. Bunde, A. Baumanis, VERNERS BLŪMENAUS, t/l. Oldermanis; R. Braukis, A. Rullis.

1932. II coetus

K. Vincis, J. Martinsons, V. Vitols, J. Libietis, P. Čevers, A. Vilsons,
ALBERTS GERLIŅŠ, t/l. Oldermanis; V. Fogelis, V. Jansons, R. Umulis,
L. Jekabsons.

1933. I coetus

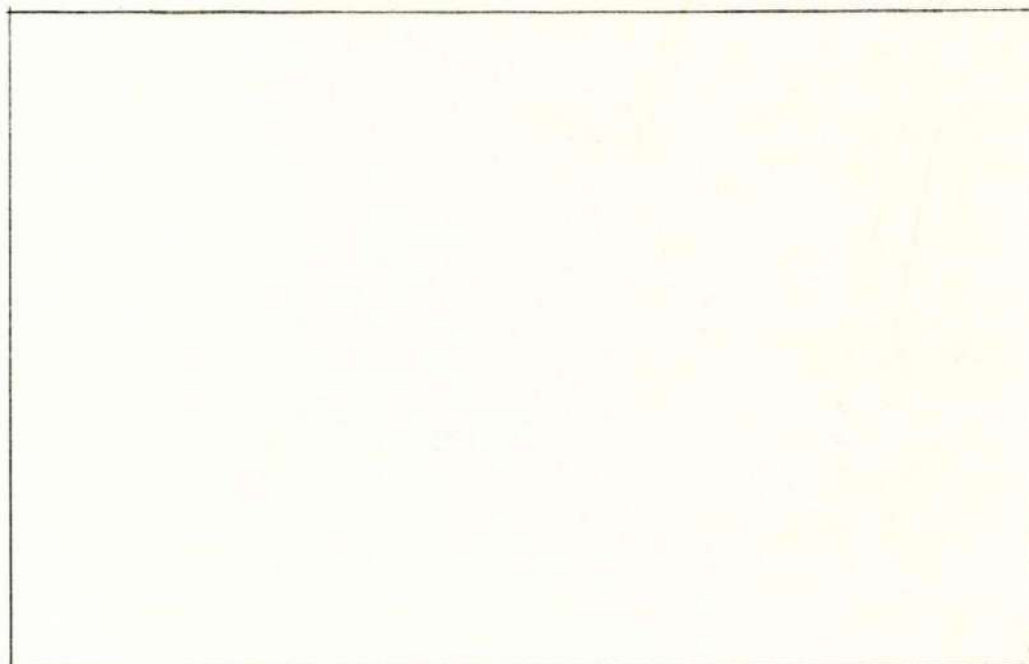
J. Sprancis, P. Voīts, JĒKABS SILIŅŠ, t/l. Oldermanis; J. Vācietis, J.
Silis, A. Kergalvis, P. Braukis.

1933. II coetus

3.r.: L. Vēzis, U. Alberts, R. Bērziņš, A. Gulēns, A. Auziņš, T. Viklands,
R. Sedliņš, J. Skroms, K. Prāmnieks, F. Piebalgs, V. Hofmanis.
2.r.: P. Ieviņš, H. Hartmanis, M. Vāczemnieks, JĒKABS RASMANIS, t/l.
Oldermanis; J. Čanka, J. Zariņš, Arv. Neiberģs.
1.r.: K. Legzdiņš, M. Aivars, A. Ābeltiņš, Alfs Kundziņš.

1934. I coetus

Kārlis Eleksis, Kārlis Bunga, Arvīds Ekšteins, Arnis Gailītis, ARNOLDS
LŪKINS, t/l. Oldermanis.

1934. II coetus

J. Ērtums-Eichvalds, V. Svemps, A. Kalpiņš, Ed. Klepers, A. Ķirkums,
E. Ieviņš, JĒKABS SILIŅŠ, t/l. Oldermanis; L. Rudzītis, J. Grīnvalds,
E. Spunde, V. Rozenbergs.

1935. I coetus

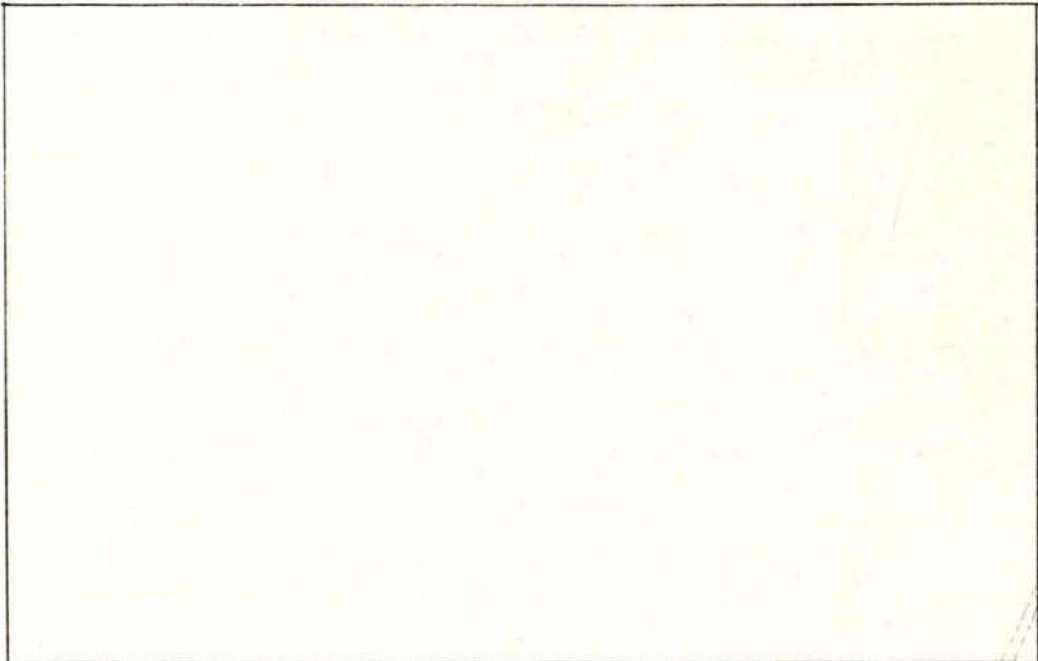
A. Pētersons, V. Rudzītis, L. Reiters, O. Kille, V. Pētersons,
J. Krauklis, VILIS ČIKA, t/l. Oldermanis, K. Krūmiņš.

1935. II coetus

T. Škobe, P. Purviņš, Dž. Sūngailis, A. Jaucis, A. Marovskis, P. Polna,
V. Kraulis, KĀRLIS TĀLBERGS, t/l. Oldermanis; J. Zemzars.

1936. I coetus

Brūno Briuks, Andrejs Šteinbachs, Staņislavs Lubāns, KĀRLIS TĀLBERGS,
t/l. Oldermanis.

1936. II coetus

A. Ozols, A. Hermanovskis, E. Plaudis, E. Jūrmala, A. Upitis, A. Neibergs,
S. Golubevs, VILIS ČĪKA, t/l. Oldermanis; V. Briedis, G. Priedītis.

1937. I coetus

Valerijs Silarājs, Kārlis Muskars, Eduards Veisbergs; Leonīds Rudis,
Mārtiņš Ozoliņš, JĀNIS ANSBERGS, t/l. Oldermanis; Orests Ausejs.

1937. II coetus

A. Pūpols, J. Budulis, V. Neilands, P. Volfs, Eg. Blumanskis, V. Smiltnieks,
iztrūkst F. Grants, PAULS GULĒNS, t/l. Oldermanis; J. Bicāns.

1938. I coetus

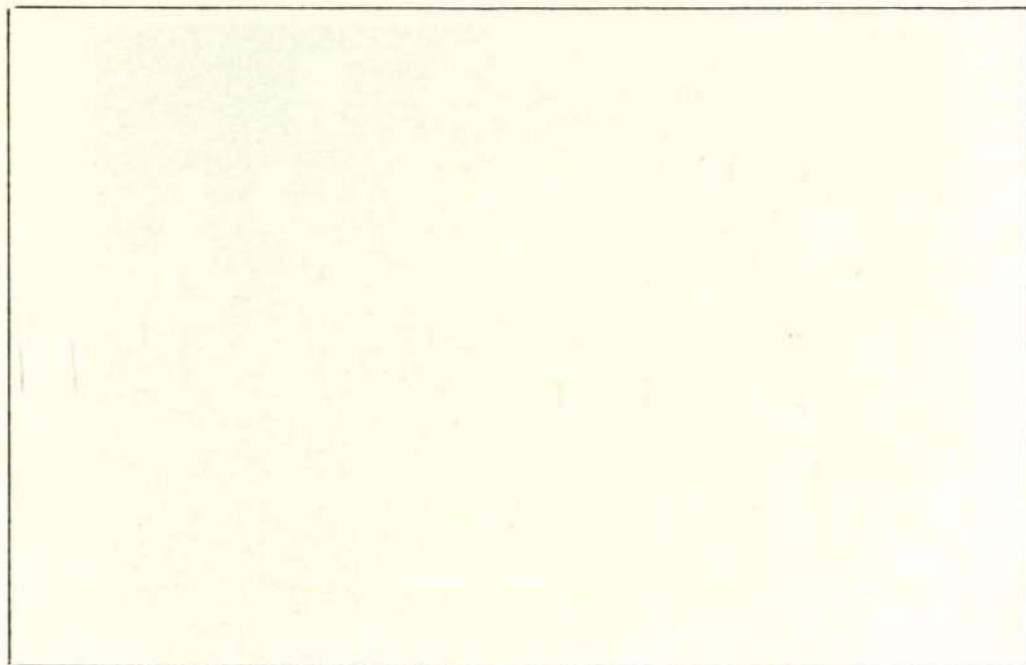
A. Ozoliņš, V. Rūvalds, J. Leimanis, K. Počs, J. Dauksts, V. Egle,
R. Kiršteins, ANDREJS BAUMANIS, t/l. OLDERMANIS, P. Vitoliņš.

1938. II coetus

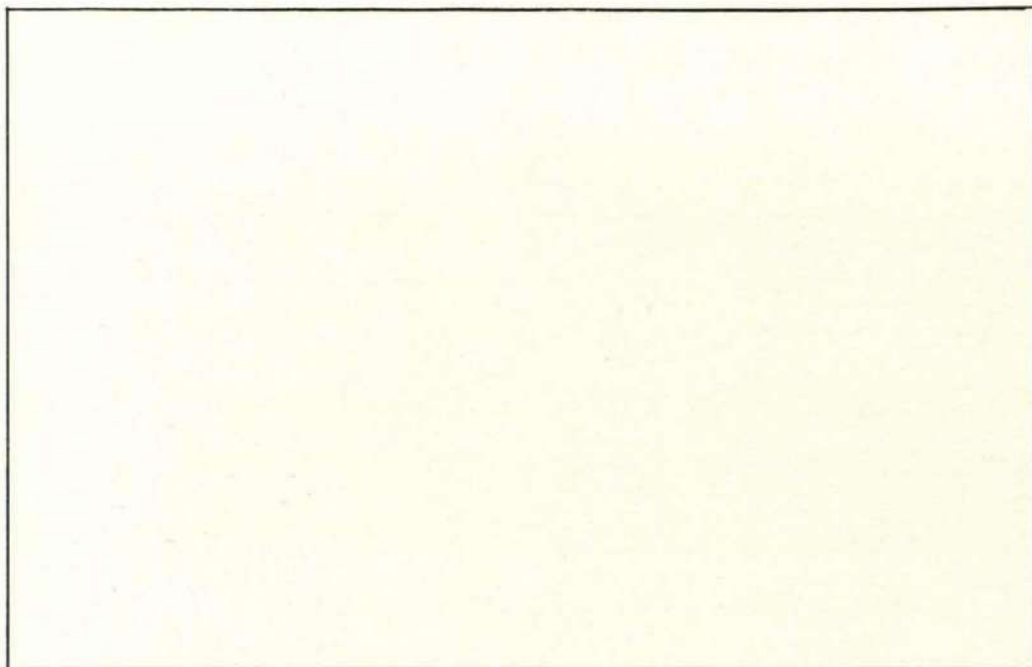
Romans Austrics, Arnolds Ekmanis, Valentīns Stakle, Mārtiņš Mūrnieks,
Vold. Andžāns, Nik. Elerts, ARNOLDS DAMBIS, t/l. Oldermanis.
Iztrūkst: H. Bērziņš, J. Babris, O. Godlmanis, J. Naudžūns.

1939. I coetus

Georgs Čerņaks, Nik. Salna, Ansis Ieviņš, Alfrēds Mauritis, Oļg. Vasarājs,
VILIS DRUGIS, t/l. Oldermanis.

1939, II coetus

Reinholds Bērziņš, Andrejs Sika, Herberts Kirre, Oskars Leimanis, Alfs Sniķers, Juris Baumanis, Nikolajs Jansons, KĀRLIS LEGZDIŅŠ, t/l. Oldermanis.

1940. I coetus

A. Kalniņš, KĀRLIS LEGZDIŅŠ, t/l. Oldermanis, Nikolajs Kalniņš, Herberts Michalovskis, Vold. Prūsis.

FRATERNITAS METROPOLITĀNAS MELNAIS KONVENTS

Melnais konvents bija viena no Rīgas laika konventa dzīves neoficiālām institūcijām, tādēļ komānos neminēts un balstījās vienīgi uz ūzusiem.

Ikviena Rīgas laika frāters pirms krāsu piešķiršanas ir izgājis šo mazo buršu audzināšanas skolu un tā dažkārt nebija viegla. Melnā konventa sēdes parasti notika pirmdienas vakaros, burgā, kad tautieši bija aizņemti konventa sēdē un mazāk traucēja melno tautu. Oficiālās melnā k-ta amatpersonas bija seniors, vice-seniors, sekretārs, oldermanis, ekonoms un divi maģistri: kantandi un razandi un „Dundura” redaktors.

Amatpersonas tika ievēlētas no vecākiem krustdēliem un to vārdi tika turēti dziļā noslēpumā attiecībā ar krāsnešiem.

Jaunos krustdēlus pirmo reizi ievēdot burgā saņēma ar melnā mag! cant! vadīto dziesmu: „Sveiks iz tēv’ un mātes rokām dēls nu projām trauc”. Jauniem fukšiem 2 nedēļu laikā bija jāizvēlas melnais krusttēvs. Melnās tautas sadzīvē tika stingri ievērots prioritātes princips un vecie fukši jaunuzņemtos uzrunāja par „sēmešiem” attiecībā ar vecākiem fukšiem, kas jauniem bija jāsauc par kcmiltoņiem. Šie noteikumi bija spēkā tikai tad, ja nebija klāt neviens no krāsnešiem. Centrālais notikums bija katru sēmeštri vienu reizi rīkotais „melnais komeršs”, resp. fukšu bēgšana. Slepēnībā tika sagatavots žurnāls „Dundurs”, kur zīmējumos un asprātīgos tekstos tika izzobotas tautiešu izdarības un rakstura vājības. Tā kā melnā komerša un žurnāla organizēšanas darbi aizņēma gandrīz visu sēmeštri, tad bēgšana parasti notika sēmeštra beigās, kas padarīja to ievērojami grūtāku, jo bēgšanas laiks jau bija vieglāk paredzams tautiešu aprēķinos un fukši, sevišķi dežuranti tika rūpīgi uzmanīti. Melnā konventa noteiktā dienā, vietā un laikā sapulcējās krustdēli un gaidīja dežurantu, kas kā pēdējais atstāja konventa dzīvokli, nolikdams redzamā vietā „Dundura” jaunāko eksemplāru, burgas atslēgu un nepieciešamos fukša atribūtus ar oldermanim adresētu pavadvēstuli.

Melnajā komeršā vecākie krustdēli nēsāja pār labo plecu melnu samta lenti ar sudraba diegiem vidū šūtu F!M! cirkeli. Bez fukšiem dažkārt melnā komeršā nēma dalību kāds viesis, kas veicinājis komerša izdēšanu vai arī kāds iemīļots tautietis vai filistrs, kas protams bija saistīts ar klusu ciešanas vārdu.

Otrā dienā konventa oldermanis jau gaidīja fukšu atgriešanos un garderobes telpā bija novietojis galdus, lai fukšus godam sagaidītu. Uz galda ar krītu bija apzīmēta vieta, pie kuņas katram melnam amatviram bija jāpiestājas. Galdus un traukus ar oldermana improvizētu saturu apmirdzēja svecīšu liesmas. Pēc atgriešanās melnais mag! cant!, šoreiz bez oficiālas atļaujas novadīja kādu iemīļotu dziesmu, visbiežāk — „Es zinu visi mani nievā”. Ja oldermanis bija bargāks, tad vēl sekoja komanda: Konventa zālē pie sienas! — un līdz ar to kāda romantiska lapaspuse jauno konventa locekļu dzīvē bija noslēgusies.

fil! J. Ansbergs

„Melnais komeršs”, 1926. I

F! M! Krustdēlu „bēgšana”

Priecīgu fukšu „piramīde” vai „olimps” pēc laimīgi izdevušās „aizbēgšanas” no F!M! k-ta dzīvokļa kaut kur Latvijas ārēs . . .

. . . „bēdīga” ierinda pēc atgriešanās un oldermaņa rīkojuma pie k-ta zāles sienas.

Uzņēmumi izdarīti 20-to gadu beigās.

Fukšu bēgšana 1929. g. pavasari

Doles salā

Doles salā

Daugavā uz ledus pie zivju tačiem

Krustdēlu „bēgšana“ 1.maijā 1928. gadā Putnu muižā, Ikšķilē

Coetusu fotografēšana 1929. gada rudenī

FIM! krustdēli 1931. gada ziemā uz kuģa „Kaija“
pie Krišjāņa Valdemāra jūrskolas

Konventa garderobē pie svecītes gaismiņas

Fukšu bēgšana 1938. I

„Melnais oldermanis“ Egons Blumanskis ar „sēstetriem“ - Leimani, Daukstu, Vitoliņu, Kiršteinu un Poču.
Priekšā I. Egle.

Fukšu bēgšana 1940. g.

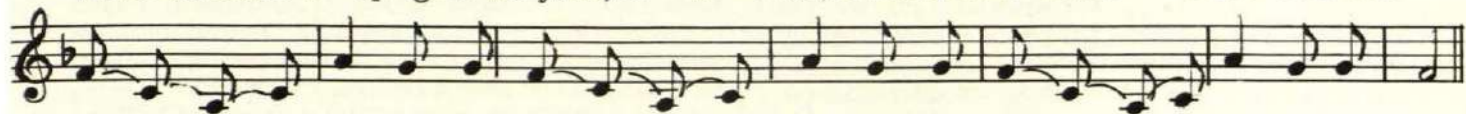

Pēdējais Latvijas brīvvalsts laika FIM! „melnais oldermanis“ Juris Baumanis ar „sēstetriem“ - Kalniņu, Nik. Kalniņu un Michalovski.

Tautiešu iekāršanas dziesma

Viens tautiets ir ap-grē-ko-jies, o lī - rum, lērum, le-ē-rum. Velc tau-tiet

ve- e- e- elc Velc tautiet ve- e - e - elc, velc tautiet ve- e - e elc, velc tautiet velc.

„Burga“ ir krustdēlu rezidence, tautiets tur nevar uzturēties nesodīts
No kreisās: Cand! A. Ozoliņš, Com! Jaunbrakmanis, Cand! Babris
Priekšā: Cand! ? , Cand! Pūpols.

MŪSU CEREMONIĀLŪZUSI

Mūsu sabiedrībai nav atsevišķi izdalīta ceremoniālkomāna. Tikai retai korporācijai tāds ir. Tas izskaidrojams ar apstākli, ka vecajām korporācijām sākuma laikos bija tikai divi komāni: Internais komāns un Alus komāns. Laika tecējumā dažām korporācijām kcmānu klasifikācija diferencējās un jau parādījās sadalījums: 1) Internais komāns, 2) Goda komāns, 3) Alus komāns, 4) Oldermaņa komāns, 5) Kasieņa komāns, 6) Ekonomia komāns, 7) Magister cantandi komāns, 8) Menzūru komāns, 9) Literāro vakaru komāns.

Vēl citām korporācijām komāni klasificējās šādi: 1) Internais komāns, 2) Ceremoniālkomāns, 3) Goda komāns, 4) Alus komāns.

Tieši šai pēdējai schemei vistuvāk stāv arī mūsu korporācijas komānu struktūra, izņemot to, ka mums ceremoniālpardumi nav izdalīti atsevišķā komānu grupā, bet gan pa daļai ietilpst internos komānos, pa daļai pamatojas ūzusos, kā tas ir lielākai daļai korporāciju. Saprotams, šeit pieminētās komānu schemas nav pilnīgas. Vēl ir arī daudz citu komānu grupu klasifikāciju.

Ceremoniālkomānu un ūzusu jautājumus šai gadā ir īpaši svarīgi apcerēt. Šogad paiet 180 gadi, kopš Augusts Nīmans, dzimis 1761. gadā, miris 1832. gadā, būdams Ķīles universitātes students savā divdesmitā mūža gadā sarakstīja Zemes Tēva tekstu — Alles schweige! Alles neige ernsten Toenen nun sein Ohr! Vēlāk šis buršs kļuva par Ķīles universitātes profesoru. Bet ne tas ir ievērojamākais viņa dzīvē. Ir vienreizēja parādība, ka Nīmaņa teksts kļuva par Zemes Tēva rituāla tekstu, pēc kuŗa ikkatru sēmeštru ievadot un noslēdzot universitāšu korporāciju locekļi zvērē savu uzticību zemei un sabiedrībai.

Konventiem Zemes Tēva dziesma ir vairāk vai mazāk savādāka. Vai nu citāds ir tulkojums vai arī ceremoniāls. Tomēr Zemes Tēva oriģināls visiem ir viens. Tas ir Nīmaņa Alles schweige... Šis teksts pirmo reiz parādījās Akademisches Liederbuch, kas iznāca Desavā un Leipciģā 1782. gadā ar 27 pantiem. Tagadējā, saīsinātā veidā, tas atrodams pirmo reizi Lieder im geselligen Kreise zu singen, ko izdeva Greifsvaldē 1808. gadā.

Zemes Tēva dziesmas melodija ir vāciešu tautas dziesma. Ir interesanti atzīmēt, ka Zemes Tēva melodija ir daudz vecāka par tās tekstu. Arī nosaukums „Zemes Tēvs” nav radies sakarā ar Zemes Tēva vārdiem, bet gan ar melodiju. Zemes Tēva melodija ir pirmo reizi iespiesta 1770. gadā ar nosaukumu Landesvater. Zemes Tēva rituāla nosaukums nav radies no Zemes Tēva dziesmas teksta, bet gan no melodijas, kam ir attiecīgais vāciešu tautas dziesmas teksts. Ar pēdējo apstākli ir izskaidrojams arī

daudz kas. Ir materiāli, kas parāda, ka nosaukums Landesvater ir vedams sakarā ar ļoti tāliem vāciešu mazvalstiņu pavaldņu zvērastu pieņemšanas ceremoniāliem, ko raksturo vārdi Landesvater, Schutz und Rater, es leb' mein Landgraf Philipp hoch!

Zemes Tēva rituāla pamatideja tiklab pēc Tērbatas, kā arī Rīgas ūzusiem ir viena un tā pati. Bet, pēc Rīgas ūzusiem Zemes Tēva rituāla pamatideja ir „tu brālības” vēlreizējs atkātojums, kamdēļ svinīgais solījums vienmēr tiek dots pa pāriem, sakrustojot pie galdiem rāpīeris (Stechbrueder). Tērbatas ūzuss, turpretim, ir saglabājis vecāku formu, kur ikviens svinību dalībnieks nāk zem sabiedrības vāpēņa un krāsām, nostājas Zemes Tēva priekšā, kam blakus ir Zemes Māte, un zvērē uzticību zemei un sabiedrībai. Saprotams, tālā vēsturē, šis zvērasts tika dots tikai zemes tēvam un zemei.

Bet arī pēc Tērbatas ūzusiem Zemes Tēva ceremonija ir divējāda. Īpatnēja tā ir Lettonia'i, kam Zemes Tēvi un Zemes Mātes atkal stāv divi paralēlās rindās viens otram pretim. Pie Zemes Tēva zvērasta nākušais nostājas ar seju pret vāpēni, ar Zemes Tēvu pie vienas rokas un ar Zemes Māti pie otras, un ar konzvērētājiem priekšā un aiz muguras. Pēc otras vecākās Tērbatas latviešu korporācijas ceremoniālkomāna normām, Zemes Tēvi un Zemes Mātes nostājas ar mugurām pret vāpēni un ar sejām pret corcnu, vienā rindā. Zemes Tēva zvērasta nodevēji stāv ar sejām pret vāpēni. Šo kārtību ir pieņēmis arī mūsu konvents.

Mūsu Zemes Tēva ceremoniālnormas dod Internā komāna 136.p. - 145.p. Tie rēgulē Zemes Tēvu un Zemes Māšu komplektēšanas kārtību, tāpat „Ozolu” izvēli, un pašu rituālu. Jāpiezīmē, ka divdesmitos gados pēc dziesmām: Pie tēvu zemes dārgās, Ozoli vēl Latvijā un Gaudeamus corcna nesauca šmollis un fiducit, bet ap trīsdesmitajiem gadiem sāka to darīt.

Pēc dažu konventu ceremoniālūzusiem komeršos galda runas nav atļautas (piem. Lettonia). Mums šādas aizliedzošas normas nav. Tieši otrādi. Pēc veciem Pēterburgas paradumiem „Landesvater'u” nodziedāja vāciski, jo latviska Zemestēva teksta petropolitāņiem nebija, bet tad, pie galdiem nosēzoties, nāca seniora runa par kādu nācīnālu tēmatu. Šis paradums vēl pastāvēja Rīgā, 1920-tos gados ar to modifikāciju, ka runu teica vecākais filistrs. Ilgus gadus šo ceremoniālrunu teica vecākais fil! Pēteris Sniķers. Parasti viņš runu sāka vārdiem — „Bībelē teikts, nav labi būt vienam... Tamdēļ mēs latviešu studenti Sv. Pēterburgā, kam vien rūpēja latviešu lieta un gods, nolēmām nodibināt korporāciju...”

Kcmitāts — ir otrs svarīgs cermoniālpardums. Komitāti radušies Vācijā, bet ar gluži citādu

raksturu nekā Baltijā. Vācijā studenti vēl līdz nese-
nai pagātnei, beidzot studijas un atstājot universi-
tāti, pārtrauca jebkādu sakarus ar savu korporā-
ciju. Tamdēļ komitāts Vācijā ir atvadišanās no kor-
porācijas uz mūžu.

Citu nozīmi komitāts ieguva Baltijā, īpaši Tēr-
batā tai laikā, kad akadēmiskā brīvība bija plaša un
pilnīgi korporāciju rokās. Tērbata bija ilgu laiku
maza provinces pilsētiņa, bez dzelzceļa satiksmes
un tajā no Latvijas varēja nokļūt vienīgi ar pasta
ratiem. Sprotams, šādi braucieni uz Tērbatu bija
romantisks notikums. Pamazām radās dažādas pa-
ražas. Tā, piemēram, brīvlaikos ne visi lettoņi varē-
ja atstāt Tērbatu, jo pietrūka naudas ko samaksāt
par vietu pasta ratos. Šiem nu vajadzēja pacietīgi
sēdēt Tērbatā un gaidīt palīdzību no „mājām” vai
uz kādu citu izeju. Kad bija gaidāmi iebraucēji no
Latvijas studiju uzsākšanai vai turpināšanai, Tēr-
batā palikušiem bija tiesības, uz ūzusu pamatiem,
sēdēt pasta stacijā un tērēt ēdienus un dzērienus uz
gaidāmo atbraucēju rēķina. Pēdējiem bija svēts pie-
nākums rēķinus samaksāt. Tā kā atbraukšanas laiks
nebija īsti zināms, tad gadījās, ka bija gaidot jāplo-
sto uz maiņām. Kad pirmā maiņa taisījās nolūzt, tad
izsauca otru maiņu, jo plostu nedrīkstēja pārtraukt
citādi tas būtu jāsamaksā, kas gaidītājiem nebija
iespējams.

Provinces pilsētas raksturs arī veicināja biežu
iešanu uz universitāti ar korporācijas karogu un
buršu dziesmām. Piemēram, kad lettgāji pirmo rei-
zi uzstājās atklātībā krāsās 1914. gadā, svinību otr-
rā dienā notika izbraukums kamanās pa Tērbatas
ielām. Kamanās bija iejūgti troikas (trīs zirgi) un
pirmajās kamanās vidū bija nostājies seniors ar
plīvojošu karogu rokā. Abās pusēs senioram sēdēja
vecākie un cienījamākie filistri. Brauciens noticis
krustu šķērsu Tērbatai, divreiz nobraucot garām
Estonia's C!Q!

Šādas akadēmiskas brīvības nebija ne Rīgā, ne-
maz nerunājot par Sv. Pēterburgu vai Maskavu.
Tamdēļ arī komitāta ceremoniālnormas labi attīstī-
tas vienīgi Tērbatas latviešu korporācijām. Tās ir
ļoti vienkāršas Rīgas korporācijām un vēl askētis-
kākas pēterburdžniekiem un maskaviešiem.

Mūsu filistrēšanās ceremoniāls regulēts Inter-
nā komāna 151. pantā. Komitātu riko uz konventa
lēmuma pamata. Komitāta oficiālā daļā seniors ziņo
par filistrējušo konventa locekļu akadēmiskām gai-
tām. Latvijā pēc akta sekoja gājiens uz Alma Mater,
un pēc tam notika komitāta plosts, bet trimdā, sa-
protamu iemeslu dēļ, aktam seko komitāta plosts.

Pie ceremoniālūzusiem pieder arī konventa lo-
cekļu laulību un apbēdišanas gadījumi.

Fraternitas Metropolitana locekļu precību ga-
dījumi ir svarīgi konventa dzīves notikumi, kur, ja
vien tas iespējams, konvents ņem aktīvu un sirsnī-
gu dalību.

Savu saderināšanos filistri, tautieši un krust-
dēli paziņo konventam ar rakstu. Oficiāli saderinātā
līgava uzskatāma par Fraternitas Metropolitana dā-
mu un viņai tiesība nēsāt krāsu vāpenīti.

Kāzu ceremonijai parasti aicina no 4 līdz 12
maršaliem. Par maršaliem aicina neprecētus filis-
trus, tautiešus un krustdēlus. Maršalu tērps ir fra-
ka.

Kāzu dienā konventa oficiālais pārstāvis, kas
parasti ir t/l seniors vai viceseniors vai arī kāds cits
konventa nozīmēts oficiāls pārstāvis, kopā ar mar-
šaliem (ja tādi paredzēti), ierodas līgavas mājās,
kur tcs sagaida līgavainis un līgava. Konventa pār-
stāvim ir līdzī konventa oficiālā līgavas buķete. Kon-
venta pārstāvis nodod to līgavainim un lūdz buķeti
pasniegt līgavai. Pēc buķetes pasniegšanas līgava
piesprauž maršaliem maršalu lentes ar rozeti un
miršu zariņu.

No līgavas mājas maršali dodas uz baznīcu, kur
nostājās pa pāriem baznīcas galvenā ejā zināmā at-
tālumā. Pa visu baznīcas ceremonijas laiku maršali
tur deķeli kreisā rokā, vai, ja procedūra to prasa,
tad labajā rokā.

Līgava un līgavainis ierodas baznīcā kā pēdē-
jie un maršalu pavadīti dodas cauri galvenai ejai
uz altāri. Maršali jauno pāri pavada ejot pa pāriem
nedaudz aizmugurē ar sidraba svečturīem un dego-
šām svecēm ārējās rokās. Kreisajā pusē esošie mar-
šali šai ceremonijas daļā deķeli pārņem labajā rokā.
Svečturu ienešana baznīcā var arī izpalikt.

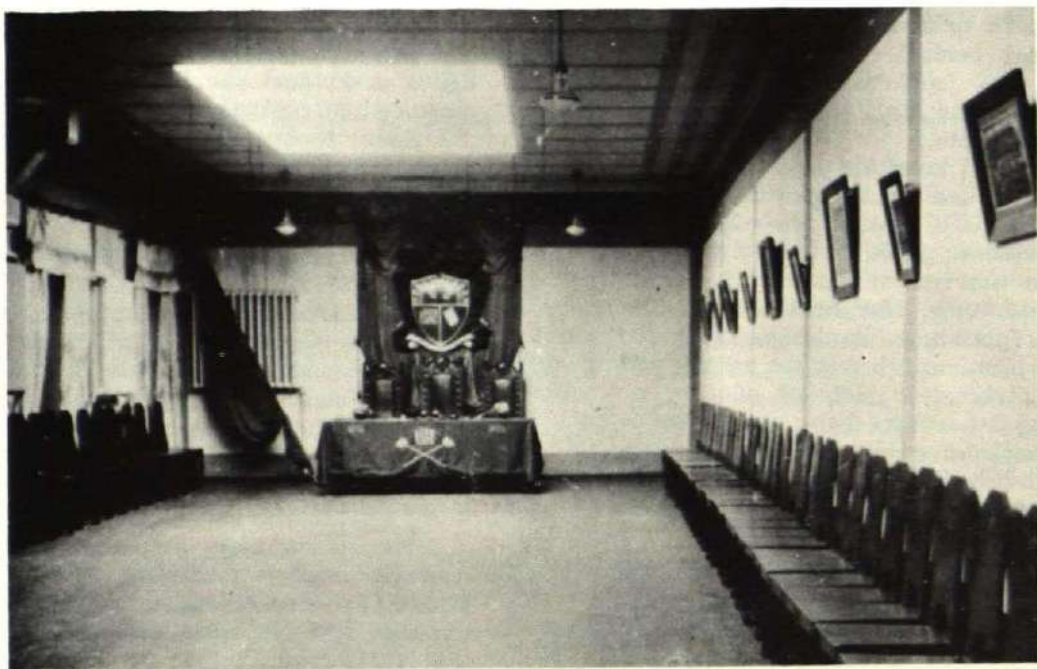
Pie altāra jaunais pāris nometas ceļos un noskai-
ta tēvreizi; maršali stāv ar svečturīem rokās. Pēc
tam maršali novieto svečturus tiem paredzētās vie-
tās un paši paliek stāvēt aizmugurē tādā pat kārtī-
bā kā ienākuši.

Pēc laulību ceremonijas mācītājs apsveic jauno
pāri, jaunais pāris apgriežas un pieņem apsveikumus
no viesiem, bet maršali paliek savās vietās. Pēc ap-
sveikumiem jaunais pāris atstāj altāra telpu marša-
lu pavadīts, līdzīgi kā ienākot.

Kāzu mājā pēc parastās laimes uzdzēršanas, ne-
uzkritoši atrod brīdī, kad jaunais pāris, konventa lo-
cekļi un pārējie burši sapulcējas atsevišķā telpā, lai
konventa pārstāvis apsveiktu jauno kundzi kā Fr.
Metropolitana's dāmu un uzliktu kundzei krāsu len-
tu (frakas lentu). Ja iespējams, tad nodzied Gaude-
amus 5. pantu Vivant omnes virgines.

Pie kāzu mielasta konventa oficiālais pārstāvis,
parasti pēc mācītāja, teic runu ar laimes uzdzērša-
nu jaunajam pārim.

Krustdēlu laulību gadījumā saderinātā līgava
neiegūst tiesību nēsāt vāpenīti, kā arī atkrit krā-
su lenta līgavas buķetē un krāsu uzlikšana pēc lau-
lībām.

F!M! Konventa zāle Rīgā, Brīvības ielā 15.

Fratemitas Metropolitanas Vapeņa iesvētīšanas aktā 18. decembrī 1928. gadā piedalās Latvijas Universitātes vadības pārstāvji, visu P!K! korporāciju seniori S!P!K! seniores un metropolitaņu saime.

Fraternitas Metropolitanas Maija komeršs 26. maijā 1929. gadā Siguldā

Krāsu piešķiršana, 1929. g. maijā

Neaizmirstams ir brīdis katra burša dzīvē, kad tam pirmo reizi tiesības nēsāt zelt-violeti-zajās krāsas. Jaunie tautieši šo brīdi padara nemirstīgu pie konventa vāpņa.

Uzņēmumā no kreisās: jaunie Com!Com! A. Šmits, Briško, t/l. oldermanis E. Palde, Ž. Slava un Ed. Zvirbulis.

Aizmugurē melnos deķējos to krāsu tēvi.

5. g. Aktīva k-ta atjaunošanas komeršs Rīgā, 1929. g. 6. oktobrī

F!M! k-ta locekļi ar eksterniem viesiem: Vidū t/l. prezidijs: J. Graudiņš, t/l. vicesen.; V. Saulītis, t/l. senjors; E. Arnoldijs, t/l. sekretārs. Prezidijam priekšā izglītības ministrs prof. Tentels, no viņa pa kreisi prof. Straubergs, prof. Sņikers, prof. Šuberts; pa labi - prof. Adamovičs, lett.; prof. Teikmanis, doc. Vickopfs, talavus; Auziņš, doc. Veidemanis, prof. Starcs. Priekšā frakā, t/l. oldermanis R. Kress.

LATVIJAS UNIVERSITĀTES STUDENTU PAŠVALDĪBA

Studentu padome bija Latvijas Universitātes studentu pašvaldības augstākais orgāns. To vēlēja visi Latvijas Universitātes studenti ik gadus, sākot ar 1920. gadu. Pirmās vēlēšanas notika 1920. gada 12. decembrī.

Studentu padomes satversmi pieņēma 1923. gada 27. martā. Tieši šai pašā datumā pieņēma arī Latvijas Universitātes satversmi. Latvijas juristi pieņēma, ka Studentu padomes satversme ir daļa no Latvijas Universitātes satversmes.

Studentu padome pārstāvēja studentus Latvijas Universitātes iekšējā sadzīvē un tāpat arī šī institūcija pārstāvēja Latvijas studentus ārzemēs, ārzemju konferencēs. Studentu padome bija forums, kas ievēlēja savus pārstāvjus visdažādākos studentu pasākumos, sākot ar studentu interešu pārstāvēšanu pie Latvijas Universitātes amatpersonām, līdz pat studentu grāmatnīcai un studentu virtuvei.

Ja Studentu padome pieņēma kādu lēmumu, un pēc tam to apstiprināja Latvijas Universitātes padome, tad šis lēmums bija obligāts visiem Latvijas Universitātes studentiem. Īstenībā šī tradīcija nav nekas cits kā atliekas no sava laika buršu valsts patstāvības, kaut arī buršu likumus atšķaidīja Studentu padomes nekorporatīvā daļa.

Studentu padomes organizācija no 1920. gada līdz 1934. gadam bija vēlta padome ar vēlētu 6 locekļu prezidiju. Pēc 1934. gada prezidija un komisijas locekļus iecēla Latvijas Universitātes rektors. Kandidātus ieteica „studentu nogrupējumi”. Tas nozīmē, ka kandidātus nominēja korporācijas un studentu biedrības. Sprotams, Latvijas Universitātes studentu sastāva dēļ, visos vadošos amatos tika proponēti un rektora apstiprināti korporāciju nominēti kandidāti.

Pēc 1934. gada 15. maija pārmaiņām Studentu padome kā tāda beidza pastāvēt. Darbojās vienīgi Studentu padomes prezidijs. Šis prezidijs, kas sastāvēja, gandrīz, vienīgi no korporāciju pārstāvjiem reprezentēja visu latviešu studentību un, negribot, nokļuva atkal tuvu Tērbatas laiku situācijai, kad studentu korporācijas pārvaldīja studentu dzīvi Universitātē, kaut arī ne tik rigorozi kā tas bija Tērbatas laikos.

Studentu padomes prezidija stāvoklis dažkārt bija visai grūts. No vienas puses visas kreisā spārna studentu organizācijas bija izslēgtas no studentu pašvaldības sfēras, bet no otras puses 1934. gada valdībai nebija pieņemama arī buršu neatkarīgā valsts. Notika „kormēšanās” un pametumi nebija buršu pusē. Lielī nopelni bija mūsu frateram Ed-

mundam Arnoldijam, kas ilgu laiku bija Studentu padomes priekšsēdētājs.

Studentu padomes finanses pamatojās uz 12 latu nodevu, ko ikviens Latvijas Universitātes students maksāja akadēmiskā gadā.

Studentu pašvaldības nozares bija: Studentu tiesas, Studentu nama fonds, Studentu virtuve, Studentu grāmatnīca un sekojošas komisijas: ārlietu (Sell), budžeta, sarīkojumu, revīzijas, sporta, stātūtu, stipendiju un ārstniecības komisijas.

Teorētiski Studentu tiesa sastāvēja no četriem Latvijas Universitātes mācības spēkiem un četriem studentiem. Faktiski šī institūcija nekad neiedzīvinājās, jo Latvijas Universitātē apstiprināja A!K!K! un šī komāna sfairā ietilpa visu goda lietu nokārtošanas „lauvas tiesa”. Ja burši savas goda lietas nokārtoja, tad nekas vairs nepalika pāri.

Studentu nama fondā bija prāvs kapitāls. 1924. gadā tika nopirkts nams Valdemāra ielā. Kopā ar šo īpašumu Studentu padomes studentu nama fondā bija ap pus miljona latu kapitāls.

Studentu virtuvi atvēra 1920. gadā pie Sieviešu palīdzības korpusa. Sākumā tas bija tīrs korporāciju studentu pasākums, lai palīdzētu frontē esošiem buršiem. Vēlāk šis pasākums izveidojās par plašu studentu pašpalīdzības institūciju, ko ilgu laiku vadīja mūsu fraters **Alberts Trelle**. Pasākumam uzplaukuma laikos bija iespēja apgrozīt vienu trešdaļu miliona latu gadā.

Ļoti ievērojama Latvijas Universitātes studentu pašvaldības daļa bija grāmatnīca. Šis pasākums radās 1921. gadā. Grāmatnīca izdeva ap 60 zinātniskus darbus un labākos laikos apgrozīja ik gadus ap pus miljona latu. Grāmatnīcas spilgtākais vadītājs bija **Edgars Ķiploks**, latvus.

Mūsu korporācijas pirmais pārstāvis Latvijas Universitātē bija **Jūlijs Graudiņš**.

Albuma redakcijas papildinājums:

Com! Edmunds Arnoldijs 1931. g. rudens sēmeštrī kā korporāciju frakcijas pārstāvis ievēlēts L.U. Studentu padomē, kur darbojies kā sekretārs un korp. frakcijas līderis. 1934. g. maijā Universitātes rektors com! Arnoldiju apstiprināja par Stud. padomes sekretāru un par priekšsēdi no 1935.-1938. g. 1. gadu com! Arnoldijs izpildīja arī SELL (Suomi, Eesti, Latvija un Lietuva) priekšsēža amatu līdz ar to reprezentējot starptautiskā mērogā visus Baltijas valstu un Somijas studentus. 1929. II Frat. Metropolitanas konvents bija Prezidējošais P!K! E. Arnoldijs bija t/l sekretārs. (sk. rakstu).

METROPOLITĀNI KĀ RĪGAS BURŠU DZĪVES VADĪTĀJI

Edmunds Arnoldijs

1929. GADA II SĒMESTRA T/L P! K! SĒKRETĀRA ATMIŅAS

Ir grūts uzdevums pēc vairāk nekā 35 gadiem atsaukt atmiņā lietas, par ko īsajā sēmcetrī (sept.-janv.) sprieda buršs sirmajā Rīgā.

1929. gada II sēmcetrī Fratērnitas Metropolitana konvents prezidēja P!K! Toreizējais prezidijs darbojās sekojošā sastāvā: seniors Viktors Saulītis, stud. iur. ilggadējs Frat! Metr! seniors, viceseniors Jūlijs Graudiņš, stud. iur., ilggadējs Frat! Metr! oldermanis un prezidija loceklis, sekretārs Edmunds Arnoldijs, stud. iur. Brīvajā pasaulē nokļuva tikai šī raksta autors. Viktors Saulītis krita Vācijā, bet Jūlijs Graudiņš tika deportēts uz Sibīriju.

Toreiz P!K! bija pilnā sastāvā: ar latviešu, vācu un vienas krievu korporācijas pārstāvjiem. Bieži sarunas notika trīs valodās, radot vajadzību pēc tulkojumiem. Viktoram Saulītim šī lieta bija parasta, un viņš veikli lietas kārtēja visās valodās. Man, kā jaunākam, protokolēšanas darbs trijās valodās, sēmcetra sākumā sagādāja zināmas grūtības.

P!K! sēdes notika Frat! Metr! konventa pauku zālē, jo konventa lielā zālē tai laikā notika būvdarbi. Vēl tagad acu priekšā ir daudzkrāsainā sapulce ar zili piesmēķēto telpu. Priekšā sēdēja vācu konventu pārstāvji, spieķiem rokās, jo parasti konventu pārstāvji sēdēja korporāciju vecākuma kārtībā. Seniors Saulītis dažreiz prasīja man, kur konventu pārstāvji no pēdējām rindām ir prasījuši vārdu, jo dūmu dēļ nebija drošs, vai saskatījis parei-

zās krāsas.

P!K! tajā laikā apsprieda visu buršu kopējas lietas, bet nacionālos jautājumos lemšana notika L!K!P!A!, kur piedalījās visi latviešu konventi un kam bija padota Studentu padomes korporāciju frakcija. Arī vāciem bija līdzīgs iestādījums. Tikai krievu konventa pārstāvji, kā likās, ar šādiem jautājumiem nenodarbojās.

No izlemtajiem jautājumiem un lietām visspilgtāk atceros P!K!T! satversmes pieņemšanu trešajā lasījumā, jo pats šo satversmi sakārtoju, pārrakstīju un parakstījos par neraksta pareizību, izsūtīju katram konventam vairāk eksemplāru.

Bieži P!K! notika atsevišķos konventos piešķirto filistru resp. goda filistru statusa apstiprināšana.

Universitātes Redaktors

Akadēmiskās dzīves dokumentēšana un buršu ideoloģijas populārizēšanā ievērojama loma Rīgā bija mēnešrakstam „UNIVERSITĀS” Com! Jānis SPRANCIS bija pēdējais neatkarības laika UNIVERSITĀS redaktors. Amatā tika iecelts ar L!K!P!A! lēmumu un to pildīja 1939. - 1940.g. līdz pēdējai dienai, kamēr krievu okupācijas vara to slēdza. (skat. 37.II prezidija uzņēmumu).

Aiz prezidiju galda: Fil! P. Aivars; F. Ģegers, t/l. vicesen.; J. Siliņš, t/l. seniors; V. Skroms, t/l. sekretārs; Fil! P. Sniķers.

Fraternitas Metropolitanas dāmu vakars 1930. gada Ziemas svētkos

F! M! DĀMU KOMITEJAS SANĀKSME K! DZ! RĪGĀ, 1930. G.

FIM! dāmu komitejas locekles kuplina Frat. Petropolitānas 40 g. jubilejas dāmu vakaru ar tautas deju uzvedumu Rīgā, 1936. g. decembrī.
1. rindā no kreisās: Paldes k-dze, Odiņa k-dze un Sauliša k-dze
Stāv: J. Vitola k-dze, Ozoliņa k-dze, K. Vitola k-dze, Skombas k-dze un A. Druvas k-dze.

MAIJA KOMERŠI

Tukumā, 28. V 28.

Siguldā, 28. V 30.

Asaņos, 31. V 31.

MAIJA KOMERŠI

Lielvārdē, 1937. gadā

Maija komerša dalībnieki 1939. gadā uz Ķemeņu viesnīcas kāpnēm

FRATERNITAS METROPOLITANAS COETUSU FOTOGRAFĒŠANĀS

8. coetusa fotografēšana 21. aprīlī 1929. gadā Rīgā
Vidū t/l. oldermanis E. Palde.

11. coetusa fotografēšana 1930. gadā Rīgā
t/l. oldermanis N. Gulens.

1931. 1. COETUSA FOTOGRAFĒŠANA

Saulainā svētdienas rītā pēc konventa dāmu vakara t/l. oldermanis Alfr. Brašmanis tradicionālā braucienā pa Brīvības ielu ar ormaņiem, ierodas ar savu coetusu pie fotografa Zvirbuļa. Daļa no notikuma līdzgaitniekiem nav spējuši vēl apmainīt vakara tērpus.

t/l. oldermanis Jēkabs Siliņš ar savu coetusu un pavadoņiem pie fotografa 1934. gadā.

t/l. oldermanis Jānis Ansbergs ar savu coetusu un pavadoņiem pie fotografa 1937. gadā.

1931. G. 2. SEM. PREZIDIJS

Nikolajs Gulēns, Ēvalds Palde, Alberts Gerliņš
t/l. viceseniors t/l. seniors t/l. sekretārs

Brīvības pieminekļa pamatakmens likšanas svinībās 18. novembrī 1931. gadā
F!M! prezidijs: E. Palde t/l. seniors; N. Gulēns t/l. viceseniors; A. Gustiņš,
t/l. oldermanis; A. Gerliņš t/l. sekretārs.

1935. gadā sarkan-balt-sarkanie karogi plīvo pie Galvas pilsētas namiem.
Brīvības pieminekļa atklāšanas parādei kārtojas F!M! konventa locekļi kādā no
Galvas pilsētas Rigas ielām.

1933. gada 1. semestra prezidijs

Edm. Kruselijs.
1/2 seniors

A. [unclear]
1/2 viceseniors

Jūlijs Vīfols
1/2 sekretārs

Tējas vakars F!M! konventa dzīvoklī 26. martā 1933. gadā

Bērnu eglīte F!M! konventa dzīvoklī 1936. gada Ziemas svētkos

SPORTS

V. Gulēns

ATMIŅAS PAR UNIVERSITĀTES SPORTA BASKETBOLU

Latvijas Universitātes Sports deva iespēju ikkatram studentam vai studentei ņemt dalību dažādās sporta nodarbībās. Izvēle bija plaša un pašam studentam tikai vajadzēja izšķirties kādā sporta nozarē viņš vēlējās ņemt dalību un reģistrēties attiecīgā sporta sekcijā. Viss tālākais atkarājās no viņa paša aktivitātes, intereses un spējām. Tā ik viens varēja ņemt dalību vingrošanas grupās, slidošanā, peldēšanā, slēpcšanā, tenisā, vieglatlētikā vai kādā komandu sportā, kā basketbolā, volejbolā, futbolā, hokejā u.t.t. Universitātes Sports bija lielākā sporta organizācija Rīgā, uz visām iespējamām sporta sekcijām, kas izaudzināja daudzus ievērojamus Latvijas sportistus.

Mans nolūks šodien nav iztirzāt plašo un vispusīgo U.S. darbību, bet kā bijušam U.S. dalībniekam, valdes loceklim un priekšniekam īsumā pakavēties pie atmiņām par basketbola komandas izaugšanas un izveidošanas gaitām. Dcmāju tas var daudzus mūsu konventa locekļus interesēt. Vecajiem daudz kas vēl būs no tā laika atmiņā, bet jaunajiem, kas interesējas tagad par basketbolu, interesēs kā gājis mūsu konventa locekļiem brīvās Latvijas Universitātes Sportā.

Pēc iestāšanās Universitātē 1930. gada septembrī, iestājos arī Latvijas Universitātes Sportā un līdz ar pirmām dienām biju aktīvs komandas loceklis basketbola, futbola un hokeja komandās. Pirms tam biju darbojies skolas un sporta biedrības „Amateurs” vienībās. Sākās intensīvi treniņi, trenera Ādolfā Graša Tal. vadībā. Meistarsacīkstēm sākoties, oktobrī jau mani ieskaitīja pirmās komandas sastāvā, kur bija jau slaveni basketbolisti priekšā: Skrejiņš Bev., brāļi Maikes Lett., Delle Tal., Raudzeps Tal., Raudziņš Terv., Krisons Terv., Tiltiņš Terv., Ruja Sel. un Celms Terv. Pie šīs komandas sastāva jāatzīmē divi fakti: 1) Visi minētie komandas locekļi bija darbojušies pirms iestāšanās universitātē citās komandās, šo komandu vadības Universitātes Sportu labi neieredzēja un mēģināja visādiem līdzekļiem bremsēt komandas izveidošanos un izvirzīšanos pirmā vietā. 2) 1930. gadā tikai trīs no komandas bija bursi, bet vēlāk visi bija iestājušies konventos. Enerģiskā trenera Graša vadībā komanda drīzi vien bija tik viengabalaina un vienprātīga, ka spēja izvirzīties pirmā vietā un pieveikt kaimiņus — igauņus. Radās doma pirmajam Eiro-

pas braucienam, bet nebija līdzekļu. Universitātes Sports tādām braucienam līdzekļus nevarēja dot. Pēc gaŗas sarakstes un katram spēlētājam savus latus pēc iespējas kopā liekot, 1931. gada 1. janvārī devāmies 20 dienu braucienā, lai iepazītos ar citu valstu basketbolu, reprezentētu Latvijas sportu un latviešu studentu. Maršruts bija: Varšava - Praga - Vīne - Ženēva - Parīze. Brauciens bija grūts, bet brīnišķīgs, panākumu un slavas apgarots. Grūts tādēļ, ka bija ļoti maz naudas un mūs nekur kā sportistus — basketbolistus nepazīna un pirms spēlēm raudzījās uz mums no augšas un solījās rādīt isto basketbolu. Pirmo spēli Varšavā mēs zaudējām ar viena punkta starpību, visas pārējās spēles uzvarējām ar labu punktu starpību un pēc katras spēles saņēmām daudz svešu cilvēku rokas spiedienus un sumirājušumus. Tāpat lieliskas atsauksmes bija Prāgas, Ženēvas un Parīzēs laikrakstos. Brauciena laikā, ar grūtībām, noorganizējām spēles Ženēvā un Parīzē un izspiedām dolārus ceļa izdevumiem, bet pēc uzvarām Ženēvā un Parīzē, bijām spiesti laika trūkuma dēļ noraidīt vairākus piedāvājumus spēlēt Šveicē un Francijā. Mums bija jābrauc mājās, jo pēc 2 dienu atpūtas Rīgā, vajadzēja piedalīties Valsts sacīkstē pret Igauniju.

Universitātes Sports pilnā sastāvā, pirmie pieci, bija uzņemti Valsts komandā, mana spēle šajā braucienā bija jau tik tālu izcēlusies, ka es visās piecās spēlēs biju spēlējis pirmā piecniekā pilnu laiku un tā es tiku jau pirmajā sezonā Valsts komandā.

Valsts sacīkste ar Igauniju, diemžēl, mums nebija laimīga un to zaudējām ar viena punkta starpību. Mūsu skaugi priecājās, bet tiem nebija zināms, kamdēļ šajā dienā mums „grozā nekrita”. Tie nezināja, ka mēs bijām noguruši un neizgulējušies. Daudzas nakts vilcienos pavadījuši. Bez tam tie negribēja atcerēties mūsu trenera un vadības lūgumu, valsts sacīksti nenolikt janvārī, mūsu brauciena dēļ.

Lai nu kā, Universitātes Sports bija vairākām valstīm rādījis, kādu basketbolu spēlēt Latvijā. Un tiešām ar godu.

Tad nāca studentu olimpiāde 1931. gadā Itālijā, kur mēs ieguvām otro vietu. Zaudējām Itālijai ar 3 punktu starpību, tikai tā iemesla dēļ, ka es, Raudziņš un Kriscns vienā dienā spēlējām futbola un basketbolu.

1933. gadā, Budapeštā — Ungarijā, ieguvām pirmo vietu. 1935. gadā, Parīzē, ieguvām pirmo vietu. Es gan vairs tad nespēlēju.

Atceroties visus tos gadus un spēles, uzvaras un zaudējumus, priekus un bēdas, man vienmēr prātā nāk tā lielā sirsnība, neatlaidība un vienība, kas bija komandas lielākais spēks un pamats visām sekēm un uzvarām. Ar prieku atceros tos nosvīdušos zēnus, kas kopā ar mani cīnījās, smējās un prata arī ar godu zaudēt. Man tagad liekas, ka visa vienība bija tik stipra un pārākuma vainagota, tikai tadēļ, ka starp mums valdīja buršu gars.

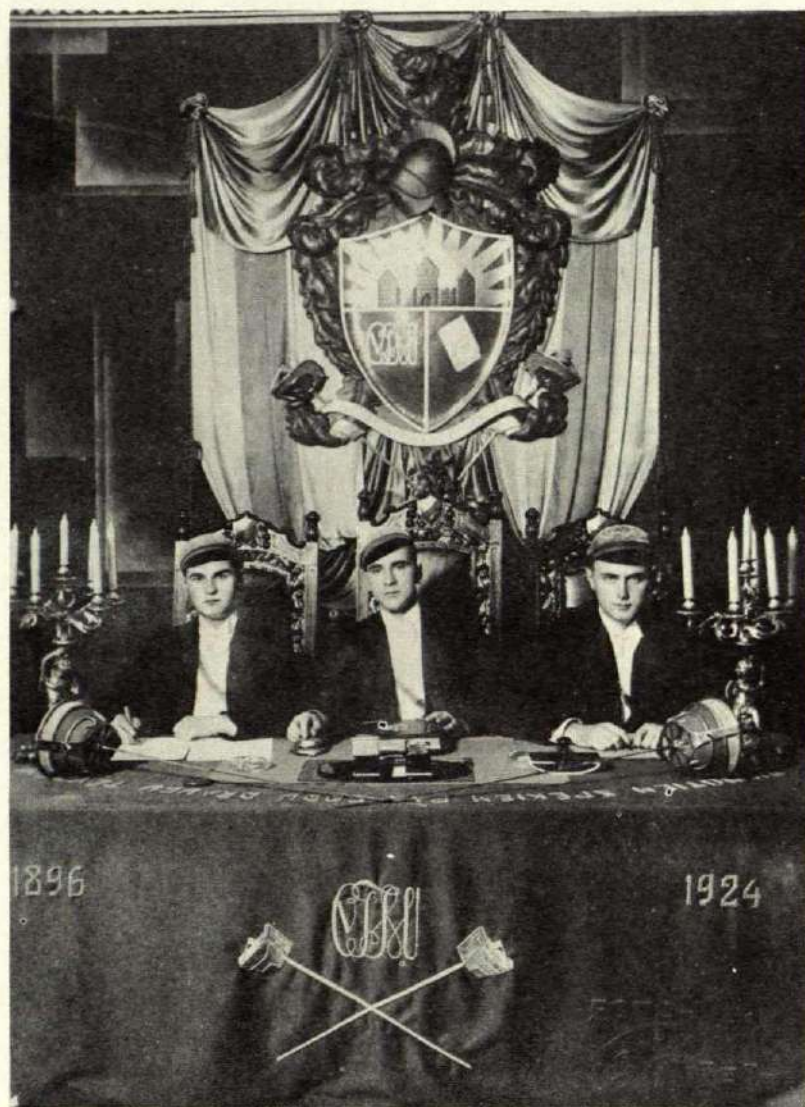
Tagad, kad galva jau pusplīka, kad pagalmā jaunā paaudze nosvīdusi ņemas ap basketbola grozu — jābrīnās kā tā var ar tādu sajūsmu ņemties nepagurstot. Bet tā ir jaunatnes daļa un tā tai pienākas. Man gribas tikai vēlēties, kaut mūsu frāteru jaunā paaudzē būtu jo daudz tādu, kam sports ir kā dažam labam mūzikai, vai laba grāmata, kas aizrauj, iejūsma un dara dzīvi bagātu līdz vecumam.

Redakcijas papildinājums.

Bez com! Voldemāra Gulēna, kas ar savu organizatora un aktīva sportista talantu daudz devis Universitātes Sporta izveidošanai, šai sporta organizācijā vēl aktīvi līdzdarbojušies šādi metropolitāni: vieglatlētikā — Kārlis Vincis, airēšanas sekcijā — Juris Zīverts un svaru celšanā Orests Ausējs.

Juris Zīverts darbojies arī US valdē kā sekretārs 1942. un 1943. g. Maz zināms vēstures fakts, ka Universitātes Sports ticis atjaunots arī trimdas laikā — Vācijā 1947. g. pie Latviešu studentu savienības. Juris Zīverts, kā vienīgais aktīvais students no pēdējās US valdes sastāva Latvijā, tad arī ievēlēts par priekšnieku. Saziņā ar Rob. Plūmi, frat. Letticus, kas bija faktiskais US nodibinātājs un izveidotājs Latvijā, bija nodoms noorganizēt latviešu basketbola komandu, lai tā varētu piedalīties pasaules meistarsacīkstēs Parīzē. Nodoms tomēr nereālizējās.

F! M! PREZIDIJS AKTĪVĀ KONVENTA 10. G. ATJAUNOŠANAS JUBILEJĀ, 1934. G. RĪGĀ

Kārlis Tālbergs   Voldemārs Gulēns   Oskars Jaunbrakmanis
t/l. viceseniors   t/l. seniors   t/l. sekretārs

Fraī. Metropolitanas Aktīvā konventa 10 gadu atjaunošanas svētki 6. oktobrī 1934. gadā Rīgā.

FIM! JUBILEJAS DĀMU VAKARĀ 6. OKTOBRĪ, 1934. G. T/L. OLDERMANIS J. SILIŅŠ AR KRUSTDĒLIEM UN JAUNIEM
TAUTIEŠIEM, KAS IERADUŠIES BEZ DĀMĀM - PIE ATSEVIŠKA GALDA

No kreisās; V. Hofmanis; J. Čanka; A. Ekšteins; A. Reinfelds; ? ; E. Spunde; Ed. Klepers; V. Rosenbergs; J. Grīnvalds; L. Vēzis; t/l. older-
manis Jēkabs Siliņš; J. Makars; A. Gailītis; K. Eleksis; L. Svemps; L. Rudzītis; K. Bunga; E. Ieviņš; A. Kalpiņš; A. Abeltiņš t/l. ekonoms.

1937.GADA II SĒMESTRA T/L P! K! SENIORA ATMIŅAS

Kad 1929. gada rudenī iestājos Fraternitas Metropolitanā, tur valdīja augstspriegums: pirmo reizi korporācijai kopš tā sastāvēja Prezidiju Konventā bija jāpārņem P!K! vadība. Ļoti nopietnam un svarīgam pienākumam konvents bija izraudzījis izcilu prezidiju: seniors — Viktors Saulītis, viceseniors — Jūlijs Graudiņš (Abi F!M! aktīvā konventa atjaunotāji) un sekretārs Edmunds Arnoldijs. Tikai īsu laiku dabūju vingrināties kandidāta amatam, kad jau nāca pats lielais pārbaudījums — eksternais komeršs 1929. g. 6. oktobrī. Toreiz Prezidiju Konventa sastāvā ietilpa arī vācu korporācijas, tādēļ ļoti kupla bija eksterno viesu saime. Prāvam kandidātu pulkam t/l oldermaņa Rūdolfa Kresa vadītam un rīkotam bija iešanu, darišanu un skriešanu bez gala...

Toreiz krustdēla pienākumus pildot, man gan vēl prātā nenāca, ka pienāks diena, kad man pašam būs jāuzņemas goda pilnais P!K! seniora amats. Tā diena pienāca 1937. g. rudenī. Jau iepriekšējā sēmesrī es biju senicra amatā un Ziedonis Krastiņš — viceseniors, kas bija nepieciešami, lai mēs būtu informēti un pārzinātu iepriekš veikto un aizsākto darbu Prezidiju Konventā. Tas arī nodrošināja P!K! turpmākā darba nepārtrauktību un veiklu ritēšanu. Iepriekšējā sēmesrī sekretārs Rudzītis personīgu apstākļu dēļ P!K! sekretāra amatu nevarēja uzņemt un viņa vietā konvents izraudzīja Jāni Spranci, kas šo grūto pienākumu veica ar izcilām sekmēm. Prezidēšanu P!K! 1937. g. rudenī Fraternitas Metropolitanā pārņēma no Philironijas konventa — (Seniors Valdis Mateass). Prezidiju Konventa darbība, ilgu gadu tradīciju un prakses veidota, bija izvērtusies par istu paraugdemokratiju. P!K! sēdēs piedalījās visu P!K! ietilpstošo korporāciju prezidiji un ja viena k-ta pārstāvji kāda iemesla dēļ nebija ieradusies — P!K! sēde nebija pilntiesīga un parasti to nenoturēja, kas gan ārkārtīgi reti gadījās. Dieņas kārtība jau laikus ar pievienotiem protokolliem norakstiem un citiem ienākušiem materiāliem tika piesūtīta konventiem. Konventi savukārt izskatīja visus jautājumus un propozīcijas un deva prezidijam pilnvaras, kā balsot, dažos mazāk svarīgos jautājumos atstājot brīvas rokas. Balsojot katram konventam bija 1 balss, kam pāri par 100 aktīvo locekļu — 2 balsis, pāri par 200 — 3 balsis. Balsošanas listes ar konventa nosaukumiem vecākuma kārtībā un ailēm pro vai contra atzīmēšanai pastāvīgi bija krājuma — tā kā darbs P!K! sēdēs tehniski ritēja raiti. Bez tiešā darba P!K! sēžu sasaukšanas un vadīšanas, P!K! prezidijam bija ļoti daudz citu pienāku-

mu: korporāciju komeršu, jubileju u.c. sarīkojumu apmeklēšana un apsveikšana gan ar runām, gan ar balvām; dažādu ievērojamu valsts notikumu atzīmēšana, kuŗos P!K! piedalījās oficiāli ar karogiem — prezidijam un oldermanim frakās tērptiem, ar šarfēm un rupieriem rokās.

Ja mira kāda konventa aktīvs loceklis, izvadīšanā piedalījās visas P!K! ietilpstošās korporācijas ar sērās titiem karogiem. Gājiens uz patāliem kapiem notika vienmēr, lai kādi būtu laika apstākļi, sals vai lietus. Atvadīšanās no aizgājušā notika ar ar piemiņas runām, vainaga nolikšanu un beigās visiem karogiem noliecoties pār kapa kopiņu un visai milzīgai buršu saimei nodziedot, Ja kādu brāli vest uz kapu klusu...

Kā katru gadu arī 1929. g. 18. novembra rītā visas korporācijas kopā ar citām studentu organizācijām un ar Latvijas Universitātes vadību priekšgalā devās gājienā uz Brāļu kapiem godināt kritušos varoņus...

Svarīgākais Prezidiju Konventa dzīvē Fraternitas Metropolitana prezidēšanas laikā bija noteikumu izstrādāšana kluba laika ierobežošanai Konventu dzīvokļos. Vairākkārt šai lietā seniors tika izsaukts pie rektora, profesora M. Prīmaņa (Tal.), kas ļoti noteiktā tonī prasīja, lai kluba laika ierobežošanā nekavējoties tiktu kautkas darīts — resp. izstrādāti speciāli noteikumi. Man bija tāds iespaids, ka rektoru šai virzienā rīkoties spiež kāda augstāka amatpersona no valdības. Toreiz valsts izsniedza studijām aizdevumus un vēlējās, lai studenti beigtu Universitāti iespējami ātrākā laikā. Daudz studentu strādāja algotu darbu dažādās iestādēs un uzņēmumos un studijām varēja atļacināt tikai vakara stundas. Gluži dabīgi, ka studēšana tādos apstākļos ievilkās gaŗumā. Valdība domāja, ka studiju nobeigšanu lielā mērā aizkavē arī vēlā kavēšanās studentu organizāciju mitekļos.

Bez kāda spiediena no augšas kluba laiks jau sen bija ierobežots, t.i. nakts dežūras krustdēliem atceltas, daudzos konventos bija izdarītas arī citas reformas. Tamdēļ P!K! nebija nekādu lielu iebildumu, ja kluba laika ierobežošanu fiksēja ar speciālu lēmumu kā to prasīja rektors. Noteikumi tika izstrādāti: pamatideja bija, ka korporāciju konventdzīvokļos sadzīve darbdienās izbeidzama plk. 24.00, izņemot svinību un svētku gadījumus.

Lai šo noteikumu svars būtu iespaidīgāks, tad galīgā veidā noteikumi tika pieņemti P!K! un F!B! S! kopējā sēdē, ko vadīja P!K! prezidijs. Šai kopsēdē piedalījās visu korporāciju prezidiji un visu filistru biedrību prezidiji. Kad no prezidiju galda pār-

laidu acis šai prominentai sabiedrībai, saskatīju tur tur ļoti daudz ievērojamu vīru — bij. valsts prezidentu Albertu Kviesi (Lett.), ģenerāli profesoru Pēteri Sņikeru (Frat. Metrop.), Latvijas sūtni pie Vatikāna docentu Hermani Albātu (Frat. Lett.) u.c. Noteikumi par kluba laika ierobežošanu korporāciju konventa dzīvokļos šai sanāksmē tika galīgi apstip-

rināti. Ja nemaldos, šai sēmeštrī P!K! saimē atgriezās Tervetia's konvents, kas pirms gada bija izstājies, lai solidārizētos ar savu krustdēlu Timmermani, kam apstiprināja P!K!T! uzlikto sodu 1 gadu izstumšanu sakarā ar konfliktu autobusā (Timmermanis bija virsnieks, fukša deķelī. Tas apsauca 2 kareivjus, kas izrādījās Selonijas tautieši).

FRATERNITAS METROPOLITANAS BĒRNU EGLĪTES VAKARI RĪGĀ

1937. gada Ziemassvētkos

1938. gada Ziemassvētkos

DĀMU VAKARS 1938. G. ZIEMASSVĒTKOS F! M! KONVENTA DZĪVOKLĪ, RĪGĀ

1938. G. DECEMBRĪ GRUPA JAUNO TAUTIEŠU, PĒC KRĀSU PIEŠĶIRŠANAS

R. Kiršteins, P. Vitoliņš, J. Leimānis
A. Ozoliņš, I.V. Egle
K. Počs

Fraternitas Petropolitana s dibināšanas komeršs 18. decembrī 1939. gadā Rīgā K!Dz!

ATMIŅAS PAR LATVIJAS UNIVERSITĀTES PREZIDIJU KONVENTA VĪRU KORI

1926. g. rudens sēstestri iestājos P!K! vīru korī. 1927. g. rudenī mani ievēlēja koŗa valdē, kuŗa savukārt mani izbidija priekšsēdētāja amatā. Šajā amatā darbojos nepārtraukti 8 sēstestrus, pēc kam biju spiests no tālākas līdzdalības korī atteikties, jo mani no Rīgas pārcēla uz Cēsu garnizonu.

Šķiŗoties no koŗa saņēmu greznos vākos iesietu atzinības rakstu par ilggadīgu un sekmīgu darbošanos koŗa valdē.

Par P!K!V!K! man nav daudz ko teikt. Viņš pats ir sevi atestējis kā augstvērtīgu mākslas vienību, kas sava ļoti spējīgā un enerģiskā diriŗenta Teodora KALNIŅA vadībā skaistās latviešu dziesmas ir skandinājis neskaitāmos koncertos gan Rīgā, gan Latvijas provinces pilsētās, gan ārzemēs. Koŗa augšupeja ir gājusī pakāpeniski, bet droši. Dziesmu mīļotāju kodols sākumā mazs un nedrošs ir izveidojies un audzis piesaistot sev arvien jaunus dziedātājus. Pirmos koŗa pastāvēšanas gados stāvoklis, protams, nebija tik spīdošs. Jāņem vērā, ka koris komplektējās divējādi: no brīvprātīgiem koŗa dziesmu mīļotājiem, kas sastādīja tā saucamo pamatkodolu, no kuŗa koris izveidojās. Bet šis kodols nebija liels un lai viņu papildinātu konventu maŗistri sūtīja korī tos krustdēlus, kuŗiem bija labas balsis. Krustdēli, protams, nāca un dziedāja, bet tie no viņiem, kam sirds tā īsti pie šī mūzas paveida nepiesaistījās, krāsas saņēmot kori atstāja. Tā nu katru gadu koŗa sastāvā ieplūda zināms skaits pavisam jaunu dziedātāju no kuŗiem visi ne gribēja, ne varēja pieslieties pamatkodolam. Daļa koristu arī pabeidzot studijas pārcēlās darbā uz provinci. Bet gadiem ejot un pamatsastāvam arvien pieaugot, P!K!V!K! izveidojās par varenu vienību, kas ar augstvērtīgiem koncertiem kā Latvijā, tā ārzemēs izvirzīja sevi par elitē sastāvu Baltijas mērogā.

Manā prezidēšanas laikā no ievērojamākiem notikumiem varētu atzīmēt:

1. Koŗa koncerts Kauņā 1929. g. Valsts operas namā. Koncertā ieradās Lietuvas valsts prezidents Smetonas, Kauņas pilsētas galva Melķis un daudz citas prominentas personas. Ārkārtīgi dzidrā telpas akustika ļabi sagatavoto koncertu sevišķi izcēla. Pēc koncerta mūs uzņēma Nec-Lituania's konvents, kur lielā sirsnībā pavadījām stundas līdz naktsvilcienam uz Rīgu. Neaizmirstams paliek atmiņā nakts gājiens uz staciju. Visi Neo-Lituāņi mūs pavadīja un ielās skanēja divu tautu sirds saucieni: „Brāļi esam, brāļi būsīm...” Dziesmu dziedāja visi līdz pašai stacijai un pat policija nemēģināja šai draudzības demon-

Com! Nikolajs Sīmanis-Simanovs
P!K!V!K! priekšnieks 1928. - 1932. gadam.

trācijai piešķirt miera traucēšanas nokrāsu.

2. Latvijas Universitātes koŗu apvienības dibināšana. Šai apvienībā iegāja:

Latvijas Universitātes koris — diriŗents
A. Bcbkovics

Dziesmu vara — diriŗents prof. A. Ābele
S!P!K! koris — diriŗents T. Kalniņš
P!K!V!K! — diriŗents T. Kalniņš

Ievērojamākais apvienības panākums bija noorganizētais šo 4 koŗu koncerts Rīgā. Koncertu ar savu klātbūtni pagodināja Latvijas valsts prezidents A. Kviesis.

3. P!K!V! Koris vairākkārt koncertēja arī provinces pilsētās. Šie koncerti deva patīkamu izklaidēša-

ncs un pelnītu gandarījumu korīstiem par pūlēm, kādas bija pieliktas programmas sagatavošanai. „Siržu lauzējiem” bija plašs darba lauks ballēs, kas parasti sekoja koncertiem. Kā mēs zinām, Latvijā studentiem, kas nesāja korporāciju krāsas, daiļā dzimuma aprindās bija liela piekrišana. Provincē to jūta sevišķi spilgti. Kad 50 iznesīgu buršu tērpti frakās parādījās provinces pilsētas dejas zālē, viņi bija jau uzvarējuši, varētu teikt bez kaujas. Visu balles sadzīves

tempu šādos gadījumos pārvaldīja viņi, par lielu nepatiku vietējiem džentlmeņiem, kuriem gribot, negribot bija jāapmierinās ar otro vietu.

Beigās jāpiezīmē, ka koristi, pārstāvot turpat vai visas P!K! ietilpstošo korporāciju krāsas, savā starpā izveidoja reti buršīkozi draudzīgas attiecības. Tā, piemēram, manā darbības laikā kori nebija neviens gadījums, kur G!T! būtu jāizšķir konflikts starp korīstiem.

J. Ansbergs

METROPOLITĀŅI, PREZIDIJU KONVENTA VĪRU KORI

Nodibinoties buršu korim Rīgā — (P!K!V!K!) tā slavas roci palīdzējuši kardināt daudz metropolītaņu, skaita ziņā ieņemdami otro vietu, aiz Lettonia's, bet proporcionāli konventa locekļu skaitam pat pirmo vietu no visiem konventiem.

P!K!V!K! dziedājuši sekojoši metropolītaņi: Nikolajs Simanovs, Artūrs Druva, Arvīds Lūkins, Aleksandrs Rullis, Kārlis Tālbergs, Indriķis Leitis, Jānis Ansbergs, Edgars Tupiņš, Jānis Kriģers, Edgars Plaudis, Jānis Martinsons, Aleksandrs Nei-

bergs, Roberts Sedliņš, Uga Alberts, Vilis Hofmanis, Marjāns Lakovics, Verners Blumenavs un Bruno Briuks. Korim piedaloties dziesmu svētkos trimdas posmcs Eslingenā un Ņujorkā klāt nākuši vēl Richards Skujiņš un Vilnis Ezeriņš. Koņa valdes locekļi bijuši: Artūrs Druva, Arnolds Lūkins, Kārlis Tālbergs un Edgars Tupiņš; ilggadīgs priekšnieks — N. Simanovs.

No Prezidiju konventa koņa dziedoņiem vairāk-kārt sastādīts arī metropolītaņu dubultkvartets, kas kuplinājis internos konventa sarīcējumus.

Fraternitas Metropolitana Dubultkvartets
1932. gadā

2. r.: K. Tālbergs, J. Ansbergs, A. Druva, A. Kriģers,
1. r.: V. Blumenavs, N. Simanovs, A. Lūkins, E. Tupiņš.

DĀMU VAKARI F! M! KONVENTA DZĪVOKLĪ RĪGĀ

1939. II

1940. I

Konventa medicīnas studenti draudzīgi pulcējas ap viesi-medīki P. Neibergu. Aizmugurē pie konventa zāles sienas blakus karogam konventa dibinātāju - pēterpiliešu uzņēmums, tam blakus atjaunotāju fotomontāža.

Uzņēmumā redzams viens no 12 vienveidīgajiem sudraba „Zemestēva“ kausiem. Aiz tā - Alfs Sņķers (F!P! dibinātāja P. Sņķera dēls), Al. Neibergs, J. Ertums un Arvids Neibergs. Jau pēc gada abus pirmos sagaidīja nezināms liktenis Sibīrijas tundrās.

FRATERNITAS METROPOLITANAS SĒRU CEREMONIĀLS

Ja kāds no korporācijas locekļiem ir saukts Dieva mierā, piederīgo pienākums ir to nekavējoties paziņot Konventam (vai trimdas apstākļos Konventa internās kopas prezidijam).

Seniors ierodas pie ģimenes ar sēru vizīti, nodod līdzjūtības apliecinājumu un pārrunā ar piederīgiem apbēdišanas kārtību. Noteikšana piekrit piederīgiem un Konvents piemērojas viņu gribai.

Tikko prezidijs ir saņēmis nāves ziņu, jāizcītē sēru konvents. Korporācijas karogs tiek ietīts sēru autā. Oldermanis Konventa dzīvoklī apstādina pulksteni. Tiek aizvērtas klavieres, un oldermanis raugās, ka netiek dziedātas jautras dziesmas. Filistri un komiltoni, lietojot krāsas, aplāj deķeli ar sēru autu. Krustdēli ar sēru drēbi aplāj cirķeli.

Sēru konventā ierodas filistērija un aktīvā saime. Seniors paziņo par aizgājēja nāvi. Konvents pieceļas un godina aizgājušo ar klusuma brīdi. Magistr. cantandi vadībā nodzied sēru dziesmu. Seniors dod vārdu kādam no aizgājēja laika biedriem piemiņas runai. Var būt arī blakus runas.

Sērošanas laiks aktīvu locekļu nāves gadījumos ir divas nedēļas no miršanas stundas skaitot, bet filistra miršanas gadījumā — līdz apbēdišanas dienas pusnaktij.

Pēc iezārkošanas mirušo korporācijas locekli bija parasts pārvest uz Konventa dzīvokli, šķirstu novietojot ar galvu pret vāpni. Ap šķirstu nolika lauru vainagus, lauru kokus un ziedus kā arī sveces daudzburainos svečtuļos. Ap šķirstu nostājās goda sardze; pēc mūsu ūzusi ar skatu pret nelaiķi.

Goda sardzi sastāda un ncrīko oldermanis. Goda sardzē stāv seši, pa trīs katrā pusē zārkam. Ja mūsu Konventa loceklis ir bijis izcils darbinieks kādā profesionālā vai citādā organizācijā, tad Konvents ir atļāvis vietu papildus goda sardzei, kā otram sešiniekam, ārējā pusē.

Frateri stāv goda sardzē ar oficiālu tērpu: fraku, melnu vesti, baltu kakla saiti, baltiem cimdiem un sērās titu krāsu cepurī kreisā rokā un plato krāsu lentu sēru autā. Mūsu aizgājušcs goda sardze sargāja dienu un nakti, līdz pat apbēdišanas brīdim. Dienā un dievvārdu laikā mūsu ceremoniāluzusi lika stāvēt pilnai sardzei. Naktī oldermanis sardzi samazināja uz diviem stāvētājiem: katrā pusē šķirstam pa vienam rapieŗa vīram.

Izvadīšanas dievvārdus ievadot, sēru zālē .erodas prezidijs ar senioru priekšgalā, sekojot oldermanim ar karogu un abiem prezidija locekļiem blakū, visiem krāsu insignijas tēŗptas sēru autos. Nostājoties parādē, prezidijs un oldermanis noliek karogu un rapieŗus vertikāli pret grīdu. Deķeļus pārļiek pār rapieŗu kurvi ar nagu uz priekšu.

Pēc mūsu Konventa ūzusi nav atļautas runas pie Konventa dzīvoklī novietotā šķirsta un baznīcā. Tās atļautas vienīgi pie kapa kopas.

Bēŗu gāŗienu no Konventa dzīvokļa uz kapsētu vai arī no baznīcas vai kapļīcas uz kapsētu vada Konvents. Priekšgalā nostājas oldermanis ar karogu un prezidijs, sērās titos deķeļos, sēru autos titās šarfēs. Karogs ir tīts sēru autā. Prezidijam seko filistērija, tautieŗi un vispārējās saimes locekļi. Jāievēro, ka gāŗienā vispirms iet dzīvais Konventa sastāvs, tad nāk vainagu rati, seko garīdznīeks, un tikai tad nāk aizgāŗjuŗais brāļis. Aiz šķirsta seko pārējais gāŗiens.

Ja pirms šķirsta nes aizgāŗēja ordeņus, tad tos drīkst nest tikai tie, kas ir šī ordeņa kavalieŗi. Pēc sēru procesijas ordenis tiek nosūtīts attiecīgam kapitulam. Trimdā aizgāŗēja ordenis tiek nodots aizgāŗēja piederīgiem.

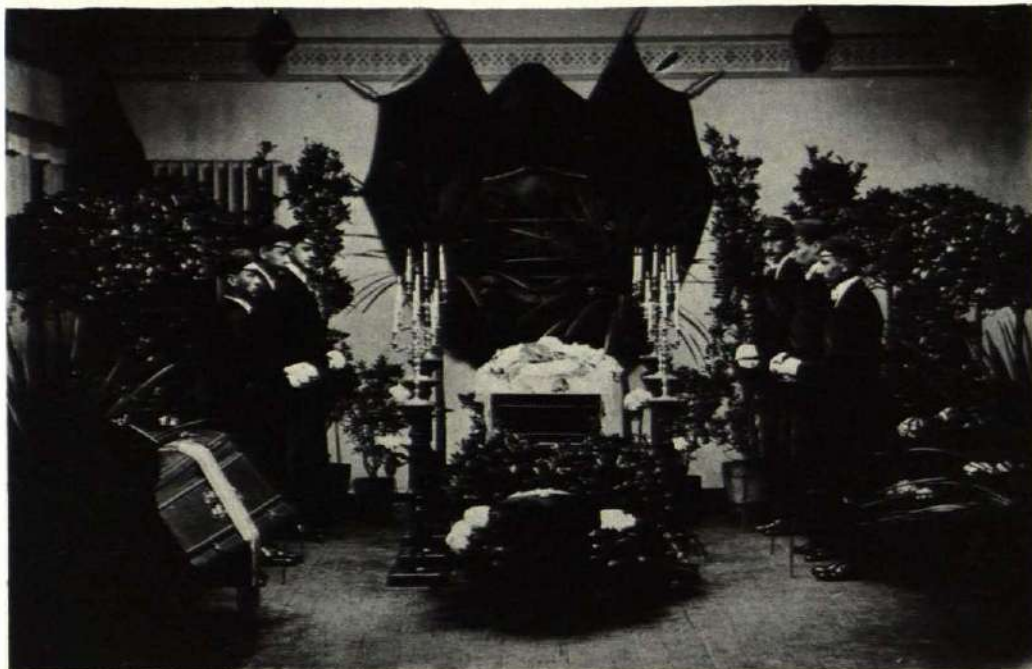
Pie kapa, pēc garīgās procesijas kapam pieiet tuvinieki un iemet kapā pēdējās trīs smilŗu sauņas. Korporācija salutē ar karogu to trīs reizes noliecot pār kapu, ikreizes ar krāsām aizskarot aizgāŗēja šķirstu.

Par akadēmisku sēru dziesmu pieņemta latīniskā Integer vitae. Tā ir fragments no Horacija pirmās odas (XXII). Šim tekstam piemērota Fridriŗha Fleminga 1811. gadā komponētā mūzika. Latvieŗi to pazīst ar nosaukumu Svētīgs, kas nestāv. Plaŗāki ir izplatīta otra sēru dziesma un arī to dzied mūsu Konvents. Tā ir: Ja kādu brāļi vest uz kapu klusu. . .

Ja kādu brāļi vest uz kapu klusu
Paticis nāves enģeļam,
Tad kapā novēlam tam saldu dusu,
To raudāmi pavadam.
Raudāmi to pavadam,
Un saldu dusu novēlam.

JA KĀDU BRĀLI. . . .

Goda sardze Fil! Jānim Volfam 19. maijā 1930. gadā F!M!K! Dz!

Fil! Jāņa Bērziņa izvadišana uz pēdējo dusas vietu 24. februārī 1933. gadā

FRATERNITAS METROPOLITANA ZEM OKUPĀCIJAS VARAS

1940. g. 17. jūnijā krievu tanki pārgāja Latvijas robežas, aptumšojās ar smagiem upuriem izcīnītās brīvības saule un iēvu zemei sākās grūti laiki. Latvijas likteņus noteica Staļina ieceltais varas vīrs Višinskis. Dekrēti tika izsludināti viens pēc otra, kas iznīcināja brīvo cilvēku tiesības. Nacionālo organizāciju darbība tika pārtraukta un Fraternitas Metropolitanai tāpat kā citām korporācijām tika iecelts likvidators.

1940. g. jūlijā prezidijs citēja ārkārtējo konventu, un frateri nopietnām sejām pēdējo reizi pulcējās konventa zālē.

t/l seniors Ziedonis Krastiņš un viceseniors Aleksandrs Neibergs ieņēma vietas pie prezidiju galda. Sekretārs Mārtiņš Ozoliņš nebija ieradies, viņa vietā izraudzīja substitūtu. Seniors, kā arvien nosvērti un mierīgi vadīja konventa sēdi, nolasīja okupācijas varas dekrētu, ieceltā likvidatora vārdu, kas bija kāds tautsaimniecības fakultātes students Ozols. Konvents pieņēma ārkārtējus lēmumus; dzēsa visiem k-ta locekļiem nesamaksātās repartīcijas un citus iekrājušos parādus, piešķīra visiem cand! cand! krāsas izņemot vienu, pret kuŗu bija iebildumi par neaktivitāti (A. Polna) un atcēla visas izstumšanas. Akceptēja fil. K. Baltiņa lūgumu par izstāšanos no konventa (bez motivācijas). Tas bija viens no isākiem, bet drūmākiem konventiem korporācijas vēsturē. Frateri vēl kavējās pārrunās konventa zālē un blakus telpās. Prezidijs apmainīja k-ta oficiālo karogu pret maijkomerša karogu. Konventa vāpņa vietā novietoja mazo vāpni no pauku zāles. Pārrunāja arī par komānu, svinīgā solījuma grāmatu, arī citu regāliju nenodošanu likvidatoriem. Vairāki iepriekšējo sēmesŗu oldermaņi nokabināja no pauku zāles sienām savu coetusu bildes un paņēma līdz, atstājot k-ta dzīvokli. t/l Mag! paucandī Orests Ausējs pārveda uz savu dzīvokli menzūru rapieŗus un takelāžas, kā arī menzūru grāmatu. Tā okupācijas varām mainoties tika atrasta čekas materiālos, laikam paņemta līdz kā kāds pierādījums Oresta Ausēja un viņa ģimenes kratīšanas un apcietināšanas laikā. Arī filistrs Longīns Ausējs ar visu ģimeni tika deportēti uz Sibīriju. T/l ekonoms atvēra konventa trauku skapi, kur bija novietota kafijas servīze ar Kuzņecova porcelāna traukiem, kuŗiem bija iededzinātas konventa krāsas. Vairāki com! com! paņēma līdz kā dārgus suvenīrus šos traukus. Frateri vilcinādamies un deķelējot mūsu krāsām atstāja iemīļoto konventa dzīvokli, kur bija pavadīts tik daudz neaizmirstamu stundu un dienu. Līdz ar to oficiālā konventa darbība bija pārtraukta, bet

korporācijas, kā mūža organizācijas darbību nevar izbeigt ar kādiem nelikumīgiem svešas varas dekrētiem. Var gan atņemt ārējās nozīmes, bet to, ko katrs fraters nes savā sirdī un kam vairākkārt zvērējis nevar ne izdzēst, ne iznīcināt.

***

Tuvojās 1940. g. 6. oktobris — konventa svētku diena. Pēdējais seniors Ziedonis Krastiņš, kaut arī savu amatu bija nolīcis ar okupācijas varas rīkojumu, metropolitāņu uztverē arvien vēl bija seniors līdz tam brīdim, kamēr tiks ievēlēts cits. Rīgas laika frateriem no oldermaņa stundām bija labi zināma konventa vēsture un darbība nelegālos — pagrīdes apstākļos Pēterpilī. Cariskā vara arī bija nežēlīga un valdības rīkojumu nepildītājiem ceļš uz Sibīriju nodrošināts un Universitāšu durvis uz laikiem slēgtas. Bet vai konvents nebija cietis nepelnītu zaudējumu, kad pirmā pasaules kara un revolūcijas apstākļos konventa darbība tika pārtraukta uz vairākiem gadiem? Pat brīvās Latvijas apstākļos neizdevās Prezidiju konventā nokārtot konventa vecuma jautājumu metropolitāņiem labvēlīgi, galvenām kārtām darbības pārtraukuma dēļ. P!K! sankcionēja gan 1896. g. kā korporācijas dibināšanas gadu korporācijas vāpni un citās regālijās, bet ierindoja juridiski Fraternitas Metropolitanu starp jaunākiem konventiem.

Vai minēto vai citādu apsvērumu dēļ, nav pilnībā noskaidrojams, bet prezidijs bija izlēmis pulcināt fraterus arī šajos vairāk kā bīstamos apstākļos. Konventa dzīvoklis bija noslēgts un aizieģelēts. Sapulcēties kādā fratera dzīvoklī lielākam skaitam jaunu cilvēku būtu neprātīgi, ņemot vērā, ka Čekas (NKVD) priekšnieks Šustins jau bija savu ziņotāju aparātu izvērtis plašu. 1940. g. 6. oktobrī prezidijs bija izraudzījis metropolitāņu sapulcēšanās vietu pašā Rīgas centrā — Romas Pāgraba restorānā, jo tas it kā radītu vismazākās aizdomas. Šo, vienu no Rīgas lepnākiem restorāniem, tagad apmeklēja galvenām kārtām sarkanie funkcionāri un bija dibināta cerība, ka par tādiem restorāna kalpotāji noturētu arī mūs — metropolitāņus. Rīgā dzīvojošos fraterus apskrēja mutiska citācija, ka 6. okt. svētkus atzīmēs Romas Pāgraba apakšējās telpās, istabās aiz bāra, bet ievērojama piesardzība sarunās. Noteiktā vietā un laikā sapulcējās 25 — 30 frateru, novietojās atsevišķās grupās pie galdiņiem un pasūtīja katrs pēc savas izvēles ēdienus un dzērienus. Seniors Ziedonis Krastiņš, pēc kādas stundas, kad pulcēšanās bija apstājusies, klusā un mierīgā balsī atklā-

ja konventu un uzaicināja fraterus uzkrītoši nepievērst uzmanību viņa runai. Tiem kas sēdēja ar muguru pret viņu negriezties apkārt. Pēc īsas svētku uzrunas seniors norādīja, ka sācies jauns mācību gads un konventam izraugāms jauns prezidijs. Viņš norādīja, ka konventa interesēs patreizējos apstākļos viņa kandidātūra nebūtu vēlama un proponēja par senioru līdzšinējo vicesenioru Neibergu, par vicesenioru L. Vēzi un sekretāru Mūrnieku. Kāds no komiltoniem vēl proponēja ievēlēt arī oldermani. Izskanēja doma, ka jauni cand! cand! patreizējos apstākļos nebūtu uzņemami. Par oldermani nominēja Edgaru Plaudi. Viceseniors neuzkrītoši savāca balsošanas zīmītes. Pēc laiciņa, kad paziņoja balsošanas rezultātus, visi nominētie bija ievēlēti. Balsošanas zīmītes sadedzināja pelnu traukā.

Laikam nekad neuzzināsim vai „sienām bija ausis”, vai kāda balsošanas zīmīte palika nesadedzināta; tāpat nav noskaidrojams vai tā bija vienkārša sagadišanās, vai ietilpa vispārējā latviešu intelligences iznīcināšanas programmā, bet čekā nozuda viens pēc otra no treiz Romas Pagrabā ievēlētiem prezidija locekļiem un, kā pēdējais no minētiem vēl īsi pirms vācu ienākšanas Rīgā tika apcietināts oldermanis Edgars Plaudis.

* * *

1941. g. 1. jūlijā okupācijas varas mainījās, pār Rīgu plīvoja Latvijas karogi un tauta bija cerību pilna. Cerības tomēr nepiepildījās. Vācu okupācija gan likās humānāka par krievu, bet atjaunot Latvijas brīvību nebija Hitlera plānos paredzēts.

F!M! konventa dzīvokļa durvis palika slēgtas. Atjaunot F!M! un citu korporāciju darbību brīvības laika apmēros legālā ceļā nebija izdevies nevienam konventam, jo arī Vācijā Hitleris bija korporāciju darbību aizliedzis.

Pirmā plašāka mēroga metropolitāņu pulcēšanās atkal notika 6. okt. 1941. g. Rīgas pilsētas satiksmes pārvaldes direktora fil. Alfrēda Buldera dzīvoklī, Brīvības ielā. Arī šī sanākums bija nelegāls, nekādas atļaujas nevienai iestādei netika prasītas, bet apstākļi nelikās vairs tik bīstami, kā lielinieku varas laikā un frateri pulcējās krāsās. Konvents nolēma apvienot filistru biedrību ar aktīvo saimi (līdzīgi kā tas vēl joprojām ir arī trimdā). Līdzšinējo filistru biedrības sekretāru fil. Viktoru Saulīti ievēlēja par senicru, par vicesenioru Ziedoni Krastiņu

un sekretāru Vili Vitolu. Šādā sastāvā tad arī prezidijs darbojās visu okupācijas laiku, līdz kamēr vairumam frateru nācās atstāt dzimto zemi. Konstatēja, ka baigais gads konventa saimes rindās sitis lielus robus. 27 frateri bija vai nu apcietināti vai deportēti uz Sibīriju.

1942. g. 6. okt. komeršs notika com! Augusta Ozoliņa Restorānā (skat. uzņēmumu). Interesanti atzīmēt, ka Com! Ozoliņš viens pats sedza visus komerša izdevumus, un vienīgi lūdza, ja kādam būtu t.s. dzērienu atļaujas (Bezugscheine), tās nodot viņam. Komeršā piedalījās arī eksterni no citiem konventiem. 1942. g. 18. dec. un 1943. g. 6. okt. jau notika ļoti plaši organizēti komerši ar pāri par 100 k-ta locekļiem un viesiem un ar okupācijas iestāžu atļauju Mazajā Ģildē un Lettonia's telpās. Tika piešķirtas arī krāsas cand! Augustam Polnam. Bija ienācis arī kāda mehanikas fakultātes studenta A. Plēsuma lūgums uzņemt viņu konventā, bet lūgumu nolēma nodot atpakaļ, jo audzināšana nebija pilnos apmēros iespējama kara apstākļu dēļ.

1943. g. dec. notika Petropolitāņu dibināšanas atceres komeršs mazajā Vērmanes Parka restorānā ar frateru skaitu apm. ap 150 un eksterniem viesiem. Viens, otrs no frateriem nēsāja arī militāru tērpu, jo bija stājušies tēvzemes sargu rindās.

Tas arī bija pēdējais komeršs Rīgā, jo 2. pasaules kara notikumi risinājās tā, ka liela daļa frateru izšķīrās par trimdas ceļiem un nezināmu nākotni, nevis vergošanu un dzīvi nebrīvībā zem svešas, latviešu tautai naidīgas varas.

Daudz mīļu draugu vairs nebūs mūsu vidū nekad, bet viņu atmiņa dzīvos vienmēr, kamēr vēl kāds laika biedrs skatīs šīs zemes sauli.

Ir zināms, ka savas dzīvības uz tēvu zemes altāra upurējuši kapt. P. Čevers, nesdams augstākās varonības zīmes, tāpat ārsts-leitnants Jānis Makars, med. students Dambrāns, agr. Gulēns, jurists Ferd. Piebalgs, tauts. Alberts Gustiņš, K. Pramnieks. Pulkv. Saulītis aizgājis bojā uzlidojumā. Ar seniora Ziedoņa Krastiņa vārdu arī saistās varoņa slava, bet viņa liktenis vēl nav pilnībā noskaidrots, tāpat daudzu citu šeit neminētu frateru likteņi.

Metropolitāņu dzimtenes mīlestību un brīvo buršu garu nekādas varas nav spējušas iznīcināt un Metropolitāņu turpina dzīvot un veidoties tālāk arī trimdā, bet par to lai runā tālāk citas vēstures lapas puses...

FIM! INTERNS KOMERŠS 2. PASAULES KARA LAIKĀ RĪGĀ, FIL! AUGUSTA OZOLIŅA RESTORĀNĀ, 1941. GADĀ

Priekšā: A. Ozoliņš; K. Legzdiņš.

2.r.: Dauksts; Meijers; Pūrmalis; Zemzars; V. Saulītis; J. Siliņš; A. Bulders; Z. Krastiņš; J. Mednis; A. Trelle; K. Saulītis; M. Lakovics; R. Arnoldiņš; O. Vasarājs; Šķobe; I. Leitis; H. Skomba; V. Grunšteins; L. Svemps; E. Palde.
 3.r.: P. Vītoliņš; V. Briedis; Marovskis; V. Blumenaus; P. Voits; G. Ozoliņš; P. Krauklis; Ģeģers; Ķergalvis; Druģis; V. Vitols; A. Abermanis; J. Ansbergs; N. Gulēns; B. Biritis; Brauķis; A. Kundziņš; R. Sedliņš; J. Rasmanis.
 Augš. r.: V. Čika; A. Polna; Pūpols; Purviņš; Miezers; Briuks; Umulis; A. Druva; Šteinbachs; Lubāns; A. Baumanis; Ozols; V. Dambrians; U. Alberts; A. Dambis; J. Leimanis.

Fraternitas Metropolitana's komeršs 2. pasaules kaŗa laikā Rĩgā, 1942. gadā

FIM! KOMERŠS 5. OKTOBRĪ 1943. G. RĪGĀ, MAZAJĀ ĢILDĒ

PĒDĒJAIS FIM! KOMERŠS ZEM VĀCU OKUPĀCIJAS VARAS MAZAJĀ VERMANES PARKA RESTORĀNĀ,
RĪGĀ 1944/45. G. ZIEMĀ

Fraternitas Metropolitana

Otro reizi tās vēsturē ārpus dzimtenes robežām - svešuma gaitās.

LATVIEŠA DZIESMA SVEŠUMĀ

*Latvija mīļā - ilgas tā sien,
Vakara krēslā manas domas arvien.
Latvija daiļā, kad ziedonis zel,
Daugava sidraba vilņus vai vel.*

*Liekas no tāluma atlīgo balss -
Sensena dziesma un nava tai gals.
Mūžīgi jauna tā aicina, sauc,
Tauta uz brīvības spārniem, lai trauc!*

*Latvijas brīvība izplauks kā zieds,
Sarkanā migla būs izgaisis bieds,
Latvija mīļā mūžīgi zels,
Daugava sidraba vilņus tad vels.*

Fil! Kārlis Baltpurviņš

TRIMDINIEKIEM

*Iet vasara uz rudens pusi -
Nu dzimtenē jau rudzus plauj -
Tu nonāc tur, kad miegā dusi,
Un statam galvu klātu kļauj.*

*Viss kluss ap tevi miegā maigā -
Silts prieks Tev Smaidot roku sniedz...
Tu pamosties - klau, tumsā baigā,
Tu dzirdi ilgu dzērves kļiedz.*

*Vēl saldi smaržo vārpu vijums,
Kas gurdai galvai glaudās klāt
Nu viss tavš rūgtais trimdā bijums,
Vairs nespēj tevi skumdināt.*

*Jo zini Tu, gan laiku kaujā,
Kļūs sveša zeme bijis murgs;
Tu dzimto zemi tversi sauļā,
Un sirds kā putns pret sauli spurgs.*

Fil! Kārlis Tālbergs

FRATERNITAS METROPOLITANA TRIMDAS KRUSTCELĒS

(ATMIŅAS)

Kaut sirdī, garā un draudzībā Fraternitas Metropolitanas saimes locekļi arī visgrūtāko pārbaudījumu brīžos vienmēr ir palikuši uzticīgi savam karogam un devīze — Vienotiem spēkiem par godu, draugu, tēvzemi, Trimdas gaitās bija periods, kad korporācijas dzīve bija formāli apstājusī pulsēt. Nebija konventa sanāksmju, trūka prezidija un citu amatpersonu, kā arī sastāvs bija pakļauts neizbēgamajam dabas likumam. Vācijas nometņu īpatnējā dzīvē burši vispirms sāka pulcēties savu dzīves vietu apjomos, nešķīrojot piederību pa atsevišķiem konventiem. Korporāciju kopa pastāvēja arī lielākajā latviešu trimdnieku kolonijā Eslingenā, kas tomēr dažādo „polītisko” strāvotību dēļ savos pirmsākumos nekādas redzamākus sadzīves panākumus neuzrādīja.

Galvenokārt šī iemesla dēļ Eslingenas metropolitāni, kas arī minētā „pārbaudījuma” laikā palika uzticīgi un nesatricināmi tradicionālajā frāteru vienprātībā, sāka pulcēties paši savās kopas sanāksmēs un aizvien biežāk izvirzīja domu par formālu konventa atjaunošanu arī trimdā. Šo plānojumu rezultātā Eslingenā, 1948. gada 26. aprīlī, restorānā „Zum Elefanten” Štutgartes ielā uz Sp! K! pulcējās 38 metropolitāni no visām Vācijas malām.

Sp! K! vienprātīgi nolēma atjaunot korporācijas darbību un, ievērojot sagaidāmo izceļošanu, prezidiju izraudzīja 5 cilvēku sastāvā: seniors fil! V. Čika, viceseniori fil! E. Palde un fil! A. Druva, sekretāri com! A. Voits un fil! A. Kļaviņš; oldermanis fil! J. Ansbergs. Sekojošā svētku konventā un komeršā kopā ar pirmajiem trimdā uzņemtiem krustdēļiem stud. rer. nat. E. Rasmani un stud. med. P. Neiberģu un viesiem no Lettgālijas, Lettonias un Frat. Lettikas piedalījās 43 personas. Zemes tēvs notika ar Lettonijas rapieriem pie stud. arch. P. Voita zīmētā vāpēna. Komerša repartīcija bija augstākā Konventa vēsturē — vairāk nekā RM 100.- (!) kuŗu nācās vēl papildināt.

* * *

1948. g. 28. maijā Eslingenas metropolitāni palīdz noorganizēt buršu salidojumu, kas izvērsās par vienu no ievērojamākajiem šāda veida sarīkojumiem

buršu eksternā dzīvē. Šim notikumam tiek sagatavoti jaunie Metropolitanas krustdēļi, lai godam varētu pastāvēt eksternā tautā. Salidojumā piedalās ap 20 metropolitāņu no visas Vācijas. Tautu komeršā piedalās arī igauņu un lietuviešu korporāciju pārstāvji. Sarīkojumu kuplīna ar speciāli sagatavotām dziesmām vīru dubultkvartets Tēvija, kurā vadībā un sastāvā vairāki metropolitāni. No citām pilsētām atbraukušie metropolitāni vēl vairākas dienas viesojās pie vietējiem frāteriem. Kopējais tautu komerša līdzdalībnieku skaits bija ap 250 personas un līdz ar to tas izvērtās par vienu no lielākajiem salidojumiem vai tautu komeršiem korporāciju vēsturē.

* * *

Nākamais Sp! K! notika 1948. gada 9. oktobrī Virčburgā, kur nama tēvu pienākumus uzņēmās fil! E. Arnoldijs, R. Arnoldijs, I. Leitis un Spunde. Jau izceļošanas gaitu ietekmē, bet galvenais vācu marks reformas dēļ, sabraukušo skaits nedaudz pārsniedza 25. Tomēr komeršs izvērtās ne mazāk iespaidīgs kā Eslingenā, jo kā viesi aicināti visi Virčburgas lettgaļi un vietējās korporāciju kopas amatpersonas. Komerša galdā atradās ne tikai Riča Arnoldija makšķerētās zivis, ko visos iespējamajos veidos ar lielu sirsnību un čaklumu bija gatavojušas brāļu Arnoldiju un Leiša kundzes, bet arī Riča paša no cukura tecināts „brandvīns”. Komerša dalībnieku skaits, kopā ar viesiem bija 36.

Speciālā konventā vienojās par sava veida „vēsturisko” lēmumu, kas no šī brīža prezidijam piešķīra speciālā un krāsu konventa tiesības, kas izmantojamas pēc labākās sirdsapziņas, saskaņā ar interno un P!K! komanu. Šis lēmums, kā vēlāk rādīja prakse, ir bijis ļoti tālredzīgs solis, kam varam pateikties par mūsu K!ta līdzšinējo aktivitāti un dzīvotspēju.

Paplašināts FIM! prezidijs, ievēlēts 1948.g. 26. aprīlī.

I.r.: Evalds Palde, t/l. viceseniors; Vilis Čika, t/l. seniors; Pēteris Voīts, t/l. sekretārs.

Stāv: Artūrs Druva, t/l. viceseniora subst.; Aleksandrs Kļaviņš, t/l. sekretāra subst.

FIM! KONVENTA KOMERŠS ESLINGENĀ, VĀCIJĀ - 26.4.48.

Augšējā rindā: R. Bērziņš; A. Šmits; A. Kļaviņš; V. Hofmanis; A. Kundziņš; M. Vāczemnieks; A. Ķirkums; L. Rudzītis; G. Priedītis; P. Purviņš.

2. rindā: J. Krūmiņš; lett!; A. Petersons; A. Zakss; A. Smelte; M. Aivars; E. Arnoldijs; E. Klepers; R. Arnoldijs; E. Vizulis; K. Tālbergs; I. Leitis; P. Kuplis; K. Legzdiņš; A. Bērziņš; lett!; A. Druva; V. Lambergs; M. Lakovics.

1. rindā: A. Bulderis; Podnieks; Frat!Lett!; A. Ķisis; P. Aivars; E. Palde, t/l. vicesen.; V. Čika, t/l. sen.; P. Voits, t/l. sekretārs; P. Starcs; A. Bramanis.

Priekšā: E. Rasmanis; J. Ansbergs, t/l. oldermanis; P. Neibergs.

SVĒTKU KONVENTA DALĪBNIEKI VIRCBURGĀ, VĀCIJĀ, 6. OKT., 1948. GADĀ

1.r. no kr.: R. Arnoldijs; A. Druva; E. Palde; V. Čika; P. Voits; J. Ansbergs; E. Arnoldijs.

2.r. E. Smelte; A. Bulders; Ed. Zariņš; A. Ķisis; A. Bramanis; K. Cukurs; E. Rasmanis.

3.r. L. Rudis; I. Leitis; A. Ķirkums; Ed. Klepers; E. Spunde; K. Tālbergs; E. Vizulis; P. Neibergs.

Pauls Neiberģs; Egons Rasmanis; Juris Ziverts,
Jānis Ansberģs
t/l. oldermanis.

Tā kā vislielākais metropolitāņu koncentrējums bija Eslingenā tad visi turpmākie prezidiji vēlēti no Eslingenas frāteriem un konventa aktīvā darbība noritēja tur. Rēgulāri konventi notiek ik ceturtdienas restorānā „Zum Elefanten” vai pašu nometnes restorānā — „Lido” Atzīmē konventa svētku dienas, rīko dāmu vakarus, alus vakarus (arī ar vietējiem lettgaļiem) notur literāros vakarus un krustdēlu audzināšanas stundas. Prezidijs strādā pie komāna atjaunošanas. Frāteri ņem dalību arī buršu eksternos sarīkojumos: P! K! V! K! eglītes vakarā — „Lido” telpās, korporāciju kopējā maija komeršā un archibiskapa

Grinberģa, lett. jubilejā. Prezidija pārstāvis piedalās L! K! A! sēdēs.

Ievērojams notikums ir Zviedrijas frāteru: Juŗa Vitola un Jāņa Čankas viesošanās. Tie nākdami no kara neskartas zemes, liekas tikpat kā no citas pasaules. Viņus frāteri uzņēm pie patukšiem galdiem, bet ar lielu sirsnību.

Vācijā uzņemti un izaudzināti par krietniem tautiešiem un labiem konventa amata vīriem un sabiedriskiem darbiniekiem latviešu organizācijās 7 krustdēli.

F!M! PREZIDIJI VĀCIJĀ:

1948. I un II - Seniors: Vilis Čika
Viceseniors: Ēvalds Palde (subst. Arturs Druva)
Sekretārs: Pēteris Voits (subst. Aleks. Kļaviņš)
Oldermanis: Jānis Ansberģs.
1949. I - Seniors: Ēvalds Palde
Viceseniors: Kristaps Silavs
Sekretārs: Elmārs Jūrmala
Oldermanis: Alfreds Bulderis.
1949. II un 1950. I - Seniors: Aleksandrs Zakss
Viceseniors: Valdis Aizkrauklis
Sekretārs: Egons Rasmanis
Oldermanis: Voldemārs Pētersons.

Esslingenā, 1950. gada 20. aprīlī.

P r o t o k o l s

Spec. konventa sēdē 1950. gada 20. aprīlī Esslingenā pie
Hekāras, restorāna "Elephant" telpās, mēs, apakšā parakstījušies,
nolēmām:

Sakarā ar Fr. Metropolitana saimes locekļu izceļošanu galv.
kārtā uz Amerikas Savienotām Valstīm, konventa trindas prezidija
darbību Esslingenā pārtraukt un šo protokolā piesūtīt fili Eduar-
dam Zarinam, Eatonville, Wash., ar lūgumu rūpēties par konventa
darbības turpināšanu Amerikas Sav. Valstīs.

Aleksandrs Zaks.

(Aleksandrs Zaks)

t/l seniors trindā

(Valdis Aizkrauklis)

t/l viceseniors trindā

(Valdemars Petersons)

t/l oldermanis trindā.

PIRMAIS FRATERNITAS METROPOLITĀNAS PREZIDIJS ASV
22.5.50. Seatlā, Wa.

Pēteris Voits
t/l.viceseniors

Vilis Čika
t/l. seniors

Uga Alberts
t/l. sekretārs

1950. gada pavasarī mani sasniedza t/l seniora A. Zaksa vēstule no Vācijas, kas vēstīja, ka izceļošanas jau pavisam ir ļoti tālu un ir pienācis laiks konventa prezidiju pārcelt, saskaņā ar lēmumu, uz valsti un vietu ar vislielāko frāteru skaitu. Izrādījās, ka esam Vašingtonas valstī 6 filistri — fil! fil! E. Zariņš, U. Alberts, P. Voits, A. Kundziņš, E. Kleperis un A. Čika. Un tā 1950. g. 20 maijā Vašingtonas valsts buršu salidojuma laikā, kas notika Itonvillē pie mūsu konfiliestra E. Zariņa, radās pirmais Fraternitas Metropolitana prezidijs ASV (seniors V. Čika, viceseniors P. Voits, sekretārs U. Alberts un oldermanis E. Zariņš). Cenšoties izpildīt pēc labākās sirdsapziņas mums uzticētos pienākumus, regulāri pulcējāmies Konventa svētku dienās. Fil! fil! P. Voits un U. Alberts ar kopīgu arhitektonisko iedvesmi un māksliniecisko talantu radīja jaunu vāpenu gandrīz dabiskā lielumā. A Zariņa kundze nostrādāja vairākas dienas

šujot pirmās šarfes trimdā. Prezidijs sāka izdot regulāru biļetenu, kas ceļoja pie frāteriem uz visām pasaules malām. Metropolitāni bija arī viena no stiprākām, aktīvākām un disciplinētākām grupām vietējā buršu kopā. Šai laikā uzņēmām pirmo krustdēlu ārpus Vācijas — stud. agr. Ēriku Mikelsonu. Un kaut arī mūs visus 7 šķīra vairāki simti jūdžu, mēs istā frāteru pienākumu apziņā vienmēr bijām vienkopus, kad konventa pienākumi sauca. Un tad pienāca 1951. gada 6. oktobris. Pavisam otrā ASV krastā, Bostonā, bija izaugusi jauna frāteru grupa, kas pārspēja skaitliski mūs vašingtoniešus. Saskaņā ar konventa lēmumu, prezidijam bija jāpārvietojās. Uz Bostonu aizceļoja vāpenis, arhīvs, Vācijā atjaunotais komangs un viss cits, kas saistīts ar konventa dzīvi.. Ar šo brīdi sākās jauns posms Fraternitas Metropolitana trimdas krustcelēs.

Fil! V. Čika

FRATERNITAS METROPOLITANA BOSTONĀ, ASV

Frāteriem tuvumā un tālumā, kas seko līdz konventa dzīvei un tādi ar pāris izņēmumiem ir visi zeltviolēti-zaļo krāsu nesēji, ir zināms, (pat nebrīvībā — dzimtenē) — ka neskatoties uz frāteru dzīves vietas ziņā lielāko izkriedi konventa vēsturē — visas pasaules apmērā, Fraternitas Metropolitānas darbība nav apskūsi, vai apkļususi, bet taisni otrādi, gadu no gada tā ir veidojusies plašumā un dziļumā. Ko 12 konventa dibinātāji, toreiz pulcējoties cariskās Krievijas galvas pilsētā — Pēterpilī, bija iecerējuši un izteikuši zelt-violēti-zaļās krāsās ir pilnā mērā piepildījis un attaisnojis. Viņu sprautie mērķi un ideāli ir pārļaicīgi, jo tie saistās ar mūžīgās Latvijas ideju.

Ikvienam frāterim paliks silti ap sirdi, ja tas iegriezies vienā no vecākām pilsētām Amerikā, Bostonā, uzmeklēs Franklina parku, tā malā Latviešu tautiskās savienības balto ēku un tās pagraba telpās pašu spēkiem izbūvēto un izveidoto Fraternitas Metropolitānas konventa dzīvokli. Ikvienam sirmam frāterim, kas konventa gaitas uzsācis dzimtenē uz brīdi aizmirsiesies svešās zemes gaitas, sveši ļaudis un dažkārt smagā eksistences cīņa. Fraternitas Metropolitāna ir daļa no Latvijas akadēmiskās dzīves mantojuma mūsu galvas pilsētā Rīgā.

Ziņojumu dēļ priekštelpā rāda prezidija paziņojumus, u.c. uz konventa dzīvi attiecinošus norādījumus. Atverot konventa zāles durvis automatiski roka tver deķeli. Tur ir mūsu karogs, vāpenis, prezidija galds ar zaļu galda segu un gada skaitļiem 1896 — 1924, cirķelis — devīze, visu korporāciju vāpenīši, vecākuma kārtībā pie konventa sienām, coetusu bildes un lielāko sarīkojumu attēli. Uz prezidija galda rāpieri konventa krāsās.

Konventa telpās notiek rēgulārie konventi, oficiālās stundas, literārie vakari u.c. konventa sarīkojumi. Arī novusa galds un jaunā tauta ap to atgādina Rīgas laikus.

Pārejot personīgā skatījumā, neliekas nemaz tik sen, kad klīdu Bostonas ielās viens, no mūsu dažādās valstīs un vietās izkaisītās frāteru saimes. Bija neizsakāms prieks sveikt Bostonas ostā con! fil! Druvu, nedaudz vēlāk sagādāt galvojumu un apsveikt ar ierašanos jaunajā zemē con! fil! Dambi. Uz Bostonu pie savas mātes pārcēlās no Ņujorkas štata com! E. Rasmānis. 49. gada Ziemsvētkos jau 4 frāteri varējām atzīmēt kopā korporācijas dibināšanas svētkus manās mājās Veimūtas jūrmalā. 1950. g. palīdzējām Bostonas buršiem dibināt apvienoto korporāciju kopu. Vecs latviešu sakāmvārds saka: kur ir tur rodas. Frāteri turpināja no citiem Amerikas novadiem iecerēt Bostonā, ik mēnesi pa kādam nāca klāt. No dienvidus pavalsts pārcēlās con! fil! Neiberģs, uzsākdams internā gadu Kvinzijas slimnīcā, atbrauca con! fil! fil!

Lamberts, Veisberģs, Steģis, Kirķums, Zervinš un sākām noturēt rēgulārus konventus. Uznēmām ar Prezidija akceptu (toreiz Seatlā) pirmo krustdēlu Uldi Kirsi. Prezidijs mani nozīmēja par oldermani, tādu pat amatu ienēmu arī Korporāciju kopā Bostonā. Uldis līdz ar to bija arī vispār pirmais krustdēls Bostonas korporāciju dzīvē. F!M! prezidijs Seatlā balstoties uz Vircburgā pieņemtā lēmuma pamata izlēma, ka konventa dzīves vadība jāpārņem Bostonas frāteriem. 1951. g. 6. oktobrī Bostonas frāteri pārņēma F!M! vadību. Sākās intensīvs darbs mūsu visu iemīļotās Frat. Metropolitānas labā. Tika atjaunotas trūkstošās daļas komānā, iegādāts un iesvētīts karogs un vāpenis, izstrādāti darbības noteikumi F!M! kopām, parallēli veikts jauno cand! cand! audzināšanas darbs, atzīmēti visi konventa gada svētki, noturēti dāmu vakari, literārie vakari, iegādātas take-lāžas un rāpieri pauku stundām. Ģeografiski tuvākā no visām F!M! kopām Bostonai ir Ņujorkas kopa. Tā gan skaitliski liela, bet ļoti plašā radiusā izkaisīto frāteru dēļ, tās darbība nav varējusi būt internī visai aktīva. Toties Ņujorkas frāteri vienmēr aktīvi atbalstījuši Bostonā centrētā konventa darbību gan ar tiešu klātbūtni, gan ieņemot amatus L!K!A! Ņujorkā, kā arī reprezentējot konventu šai lielākā k-tu prezidiju centrā brīvajā pasaulē. Par to izcila pateicība pienākas con! fil! Jēkabam Rasmanim, kas nepārtraukti 15 gadus pārstāv F!M! konventu L!K!A! un ar buršu lietu dziļu izpratni un lietpratīgu padomu daudz devis arī vispārīgai korp. lietai un līdz ar to spodrinājis Fraternitas Metropolitānas labo vārdu buršu forumā. Protams par aktivitāti eksternā dzīvē pateicība pienākas arī citiem Ņujorkas frāteriem: Prof. Starcam, Lakovicam, Rudzītim, Zariņam, Čīkam (pirms pārcelšanās darbā uz Vašingtonu D.C.) un jaunākiem frāteriem A. Uibo, Augustānam un Jansonam.

Nebūs pārspilēts apgalvojums, ka konventa dzīves vadība trimdas apstākļos prasa vēl lielāku piepūli un pašai dziedību kā Latvijā. Darba slodze ir milzīga, jo darbs balstās uz sarakstīšanos ar kopām un atsevišķiem frāteriem. Bez konventa vadības un sarīkojumu organizēšanas vēl nāk klāt biļetena redakcijas darbi, (gan tā rediģēšanu pēdējos gados ar sēmeštrā k-ta lēmumu izdevās novirzīt uz kopām.) Nepārtraukti rūpe jātur, lai nezustu metropolitāņu vienība, resp., lai vienas Metropolitānas vietā nerastos 10 vai vairāk Metropolitānas. Laika tecējumā, dzīvošana dažādās valstīs un atšķirīgos apstākļos, netiekoties laiku pa laikam vienā centrā, nenovēršama ir atsvešināšanās atsevišķu k-ta locekļu starpā un arī organizātoriskā struktūrā var izveidoties atšķirīgi ūzusi. Tagad vērojot Bostonas k-ta aktīvos locekļus jākonstatē, ka notikusi paaudžu maiņa un

1951. g. 6. oktobrī Fraternitas Metropolitānas vadību un frāteru apzināšanu uzņemas Bostonas frāteri. Komeršs notiek fil! J. Ansberga mājās Ziemeļu Veimūtas jūrmalā.

Priekšā: cand. U. Kirsis; com! Egons Rasmanis; t/l. oldermanis.

1.r.: fil! A. Dambis; fil! Saulītis; - t/l. prezidijs: A. Druva; J. Ansbergs; P. Neibergs; F!P! dibinātājs V. Steģis.

2.r.: fil!fil! E. Viksniņš; A. Zerviņš; Viksne, lettg!; A. Bramanis; E. Veisbergs; V. Jansons, latv!; A. Ķirkums; J. Ērtums.

atbildīgos amatus ieņem vienīgi jaunie k-ta locekļi. Tas pats pamazām notiek arī kopās.

F! M! dzīvi vadījuši, kopš 1951. g. 6. okt. ieņemdami seniora amatus sekojoši frāteri: V. Lambergis; A. Druva; J. Ansbergs; A. Ķirkums, L. Reiters, E. Rasmanis, S. Duļevskis un E. Butlēvics.

Apmēram 1/5 daļa vai 20% no visiem metropolitāņiem dzīvo Bostonā vai tās apkārtnē, un pieskaitot sniedzamības attālumā esošo Ņujorku, pat apm. 1/4 daļa — tādēļ nav paredzams, ka tuvākā nākotnē bostonieši tiks atbrīvoti no rūpes par konventa nākotni. No konventa internām kopām lie'ākā aktivitāti un locekļu pieaugumu uzrāda ASV rietumpiekrastes. Austrālijas un Klīvlandes kopas. Pēdējos gados aktīvu darbību uzrāda arī Zviedrijas un Toronto (Kanadā) kopas uzņemdamas vairākus jaunus k-ta locekļus.

Bostonas frāteriem nav gājis secen rūgtais biķeris un vairākkārt nācies tīt konventa karogu sērās. Uz pēdējo domu izvadīti konventa dibinātājs Valfrīds Steģis, aktīvā konventa atjaunotājs Kārlis Saulītis un jaunais izcili apdāvinātais konventa loceklis, fil! Stakles dēls — doktorands Jānis Stakle. Laiku pa laikam pienāk ziņas arī no dzimtenes, ka gul-

dīts smiltajā kāds mīļš brālis. Frāteri cits citu apzin arī tur un pulcējas šādos gadījumos atvadu sveicieniem.

Neskatoties uz nenovēršamo dzīves likumību, kad no kāda mīļa drauga jāatvadas sēru konventā, konventa saime tomēr aug un arvien nāk klāt jauni locekļi, kas dod cerību un ticību konventa un līdz ar to Latvijas nākotnei, jo vēstures skatījumā burši bija tie, kas izauklēja Latvijas brīvības ideju un vēlāk ar ieročiem rokā palīdzēja izcīnīt un izveidot brīvo valsti. Nav šaubu par jaunās paaudzes gatavību soļot tai pašā virzienā. Un agri vai vēlu, nāks atkal brīdis, kad zelt — violeti — zaļais karogs plīvos blakus sarkan — balt — sarkanam, brīvības saules apmirdzēts.

Uz to lai atļauts uzsaukt tradicionālo

Vivat, crescat, floreat Fraternitas
Metropolitana in aeternum!

F!M! DIBINĀŠANAS KOMERŠS 18. DEC. 1952. G., BOSTONĀ

3.r.: P. Neibergs; A. Zerviņš; A. Druva; A. Ķirkums.
2.r.: A. Dambis; v-sen. J. Ansbergs; sen. V. Lambergis; F!M! dibinātājs V. Steģis; sekr. U. Ķirsis.
Priekšā: V. Ezeriņš; V. Augustāns; oldermanis E. Rasmanis; U. Holanders.

KOMERŠS 6. OKT. 1953. G., BOSTONĀ

Priekšā: t/l. oldermanis A. Ķirkums un cand!cand! A. Lambergis; V. Augustāns; V. Ezeriņš un U. Holanders.
2.r.: V. Čika; K. Saulītis; viceseniors J. Ansbergs; seniors A. Druva; sekretārs A. Abermanis; V. Steģis, Zeibots; patr!; O. Vasarājs.
3.r.: V. Hofmanis; A. Grots, lett!; Viksne, lettg!; Bute, lettg!; A. Zerviņš; A. Bramanis; A. Uiibo; O. Vasarājs.
4.r.: A. Dambis; E. Rasmanis; Aperāns, vend!; V. Lambergis; J. Rasmanis.

METROPOLITĀŅI - ĀRSTI UN ZINĀTŅIEKI

Tikai nedaudzas latviešu studentu organizācijas var lepoties ar tādu ārstu - zinātnieku skaitu, kā Fraternitas Metropolitāna. Nav iespējams ar pilnīgu precizitāti atcerēties visus savus kolēģus, tāpat atmiņas kambaņos ir izdzisuši daudzu kolēģu priekšvārdi, tāpēc lai lasītāji man piedod par, dažkārt, trūcīgām un nepilnīgām ziņām attiecībā uz vienu vai otru no pieminētajiem draugiem.

Pārskatot ārstu - metropolitāņu sarakstu, tie iedalāmi četrās lielākās chronoloģiskās grupās, vadoties no viņu gadu nastas un Medicīnas Fakultāšu beigšanas gadiem. Šinī aprakstā pieturēšos pie apgriezti chronoloģiskas kārtības, papriekš pakavējos pie jaunākiem gadu gājumiem, raksta turpinājumā aprakstot visvairāk cienīto un nopelniem visbagātāko ārstu - Petropolitāņu grupu.

A. Pēckaņa laikmeta, ārzemēs beigušie un konventā uzņemtie frāteri:

1. Aivars Kalniņš
2. Gunārs Graudiņš
3. Paulis Neibergs
4. Voldemārs Gulens Jr.
5. Andrejs Steinbachs Jr.

B. Ārstu grupa, kas beidza L.U. starp 1936. un 1944. gadiem.

1. Leonids Rudis
2. Valerijs Silarājs
3. St. Babris
4. Fēlikss Grants
5. Bruno Briuks
6. St. Lubāns
7. Valdis Kraulis
8. Aleksandrs Marovskis
9. Paulis Purviņš
10. Jānis Zemzars
11. Tāļivaldis Viklands
12. Juņis Lībietis
13. Alfrēds Šmits
14. Jānis Makars
15. Jānis Eichvalds - Ērtums
16. Elmārs Spunde
17. Arvīds Ekšteins
18. Reinis Ēķis
19. Voldis Gulēns

C. Ārstu grupa, kas beidza L.U. pirms 1936. gada.

1. Jānis Baumanis
2. Valdis Aizkrauklis
3. Teodors Viksniņš
4. Jānis Kārklīņš
5. Eduards Pumpurs
6. Aleksandrs Vārna
7. Arvīds Zervīņš

8. Jānis Lībietis sr.
9. Augusts Lapiņš
10. Jānis Šneiders
11. Rūdolfs Celinskis

D. Ārsti — Petropolitāņi, universitāti beiguši ārpus Latvijas.

1. Kristaps Rudzītis
2. Miķelis Veidemanis
3. Jēkabs Pīmanis
4. Pauls Stradiņš
5. Jēkabs Romans
6. Kirils Jankovics
7. Pēteris Sņķers

„A” grupas jaunos kolēģus maz pazīstu, atskaitot Pauli Neibergu. Viņš bija mūsu pirmais krustdēls trimdā un tika uzņemts pirmā trimdas komeršā — Eslingenā, — periodā, kad mēs nezinājām uz kuŗu pusi dzīves rati mūs aizvedīs. Šie jaunie ārsti strādā savā profesijā dažādās USA pavalstīs. Par viņu darbiem pat šad un tad rakstīts avīzēs, un ceru, ka viņi visi ir labi un spējīgi savas profesijas un sava konventa pārstāvji.

„B” grupas ārsti visi ir mani agrākie vai vēlākie studiju biedri. Tos visus labi pazīstu. Šo Metropolitāņu ārstu grupu varētu apzīmēt par akadēmisko kodolu, no kuŗa varēja sagaidīt nākamos zinātniekus un medicīnas fakultātes mācības spēkus, ja tikai pasaule nebūtu sagriezusi kuŗa virpulī.

Valerijs Silarājs, kas tagad ir Austrālijā, kur, starp citu ieguvis pilnas prakses tiesības, darbojās par asistentu pie Prof. Dr. med. P. Sņķera ādas un venerisko slimību katedras. Bija ļoti spējīgs students un nobeidza medicīnas fakultāti kā labākais students savā kursā.

Fēlikss Grants, būdams vēl dzimtenē, nebija izšķīries kuŗā medicīnas nozarē savas gaitas uzsākt. Viņš nokļuva Brazīlijā, kur viņam, lai iegūtu tiesības praktizēt, bija par jaunu jāabsolvē vidusskola, augstskola un jānoliek valsts eksāmeni vietējā valodā. Ar apbrīnojamu neatlaidību un upuriem viņš to paveica un tiesības ieguva. Fēlikss uzrāda labas akadēmiskas kvalifikācijas, dzīvi piedalīdamies Latviešu Ārstu un Zobārstu Apvienības dzīvē ar pārdomātiem un izsmelošiem rakstiem.

St. Babris, Bruno Briuks un St. Lubāns akadēmiskās karjerās neieslēdzās un visi trīs palika dzimtenē. Par pirmajiem diviem ziņas ir pretrunīgas, bet Lubāns ir dzīvs un darbojas savā arodā Kurzemē.

Valdis Kraulis, ļoti spējīgs, centīgs ārsts, saistījās darbā un zinātniskā karjerā Rīgas Vēža slimnīcā. Arī viņš palika dzimtenē un pēc pēdējām ziņām, tagad strādā kādā no lielajām Sibīrijas pilsētām, pie tam nebūdams izsūtījumā, bet pēc paša

brīvas gribas.

Tālvaldis Viklands un Juris Lībietis nokļuva Zviedrijā. Viklands savas gaitas uzsāka Sarkanā Krusta slimnīcas chirurgiskā nodaļā. Viņš ir vistālāk ziemeļos dzīvojošais ārsts - metropolitānis, kur vada apgabala slimnici. Cik zinu viņš ir apmierināts un ir atradis īstenojumu savam mērķim būt par labu ārstu.

Juris Lībietis ir speciālizējis radioloģijā, un ir viens no retajiem frāteriem, kuņam ir bijusi iespēja apciemot savus draugus un paziņas USA.

Nākošā apakšgrupa aptver mūsu filistra Prof. Dr. med. Paula Stradiņa asistentus: Arvīdu Ekšteinu, Jāni Ērtumu - Eichvaldu, Pauli Purviņu un Aleksandru Marovski. 1939. gada izlaidumā bija 6 metropolitāņi: Viklands, Lībietis, Purviņš, Marovsis, Kraulis un Zemzars. Starp šiem sešiem divi frāteri beidza kursu ar visiem „Ļoti Sekmīgi” (Purviņš, Kraulis) un divi ar zelta medaļām par studentu zinātniskiem sacensību darbiem (Marovskis, Purviņš). Visiem Prof. P. Stradiņa asistentiem bija uzsākti un dažiem gandrīz nobeigti disertācijas darbi Dr. med. grada iegūšanai. Diemžēl tikai viens no viņiem — Dr. med. Jānis Eichvalds - Ērtums — paspēja savu tezi aizstāvēt un gradu iegūt. Valsts sabrukums aizkavēja pārējos sasniegt nosprausto mērķi. Profesora Stradiņa dinamiskā vadībā viņa četri asistenti strauji gāja uz priekšu praktiskā operāciju tehnikas apzināšanā, izveidojoties par labiem chirurgiem, kā arī zinātniskā laukā, publicējot daudz darbu medicīnas periodikā, ar skatu nākotnē uz akadēmiskām karjerām pie mūsu Alma Mater.

No šiem frāteriem Arvīds Ekšteins ir aizgājis mūžībā, daudz, daudz par agru, tālajā Austrālijā, kur viņš bija ieguvis pilnas prakses tiesības un apkalpoja apgabalu pēc lieluma līdzīgu N.Y. štatam. Ar lidmašīnu viņš devās kādreiz simtiem jūdžu tālās mājas vizītēs, lai izdarītu kādu steidzamu operāciju vai arī glābtu dzīvību kādā citā veidā. Sic tibi terra levis, mīlais draugs...

Saša Marovskis, pēc varen aktīva perioda Volchovas kaujas laukos, ir daudz cietis, bet tomēr atkal savā darbā dzimtenē.

Dr. med. Jānis Eichvalds - Ērtums, mūzikas, mistikas un abstrakto lietu mīlotājs, nāca pie atziņuma, ka šī zeme nav viņa talantu cienīga un savas gaitas medicīnas profesijā nav atjaunojis.

Pauls Purviņš, šī raksta autors, darbojās savā profesijā Ohio pavalstī. Viņa tuvākais draugs un coetus brālis Jānis Zemzars arī darbojas savā profesijā Ohio pavalstī. Zemzars savas gaitas Latvijā uzsāka kā asistents pie Prof. Vebera Rentgenoloģijas katedras. Pašreiz Jānis audzina trīs brašus dēlus, no kuņiem divi ir jau Metropolitāņi, un trešais drīz vien sekos tēva un brāļu pēdās.

Alfrēds Šmits un Jānis Makars darbojās par asistentiem pie Prof. Putniņa dzemdību un ginaikoloģijas katedras. Jānis Makars ir šķīries no mums un savu dzīvību nolīcis uz dzimtenes altāra. Bija kluss, izpalīdzīgs un visu mīlots kollega. Žēl, ka liktenis nebija lēmis viņam pārdzīvot baigos gadus.

Alfrēds Šmits darbojas savā arodā Ohio pavalstī un bieži atceras vecos, labos laikus. Elmārs Spunde — mūžīgais oponentājs, pievērsās iekšķīgai medicīnai un kļuva par Prof. Dr. med. K. Rudziša asistentu pie internās medicīnas katedras. Elmārs arvien meklēja taisnību, kādreiz pat ar uguni dienas laikā. Dabūja arī ciest par to, jo taisnību taču ir tik grūti atrast, it sevišķi viņa izvēlētajā speciālitātē — iekšķīgā medicīnā. Spunde patreiz strādā Floridā, valsts darbā, tuberkulozes sanatorijā.

Reinis Ēķis, mans krāsu tēvs, bija Prof. Dr. med. M. Veidemaņa asistents pie tieslietu medicīnas katedras. Viņš bija saistīts pie bīstamu un politiski kutelīgu problēmu risināšanas, bet pārmaiņas laikus pārdzīvoja, noturējās virs ūdens un, cik zinu, strādā.

Voldis Gulēns, vecākais no šīs grupas ārstiem, mums visiem pazīstams, bieži redzēts, tepat pāri robežai, Kanadā, kopā ar Leonidu Rudī, reprezentē Fraternitas Metropolitāna mūsu draudzīgajā kaimiņņū zemē.

Grupas „C” ārsti man ir vissvešākie, jo, ar maz izņēmumiem, tie visi bija jau pusmūža vīri, man apgrozoties konventā. Viņi ieradās reti, bet tad, parasti „labi”. Nelaiķis Jānis Baumanis, pirms Latvijas Serumstacijas direktora amata uzņemšanās, bija Prof. E. Dārziņa asistents pie baktērioloģijas katedras. Viņš turpināja darboties ārsta arodā un baktērioloģijas speciālitātē šini zemē, kur ieguva atziņību un mīlestību tādā apmērā, ka viņa vārdā nosaukta zinātniskā laboratorija un bibliotēka viņa pēdējā darba vietā.

Valdis Aizkrauklis gan bija visiem zināms, bet savā laikā gan es viņu konventā nebiju redzējis. Savas unortodoksās dzīves uztveres dēļ, viņam bija jācieš no zināmām konzekvencēm. Valdi labi atceros no Eslingenas, kur kopā vadījām trimdas laikus, kopā strādājām un sapratāmies ļoti labi.

Bija mums divi lauku ārsti: ... Viksniņš un Jānis Kārklīņš, pēdējais no Straupes, kas retumis ieradās konventā, tāpat kā Daugavpils Jātnieku Pulka dakteris Pumpurs, kuņš uz dāmu vakariem mēdza atbraukt spožā jātnieku uniformā.

Aleksandrs Vārna palīcis atmiņā ar savu mūžīgo armijas uniformu un nopietno seju. Viņš bija kādu laiku vienas no Rīgas Poliklīnikām vadītājs pārejas laikos.

Arvīds Zerviņš, ar savu enerģisko kundzi — dāmu vakaru sirdi un dvēseli — bieži redzēts mūsu vidū, vadīja Rīgas Kaņa Slimnīcas Rentgena kabinetu, kā arī aktīvi darbojās privātā praksē Rīgā. Tagad darbojas aktīvā praksē austrumu piekrastē. ... Lībietis Sr. ieņēma atbildīgu posteni kā Ķemeru Sēravotu iestādes direktors un bija speciālists balneoloģijas problēmās.

Pievērsoties grupas „D” ārstiem - Petropolitāņiem, man ar dziļu cienību un mīlestību jāraksta par maniem skolotājiem, visu godātiem un apbrīnotiem medicīnas fakultātes profesoriem, dekāniem, par manu neaizmirstamo šefu un audzinātāju. Tie visi bija ārsti ar briljantām smadzenēm, mūsu pro-

fesijas kalngalus sasnieguši indivīdi, cilvēki, kuŗi baudīja cieņu, godu un reverenci ne tikai mūsu korporācijas, mūsu universitātes, mūsu valsts mērogā, bet arī pāri tam — starptautiskās medicīnas pasaulē forumā.

Ilggadīgais medicīnas fakultātes dekāns un anatomijas katedras vadītājs Profesors Dr. med. Jēkabs Prīmanis ir mūsu vidū Pittsburgā un aktīvs Klivlendā kopas loceklis. Pēc ieceļošanas šinī zemē, uz kuŗu viņš tika izsaukts savas starptautiskās kvalifikācijas dēļ, Profesors turpināja savu pedagoga darbu Pittsburgas universitātē līdz 1964. gadam, pēc kuŗa laika viņš izgāja pensijā ar „emeritus” tituli. Profesoram bija dota iespēja savu iemīļoto audzinātāja darbu turpināt šinī zemē un ar savām plašajām zināšanām audzināt amerikņu ārstu jauno paaudzi. Dzimtenē Profesors Prīmanis bija tas cietais rieksts, pēc kuŗa pārkošanas mediķim augstskolas nobeigšana bija tikpat kā garantēta. Profesors lasīja trīs priekšmetus: anatomiju, histoloģiju un embrioloģiju, kas nozīmēja trīs eksāmenus pēc neskaitāmu kollektīvu izturēšanas. Šie priekšmeti bija medicīnas zinātnes stūrakmeņi, bez kuŗu pārzināšanas par ārstu kļūt nebija domājams. Kaut gan visiem studentiem bija baigs respekts pret profesoru, viņš visiem palicis miļā atmiņā. Profesors arvienu bija absolūti objektīvs un piederība Metropolitāņu saimei nevienam nav palīdzējusi tikt cauri viņa stingro prasību tīklam. Profesors publicējis daudzus zinātniskus darbus, sastādījis medicīnisko termiņu vārdnīcu, izdarījis plašus antropoloģijas pētījumus, iekārtojis priekšzīmīgu anatomijas institūtu, bijis daudzos ārzemju ceļojumos. Viņš ir sniedzis neatsveramu palīdzību visai latviešu ārstu saimei viņu tiesību atgūšanas cīņā šinī zemē. Būdam atbildīgā un svarīgā postenī, viņš bija gandrīz vai vienīgais kuŗa atsaukšmei bija svārs un vērtība griežoties pie dažādo pavalstu ārstu licenzēšanas iestādēm. Visi ieceļojušie latviešu ārsti un zobārsti ir viņam lielu pateicību parādā par šo lielo pakalpojumu.

Profesors Dr. med. Kristaps Rudzītis vadīja vienu no medicīnas fakultātes iekšķīgo slimību klīnikām un bija ļoti iecienīts studentu starpā ar savām koncentrētām, loģiskām un izsmieļošām lekcijām. Viņš bija ļoti ass un dziļš domātājs ar vieglu noslieci uz misticisma un astroloģijas pusi. Profesors Rudzītis turpina darboties savā profesijā Dzimtenē.

Visi citi Petropolitāņi ir aizgājuši aizsaulē un vairs nav starp mums. Kā pirmo pakavēšos pie mana neaizmirstamā un miļotā šefa, Profesora Dr. med. Paula Stradiņa. Absolūti vienreizējs un kūsaļošs enerģijas pārpilns zinātnieks, izcēlās ar aprīnojamu dinamismu viņa profesionālajā kapacitātē, studentu audzināšanā, sabiedriskā darbā un privātā dzīvē. Viņš bija nenogurstošs cīnītājs par humanitāti, pie tam bieži nerēķinoties ar cīņas paņēmienu, lai savus altruistiskos mērķus varētu īstenot. Šo profesora īpatnību daudzi neizprata un dažkārt, pilnīgi nepamatoti, viņam pārmeta. Bez chirurgijas katedras vadīšanas, Prof. Stradiņš bija ilggadīgs 2. Rīgas Pilsētas slimnīcas medicīniskais direktors, Latvijas Vēža

Slimnīcas dibinātājs un vadītājs. Viņa vārdā nosauktā Medicīnas Vēstures Mūzeja dibinātājs un vadītājs, kā arī vairākkārtīgs medicīnas fakultātes Dekāns savos pēdējos dzīves gados. Konventā Profesoru Stradiņu reti redzējām, jo laika viņam nekad nebija un diennakts bija par īsu visa iecerētā paveikšanai.

Profesors Dr. med. Miķelis Veidemanis bija drūmā morga valdnieks, vadīdams medicīnas fakultātes tieslietu medicīnas katedru. Viņa darbība norisinājās savrup no pārējās fakultātes pulsējošās protoplazmas, Maskavas priekšpilsētā. Profesora Veidemaņa lekcijas noklausījās ne tikai jaunie ārsti, bet arī juristi. Profesors Veidemanis mira Latvijā, Kurzemē no tifa kuŗa pašos pēdējos mēnešos. Traģisks un smags zaudējums, jo viņš bija viens no jaunākajiem Petropolitāņiem un viņam būtu vēl gaŗš ceļš staigājams akadēmiskajā laukā.

Jāpiemin arī ir Dr. med. Kirils Jankovics, kas bija Rīgas Kuŗa Slimnīcas iekšķīgo slimību nodaļas vadītājs un šķīrās no dzīves jau ap 1930.-32. gadu.

Doktors Jēkabs Romans darbojās atbildīgā postenī kā 1. Rīgas Pilsētas Slimnīcas Rentgena nodaļas vadītājs un pēc kuŗa kā rentgenoloģijas profesors pie Padomju Latvijas medicīnas fakultātes rentgenoloģijas katedras.

Kā pēdējais piemināms mūsu vissirmais ozols Profesors Dr. med. Pēteris Sniķers, daudzķārtīgais medicīnas fakultātes Dekāns un ādas un venerisko slimību katedras vadītājs. Profesors Sniķers cieti turējās pie korporācijas dzīves principiem un izcīnīja daudzas cīņas, šos principus aizstādot un populārizējot akadēmiskā forumā. Viņš bija viens no nedaudziem latviešu ārstiem, kas prata profesiju apvienot ar finānciāliem panākumiem. Vairāku namu īpašnieks, pie kam mūsu konventa mītne atradās vienā no šo māju pagrabiem. Profesors Sniķers bija Latvijas Armijas pilns ģenerālis un bija Armijas Sanitārās Daļas vadītājs un ilggadīgs Kuŗa Slimnīcas direktors. Viņš bija Latvijas gleznotāju mecenāts un profesora Meža Parka vasarnīca varēja stāties blakus katram gleznu mūzejam. Profesors Sniķers nespēja šķīrties no Dzimtenes un mira Latvijā pēc gaŗa un bagātīga mūža nodzīvcšanas.

Bez šiem ārstiem vēl jāatzīmē divi Metropolitāņu zobārsti: Jānis Janavs un Mariāns Lakovics. Chronoloģiskā iedalījumā tie piederēja grupai „C”.

Par Jāni Janavu daudz nekā nezīnu, bet Mariāns Lakovics darbojas savā arodā tepat austrumu piekrastē un aktīvi piedalās mūsu saimes dzīvē. Maz bija zobārstu - viriešu Latvijā un mēs varam būt lepni, ka no šī mazuma veseli divi bija metropolitāņi.

Noslēdzot šo īso apskatu par ārstiem Metropolitāņiem, nepaliek nepamanīts, ka uz solīdā un stipra vecāko Petropolitāņu stumbra, atvases dzīva spēcīga jauno ārstu - metropolitāņu audze. Vairums šo jauno ārstu bija izvēlējušies akadēmiskas karjeras pie mūsu medicīnas fakultātes. Šai tendencei turpinoties un ierosmi smēloties no mūsu daudzo profesoru un zinātnieku pārpilnās dotību pūra lādes, Fraternitas Metropolitānās saimē būtu izveidojusies ārs-

tu- zinātnieku grupa, kurai būtu liela un daudzso-
ša nākotne brīvās Latvijas veselības nozares turp-
mākā sastāvā un nākotnē.

Fil! Dr. Paulis Purviņš, 21. coetus.

— Ar atmiņām pie šī raksta palīdzējuši:
Pie grupas „D” — Prof. Dr. med. Jēkabs Prīmanis,
Pie grupas „C” — Fil! Dr. Alfrēds Šmits.

FIM! PREZIDIJS 1953/54. M.G.

Jānis Ansbergs
t/l. viceseniors

Arturs Druva
t/l. seniors

Arnolds Abermanis
t/l. sekretārs

FIM! KOMERŠS 1954. G. OKT. BOSTONĀ 30. G. KORPORĀCIJAS ATJAUNOŠANAS SVĒTKOS

MŪSU JURISTI

Mūsu sabiedrības vecākā juristu paaudze baidīja labu juridisku izglīt. Sv. Pēterburgas univ. juridiskā fakultātē. Šo mūsu pēterburdnieku - juristu skaits nav liels, bet viņu loma un nozīme latviešu tiesību laukā ir bijusi ievērojama. Daži, kā piem. Kārlis Ducmanis, ir bijuši nevien ievērojami juristi magistratūrā, bet arī nacionāli-politiskā laukā, diplomātijā, publicistikā.

Savā ziņā mūsu juristu seniors bija zvēr. adv. Jānis Bērziņš, kas piederēja savā studiju laikā (1882 — 1887) vēl pie Pēterburgas Studentu Pulciņa, kas bija priekštecis korporācijai Fraternitas Petropolitana. Studijas Pēterburgas Universitātē Jānis Bērziņš nobeidza 1887. gadā ar kandidāta diplomu. 1890. gadā Bērziņš pierakstās kā palīgs pie zvērināta advokāta Fridricha Veinberga Rīgā un līdz ar to iestājas Rīgas advokātūrā. Bērziņa advokāta gaitas pārtrauca pasaules karš. Atrazdamies Krievijā, Bērziņš tūlīt pēc Latvijas sūtņa ierašanās Maskavā, iestājās Latvijas sūtniecības dienestā, izpildīdams optācijas komisijas priekšsēdētāja un sūtniecības vecākā juriskonsulta pienākumus. Šai laikā viņam nācās kā Chargé d'Affaires izpildīt sūtņa pienākumus. 1921. gadā Bērziņš atgriezās Rīgā un atjaunoja zvērināta advokāta gaitas. Drīz pēc atgriešanās J. Bērziņu advokātu korporācija ievēlēja par savu priekšsēdētāju. Šo amatu Jānis Bērziņš pildīja līdz pat 1933. g. Jānis Bērziņš dzimis Alojā 1859. gada 29. augustā, miris Rīgā 1933. g. 21. februārī. Jānis Bērziņš bija aktīvs korporācijā arī Rīgas laikos. Nākošais pēc vecuma mūsu juristu - pēterburdnieku vidū ir Kārlis Ducmanis. Studijas uzsācis 1701. gadā, bet sākumā inženierzinātņu nozarē un tikai vēlāk pārgāja uz Universitāti, juridisko fakultāti. Jau studiju laikā Ducmanis bija rosīgs avīzniecības darbā, strādājot Pēterburgas Avīžu un tās pēcteču - redakcijā. Ar pseudonimu „Atskabarga” Ducmanis graizīja politiskās un sabiedriskās iekārtas trūkumus, bet zem sava īstā vārda publicēja vairākus darbus par tiesību jautājumiem. 1913. gadā Ducmanis beidza Pēterburgas Universitāti un atgriezās Rīgā, uzsākot advokāta gaitas un turpinādam strādāt arī avīzniecībā.

1919. — 1922. gadam Kārlis Ducmanis bija Latvijas diplomātiskais pārstāvis Dānijā, Kopenhagenā, bet no 1923. gada līdz 1925. gadam bija lietvedis un ģenerālkonsuls Zviedrijā, Stokholmā. Šai laikā Ducmanis sarakstīja grāmatu „Lettland ferr och nu”. 1925. gadā Latvijas valdība Ducmani izraudzīja par delegātu pie Tautu Savienības, kur Ducmanim bija ievērojams uzdevums aizstāvēt Latvijas agrāro reformu pret vācu minoritātes sūdzību. 1929. gadā Kārlis Ducmanis Darba konferencē Ženēvā ievēlēts par prezidenta biedru. Tālākos gados Ducmanis ir sūtnis Čehoslovākijā, 1933. gadā kļūst par Ārlietu ministrijas juridiskās nodaļas vadītāju. No 1934. gada līdz 1936. gadam Ducmanis ir starptautiskais

tiesnesis Saarlandē. No 1936. gada līdz 1940. gadam Ducmanis ir senātors, izpildīdams Latvijas Senāta Spriedumu biroja vadītāja amatu.

Bez še jau minētām Ducmanis piedalījies vēl daudzās ārzemju konferencēs kā Latvijas delegāts. Izdevis 20 grāmatas latviešu un citās valodās par tiesību, politikas, filozofijas un literāriem jautājumiem. Kārlis Ducmanis dzimis 10. novembrī 1881. gadā Launkalnes pagastā. 1941. gadā deportēts uz Krieviju.

Ievērojams jurists bija Osvalds Ozoliņš. Pēterburgas posmā Ozoliņš aktīvs bija gan konventā (ap 1910. gadu), gan arī latviešu sabiedriskā dzīvē Pēterburgā. Viņa rosība tomēr netraucēja studiju gaitu un Pēterburgas Universitātes juridisko fakultāti Osvalds Ozoliņš nobeidza ar kandidāta diplomu un uzsāka advokāta gaitas. Kopš 1929. gada Ozoliņš ir Rīgas apgabaltiesas, vēlāk Tiesu palātas loceklis. No 1931. gada līdz 1940. gadam Osvalds Ozoliņš bija senātors un izpildīja Latvijas senāta Civīlā kasācijas departamenta priekšsēdētāja amatu. Filistru biedrību savienībā Ozoliņš 3 gadus izpildīja F!B!T! otrās instances vicepriekšsēža amatu. Osvalds Ozoliņš nevien Pēterburgā, bet arī Rīgā, bija aktīvs nevien Filistru Biedrībā, bet arī konventā.

Fil! Osvalds Ozoliņš dzimis Rīgā 1. augustā 1888. gadā. 1941. gadā deportēts uz Krieviju.

No „Jēzenes” laikmeta petropolitāņiem - juristiem vēl atzīmējami trīs: Rūdolfs Benuss, Eduards Brikovskis un Jānis Stokets.

Rūdolfs Benuss bija tieslietu ministrs 1920. gadā un 1921. gadā. Bija ļoti aktīvs konventa sarīkojumos un labprāt kavējās Rīgas laiku frāteru vidū. Rūdolfs Benuss bija pazīstams zvērināts advokāts ar prāvu klientūru.

Gluzī īpatnēja vieta Latvijas juristu saimē bija Eduardam Brikovskim. Beidzis Pēterburgas Universitātes juridisko fakultāti ar kandidāta diplomu. Brikovskis bija rekordists tai zinā, ka visbiežāk pārvaldīja tieslietu ministriju tais posmos, kad valdība nevarēja vienoties par kandidātu tieslietu ministra amatam. Tā Brikovskis bija tieslietu ministra vietas izpildītājs 4 reizes: no 1924. g. 19. decembra līdz 1925. g. 4. martam, no 1925. g. 24. decembra līdz 1926. g. 25. janvārim; tai pašā 1926. gadā maijā: atkal Brikovskis ir tieslietu ministra amata izpildītājs no 15. novembra 1927. g. līdz 23. janvārim 1928. g. Brikovskis darbojās kā notārs Rīgā.

Jānis Stokets izpildīja atbildīgus amatus tieslietu ministrijā.

No Latvijas laika metropolitāņiem īpaša vieta ir konventa atjaunotājiem, kuru vidū bija 4 tiesību zinātņu studenti: Nikolajs Bērziņš, Arvīds Jeremics, Jūlijs Graudiņš un Viktors Saulītis. Nikolajs Bērziņš bija filistra - pēterburdnieka, advokāta un ad-

vokātu padomes priekšsēdētāja Jāņa Bērziņa dēls. Izglītību ieguvis Latvijas Universitātes juridiskā fakultātē, darbojies kā advokāts Rīgā. Bija konventa amatos.

Arvids Jeremics beidza Latvijas Universitāti ar cand. iur. gradu un strādāja kā miertiesnesis Rīgā. Studiju laikā ar lielu pašreizējību pētīja korporāciju vēstures un tiesību jautājumus, bija konventa amatos.

Viktors Saulītis beidza L.U. tiesību zinātņu fakultāti ar cand. iur. gradu, ilgādiģi darbojās kara ministrijas sanitārā pārvaldē un viņam lieli nopelni šīs iestādes izveidošanā. Vairākkārtīgi bijis konventa amatos, buršu saimē pazīstams mūsu konventa seniors, vadījis P!K! Bijis aktīvs F!B!S!, kuŗas sekretārs bija 1938./39. gadā.

Ceturtais jurists konventa atjaunotāju grupā Jūlijs Graudiņš studijas nenobeidz. Bija vairākkārtīgi konventa amatos, vairākiem coetusiem oldermanis.

No tālākiem coetusiem raksta autora atmiņas attiecas uz laiku līdz 1937. gadam.

1926. - I Jānis Zirnis, L.U. beidza ar cand. iur. gradu. Strādāja kā tiesu amata kandidāts.

1926 - II coetusā bija 3 juristi. Edmunds Arnoldijs vairākkārtīgi bija konventa amatos, bet īpaši nopelni viņam studentu pašvaldības darbā. Bija ilgādiģis Studentu padomes priekšsēdētājs. Voldemārs Kalniņš pēc ļoti sekmīgi pabeigtām studijām tika atstāts pie Universitātes zinātniskam darbam. Ilgus gadus bija docents pie romiešu tiesību katedras. Jēkabs Rasmanis beidza L.U. ar mag. iur. gradu, visu laiku no studiju sākumiem līdz Latvijas okupācijai darbojās radīfonā, īpaši nododoties autora tiesību problēmām. Autors vairākiem Latvijas likumiem. Trimdā — Augstākās sabiedriskās tiesas loceklis.

1927 - II Voldemārs Lambergs beidza L.U. ar mag. iur. gradu un darbojās advokātūrā. Vācijas trimdā 1948. — 50. gados bija LCP un LNP loceklis, LCK vicepriekšsēdis un 1949. - 50. g. laikraksta Latvija redaktors. USA 1951. - 53. g. bija ALA's vicepriekšsēdis un pildījis citus amatus.

Otrs šī coetusa jurists Vitolds Balšaitis beidza L. U. ar mag. iur. gradu, bija Rēzeknes — Ludzas — Abrenes zemesgrāmatu nodaļas priekšnieka palīgs.

1928. - I coetusā bija tikai viens tiesībnieks Kristaps Silavs. Toties, viņš studijās bija sekmīgs un nobeidza Universitāti minimālā laikā. Strādāja kā tiesnesis. Viņa amats bija — Talsu iecirkņa miertiesnesis.

1928 - II coetusā bija jau lielāks tiesību zinātņu studentu skaits — 4: Aleksandrs Zakss, Žanis Slava, Augusts Briško un Edgars Purmalis. Studijas nobeidza gandrīz visi, bet īsti profesijā strādāja

vienīgi Žanis Slava. Bija Jelgavas apgabaltiesas rajona zvērīnāts advokāts.

1929 - I juristi bija Visvalds Sakne, Kārlis Draule, Gotfrīds Ozoliņš un Kārlis Kalniņš. Līdz studiju noslēgumam nonāca vienīgi Gotfrīds Ozoliņš.

1929 - II coetusā bija tikai viens tiesībnieks — Artūrs Druva. Bija vairākas reizes seniora amatā, starp citu 1937. gadā, kad mūsu konventam piekrita prezidēt P!K!

1930 - I un 1930. - II coetusos bija tikai divi tiesību zinātņu studenti, Edgars Zālītis un Arnolds Ozols. abi studijas beidza.

1931 - I bija divi tiesībnieki — Jānis Treimanis un Rūdolfis Kannītis. Studijas beidzis, Kannītis sekoja valdības aicinājumam — doties uz laukiem, kur juristus gaidīja pagasta darbvežu vietas. Jānis Treimanis studijas nebeidza.

1931 - II deva mums juristus Vili Grundšteinu, Ziedoni Krastiņu un Oskaru Jaunbrakmani. Abi pēdējie studijas beidza ar mag. iur. gradu. Abi ieņēma konventa amatus un, starp citu, Ziedonis Krastiņš bija viceseniors konventam 1937. gadā prezidējot P!K! Krastiņš uzsāka arī tiesu amata kandidātu darbu, bet karš viņa nodomus izjauca. Grundšteins Universitāti nebeidza.

1932 - I Reinholds Braukis Universitāti beidza ar mag. iur. gradu.

1932 - I juristi bija Pēteris Čevers, Verners Jansons, Jānis Mārtinsons un Voldemārs Fogelis. Pēdējie trīs studijas beidza ar mag. iur. gradu.

1933 - I Arnolds Ķergalvis un Jānis Sprancis studijas beidza ar mag. iur. gradu. Sprancis 1939/40. gadā ieņēma Universitātes galvenā redaktora amatu.

1933 - lielajā 21 vīru coetusā bija tiesībnieki: Marģers Aivars, Kārlis Lazdiņš, Ferdinands Piebalgs, Pāvils Ieviņš, Artūrs Ābeltiņš un Hugo Hartmanis. Visi studijās veica ļoti sekmīgi, bet karš izjauca viņu profesionālos plānus.

1934 - II bija tikai viens tiesību zinātņu students — Arvids Kirkums, studijas beidza.

1935 - II tiesībnieki bija Artūrs Pētersons, Viljams Rudzītis un Voldemārs Pētersons. Artūrs Pētersons studijas beidza ar mag. iur. gradu un pievērsās sociālo tiesību problēmām.

1935 - II, 1936 - I juristu nebija. Sekoja 1936 - II ar juristiem Ādolfu Ozolu un Sergeju Golubevu. Ozols studijas beidza.

Šis nav noslēgts pārskats. Korporācijas paaudzes nāk un iet. Ikviens pārredz savu laiku un laiku pirms tā. Bet dzīve nestāv uz vietas. Vecās lapas kokam krit un jauni asni nāk vietā. Tā zaļo mūsu korporācijas staltais ozols. Ceru, ka citā rakstā un veiksmīgāki par mani kāds frāters apcerēs jaunāko juristu studiju un profesionālo panākumu gaitas.

FIM! PREZIDIJS 1954/55. M.G.

Arvids Ķirkums
t/l. viceseniors

Jānis Ansbergs
t/l. seniors

Egons Rasmanis
t/l. sekretārs

FIM! KOMERŠS 1955. G. OKT. BOSTONĀ

METROPOLITĀNI LATVIEŠU JAUNATNES AUDZINĀŠANAS DARBĀ

Katrai korporācijai ir savi ipatnēji vaibsti. Tos noteic vai nu kādas profesijas skaitliskais pārsvars vai arī kādas profesijas spilgtākas personības, vai abi šie faktori kopā. Tā, piemēram, Lettonias dzīvē liela ietekme bija teologiem un mediķiem. Mūsu korporācijā, ka man liekas, nozīmīgākas bija mediķu un inženieru aprindas. Turpretim pārdabotāju grupa, kas skaitliski bija itin prāva un varbūt pat viena no lielākām starp visām korporācijām Rīgā, interni un eksterni netiecās pēc noteikšanas korporāciju dzīvē, lai gan ārpus tās, vairāki šīs grupas pārstāvji bija ieguvuši itin redzamu stāvokli.

Tālāk isumā atzīmēšu mūsu korporācijas pārdabotāju lomu un stāvokli latviešu jaunatnes audzināšanas darbā.

FIL! PĒTERIS AIVARS, kas pašlaik dzīvo Toronto, Kanādā, pie savas meitas ģimnazijas skolotāja, šī gada 2. martā atskatījās uz sava mūža 85 gadiem. Viņš beidzis Kuldīgas skolotāju semināru, darbojies par skolotāju Rozulā un Liepājā. Pēc abiturijas pārbaudījuma nokārtošanas studējis fiziku un matemātiku Pēterpils Universitātē. Studiju laikā izpildījis arī seniora amatu korporācijā Fraternitas Petropolitāna. Pēc studiju beigšanas 3 gadus strādājis Liepājas biržas komercskolā un bēgļu gados Urupinas ģimnazijā — Donas apgabalā, Krievijā. 1920. g. rudenī viņš atgriezās Latvijā, kur sāk darboties Rīgas pilsētas 4. ģimnazijā, līdztekus vadot arī Viļa Olava komercskolu. Bet jau 1922. g. izglītības ministrs A. Dauge uzaicina viņu organizēt 2. Rīgas Valsts Ģimnaziju, ko viņš arī vadīja līdz 1944. g. Vienīgi 1940. g. komunisti viņu atcēla no direktora amata un viņš darbojās kā matemātikas skolotājs 1. Rīgas valsts ģimnazijā.

FIL! LONGINS AUSEJS bija ļoti populārs latviešu skolotāju aprindās, jo bija Izglītības ministrijas skolu departamenta direktors (1919. — 1924. g.), pēc tam 6 gadus Rīgas pilsētas domnieks, vēlāk 5 gadus Saeimas izglītības komisijas priekšsēdis, vēlāk 2 gadus vadīja Aroda piemērotības pētīšanas institūtu. Līdztekus viņš jau kopš 1921. g. mācīja Latvijas Universitātē matemātiskos priekšmetus tautsaimniecības fakultātē, daudz rakstīja par skolu un sabiedriskiem jautājumiem, 3 gadus vadīja žurnālu „Burtnieks”, bija arī vairāku matemātikas grāmatu autors. 1941. g. viņu deportēja uz Sibīriju ar visu ģimeni.

FIL! ALEKSIS GULĒNS — beidzis Pēterpils Universitātes filoloģijas fakultāti. Laika biedrs mūsu vecākiem Pēterpils frāteriem. Diemžēl manā rīcībā nav viņa biogrāfisku datu. Zinu ka viņš vadīja kādu komercskolu Rīgā, strādāja 1. Valsts ģimnazijā, darbojās arī Latvijas tautas Universitātē Rīgā un sava raženā mūža pēdējos gados bija krievu valodas lektors Latvijas Universitātes tieslietu un tautsaimniecības fakultātē.

FIL! ALEKSIS ĶĪSIS — ar viņu mani saistīja ciešākas draudzības saites. Viņš samērā reti ieradās Rīgā, jo darbojās kā direktors Alūksnē, vēlāk Valkā. Viņš bija vēsturnieks un filologs. Pāragri mira ASV.

FIL! VASILIJS BALODIS (dz. 1884. g. 31. jūlijā) 1904. g. beidzis Garigo zemināru Rīgā un līdz 1908. g. strādāja par tautskolotāju. No 1908. — 1912. g. studēja Filoloģijas institūtā Pēterpilī. Studiju laikā aktīvs frāters Petropolitānā. Institūtu beidza ar cand. phil. gradu un aizbrauca uz Krimu, kur Feodosijā strādāja par skolotāju. 1920. g. atgriezās dzimtenē un strādāja 1. Valsts vidusskolā un bija šīs skolas direktors zēniem (1939. gada līdz 1940. gadam) Emigrācijā no 1945. — 47. g. ir Echstates nometnes ģimnazijas direktors. No 1947. gada līdz 1949. gadam Rēgensburgas Viestura ģimnazijas direktors. Ieņoja uz Ameriku, bet pāragri šķīrās no mums. 1951. g. 28. janvāri buršu saime Čikāgā un daudzie bijušie skolnieki izvadīja savu audzinātāju uz pēdējo dušu..

FIL! KĀRLIS PAKULS — 1903. g. beidza Liepājas ģimnaziju un tai pašā gadā iestājās Pēterpils Universitātē fizikas — matemātikas fakultātē, un studentu korporācijā Fraternitas Petropolitāna. Studijas beidza 1909. g. un saistījās skolotāja darbā Carskoje Selo Marijas ģimnazijā kā fizikas un matemātikas skolotājs. Kara un juku laikos nokļūst Ķījevā, kur atkal saistās ģimnazijas skolotāja darbā. Latvijas brīvvalsts laikā strādāja par skolotāju 2. valsts ģimnazijā, skolotāju institūtā un franču licejā.

FIL! AUGUSTS LEIMANIS — 1912. g. beidzis Pēterpils Universitātes matemātikas fakultāti un pēc tam strādā par skolotāju Krievijā. Sava mūža ražīgākie darba gadi aiziet franču liceja izveidošanā Rīgā, kur direktors viņš bija no 1924. — 40. g. Ar viņa gādību licejs tika pie jauna moderna skolas nama. Sarakstījis vairākas mācības grāmatas matemātikā.

FIL! JĀNIS TREIMANIS — beidzis Pēterpils Universitātes filoloģijas nodaļu, un pēc tam strādā par skolotāju Krievijā, vēlāk Latvijā Mazsalacas ģimnazijas direktors.

FIL! ARTŪRS LESNIEKS (Dz. 1885. g. 12. VI kā Sāvienes pag. skolotāja dēls) 1905. g. beidz Nikolaja ģimnaziju un iestājas Tērbatas Universitātes filoloģijas fakultātes vēstures nodaļā, bet studentu nemieru dēļ tā drīz tiek slēgta. 1906. g. mācās Barona Stiglica mākslas amatniecības skolā. 1907. g. iestājas Pēterburgas Universitātes filoloģijas fakultātes ģermaņu nodaļā. Studijas beidz 1914. g. ar cand. phil. gradu. Parāleli mācās arī ērģeļu spēli Pēterpils konservātorijā. (1907. — 13. g.) Pēc vispusīgas izglītības sākas ražens darba cēliens jaunatnes audzināšanas darbā. 1914. — 15. g. Ļubaņas komercskolas skolotājs Pēterpilī. 1915. — 1918. g. Pēterpils 1. skolotāju

savienības komercskolā un evakuētās Dzeņa un Sēr-
mūksa ģimnazijās un 1918./19. g. Biržu izglītības
biedrības sieviešu ģimnazijā un reālskolā. Latvijā
1919./20. m.g. — Rīgas pilsētas 1. ģimnazijā un V.
Olava komercskolā un ir Izglītības ministrijas vidus-
skolu direktors. 1920 — 22. g. 1. valsts ģimnazijas
direktora palīgs un līdz 1939. g. direktors. No 1937. g.
— 39. g. Rīgas valsts komercskolas direktors. No
1939. g. — 1940. g. 3. valsts ģimnazijas direktors.
1940./41. m.g. Rīgas pilsētas 6. vidusskolas direktors
un no 1941. — 44. g. atkal 1. Rīgas valsts ģimnazijas
direktors. Trimdā visupirms noorganizē ģimnazi-
ju Hafkrūgā Libekas tuvumā, tad Detmoldā un no
1946. g. — 1949. g. Augustdorfas ģimnazijas direk-
tors. Tagad dzīvo Stokholmā, strādā archīva darbos
un spēlē ērģeles latviešu draudzēs.

FIL! PĀVILS DREIJMANIS — vairāk pazis-
tams kā arhitekts un Rīgas pilsētas galva, bet viņš
strādāja arī Rīgas Pilsētas un Rīgas Valsts tehniku-
par skolotāju; emigrācijā — lektors Baltijas
Universitātē, Pinebergā.

FIL! LUDIS AIZKRAUKLIS beidzis Pēterpils
Universitātes filoloģijas nodaļu ar cand. phil. gradu
vācu valodā. Pēc studiju beigšanas strādāja kādā
Krievijas kara skolā un Latvijas brīvvalsts laikā
pasniedza vācu valodu Rīgas pilsētas 1. ģimnazijā
līdz pat savai nāvei 1932. g. Bija iemīlots no skolnie-
kiem un audzinātājiem savu rakstura īpašību dēļ.

FIL! ANDREJS STURESTEPS beidzis Pēterpils
Universitātes matemātikas fakultāti. Strādāja Rīgas
pilsētas 2. ģimnazijā par matemātikas skolotāju.

FIL! NIKOLAJS VIKSNIŅŠ. Lai man būtu īsu-
mā atļauts atcerēties savu paidagoģisko darbību brī-
vā Latvijā. Savas paidagoga gaitas sāku 1920. g.
janvārī Rīgas pilsētas 1. ģimnazijā un N. Draudzi-
ņas sieviešu ģimnazijā. Pēc tam esmu darbojies vi-
sās citās Rīgas pilsētas ģimnazijās un īsu laiku arī
V. Olava komercskolā. Jau 1922. g. pārtulkoju un
publicēju prof. Žilinska grāmatu „Antikā pasaule un
mēs”, lai pasvītrotu klasisko valodu mācīšanas lielo
nozīmi. Pēc tam publicēju „Ainas no romiešu vēstu-
res”, Horātija — „Izmeklētās odas ģimnazijas vāja-
dzībām”, pārtulkoju N. Karējeva „Jauno laiku vēs-
turi”, pievienojot savu plašo pārskatu par Krievijas
jauno laiku vēsturi.

1927. — 1929. g. studēju Minchenē, 1929. —
1931. g. — Berlīnē, kur ieguvu doktora gradu par sa-
vu disertāciju „Apgaismotāji un agrārais jautājums
Vidzemē”.

Kopš 1932. g. vadīju Vēstures skolotāju bied-
rību līdz pat 1939. g., kad izglītības ministrs A. Ten-
tels to likvidēja, iekļaujot to kā vēstures sekciju
Latviešu skolotāju apvienībā.

1940. maijā Latvijas Universitāte mani ievēlēja
par krievu valodas lektoru tieslietu un tautsaimniecības
fakultātē nelaiķa fil! Gulēna vietā, bet komū-
nisti neļāva man darboties, tā ka iznāca strādāt ti-

kai vācu laikā (1941. — 1944. g.). Trimdā esmu dar-
bojies kā krievu valodas lektors Baltijas Universi-
tātē Pinebergā (1941. — 1944. g.), vēlāk mācot
Francijas vēsturi un Baltijas valstu saimniecības
vēsturi. Filadelfijā 5 gadus darbojos sestdienas sko-
lā, nepilnus 2 gadus vadīju „Latviešu Balsi Filadel-
fijā”, latviešu radio raidījumus un 5 gadus darbojos
Latviešu kultūras semināra Latvijas vēstures noda-
ļā. Tā izaugusi mana grāmata „Latvijas vēsture jau-
nā gaitā”, ko šai gadā ceru publicēt. 1962. g. iznāca
mana grāmata „Sengrieķu teikas” III iespaidumā.
Daudz esmu rakstījis dienas presē un žurnālos.

Dr. phil. Nikolajs Viksniņš

* * *

Varam priecāties, ka arī no Metropolitāņu vidē-
jās un jaunākās paaudzes izauguši un izvirzījušies
pašreizējie un apgaroti latvju jaunatnes audzinā-
tāji. Tā tad konventa vecākā grupa — petropolitāņi
ir sējuši latvju skolu druvā svētīgu sēklu, kas ir jau
devusi un dos arī turpmāk bagātus augļus latviešu
tautai.

**VIDĒJĀS UN JAUNĀKĀS SKOLOTAJU PA-
AUDZES metropolitāņi:**

FIL! Viktors Saulītis — pulkvedis — ltn., pa-
rallēli darbam kara ministrijā strādāja par skolotā-
ju Rīgas pilsētas tehnikumā.

FIL! KĀRLIS VITOLS — beidzis L.U. matē-
matikas fakultāti un pēc tam saistās par matēma-
tikas skolotāju 2. Valsts ģimnazijā, un vēlāk ir sko-
las inspektors.

FIL! JĀNIS BERZINSKIS — beidzis Baltu fi-
loloģijas fakultāti L.U., strādā par latv. valodas sko-
lotāju Draudzības ģimnazijā, Rīgā.

FIL! KONSTANTĪNS POČS — beidzis L.U.
Matemātikas un dabas zinātņu fakultāti. Rēzeknes
ģimnazijā strādā par skolotāju un vēlāk par direk-
toru. Noorganizē vidusskolu arī nometņu laikos Vā-
cijā, kur ieņem direktora amatu līdz tam laikam
kamēr aiziet strādāt doktora darbu Goetingenas
Universitātē.

FIL! ARNOLDS ABERMANIS — baltu filo-
logs, strādājis par 2. valsts ģimnazijas skolotāju
Latvijā un trimdas laikā Vācijā Hanoveras ģimna-
zijā, ASV strādā par skolotāju un pārzini latviešu
skolā — Bostonā.

Par tautskolu pārziņiem un skolotājiem strādā-
ja skolotāju institūtu beigušie frāteri: Aleksandrs
Krīgers, Jānis Sprancis, Jānis Vācietis, J. Martin-
sons, Dž. Sūngailis un Andrejs Jaucis. Trimdā —
Vācijā par skolotāju ģimnazijā un tautskolā strādā-
ja Juris Baumanis (Fuldā) un Juris Ziverts (Darm-
štātē), Roberts Sedlīņš (Augustdorfā) un latviešu
skolā Bostonā Jānis Ansbergs, Elkartā, Indiānā ASV
— Kārlis Baltpurviņš.

F!M! PREZIDIJS 1955/56. M.G.

Voldemārs Lambergs
t/l. viceseniors

Arvids Ķirkums
t/l. seniors

Valters Augustāns
t/l. sekretārs

FIM! KOMERŠS 1956. G. 6. OKT. BOSTONĀ

Priekšā: A. Dambis un krustdēls V. Balodis.

Sēž: A. Abermanis; A. Bramanis; vicesen. V. Lambergs; sen. A. Ķirkums; sekr. V. Augustāns; K. Saulītis; A. Zakss.

Stāv: A. Druva; E. Viksniņš; S. Duļevskis; P. Neibergs; A. Uibo; J. Rasmanis; J. Ansbergs; E. Rasmanis; R. Skujiņš.

METROPOLITĀŅI TECHNISKĀ DARBĀ

Pagājušā gadu simteņa beigās, — bet īpaši šī gadsimteņa sākumā, kāda daļa latviešu jaunekļu — vēlākie frāteri — izvēloties savām studijām kādu tehnikas nozari, nepalika Rīgā, bet devās uz Pēterburgu. Galvenais iemesls šādai rīcībai bija tas, ka toreizējais Rīgas Politehniskais Institūts (R.P.I.) bija mazāk pievilcīgs, nekā Krievijas galvas pilsētas augstskolas. R.P.I., kaut arī jūtami pārāks par lielāko tiesu Krievijas provinču tehniskajām augstskolām, tomēr nevarēja sniegt tās zināšanas, ko deva Pēterburgas speciālie institūti. Pēdējos bija koncentrēti tie labākie no labākiem mācībspēkiem un praktiskā darbā rūdīti speciālisti.

Kad Latvija kļuva neatkarīga valsts, visi frāteri — inženieri, ar pavisam niecīgiem izņēmumiem, atgriezās dzimtenē un tūlīt iesaistījās valsts saimnieciskā darbā, dažādās ministrijās, gan kā inženieri, gan kā administrātori, tādējādi ar savu rošību un zināšanām ievērojami sekmēja kara postījumu labošanu un valsts jaunuzbūvi. Cik vispusīgs un nozīmīgs bija veco Metropolitāņu — inženieru darbs mūsu valsts pastāvēšanas laikā, raksturo zemāk pievestā uzskaitē:

inž. el. A. Auziņš (Pasta un Telegrafa departamenta direktors — PTD)

sat. ceļu inž. A. Bramanis (šoseju & zemes ceļu rajona inž.)

sat. ceļu inž. Dr. ing. E.V. Dravnieks (Dz. ceļu Virsvaldes galv. direktora vietnieks)

civil — inž. Fr. Ķemps (satiksmes viceministrs)

kalnu inž. K. Kužņecovs

inž. el. A. Lamsters (vācu firmas Siemens galv. pārstāvis Latvijā)

sat. ceļu inž. J. Leimanis (jaunbūvēto dz. ceļu galv. inženieris)

inž. el. O. Leimanis (Ķeguma spēkstacijas būvinspekcijas galv. inž.)

inž. el. O. Murevskis (P.T.D. inženieris)

sat. ceļu inž. K. Polis (Rīgas pils. uzņēmumu pārvaldes direktors)

inž. Fr. Rudzītis

inž. el. H. Resnais (P.T.D. direktors)

sat. ceļu inž. V. Steģis

inž. J. Stakle (Dz. Virsvaldes ekspl. direktors)

sat. ceļu inž. P. Stakle (Jūrnieceības departamenta direktors)

inž. tech. M. Stakle (skolas direktors)

sat. ceļu inž. J. Stenders

sat. ceļu inž. prof. Dr. A. Vītols (L.U. profesors un mech. fak. dekāns)

inž. J. Volfs

inž. J. Taumanis

sat. ceļu inženieris H. Zile (Rīgas ielu dz. ceļu pārvaldes direktors)

sat. ceļu inž. J. Zītaris (būvuzņēmējs)

arch. P. Dreijmanis — Rīgas pilsētas dienestā.

Protams, ka ar tiem arhitektiem un inženie-

riem, kurus sagatavoja agrākās Krievijas augstskolas, drīz vien nepietika. Latvijas Universitāte sāka gatavot tiem pēcnācējus, pie tam, kā tas tagad skaidri saskatāms, to darījusi ar isti labām sekmēm. Jo spilgts pierādījums tam ir tas apstāklis, ka tie arhitekti un inženieri, kas tagad atrodās ārzemēs, var bez grūtumiem — par cik valoda nerada šķēršļus — veikt uzdevumus, kas viņiem jāveic patvēruma zemēs. Samērā prāvs skaits L.U. beigušie ir kļuvuši arī par mācības spēkiem kolledžās un universitātēs. No vidējās metropolitāņu paaudzes, kas darbojas jau Latvijā būtu minami sekojošie:

Dzelzceļu dienestā, būvinž. E. Viksniņš — Ceļu iec. priekšnieks, (tagad Civil service inženieris ASV)

R. Kress, A. Brasmanis un Ev. Palde — ūdens ceļu un ostu darbā (tagad ASV privātās firmās)

Tiltu projektēšanā un Ķeguma spēkstacijas būvē — inž. J. Liepiņš (miris pēc izsūtījuma dzimtenē)

inž. P. Maneks — elektro inženieris (VEF)

inž. A. Bulderis — inženieris Rīgas pils. dienestā (tagad Civil service dienestā ASV)

inž. Juris Vītols — Ķeguma spēkstacijas būves inženieris (tagad projektē spēkstacijas Zviedru firmā)

inž. V. Hofmanis — dzelzceļa inženieris agrāk dzimtenē un tagad ASV

inž. Roberts Sedliņš — projektu inženieris Vācijā.

inž. Juris Leimanis — Zviedrijā pārskolojies un strādā atbildīgā darbā. Vēl Zviedrijā strādā J. Čanka un V. Skomba. ASV: Rud. Bērziņš un H. Skomba. Par arhitektu Zviedrijā strādā A. Bruvers un Francijā — U. Alberts.

No konventa visjaunākās paaudzes vēl varētu minēt:

būvinženieris J. Zīverts (speciālizējies betona nozarē)

inž. el. J. Stakle, jun. — (speciālists elektronikā — miris 1964. g.)

inž. el. V. Ruvalds (iekārtojais savu uzņēmumu Čikāgā)

inž. E. Rasmanis — (vada pētījumus elektronikas nozarē)

inž. et. agr. L. Reiters (strādā pētniecības darbā elektronikas nozarē)

inž. et. math. K. Počs (strādā pētniecības darbā)

inž. U. Ķirsis — projektu inženieris ASV.

Dažādās elektronikas nozarēs par inženieriem ASV strādā:

V. Balodis, R. Vītols, S. Duļevsis, I. Dzenis, E. Upītis, J. Ziediņš, U. Palde, M. Cukurs, L. Egļītis (projektētājs), H. Butlēvics, V. Silarājs (arhitektu firma), Dzilna — ķīmijas noza-

rē, u.c.

Spēcīga arhitektu un inženieru grupa izveidojusies ASV Rietumu piekrastē no kuņas saņemts sekojošs kopas locekļu inženieru saraksts:

Edgars Klepers — beidzis Lauksaimniecības Akadēmiju, Jelgavā ar inž. mežkopja gradu 1942. g. 1964. g. ieguvis Vašingtonas Valstī ASV "profess. Field Engineer" atļauju. Patreiz strādā Vašingtonas Valsts lielceļu dept. kā projektu inženieris.

Paulis Krastiņš — beidzis Vašingtonas Valsts Universitātes Civ. ing. fakultāti ar bakalaura gradu 1961. g. Strādā kā inženieris — projektētājs Boeing Co — Seattle.

Harijs Laķis — beidzis Vašingtonas Valsts Universitāti ar bakalaura gradu arhitektūrā 1957. g. Strādā kā arhitekts, projektētājs Johns Graham and Co. Seattle.

Kārlis Rekēvics — beidzis Vašingtonas Valsts

Universitāti ar bakalaura gradu arhitektūrā. Ieguvis stipendiju ceļojumam uz Eiropu iepazīties ar turienes arhitektūru. Tagad strādā kā arch. projektētājs Romā, Itālijā.

Andris Rogāinis — beidzis Vašingtonas Valsts Universitāti kā inženieris — elektriķis ar bakalaura gradu 1959. Tagad strādā kā inženieris pētniecības darbā.

Pēteris Voits — iesācis studijas Latvijas Universitātes Arhitektūras fakultātē un beidzis Vācijā Karlsruhes tehnisko augstskolu ar dipl. inženiera gradu. Tagad strādā kā arhitekts — projektētājs Takomā.

Jaunie Metropolitāņi — arhitekti un inženieri — kas ieguvuši gradus ārpus Latvijas, gūst zināšanas un pieredzi patvēruma zemēs. Mēs ticam, ka viņi sniegs vērtīgu atbalstu mūsu tēvzemei, kad tā varēs atkal brīvi saimniekot pašu valsti.

FRATERNITAS PETROPOLITANAS 60. G. JUBILEJAS DĀMU VAKARS BOSTONĀ, 1956. G. 18. DEC.

Priekšā no kr.: D. Skujiņa j-kdze; fil! E. Rasmaņa k-dze; Z. Skujiņa j-kdze.

1.r. no kr.: Jansona k-dze; V. Bērziņa k-dze; A. Dambja k-dze; A. Ķirkuma k-dze; V. Ezeriņa k-dze;

2.r. no kr.: Spigula k-dze; Gosta k-dze; J. Ansberga k-dze; Abermaņa k-dze; Skultes j-kdze; Duļevska k-dze; Kurlis k-dze; Skujiņa k-dze; Fogeļa k-dze; Šteinbacha k-dze.

3.r. no kr.: V. Lambergis; J. Ziverts; V. Bērziņš; fr!imant!; Spigulis, gers!; cand! Vilnis Balodis; A. Druva; Ūdris,lett!; Jēkabsons, lett!; E. Rasmanis; V. Jansons, latv!; I. Kurlis, frat.latv!; A. Dambis, A. Šteinbachs; Brivkalns, bev!; S. Duļevskis; B. Skujiņš; J. Ansbergs.

4.r. no kr.: E. Palde; J. Dauksts; Gosts, fr.imant!; V. Fogels; A. Ķirkums; V. Hofmanis; V. Ezeriņš.

F!M! 60 GADU DIBINĀŠANAS ATCERES KOMERŠS 1956. G. 24. NOV. BOSTONĀ, ASV

Priekšā: krustdēls Vilnis Balodis un oldermanis E. Viksniņš.

Sēž no kr.: Galindoms, sel!; Brivkalns, bev!; V. Lambergis; V. Steģis - F!M! dibinātājs; N. Ozols, fr.acad!.

Stāv 1.r.: P. Neiberģis; A. Druva; Ozols, bev!; Ancāns, lac!; Žagariņš, fr.liv!; V. Hofmanis; A. Dambis.

2.r.: E. Palde; A. Šteinbachs; E. Rasmanis; I. Kurlis, fr.latav!; R. Skujiņš; J. Dauksts; J. Ansberģis; A. Ķirkums; A. Abermanis.

3.r.: A. Lambergis; J. Zīvertis; V. Fogelis, A. Spigulis, gers!; V. Augustāns.

JAUNU CAND! CAND! UZŅĒMŠANAS AKTA DALĪBNIKI 1957. G. 23. MARTĀ BOSTONĀ

1.r.: Cand! G. Indārs; Cand! D. Lauris; old! E. Viksniņš; Dž. Lauris; Cand! J. Lācis.
2.r.: Cand! V. Balodis; K. Saulītis; E. Rasmanis; V. Lambergis; S. Duļevskis; A. Zerviņš; Cand! L. Bramanis.
3.r.: A. Bramanis; A. Lambergis; A. Dambis; A. Druva; A. Abermanis; R. Skujiņš; A. Ķirkums.

FIM! KOMERŠS 1957. G. 6. OKTOBRĪ BOSTONĀ, ASV.

FIM! EGLĪTES VAKARS 1957. G. DECEMBRĪ BOSTONĀ, ASV

DEJU VAKARS BOSTONĀ

F!M! krustdēli ar dzintru meitenēm un audzinātājiem 1958. g., Bostonā

FIM! 35. G. K-TA DIBINĀŠANAS - ATJAUNOŠANAS SVĒTKU UN ATJAUNOTĀ VAPENĀ
IESVĒTĪŠANAS AKTA DALĪBNIKI BOSTONĀ, 1959. G. 6. OKT.

Stāv: A. Briška; V. Balodis; V. Augustāns; A. Dambis; G. Indārs; J. Ansbergs; A. Uibo; V. Hofmanis; U. Ķirsis; O. Vasarājs; A. Ķirkums; A. Šteinbachs.
Sēž: A. Abermanis; A. Druva; N. Viksniņš; J. Rasmanis; t/l. oldermanis L. Reiters; t/l. seniors E. Rasmānis; t/l. sekretārs K. Počs; K. Saulītis; V. Lambergs; M. Lakovics; V. Gulēns.
Priekšā: P. Drinks; A. Rasmanis; V. Gulēns Jr.; V. Stukulis; t/l. oldermanis R. Skujiņš; H. Butlēvics; L. Eglītis; A. Veisbergs.

1959. G. 6. OKT. FIM! 35. G. DIBINĀŠANAS - ATJAUNOŠANAS JUBILEJAS PREZIDIJS

Ludvigs Reiters
t/l. oldermanis

Egons Rasmanis
t/l. seniors

Konstantīns Počs
t/l. sekretārs

VIŅI STUDĒ UN SPĒLĒ

Teātrim visos laikos piemītusi zināma pievilcība, varētu teikt pat burvība, kas aizrāvusi un aizrauj gan jaunus, gan vecus, gan mācītus, gan nemācītus šai senā, īpatnējā mākslā. Cauri laikiem un laikmetiem cilvēkam vienmēr „patīcis spēlēt”, vai no otras puses, šo spēli skatīties. Arī mūsu akadēmiskā saime šai zinā nav izņēmums, ar krustdēlu sākot un sirmāko filistri beidzot.

Esmu atradis pāris drošas liecības, ka latviešu korporācijas, blakus literāriem vakariem, labprāt rīkojušas un rīko teātra izrādes. Protams internām vajadzībām. Domājot laika secībā — man visupirms nāk prātā kaut kur lasītais vai dzirdētais, ka Selonijas konventā izrādes sagatavojis un vadījis aktieris Teodors Valdšmits (saukts Fisiņš) — aktieris ar patiesi buršikožu stāju. Par pašām šīm izrādēm neko tuvāku patlaban nezinu, bet spilgti atmiņā iezīmējies kāds cits notikums — Selonijas jubilejas izrāde uz Nacionālā Teātra skatuves, kad visai interesantā uzvedumā rampas gaismā parādījās Selonijas filistra Puriņu Klāva drāma „Zviedris”. Puriņu Klāvs studiju laikā kopā ar citiem Rīgas Politehniskā Institūta latviešu studentiem nodibināja lasāmos vakarus, no kuriem vēlāk izveidojās Selonija. Ir tādēļ pavisam dabīgi, ka jubilejas gadījumā seloņi bija atcerējušies tieši Puriņu Klāvu ar viņa vērtīgāko lugu. Izrāde bija veidota īpatnējā ielogā: no tumsas iznira skatuves priekšā studentu pagrabīņš un tur pie alus kausiem sēdēja krāsnešu pulciņš. Tad viens iesāka stāstu par studentu latvieti, kas noliedz savu tautību aprēķina dēļ uzdodamies par zviedru. Tālāk sākas darbība pašā skatuvē, kas atgādināja kā senu gleznu ielogā. Starp skatītāju un izpildītājiem uz skatuves bija izvilks dzeltēns šķidrauts (tils) kas piedeva pavisam neparastu, savdabīgu un senlaicīgu noskaņu. Lugas darbībai noslēdzoties „skatuves glezna” atkal ieprīma kā tumsā, bet no jauna priekšplānā parādījās krāsneši, kas kopā ar skatītājiem zālē bija it kā līdz dzīvojuši sava stāstītāja vēstījumā. Gribas apliecināt no jauna, ka šī izrāde, kurā arī man gadījās noskatīties, neraugoties uz savu „senatību” bija tik īpatni un spilgti izveidota, ka manās atmiņās tā nav zaudējusi savu seju gadu desmitiem cauri.

Atmiņā kāds cits stāstījums ka arī petropolitāņi studentu gados Pēterpilī spēlējuši teātri. Kādas izrādes beigu skatā režija prasījusi noteiktā brīdī priekšskara aizvilksanu. Šim uzdevumam oldermanis nozīmējis kādu krustdēlu, bet dramatiskā vietā, kad bijis jāaizveras priekšskaram, tas palicis neaizvērts, izjaucot visu dramatisko noslēgumu. Pārskaities oldermanis atradis nozīmēto krustdēlu aiz skatuves saldi guļam ar priekšskara aizvelkamo auklu rokā.

Pieminēšu vēl pāris gadījumus, kur tepat Amērikā gluži nevilus esmu iepazinies ar konventa inte-

resi „spēlēt teātri”.

Pirms gadiem diviem kādā Imeria's konventa kopā Savienoto valstu vidienā izrādīja „grotesku tragēdiju” (!) 3 cēlienos - „Litenīgais bildinājums”. To uzveda savas pāris reizes, rādot kādā eglītes vakarā arī lūgtiem viesiem. Tēlotājos bija kā krāsneses, tā meitenes, kas tēloja arī vairākas vīriešu lomas un smidināja skatītājus vai līdz asarām. (Jūs varat iedomāties, kas tā bijusi par gluži „šekspīrisku tragēdiju”, kur var smieties līdz asarām!)

Anšlāva Eglīša jaunākā grāmata „Trešais Zvans” par viņa teātra piedzīvojumiem braucienā pa Amēriāas plašumiem, var atrast interesantu vietu, kur viņš pastāsta kā „atradis” sava ansambļa jaunāko tēlotāju Maiju Cukuru. Tas nav noticis nekur citur, kā „kādas sieviešu studentu organizācijas eglītē” (M. Cukura ir imēriete). Autors un režisors tālāk raksta: „Meitenes uzveda komisku dramatisējumu no studentu dzīves, pie kam arī vīriešu lomas tēloja meitenes.” Šeit pieminētās pāris epizodes no jauna spilgti raksturo faktu, ka tāpat kā agrāk, arī tagad mūsu akadēmiskai jaunatnei ir vēlēšanās sevi izteikt drastiskas spēles priekā, bet tūlīt arī jāpiebilst, ka neesmu vēl šo jautājumu pētījis dziļāk un plašāk, lai varētu dot pavisam pilnīgu pagātnes ainavu, kā arī ieskatu tagadnē sakarā ar šāda veida izrādēm konventos. Vispārējās korporāciju dzīves labā, to kādam vēl vajadzētu paveikt.

Šinī rakstā es tik vēlos vēl tālāk liecināt par mūsu Fraternitas METROPOLITĀNAS konventā notikušām izrādēm, kas sagatavotas profesionālu aktieru — režisoru vadībā brīvās Latvijas pēdējo gadu desmitā vai mazliet agrāk (ap 30-tiem gadiem šinī gadu simtenī) uzvestās ludziņās pretstatā sieviešu konventiem, visas lomas, arī sieviešu, tēloja mūsu komiltoņi, kā tautieši, tā krustdēli, kas prata sagādāt lielu jautrību konventa internos vakaros, sevišķi dāmu vakaros, kuņi notika Brīvības ielas konventa dzīvoklim cieši piegulošā skolas zālē, kur bija iebūvēta arī skatuve, kas mūsu uzvedumiem izrādījās gluži piemērota kā lieluma, tā apgaismojuma iespēju ziņā.

Kā vienu no pirmajiem iestudējumiem mūsu Rīgas konventa dzīvē atceros burlesku „Viņš studē”, kurā dzīves priecīgi studenti, kas nonākuši naudas grūtībās, visādi izdarās, neizslēdzot pat spokošanos, lai no iebraukušā, pārtikušā lauku tēva izdabātu vairāk naudas „studijām”. Ja nemaldos, tad par šīs ludziņas autoru bija apzīmēts savā laikā Latvijā labi pazīstamais skatuves darbinieks Kārlis Brīvnieks. Vai darbs ir Brīvnieka oriģināls, vai arī tikai tulkojums, vai lokalizējums, to neņemam izšķirt.

Fraternitas Metropolitāna lugu iestudējumiem aicināja talkā tā laika Rīgas Dailes teātra jauno, apdāvināto aktieri Artūru Filipsonu, kas kopā ar savu kollēgu Jūliju Mauriņu (sauktu „Jūli”) lab-

prāt pasēdēja metropolitāņu pagrabiņā. Jūlijs Mauriņš jau arī bija tikpat kā konventa cilvēks, jo viņa brālis bija pazīstamais lettgalis Dr. Mauriņš. Vēlāk Filipsonam par asistentu darbojās Artūrs Vilks, kas arī bija Dailes teātra aktieris.

No pirmās izrādes man prātā palikusi studentu spokošanās aina (baltos palagos, skatuves gaismām gandrīz izdziestot), kā arī runāšana, biedējošā, gandrīz vai „aizkapa balsī”. Kas bija tēlotāji? Gribētos domāt, ka tēlotāju pulkā bija Alfrēds Bulders, Verners Blumenaus, bet varbūt, ka sajaucu. Kur tie gadi!

Laikā, kad divdesmito gadu pašās beigās Nacionālā Teātrī uzveda Jāņa Akurātera „Piecīgo saimnieku” man radās doma konventa uzvedumu vajadzībām izveidot viencēliena parodiju „Kā dažreiz gadās”. Šo joku pamatā bija „Pricīgā saimnieka” satikšanās ar studentiem kādā Rīgas viesnīcā un tad sekoja visas drastiskās un bezbēdīgās pricīgā saimnieka un studentu izdarības, kas ilga savu labu pusstundu. Atceros, ka Filipsons ar sajūsmu iestrādāja studentu ierašanos „zosu gājienā”, kas jau bija numurs pats par sevi. Lugas ievadījumā bija paredzēts melodramatisks skats, kuŗa laikā vecais muzikants, ko tēloja Kārlis Pavārs (mans mīlais oldermanis), spēlē kādu klavieru gabalu un tad, vai nu no mūzikas, vai salda viņa apreibis, vēlas parādīt pasaulei, kā dzīvē vajaga „vilkt taisnu līniju”, bet pats to demonstrēdams ieģengero kaktā. Tas bija kā tāds karātavu humors un Kārlis Pavārs istajā lomā, tā pat kā Viktors Saulītis, kas kūsāt kūšāja nevien sava seniora, bet arī paša pricīgā saimnieka lomā. Studentu grupa, kas iesoļoja zosu gājienā atmiņā izbālējusi, bet tā vien šķiet, ka to vadīja Verners Blumenaus (vēlāk arī ar pseudonīmu — Vitamīns, kas Latvijas Radiofona vajadzībām sacerēja jautrus skečus) un vēl citi, bet gājiena noslēgumā tuntuļoja neliela auguma — Andrejs Skuja, kas toreiz vēl bija fuksītis kā uz skatuves tā arī dzīvē. Lugu noslēdza mūsu pricīgā saimnieka atzišanās, ka „tā, lūk, dažreiz gadās”, ka to pašu piedzīvojam šeit, ko „Pricīgais saimnieks” Akurātera lugā uz Nacionālā Teātra skatuves! Ar to bija atjaunotas Akurātera darba legālās tiesības un mēs nebijām padarīti par „plagiāta” uzvedējiem.

Trešais gabals ko iestudējām bija populārā luga „Čarļa krustmāte”. Dcmāju, ka to uzvedām saīsinātā veidā, un tur nu bija arī dāmu lomas, kuŗas tēloja neviens cits kā mūsu brašie zēni. Te nu bija prieks ar „dubultu mēru”. Īstas Čarļa krustmātes lomā atceros Jūliju Graudiņu, kas savu lomu veica ar apskaužamu „sievšķīgu maigumu”. Pārējo tēlotāju vārdi atkal pagaisuši!.. Kā gan laiks prot aizputināt pēdas uz mūsu vakardienu!

Vienā no šiem izrāžu vakariem mums drusku bija ko pabažīties par režisoru. Kaut kādu iemeslu dēļ, kas vēl šodien nav uzminēti, Artūram Filipsonam un t/l. fuksītim Augustam Odiņam jau no pirmās redzēšanās dienas „bija nags vienam uz otru”. Abi bija varen braši vīri pēc auguma — varbūt tādēļ?

Un, lūk, jau dāmu vakara pašā sākumā Odiņš bija iedabūjis mūsu režisoru „burgā”, kur krietni vien to aplaimojis ar salda viņa malku. Tad, kad bija pienācis aktieŗu grimēšanās laiks, tad Artūrs bija jau pietvīcis kā biete un savos seju „māļejumos” gluži „ēvergēlīgs” un tikai izrādi sākot nonāca atpakaļ pie „īsta režisora gradiem”. Bet Odiņš — no kāda kakta — tikai zobgalīgi vīpsnāja: viņš bija pricīgs pieveicis pašu režisoru! Bet man gribējās krustdēļu pamatīgi „iekārt” (varbūt, ka to arī izdariju?)

Par gluži līdzīgu atgadījumu ar mūsu cienījamā „štammrežisoru”, tikai kādus gadus vēlāk, man reiz stāstīja Fil! Kārlis Tālbergs, kas 1936. g. 18. decembrī kā oldermanis un uzveduma atbildīgais rīkotājs, ar Artūru Filipsonu atkal piedzīvojis „uztraucošas stundas”. Toreiz bijusi iestudēta 1. aina no Ed. Vulfa „Greizsirdības”, lieliski uzrakstīts skats, šekspīra garā, ar karāļiem, firstiem un pāžiem. Tur atrodama „Slavenā divrinda”:

„Es tevi milēju kā pāži septiņpadsmit nespēj milēt,

Ak, kaut tev bij uz baura puiku cilēt!”

Filipsons šo lugu labi pazina, jo tā kādu laiku bija Dailes teātra „nagla”, kā arī pratis tanī slēpto humoru lieliski atdzīvināt, bet izrādes dienā Čarlītis (K. Tālbergs) veltīgi gaida režisora svinīgi apsoltos Dailes teātra kostīmus. Zvana uz teātri — tur nekas nav zināms! Administrātors Kājiņš ne no Filipsona, ne Vilka neko nav dzirdējis par kādu kostīmu vajadzību. Bez tam teātrim reperuārā vairākas kostīmu lugas, tādēļ maz cerību, ka Dailes teātris varētu patlaban ko līdzēt šai „studentu izrādei”. Čarlis izsūta meklētājus pa visu Rīgu, lai atrastu Filipsonu vai viņa asistentu Vilku. Tas arī beidzot izdodas — abi sēž „pie Širona...” (Tērbatas ielas krocdziņā.) Tālbergs vairs netic nekādiem solījumiem, ka kostīmi tiks vēl pēcpusdienā sagādāti. Pats viņš dodas uz Dailes teātra biroju pie administrātorā Kājiņa, lai glābtu, kas vēl glābjams. Uz ātru roku dabūts īsts kostīmu „rossols” no visdažādākām lugām un visdažādākos lielumos, kādēļ kādam no aktieŗiem izrādē bikses bijušas vēl jāpie-tur ar roku, lai pēkšņi nenosļuktu uz grīdas, vai arī sieviešu kostīmos tinušies kā cāļi pa pakulām. Bet izrāde Lielā gildē tomēr notikusi un tas pats galvenais.

Finis

F!M! PREZIDIJS 1960/61. M.G.

Stanislavs Duļevskis
t/l. viceseniors

Ludvigs Reiters
t/l. seniors

Vilnis Balodis
t/l. sekretārs

FIM! KOMERŠS 1960. G. 6. OKTOBRĪ, BOSTONĀ

FIM! PREZIDIJS 1961/62. M.G.

Helmut Butlevics
t/l. viceseniors

Staņislavs Duļevskis
t/l. seniors

Pēteris Drinks
t/l. sēkretārs

FIM! PREZIDIJS 1962/63 M.G.

— E. Butlēvics   E. Rasmanis   R. Skujiņš   L. Eglītis
t/l. viceseniors   t/l. seniors   t/l. oldermanis   t/l. sekretārs

T/l. oldermanis R. Skujiņš ar krustdēliem 1962. g. okt. komersā, Bostonā

FIM! 6. OKT. KOMERŠS 1962. G. BOSTONĀ

Stāv: L. Bramanis; A. Ķirkums; V. Veisbergs; V. Lambergis; V. Augustāns; K. Počs; S. Duļevskis; A. Abermanis; A. Druva; G. Indārs; B. Hiršs; L. Reiters; A. Lambergis; A. Dambis; J. Ansbergs; A. Veisbergs; Dz. Lauris.

Sēž: J.A. Ansbergs; E. Viksniņš; J. Stakle; H. Butlevics; t/l. vicesen.; E. Rasmanis, t/l. seniors; L. Eglītis, t/l. sekretārs; K. Saulītis; A. Zerviņš.

Priekšā: J. Eglītis; I. Graudiņš; K. Ķirsis; I. Leja; M. Voldiņš; J. Indārs; R. Skujiņš, t/l. oldēmanis; Baumanis; G. Viksniņš; R. Vitols; J. Stakle; D. Auns; J. Ziediņš; A. Silārājs.

FIM! KRUSTDĒLI 1963. G. 6. OKTOBĀ KOMERŠĀ BOSTONĀ, ASV

Jānis Ansbergs; Magnus Lakovics; R. SKUJIŅŠ; Pavuls Ieviņš; Jānis Indārs; Gunārs Viksniņš; Jānis Stakle; Džems Auns; Jānis Ziediņš.

FRATERNITAS METROPOLITANA'S JUBILEJA BOSTONĀ ASV

Fraternitas Metropolitāna 40 gadu aktīvā konventa atjaunošanas — dibināšanas svētkus 3. oktobrī ievadīja ar svinīgu dievkalpojumu Trimdas draudzes — Emanuel baznīcā, kas ienesa svētku noskaņu visā Bostonas latviešu sabiedrībā.

Fil! J. Ansbergam uz ērgelēm atskaņojot Fr. Metropolitāna's karoga dziesmu, prezidija locekļi: sen. E. Rasmanis, vicesen. H. Butlevics, sekr. L. Eg. litis un oldermanis L. Reiters ienesa baznīcā konventa zelt — violeti — zaļo karogu. Baznīca bija pilna ar frāteriem, to ģimenes locekļiem un draugiem. Kuplā skaitā dievkalpojumā piedalījās korporāciju pārstāvji. Bostonas studenšu un studentu korporāciju locekļi. Dievkalpojumu vadīja trīs Bostonas latviešu draudžu mācītāji burši: A. Galiņš, lett!, N. Ozols, frat. Acad!, un F. Ruperts, patr!.

Dievkalpojumu atstājot Bostonas ielās zelt — violeti — zaļās krāsas salējās kopā ar vēlās pēcpusdienas rudens sauli. Kāda maza vizija no Rīgas laikiem...

Vakarā Somerset viesnīcas greznajā Ludviķa 14. zālē notika Fraternitas Metropolitāna's svētku balle, kurā bija ieradušies 150 frāteri ar dāmām un viesiem. Svētku balles dalībniekus apsveica oldermanis L. Reiters, bet polonēzi vadīja sen. E. Rasmanis. Starp balles viesiem daudz lettonu un lettgaļu. No S!P!K! vairums daugavietes un dzintras.

Otrās dienas pēcpusdienā prezidijs nolika ziedus uz dibinātāja Valfrīda Steģa un Frat. Metropolitāna dib-atjaunotāja Kārļa Sauliņa kapiem.

Pēcpusdienā Fraternitas Metropolitāna's jaunizbūvētajā konventa dzīvoklī frāteri ar lūgtiem viesiem sanāca uz svētku konventu. Seniors svētku runu nobeidzot uzaicināja ar klusuma brīdi piecelties godināt mirušos frāterus. Pēc tam seniors vārdu dod vecākajam frāterim fil! Dr. ing. Dravniekam, kas savā runā raksturoja laikus un latviešu tautas noskaņojumu, kad latviešu jaunieši devās studēt uz Pēterpili.

Apsveikumu rindu kā pirmais ievada Frat. Lettīcas seniors fil! R. Beķers, kas nes sveicienus no L!K!A! kā prezidējošais seniors un no Frat. Lettīcas konventa, pasniedzot L!K!A! un Frat. Lettīcas konventa veltes — greznus sudraba kausus. No Lettonias Bostonas kopas seniors un korporāciju kopas Bostonā seniors A. Grots savā uzrunā atzīmē, ka Frat. Metropolitāna Lettonias 25 gadu krāsu atsegšanas jubilejā to sveikusi telegrafiski ar vārdiem: „Sveicinam Lettoniu kā visvecāko latviešu studentu organizāciju”. Selonijas konventa sveicienus nodod fil! H. Ule. No Lettgallias sveic seniors

J. Blumbergs un savā runā norāda uz ciešām draudzības saitēm, kas vieno abus konventus. Pasniedz velti — sudraba kausu ar abu konventu krāsām. No Talavijas sveicienus nodod fil! E. Streips; frat. Lattaviensis konventa vārdā sveic fil! Ilo Kurlis; Patrias vārdā — fil! J. Zeibots; frat. Livonicas sveicienus nes fil! J. Žagariņš; no Vendias sveic fil! Kalniņš; no frat. Imanticas — V. Bēzriņš un no Gersicanias — fil! Gabliks. Tiem seko F!M! kopu senioru sveicieni — Klivlandes kopas vārdā fil! Purviņš nes sveicienus un paziņo, ka Klivlandieši ieradušies 100%; fil! K. Tālbergs sveic no Mičigānas kopas; fil! A. Uibo — no Ņujorkas kopas un fil! Skomba — no Čikāgas kopas. Visi F!M! kopu pārstāvji mērojuši simtiem jūdžu, lai būtu svinībās Bostonā. Personīgi sveic un pasniedz kausu fil! Zerviņš. Prezidija galda segu dāvina F!M! dāmu komiteja. Rakstiski sveic Lettonia, Selonija, Talavija, Ventonija, Beveronija, Phileronia, Frat. Vesthardiana, Frat. Academica, Patria, Vendia, Salgalia, Lacuania, Ruthenia, Frat. Imantica, Frat. Vanenica. No studenšu korporācijām sveicienus sūta Daugaviete, Gundega, Dzintra, Imeria, Selga, Gaujmaliete, Varavīksne; Sororitas Tatjana, Spidola un Studenšu korporāciju kopa Bostonā.

Rakstiski sveic Jamaica Plain Ev. Luth. draudzes mācītājs F. Ruperts, patr!, Leonīds Bērziņš, lettonus, Dr. Grinups, frat. lett!, Vilcāns, Iacuanis, F!M! Rietumu piekrastes kopas seniors Rogainis, no F!M! internās kopas Zviedrijā — t/l. seniors Brūveris, no F!M! internās kopas Sidnejā, Austrālijā t/l. seniors J. Freimanis, Toronto F!M! internā. kopas t/l. seniors Draule. Rakstisks sveiciens no F!M! Dāmu komitejas priekšnieces A. Zerviņa k-dzes. Rakstiski sveic: fil! fil! Dr. med. Jēkabs Prīmanis, Dr. agr. P. Starcs, Dr. phil. N. Viksniņš, J. Stakle, J. Rasmanis, R. Braukis, M. Vāczemnieks (Austrālija), U. Alberts (Parize), V. Augustāns.

Svētku konventu noslēdz ar Dievs svētī Latviju. Sekojošā zemes tēvā Fraternitas Metropolitānas krāsām un buršu draudzībai zvērēja 84 frāteri un viesi. Komeršu ar dziesmām kuplināja konventa kvartets: A. Druva, J. Ansbergs, V. Ezeriņš un R. Skujiņš piedaloties viesiem L. Bērziņam lett!. Sirsnīgā draudzībā un dziesmās komeršs turpinājās līdz vēlai rita stundai. Daudzi frāteri Bostonu atstāja tikai trešās dienas vēlā pēcpusdienā, bet ikviens, kas svētkos piedalījās varēja izjust veco buršu greznību, kas nebūt nav aizsteigusies...

Fil! L. Reiters
t/l. oldermanis

JUBILEJAS PREZIDIJS

Helmuts Butlevics
t/l. viceseniors

Egons Rasmanis
t/l. seniors

Lauris Eglitis
t/l. sekretārs

Jubilejas komerša dalībnieki

Polonēze un pirmais valsis

FRATERNITAS METROPOLITĀNAS DĀMU KOMITEJA

Pēc manām domām Fraternitas Metropolitāna 40 gadu jubileja nebūtu pilnīgi noslēgta, ja neviens vārds netiktu minēts par dāmu komiteju. Dāmu komiteja pastāvēja Rīgā. Nezinu vai tāda bijusi arī Pēterpīlī pie Frat. Metropolitānas. Rīgā dāmu komiteja darbojās ciešā sakarā ar Frat. Metropolitānas filistru biedrību. Vairākums dāmu bija filistru kundzes. Mūsu ilggadīgā priekšiece bija ārste zobu slimībās Lūcija Sņikere — prof. Pētera Sņikera sieva. Viņa bija ne tikai cītīga un nenogurstoša savā profesionālā darbā, bet viņa arī nekad neiztrūka mūsu sanāksmēs. Viņas personība izdvesa siltumu, viņas klusais, mierīgais balss tonis prata vienot un saistīt kopējā darbā jaunpienākušās dāmas. Atceros cik silti viņa mani saņēma, kad es pirmo reizi, kā jauna filistra ārsta Arvīda Zerviņa sieva ieradās dāmu komitejas sanāksmē. Tas bija daudz gadu atpakaļ — 1930. gadā. Daudz kas ir no atmiņas zudis, jo toreiz tam nepiegrīzu nopietnu vērību. Tas likās kaut kas pats par sevi saprotams — kas pastāvēs mūžīgi. Vārētu minēt vēl daudzus vārdus no Rīgas laikiem, bet man nav zināms kāds liktenis viņas piemeklējis. Man bija priecīga satikšanās ar direktora Aivara kundzi — Kanādā, dažus gadus atpakaļ. Biju satikusi inženiera Steģis kundzi — Bostonā 1952. g., kad vēl dzīvojām Bostonā. Steģis kundze ir viena no vecākām Frat. Metropolitānas dāmām. Ar manu pārcelšanos uz Concord, N.H. sakari ar viņu pārtrūka. Frat. Metropolitānas sarīkojumos pamazām iepazīnos ar jaunākās paaudzes dāmām. Tas ierosināja domu radīt dāmu komiteju Bostonā, kur patreiz atrodas arī Frat. Metropolitānas globālais konvents. Mūsu pirmā satikšanās notika Veltas Skujiņa kundzes mājā (Skujiņa kungs bija oldermanis) 12. maijā 1963. g. Bijām pavisam astonešas, lai gan faktiskais dāmu skaits bija daudz lielāks. Pamazām savu darbu turpinām. Lielo attālumu un dažreiz arī laika apstākļu

dēļ mūsu nodomātās sanāksmes nav varējušas notikt. Mūsos ir griba darbu turpināt un viss, kas līdz šim ir veikts un guvis vienprātības atbalstu. 40 gadu jubilejas svinībās apsveicām frāterus ar ziediem un piemēroti pagatavotu galda segu konventa prezidiju galdam. Svētku komeršā pulcinājām dāmas, kuŗas bija iebraukušas no citām pilsētām un pavalstīm. Iepazistinājām viņas ar sperto soli un mēģinājām ierosināt domu par dāmu komiteju radīšanu arī pie citām frat. Metropolitānas kopām, kur vēl tādas nebūtu. Mūsu pirmā dāmu komitejas vadība bija uzticēta Almai Zerviņai — priekšiece; Elgai Ansbergai — priekšnieces vietniece. Mūsu lielāka darba veicēja bija sekretāre — kasiere — Austra Reitere.

Tā kā dzīvoju tālu no Bostonas, vairāk uz ziemeļiem, tad man bieži nav iespējams būt tur kur tas nepieciešams, tādēļ mūsu darbs ir sadalīts starp: Alma Zervina — priekšiece, Biruta Duļevska un Dagnita Butlēvica — priekšnieces vietnieces, Vita Ziediņa — sekretāre, kasiere un Āra Bramane — sekretāres palīdzē. Patīkams pārsteigums mums bija dāmu vakara sarīkojums frāteru pašu izbūvētā konventa dzīvoklī. Tas notika īsi pirms Ziemas svētkiem. Laikā, kad ikvienā sirdī valda prieks un vēlšanās darīt ko labu. Tādēļ arī mums bija prieks pasniegt konventam automatisko — elektrisko kafijas pagatavotāju.

Jubilejas gadījumā un Ziemas svētkos dažas dāmu komitejas dāmas, dāmu komitejas vārdā sveica Steģis kundzi, kuŗa sava cienījamā vecuma dēļ nespēj mūsu sanāksmes apmeklēt, bet ir vienmēr iepriecināta par mūsu apciemojumiem.

Dr. Alma Zervina — Dzintra

F!M! Dāmu komitejas priekšiece
Janvāri, 1965. g. Bostonā, Mass. ASV

FRAT! METROPOLITANAS DĀMU KOMITEJAS SĀNĀKSME 1964. G. OKTOBRĪ

1. rindā: Dāmu komitejas prezidija locekles - Biruta Duļevska; Daguita Butlēvica; Elga Ansberga; Dr. Alma Zerviņa - priekšniece un Austra Reitere.

IN MEMORIAM

Fraternitas Petropolitānas dibinātājs VALFRĪDS STEĢIS pēdējā gaitā Ģetzemānes kapsētā - Bostonā, ASV, 13. jūnijā 1957. gadā.

Zem zelt-violeti-zaļā karoga un krāsu cepures ....

Fraternitas Metropolitānas aktīvā konventa atjaunotājs KĀRLIS SAULĪTIS pēdējā gaitā Ģetzemānes ka-
pos, Bostonā 25. jūnijā 1963. gadā.

F! M!

INTERNĀS

KOPAS

F!M! JUBILEJAS SVINĪBAS 1964. G. OKTOBRĪ STOKHOLMĀ

40 gadu aktīvā konventa atjaunošanas atceres svinības sākās ar aktu, kur piedalījās Zviedrijas frāteri ar dāmām un viesis Jānis Andersons, lettg!. Svētku uzrunu teica t/l. seniors Juris Vitols. No konventa vecās paaudzes - petropolitāņiem sveica fil! Jānis Leimanis šādiem vārdiem:

„Fraternitas Metropolitānas 40 gadu jubilejas gadījumā man gribētos aiziet atpakaļ pagātnē uz to vietu, kur kārts šūpulis šīs dienas gaviļnieci. Pēterburga, cariskās Krievijas galvas pilsēta bija plaši pazīstama savu daudzo augstskolu dēļ, kurās darbojās ievērojami mācības spēki visās zinātnes nozarēs. Turp no visām Krievijas malām traucās jaunieši, lai iegūtu zināšanas pie izcilēm mācības spēkiem, izcilēm profesoriem. 1896. g. Pēterburgas augstskolās studēja jau ap 15 latviešu jaunekļu un tā paša gada 18. decembrī 12 no šiem 15 latviešu studentiem bija sanākuši kopā un nolēmuši dibināt latviešu studentu korporāciju ar nosaukumu Fraternitas Petropolitāna. Šie 12 dibinātāji ir: Freijs, Skrapstis, Lonfelds, Vilmanis, Treimanis (stud. phil), Treimanis (stud. ing.), Sutts, Sņikeris, Jēgers, Kuzņecovs, Steģis un Zilitis.

Valdības aizliegumu dēļ, legalizēt korporāciju tā laika Pēterburgā nebija iespējams. Tāpēc, kā to ieteica vairāki latviešu darbinieki Pēterburgā korporācijai bija jādarbojas paliekot „pagrīdē”.

Jau 1897. g. studēt uz Pēterburgu atbrauca vairāki latviešu jaunekļi, kas iestājās Frat! Petropolitānā: Elektrotehniskā inst. studenti Hugo Resnais un Jānis Murevskis, Satiksmes ceļu inž. institūta stud. Ģederts Lapa, Universitātes fil. fakultātes stud. Aleksis Gulēns, Mežu institūta studenti Andrejs Teikmanis un Jānis Zemītis. Par korporācijas senioru tai laikā bija Pēteris Sņikeris. 1898. g. rudenī nāca klāt jauni studenti: Elektrotehniskā inst. stud. Jānis Linters, Tehnoloģiskā — Salmiņš, Kalnu inženieru inst. — Kalniņš, Universitātes juridiskās fakultātes — Konrāds Bulāns, kas kļuva pazīstams kā dzejnieks Fallijs, Civiltiņš. inst. — Kampus. Ar 1899. g. rudens sēm. Hugo Resnais pārņēma seniora amatu, sekretārs bija Jānis Linters, oldermanis — Ģederts Lapa, ekonoms — Valfrīds Steģis.

Daži no Frat! Petropolitānas locekļiem bija sākuši kultivēt korporācijai naidīgas idejas un bija jāizstumj uz 99 gadiem (Kalniņu, Salikovu un K. Bulānu — Falliju). No t/l. aktīviem locekļiem vēl gribētos minēt Pēteri Stakli, kas pildīja seniora amatu, tāpat Kārlī Ducmani — vēlāko Tautu Savienības sūtni Ženēvā, kas pārņēma seniora amatu 1902. g.

1904. un 1905. g. studentu nemieru dēļ dažas augstskolas bija slēgtas un šie nemieri lielā mērā traucēja Fraternitas Petropolitānas dzīvi.

Šie nemieri atstāja dziļāku iespaidu vispār uz latviešu studentu dzīvi Pēterpilī. 1908. g. blakus stu-

dentu korp. Fraternitas Petropolitāna nodibinājās studentu b-ba Ziemeļis, kurā no Frat! Petropolitānas pārgāja Fēliks Cielēns, Kārlis Krievs un Mārtiņš Antons. Tie no korporācijas tika izslēgti. Karš un revolūcija izklidināja Frat! Petropolitānas locekļus pa plašo Krieviju, gan ārpus tās. Tomēr frāteri saglabāja savās sirdīs devīzi — Par godu, draugu, tēvzemi! Nodibinājoties brīvai Latvijas valstij, korporācijas locekļi, kas vien spēja, atgriezās dzimtenē. Tur tie nodeva korporācijas devīzi un zelt — violeti — zaļās krāsas jaunai latviešu studentu audzei, kas tagad svin aktīvā konventa atjaunošanas 40-to gada dienu. Novēlēsim konventam attīstīties un augt joprojām: vivat, crescat floreat FRATERNITAS METROPOLITĀNA!”

Konventa vecākās paaudzes fil! fil! bijušie pēterpilieši: Jānis Leimanis un Artūrs Lesnieks lūdz saņemt no viņiem par piemiņu krāsu rapieri. Lettgallias kopas Zviedrijā seniors Jānis Andersons sveic konventu šādiem vārdiem:

„Latviešu tauta savā garajā attīstības gaitā ir piedzīvojusi daudz grūtu un liktenīgu brīžu. Dzimtā zeme ir tikusi vairākkārt iekāpota no svešiem iebrucējiem, kuŗi ir verdzinājuši tautu un postījuši zemi, bet tomēr latvieši to pārdzīvojuši un latviešu valodu runā vēl šodien. Tagad atkal mūsu dzimtā zeme smok zem okupantu jūga. Vairāk kā simts tūkstošu latviešu un varmācīgās okupācijas bēgot atraduši patvērumu visos pasaules kontinentos ar labām eksistences iespējām, bet pamazām iespaidojas no svešu tautu valodas un kultūras. Brīvās pasaules tautas arvien vairāk sāk uzsūkt latviešus, kā vecos tā jaunus. Šodien Frat. Metropolitānas 40 gadu jubilejas svinībās mēs apzinādamies mūsu tautas smago likteni, bet arī savlaicīgi smēlamies spēkus un ticību nākotnei. Šodien skan latviešu valoda, priekšlasījums atskatās uz pagātni un diskusijās veidojas jauni ceļi uz tautas nākotni. Korporācijas sanāksmēs skan spēcīgi latviešu valoda un dziesmas un mudina patūrēt tautas kultūru un garu turpmākos gadu simtos. Latviešu inelīģence nav pazudusi savai tautai, bet visos gadījumos uztur možu latvisko vienotību un cieši turas kopā ar savu tautu visos grūtumos un priekos.

Latviešu studentu korporācijas labā disciplīna un sadarbība veic jauno latviešu audzināšanas darbu, kas ir garantija, ka latviskais gars nekad neizsīks. Aiz veciem nāk jauno rinda, vienmēr notiek paaudzū maiņa — darbam un cīņai, latviešu tautas ilgstošai pastāvēšanai. Ja vien vēl kādas organizācijas pastāvēs ilgstošajā svešumā, — tās būs latviešu studentu korporācijas. Korporācijas būs pēdējās, kas pārtrauks latvisko darbu, bet tas nekad nenotiks.

Pasniedzot mūsu draudzīgajai korporācijai šodien šo kausu, es Zviedrijā dzīvojošo lettgaļu vārdā

novēlu vienmēr cilājot šo kausu vienotā draugu pulkā, lai atceramies savu tautu un vienmēr izraisīs latviešu buršu gars, kas vieno mūs visus latviskā

garā un cīņā par brīvo Latviju.”

Oficiālām runām sekoja Zemes Tēvs un svētki noslēdzās ar kopējām vakariņām.

ĪSS PĀRSKATS PAR F!M! DARBĪBU ZVIEDRIJĀ

Ar 1944. gadu sākās frāteru izceļošana no dzimtenes. Pirmie ieceļo Zviedrijā prof. A. Teikmanis un prof. A. Vītols ar ģimenēm. Tiem seko uz vikingu zemi: Vold. Fogels, Arnolds Siksa, Jānis Čanka, Verners Skomba, A. Šteinbachs, Dr. T. Viklands, V. Rozenbergs un E. Kalniņš. Ar pēdējām laivām no Liepājas kapitulācijas dienā inž. J. Leimanis ar sievu un vecāko dēlu com! Juri Leimani un no Ventspils Artūrs Brūveris ar sievu un A. Buševics ar ģimeni.

Vēlāk no Vācijas ieceļo fil! Libietis ar dēlu Juri, Oļģerts Teikmanis un E. Jūrmala, un no Dānijas — Augusts Ozoliņš ar ģimeni.

Kaŗa laiki trimdā līdz kapitulācijai arī nedrošība svešajā zemē neļāva frāteriem organizēti pulcēties kopējās sanāksmēs.

Uz pirmo komeršu frāteri pulcējās 18. dec. 1946. g. Stokholmas pievārtē Orchemā, latviešu drauga un labvēļa inženiera Arvīda Norena vasarnīcā. Tā tas palika kādu laiku par tradīciju rīkot dibināšanas un atjaunošanas komeršus Orhemā. Tur pulcējās frāteri līdz 1952. g.

Frāteri vienmēr bijuši atsaucīgi visām buršu

lietām un aktīvi līdzdarbojušies Zviedrijas apvienotā konventā ieņemdami vadošus amatus un līdzdarbojušies visos citos buršu pasākumos Zviedrijā.

Nācies piedzīvot sāpīgu zaudējumu, kad uz pēdējo dusas vietu bija jāizvada mīļie com! fil! fil! prof. A. Vītols, prof. Teikmanis un fil! Oļģerts Teikmanis.

Uz Ameriku izceļoja fil! Ķergalvis, un uz Kanadu — fil! Šteinbachs un fil! Fogelis ar ģimenēm.

Jaunu impulsu konventa dzīves aktivitātē rada jauno krustdēlu uzņemšana 1962. II. Patlaban Zviedrijas kopā 5 krustdēli: A. Teikmanis, J. Cars, I. Linde — Stokholmā un Juris un Andris Buševici — Gēteborgā.

Zviedrijas frāteri ar cieņu nes mūsu zelt- violeti-zaļās krāsas, kalpo konventa devīzēm un nav atkāpušies no metropolitāņu tradīcijām nezkatoties uz konventa dzīvei nevisai labvēlīgiem apstākļiem trimdā.

Juris Jeimanis
t/l. seniors
1965. g.

FRATERNITAS METROPOLITĀNAS ATJAUNOŠANAS KOMERŠS 1963. G. 6. OKTOBRĪ, ZVIEDRIJĀ

E. Jūrmala, V. Skomba, E. Kalniņš, J. Leimanis, J. Vitols, A. Ozoliņš, J. Čanka, V. Brūvers, J. Leimanis, Teikmanis, Linde, Čars.

ZVIEDRIJAS KOPAS PREZIDIJS 1963. G.

Juris Vitols
t/l. viceseniors

Arturs Brūveris
t/l. seniors

Juris Leimanis
t/l. sekretārs

Frāteri F!P! dibināšanas komeršā Stokholmā 1961. gada 18. decembrī.

F!M! kopas seniors Zviedrijā fil! Brūvers sveic con!
fil! Jāni Leimani 80 g. jubilejā, 1961. g. 2. dec.

FIM! AKTĪVĀ KONVENTA ATJAUNOŠANAS 40 G. JUBILEJAS KOMERŠA DALĪBNIKĒKI STOKHOLMĀ
1964. G. OKTOBRĪ

Stāv: J. Čanka, V. Skomba, A. Siksnā, E. Kalniņš, V. Brūvers.
Sēž: A. Lesnieks, E. Jūrmala, J. Vitols, J. Leimanis, Andersons, J. Leimanis.
Priekšā: A. Teikmanis, J. Cars, A. Ozoliņš.

Fil' Lesnieks pasniedz prezidijam petropolitāņu vārdā krāsu rāpieri.

Dāmu vakara dalībnieki Stokholmā, 1964. g. oktobrī, konventa jubilejā.
Augšējā rindā: t/l. prezidijs - E. Jūrmala, t/l. seniors J. Vitols un sekretārs J. Leimanis.

FRATERNITAS METROPOLITANA

ASV RIETUMU PIEKRĀSTES KOPAS IZVEIDOŠANĀS

Trimdas gaitas līdz 1950. g. pavasarim tālajā ASV ziemeļu rietumu piekrastes Vašingtonas valstī bija novedušas sešus F!M! filistrus: Ed. Zariņš — 1. coetus, V. Čika — 11. coetus, P. Voits — 16. coetus, U. Alberts — 17. coetus, A. Kundziņš — 17. coetus, un Edg. Klepers — 19. coetus.

Kaut arī to dzīves vietas nebija vienkopus, tie nekavējoties sāka pulcēties, lai iespēju robežās mēģinātu iedzīvināt F!M! un buršu dzīvi. 1950. g. 20. maijā šo frāteru ierosinājumā Eatonvillē fil! Ed. Zariņa mājās pulcējās 22 latviešu korporāciju locekļi, kas nodibina Latviešu Korporāciju Apvienības kopu Vašingtonas valstī. Nākošā dienā, 1950. g. 21. maijā, Vašingtonas valsts frāteru kopa, saskaņā ar F!M! t/l. seniora A. Zaksa rakstu un konventa lēmumu par F!M! Prezidija darbības izbeigšanu Eiropā un pilnvaru nodošanu lielākai mūsu konventa locekļu grupai ASV (toreiz Vašingtonas valstī), nolēmju uzņemties F!M! Globālā Prezidija pienākumus. Pirmā prezidija ASV sastāvs: Seniors fil! V. Čika, Viceseniors fil! P. Voits, sekretārs fil! U. Alberts, oldermanis fil! Ed. Zariņš.

Energiskā seniora vadībā Prezidijs ķēras pie daudzo uzdevumu veikšanas. Kad pēc gada prezidēšana tiek nodota lielākai Bostonas frāteru kopai, tad iespēju robežās jau paveikta frāteru apzināšana — izveidots adrešu saraksts, izdots pirmais darbības biļetens, sākts veidot arī žurnāls „F!M! skatos un rakstos” un līdz ar arhīvu un protokola grāmatu un Vācijā atjaunoto komandu un dokumentiem uz Bostonu nosūta arī filistru P. Voita un U. Alberta kopīgi darināto vāpēni. 1950. g. rudenī uzņemts pirmais krustdēls ASV Eriks Miķelsons (35. coetus). Divu gadu laikā F!M! kopa Vašingtonas valstī izveidojās par vienu no aktīvākām un disciplinētākām vietējā buršu saimē.

Kaut arī kopai jāzaudē fil! V. Čika, kas pārceļas uz Austrumu krastu, tā ciešā saskaņā turpina veidot savu dzīvi. Drīz kopai pievienojas Oregonas valstī dzīvojošais fil! V. Žukurs (2. coetus) un kopa pieņem savu tagadējo, F!M! ASV Rietumpiekrastes kopa, nosaukumu.

1954. g. pavasarī uzņem krustdēlus stud. arch. Kārli Rekēvicu un mākslas studentu Edgaru Manguli, (abi 41. coetus). 1954. g. oktobrī kopa iespaidīgi atzīmē F!M! 30 gadu jubileju. Sevišķi izdevies dāmu vakars, kas visiem un frāteru saimei kopskaitā 40 personu vēl ilgi palika jaukā atmiņā. Kopa saņēma arī greznas jubilejas dāvanas — divus sudraba kausus no Korporāciju Kopas un Lettgallia's vietējās kopas.

Kopas jaunā audze dibina ūdens sporta klubu „Dzelme”.

1955. g. uzņem krustdēlu stud. arch. Hariju Laķi (42. coetus). Sekojošos pāris gados kopas darbība nedaudz atslābst. 1957. g. uzņem krustdēlus stud. oec. Jāni Praudiņu un stud. arch. Valdi Zariņu — fil! E. Zariņa dēlu, abi 47. coetus. Kopas sastāvs tomēr nav palielinājies, jo kaut uz laiku zaudēti trīs frāteri: H. Laķis iesaukts armijā, K. Rekēvics dodas uz „austrumiem” — atjaunot studijas M.I.T. arhitektūras mastera grada iegūšanai, U. Alberts pārceļas darbā Kalifornijā. Kopai pievienojas no Īrijas atbraukušais fil! A. Neibergs (17. coetus), kas gan aktīvi darboties nevar, jo dzīvo un strādā 350 jūdzes no kopas centra.

Dzīvāka kļūst kopas darbība, kad 1958. g. uzņem stud. oec. Imantu Praudiņu (49. coetus), un 1959. g. stud. ing. Pauli Krastiņu, un stud. ing. Andri Rogaini, (abi 50. coetus) un stud. ing. Rolandu Stroli, (51. coetus). Plašāk atzīmē F!M! 35 g. jubileju, svinībās piedaloties vairāk kā 40 personām. Kopas darbā arvien vairāk un ciešāk iesaista jauno audzi.

1961. gadā pirmo reizi kopas prezidijs pilnīgi sastādās no pašu izaudzētiem jaunākiem frāteriem. 1961. g. kopa uzņem 3 krustdēlus, (visi filistru dēli): stud. ing. Vilni Kleperi, scc. stud. Ivaru Miķelsonu un politisko zinātņu stud. Kārli Krastiņu, (Ziedoņa Krastiņa dēls), visi 55. coetus.

Pēdējos gados kopas darbība nedaudz apsīkusi, jo kaut arī tās skaitliskais sastāvs ir itin prāvs, tomēr daļa tās locekļu nav varējusi līdzdarboties dažādu apstākļu dēļ. ASV bruņotos spēkos bijuši vai ir saistīti H. Laķis, J. un I. Praudiņi. Dzīves vietas attālums — V. Žukurs, A. Neibergs, A. Kundziņš. Īsāki vai garāki darba komandējumi — A. Rogainis, P. Krastiņš. Arhitektu konkursā iegūto godalgu — Eiropas studiju ceļojumu izmanto K. Rekēvics. Smaiga un ilgstoša slimība piemēklēja P. Voitu.

Kopa ir parādā daudz pateicības kopas dāmām, kas fil! Zariņa kundzes vadībā arvien sekmējušas mūsu svētku un sarīkojumu labu izdošanos. Jo sevišķa pateicība dāmām pienākas par skaisto un vērtīgo dāvanu — Prezidija galda segu.

Kopa ļoti aktīvi darbojusies līdzī vietējā buršu saimē — korporāciju kopā, gan to dibinot, gan vēlāk ieņemot dažādus amatus, (fil! P. Voits — seniors, fil! Ed. Klepers — viceseniors, u.t.t.).

Jo ciešas un sirsnīgas attiecības ir izveidojušās ar Lettgallia's vietējo kopu.

Frāteri nav atstājuši novārtā arī vietējo latviešu sabiedrisko dzīvi un ņēmuši aktīvu daļību gan latviešu biedrības gan draudzes izveidošanā un darbībā.

SEATTLE KOPAS FRĀTERI FIM! 40 G. AKTĪVĀ KONVENTA ATJAUNOŠANAS SVĒTKOS
10. OKTOBRĪ 1965. GADĀ

1. r.: Eduards Švarcs, Jānis Lācis, Ēriks Miķelsons, Jānis Krūms, Udo Ansiņš-Sietiņš.
2. r.: Alfs Kundziņš, Pēteris Voits, Ed. Zariņš, V. Žukurs, Ed. Klepers, P. Krastiņš.
3. r.: Vilnis Klepers; Kārlis Krastiņš, Ivārs Miķelsons, Imants Praudiņš, Valdis Zariņš,
Harijs Laķis, Jānis Praudiņš.

ZEMES TĒVI

Fil! fil! Ed. Zariņš, V. Žukurs, P. Voits, A. Kundziņš.

Com! Valdis Zariņš pie pašrocīgi darināta Fraternitas Metropolitānas va-
peņa, griezta ozola kokā. Viņš vapeni dāvināja FIM! kopai Rietumu pie-
krastē, konventa 40 g. atjaunošanas dienā Seattlā.

F!M! 40 GADU DIBINĀŠANAS - ATJAUNOŠANAS SVĒTKI

ASV RIETUMU PIEKRASTĒ SIETTLĀ

Jau 1963. g. rudenī ievēlot ASV Rietumu piekrastes kopas Prezidiju, kopas konvents uzdeva tam savlaicīgi apsvērt visus nepieciešamos priekšdarbus F!M! 40 gadu jubilejas sekmīgai atzīmēšanai. Prezidijs, kas pilnīgi sastādās no Savienotās Valstis uzņemtiem frāteriem, seniora A. Rogaiņa vadībā ziedoja daudz pūļu un laika šī uzdevuma veikšanai. Svētkus nolēma rīkot 1964. g. 10. oktobrī Siettlā.

Svētku dienā kopas frāteri vispirms pulcējās Sēmeštra Konventā. Tam seko krustdēlu: Jānis Lācis, Ūdo Ansiņš-Sietiņš un Jānis Krūms ievēšana Konventā, kur tos uzrunā seniors. Krustdēli paraksta svinīgo solījumu, oldermanis piesprauž cirķeļus krustdēlu deķeļiem un frāteri vienojas dziesmā: „Nu sveiki, brāļi...” Svētki saveđuši kopā 19 frāterus, kas ar nožēlu uzņem ziņu, ka veselības dēļ svētkos kavēts ierasties Kalifornijā dzīvojošais dibinātājs fil! P. Dreimanis, bet priecājas sveikt savā vidū krustdēlu Jāni Krūmu, kas mērojis tālo ceļu no Salt Lake City, Utah valstī.

Svētku akts notika Siettlas Latviešu nama mazajā zālē. Prezidija galdu sedz Kopas dāmu dāvētā sega, bet sienu aiz tā grezno kokā griezts F!M! vapenis. Vapeni Kopai dāvā tās loceklis, mākslas students com! Valdis Zariņš, kas pašrocīgi veicis vērtīgo darbu, ieguldot vairāk kā 200 darba stundas. Kad seniors A. Rogainis sāk svētku runu, aktā klāt ir 41 buršs. Seniora runai un himnai seko mutiski apsveikumi. Korporāciju Kopas Vašingtonas valstī

sveic tās seniors fil! K. Šleicers, Patria., seko Lettonia's pārstāvis J. Agars (dāvana — ādas adrešu bloks). Sirsnīgiem vārdiem F!M! sveic Lettgallia's Siettlas kopas seniors fil! Dr. Čakarnis pasniedzot greznu ādas ar sudraba kalumiem albumu, ko grezno abu korporāciju krāsu vāpeņi. Jāatzīmē ka frāteru un lettgaļu starpā šeit jau ilgus gadus valda reti cieša un sirsnīga draudzība, tāpēc šajā mūsu 40 gadu svētku dienā esam aicinājuši visus vietējos lettgaļus. Mutiski vēl sveic Talavia's pārstāvis fil! E. Buile un Patria's Kopas seniors fil! P. Dermanis jun. Sekretārs nolasa daudzus rakstiskos apsveikumus. Aktam seko Zemes tēvs. Raiti buršs pēc burša dod svinīgo solījumu un četru Zemes tēvu rāpēros draudzīgi krājas dažādo krāsu deķeļi. Zemes tēvam noslēdzoties frāteri kopā ar viesiem īsu brīdi vēl uzkavējas pie draudzīga malka un uzkožamā, lai tad steigtos pie dāmām un vakaru noslēgtu ar balli.

Balle notika skaistajā restorāna „The Windjammer” telpās no kuņām paveras skats uz mēness apmirdzēto Klusā okeana līci. Ieradušos balles dalībniekus, kopskaitā 70 personas, rosīgie krustdēli cienā ar šampanieti. Pēc kopīgas fotografēšanās seko azāds. Drīz jau arī orķestra mūzika aicina uz deju. Omulībā, dziesmās un dejās ātri aizrit stundas un kad jāsaka atvadu vārdi, tad sirdī iezogas žēlums, ka mūsu svētki jau beigušies.

P. Krastiņš

Kopas t/l. sekretārs

FIM! RIETUMU PIEKRASTES KOPAS T/L. PREZIDIJS 40. G. DIBINĀŠANAS ATJAUNOŠANAS
SVĒTKOS SEATTLĀ

Imants Praudiņš
t/l. vicesniors

Andris Rogainis
t/l. seniors

Pauls Krastiņš
t/l. sekretārs

„FRATERNITAS METROPOLITĀNA”

Sidnejā, Austrālijā

Sauktin sauc mūs visus šodien pāri jūrām un zemēm mūsu mīļā korporācija. Korporācija, kurai kā Latvijas mātei esam soliļušies būt uzticīgi viņas dēli un sekot mūsu devīzei — Vienotiem Spēkiem Par Godu, Draugu, Tēvzemi! Lai piepildās latvju ilgas — Brīvā Latvija!

Nav svarīgi, kurās vietās šodien brāļi atrastos, vai tā ir Eiropa, Austrālija vai Amerika, — visus mūs vieno un saista vienas un tās pašas tradīcijas un mērķi. Mums visiem pāri plīvo mūsu zelt — violeti — zaļais karogs. Šīs krāsas un tradīcijas, kas radušās vecajā Pēterpilī 1896. gada 18. decembrī, kas tika pārvestas uz Rīgu un tagad ir izkaisītas visā pasaulē, nav zaudējušas savu spožumu, bet jo lepni plīvo gan Bostonā, gan Sidnejā un citās pasaules pilsētās. Tradīcijas, ko savās sirdīs iznesa vecie petropolitāņi, kuŗu garā tika audzināti jaunie frāteri Rīgā, šodien ir jo spēcīgākas trimdā, jo tās ir radušās svešumā, tur tālajā Krievijas zemē, kad desmit jauniešu sirdīs radās vēlēšanās dibināt savu korporāciju Pēterpilī. Grūti pārbaudījumi un neskaitāmi šķēršļi bija jāpārvar līdz mūsu korporācija tika pilnīgi atzīta Prezidiju Konventā, kas notika tikai 1924. gadā.

Arī šodien mēs esam svešumā, un nākotne ir miglā tīta, bet petropolitāņu sētā ciņas un neatlaidības sēkla zeļ, zaļo, kuplo un zied. Tā vecie petropolitāņi bija tie, kas uz saviem pleciem iznesa mūsu korporācijas grūtumus un izveda to saulītē, būdami jau kā filistri. Tie tomēr aktīvi darbojās un, pateicoties viņiem, mēs esam zelt — violeti — zaļo krāsu nesēji. Slava, slava, slava viņiem!

Šīs ciņas gars ir arī iedzimis mūsu Fraternitas Metropolitāna's filistru sirdīs. Cīnoties par savu ģimeni un tās eksistenci trimdā, bieži strādājot jo grūtos un nepierastos darbos, ir uzbūvētas un izveidojušās mūsu kopas trimdā. Kā skudriņas veido un uzcītīgi strādā uzbūvējot savu mājokli, tā vecie filistri būvē un izveido mūsu konventu trimdā. Šis darbs ir grūts. Mūs šķīr jūras un kontinenti, un mūsu vienīgais sazināšanās veids ir vēstules, kas ar aizjūras pasta zīmogu tiek gaidītas kā mīļi ciemiņi. Pārlasot tās mēs jūtamies tuvāki viens otram, jo tās nav tikai papīra lapiņas, bet tās satura kādu daļu no mūsu mīļās korporācijas sirds.

Nav šodien kopēja konventa dzīvokļa un tā nepieciešamās, katrai korporācijai izteiktās īpatnības un gara. Šodien sanākam kopā kā vecos laikos Pēterpilī, atsevišķu frāteru privātās mājās un tās iekārtotajam ikkatram konventam. Liktos, ka šis īsais laika sprīdis būtu par mazu, lai izjustu konventa dzīvokļa atmosfairu. Taisnība. Tas ir par īsu, bet tomēr katrs brālis paņem sev līdzī sirdi nevienam neatņemamo sajūtu, — sajūtu, kas vārdiem nav izsakāma, bet kas mums visiem ir tik labi pazīstama atstājot pagaidu konventa telpas. Un atkal te ir klāt bijuši

vecie filistri. Atmiņās iezīmēti notikumi Brīvības ielas konventa dzīvoklī. Pārcilāti tiek daudz un dažādi notikumi, pieminēti tik daudzu frāteru vārdi, — vārdi, ap kuŗiem ir izveidojušās figūras un šodien tālumā dzīvojošie vairs neliekas tik tālu. Ir rastas kopējas saites, kas sniedzas tālu pagātnē, iezīmētas jau Pēterpilī un izveidotas Rīgā. Mēs šeit Austrālijā esam jūtami, ka okeani mūs šķīr tikai uz kartēm un globiem, bet būtībā mēs esam kopā ap savu mīļo zelt — violeti — zaļo karogu. Rodas idejas un nākotnes plāni un zilējumi. Cik bieži jau garā neesam sēdējuši Brīvības ielas dzīvoklī, atgriežoties mājās.

Nav tikai atmiņas un nākotnes zilējumi vien. Bieži, jo bieži sprēgā raitas domu izmaiņas, kas tik svētīgas jauno krustdēlu audzināšanai.

Visām šīm lietām taustāmu iespaidu dod, ar saprotošu Globālā konventa piekrišanu, iegādātās regālijas. Saprotams, šīs regālijas ir tikai substitūti īstajām, kas atrodas Rīgā, un atjaunotajām Bostonā, bet tās tomēr savu uzdevumu pilda un, nedomāsim, ka tās iegādātas mazākos pa pasauli izkaisītos konventos, mazinātu vērtību Globālajā Konventā atjaunotajām. Uzskatīsim tās kā pat par nepieciešamām, kaut vai jauno krustdēlu audzināšanai. Un atgriešanās gadījumā — Rīgā tām tāpat būs sava vēsture līdz, kaut vai tās atrastos blakus istabā.

Mūsu visu kopējais mērķis ir stipra un vienota mūsu korporācija kā garā, tā arī spēkā.

Liktenis bija lēmis, ka šīnī krastā tika atvesti nedaudzi frāteri, kas, būdami sākumā iesaistīti valsts noliktos darbos, bija saistītām rokām. Tas bija no 1949. — 1951. gadam, bet pateicoties fil! fil! Edmunda Arnoldija, Richarda Arnoldija un Jāņa Kraukļa neatlaidībai, sāka organizēties Austrālijā dzīvojošie frāteri, bet vēl uz kopēju konventu nesānāca.

Pirmais konvents sanāca 1952. gada decembrī Sidnejā, kad sekojoši frāteri nodibināja Fraternitas Metropolitāna's Austrālijas Kopu. Šie frāteri bija: fil! fil! Edmunds Arnoldijs, Richards Arnoldijs, Jānis Freimanis un Valdemārs Briedis. Tas tad nu ir mūsu aktīvā konventa sākums Sidnejā un visā Austrālijā.

Visa mūsu korporācijas darbība Austrālijā būtu sadalāma divos posmos:

Pirmajā posmā, sevišķi 1952. gadā, notiek sazināšanās ar plašo Austrāliju izkaisītiem frāteriem. Ierosinājumi par eventuālu dzīves vietas maiņu un pārnākšanu uz pastāvīgu dzīvi Sidnejā, lai sekmīgāki varētu veidot konventa dzīvi. Dievam žēl, tas neizdodas, un sastāvs paliek līdzšinējais.

1953. gads ir jau, varētu teikt patīkamāks, jo 1953. gada 2. augustā konvents uzņēma pirmo krust-

delu Austrālijā: stud. chem. Jāni Miltiņu, kas arī ir pirmais krustdēls visā Sidnejas korporāciju dzīvē. Seniors ir fil! Edmunds Arnoldijs, oldermanis fil! Richards Arnoldijs. Līdz 1955. gada 7. augustam pārmaiņu konventa dzīvē nav. Šinī konventā tiek uzņemti divi jauni krustdēli: stud. civ. ing. Andris Arnoldijs un stud. chem. Arturs Kušķis. Seniors visā šinī posmā ir fil! Edmunds Arnoldijs, t.i. no 1952. g. līdz 1956. gadam. Oldermanis ir Richards Arnoldijs no 1952. gada līdz 1955. gadam. 1955. gada 7. augustā konvents izrauga par oldermani fil! Valdemāru Briedi. Šinī laikā, t.i., 1955. gada 22. janv. ir saņemta globālā Konventa instrukcija, kas iesaka dibināt lokālu Sidnejas Kopu. Sākumā, t.i., pēc instrukcijas saņemšanas - uz vietas dzīvojošie frāteri neredz nekādu vajadzību pārveidot Kopu. Vairākos sekojošos konventos tiek pārrunāts šis jautājums un slēdziens ir, ka arī citās pilsētās varētu rasties nepieciešamo piecu locekļu un tā arī jauna kopa. 1956. gada 3. janvāra konventā, kuŗā piedalās: fil! fil! Edmunds Arnoldijs, Richards Arnoldijs, Jānis Freimanis, Jānis Krauklis, Valdemārs Briedis, Leonīds Svemps (no Adelaides) un jaunais tautietis Jānis Miltiņš, seši balstiesīgie, kas nolemj kopas nosaukumu mainīt no Fraternitas Metropolitanā's Austrālijas Kopas uz Fraternitas Metropolitanā's Sidnejas Kopu.

Šinī konventā vēl nolemj ievēlēt amatpersonas vecākuma kārtībā uz 1 gadu. Jaunais amatpersonu sastāvs 1956. gadam ir:

Seniors — fil! Edmunds Arnoldijs,
Viceseniors — fil! Richards Arnoldijs,
Sekretārs — fil! Jānis Freimanis,
Oldermanis — fil! Valdemārs Briedis.

Ar šo konventu tad nu sākās otrais posms frāteru saimei. Būtībā mainīts ir tikai kopas nosaukums, bet pašu uzbūvi tas nemaina.

Internā dzīve norit ierastā gaitā. Eksterni kopa tiek pārstāvēta kā Sidnejas. Par šo posmu ir sniegti regulāri pārskati Globālajam konventam, kā arī saņemtas vadlīnijas nākošajai darbībai. Summējot paveikto jāmin, ka šinī otrajā posmā ir noturēti pavisam 53 konventi, no kuŗiem 9 sēmeštra, 32 speciālie, 7 krāsu, 3 svētku un 2 sēru.

Seniori šinī laikā ir bijuši:

No 1956. g. 3. janv. — 1956. g. 16. dec. —
fil! Edmunds Arnoldijs,
1956. g. 16. dec. — 1957. g. 7. dec. —
fil! Richards Arnoldijs,
1957. g. 7. dec. — 1958. g. 4. okt. —
fil! Jānis Freimanis,
1958. g. 4. okt. — 1959. g. 10. okt. —
fil! Jānis Freimanis,
1959. g. 10. okt. — 1960. g. 15. okt. —
fil! Jānis Miltiņš,
1960. g. 15. okt. — 1961. g. 7. okt. —
fil! Arturs Kušķis,
1961. g. 7. okt. — 1962. g. 6. okt. —
fil! Arturs Kušķis,
1962. g. 6. okt. — 1963. g. 6. okt. —
fil! Helmutus Vabulis,

1963. g. 6. okt.

fil! Jānis Freimanis.

No 1952. gada decembra līdz 1963. gadam uzņemti 12 krustdēli. Pašlaik ir 2 krustdēli un 1 komāna garants. Konventa aktīvo locekļu skaits ir 18, no kuŗiem Sidnejā dzīvo 15 un Adelaidē 3.

Sidnejā dzīvojošie aktīvie frāteri ir:

fil! fil! Edmunds Arnoldijs, Richards Arnoldijs, Jānis Freimanis, Jānis Krauklis, Valdemārs Briedis, Jānis Miltiņš, Arturs Kušķis, Andris Arnoldijs, Helmutus Vabulis, Juris Greste.

com! com! Andris Ķepītis, Ozoliņš, Juris Kovalūns, Dzintars Dinga.

cand! cand! Pēteris Krauklis, Guntis Ziemeļis.

Komāna garants Andris Vācietis (pārtraucis pagaidām studijas). Nevienam reizi konventā nav bijis fil! Jānis Martinsons. Dzīvo sasniedzamā attālumā.

No Adelaidē dzīvojošiem frāteriem aktīvi ir visi trīs. Tas ir: fil! fil! Alfreds Auziņš, Leonīds Svemps un Raimonds Zēgerbroks.

Tiek mēroti ļoti lieli attālumi, bet konvents netiek aizmirsts. Kā revanšēšanos 1960. gada 14. oktobrī fil! fil! Jānis Freimanis, Valdemārs Briedis un Arturs Kušķis ieradās Adelaidē, kur noturēja svētku konventu ar fil! fil! Alfreda Auziņa un Leonida Svempa piedalīšanos. Sekojošā krāsu konventā krāsas piešķīra Raimondam Zēgerbrokam.

Melburnā dzīvo 3 frāteri, aktīvi vietējā apvienotās kopas dzīvē piedalās fil! fil! Valerijs Silarājs un Margērs Aivars, neaktīvs — studiju un ģimenes apstākļu dēļ ir Alfreds Hermanovskis.

Pertā dzīvo fil! fil! Matīss Vāczemnieks un Voldemārs Kuplis. Pirmais aktīvs Pertas buršu dzīvē, bet V. Kuplis pēdējā laikā palicis neaktīvs. Brisbanē Jānis Rolmanis un Džilongā aktīvs k! k! Arnolds Lūkins.

Pārskatot šo statistisko pārskatu, redzam, ka arī mazākās grupās dzīvojošie frāteri ir aktīvi par tik — cik tos vēl šinī brīdī interesē latviešu korporāciju dzīve un tās izveidošanās trimdā. Ir taisnība, ka paliekam vecāki, bet tas nenozīmē, ka vienam otram pat tuvumā dzīvojošam frāterim būtu iemesls atteikties atnākt kaut vai uz svētku komeršu. Kas būtu bijusi mūsu korporācija Rīgā bez veciem petropolitāņiem, kas būtu mūsu korporācija trimdā bez veciem Rīgas laika filistriem.

Šodien, kad atskatāmies uz savas korporācijas 40 gadu atjaunošanas atceri — sadosimies, brāļi, pāri kontinentiem un jūrām neredzamām rokām, būsim vienoti zem sava zelt — violeti — zaļā karoga un uzsauksim savai mīļajai korporācijai: Vivat, crescat, floreat Fraternitas Metropolitana in aeternum!

A. Kušķis
t/l. viceseniors

AUSTRĀLIJĀ

FIM! SIDNEJAS INTERNĀ KOPA 6. OKTOBRĪ 1963. GADĀ

Pirmā rindā no kreisās: cand! G. Ziemelis, t/l. oldermanis fil! A. Arnoldijs,
cand! P. Krauklis,

Otrā rindā no kreisās: fil! R. Arnoldijs, vicesniors fil! A. Kuškis, seniors
fil! J. Freimanis, sekretārs fil! J. Grete, fil! E. Arnoldijs,

Trešā rindā no kreisās: fil! V. Briedis, fil! J. Miltiņš, fil! H. Vabulis, fil! J. Krauklis
un com! J. Kovaļuns. Iztrūkst com! A. Kepītis-Ozoliņš un com! D. Dinga.

Fraternitas Metropolitānas dibināšanas-atjaunošanas 40 g. jubilejas komerša dalībnieki Sidnejā, Austrālijā. Vidū ar šarfēm un rapieņiem kopas prezidijs: vicesniors A. Kuškis, seniors J. Freimanis un sekretārs J. Greste. Priekšā senioram - t/l. oldermanis A. Arnoldijs.

Fraternitas Metropolitānas 40 g. dibināšanas-atjaunošanas dāmu vakara dalībnieki Sidnejā.- Vidū kopas prezidijs un ceturtnā no kreisās - dāmu komitejas priekšniece I. Arnoldija.

Frat!Metrop! Sidnejas I!K! dibinātāji. No kreisās fil!
J. Krauklis, fil! R. Arnoldijs, fil! E. Arnoldijs, fil!
V. Briedis, fil! J. Freimanis.

Frat! Metrop! Sidnejas I!K! 40 gadu jubilejas prezidijs. - No kreisās: viceseniors Artūrs Kuškis, seniors Jānis Freimanis, sekretārs Juris Greste.

TĒVI UN DĒLI

Sēž: fil! E. Arnoldijs
Stāv: ing. A. Arnoldijs

Sēž: fil! cand.theol. J. Krauklis
Stāv: stud. ing. P. Krauklis.

F!M! Sidnejas I!K! Adelaidē dzīvojošie
frāteri: A. Auziņš, L. Svemps un cand!
Zēgebrops.

F!M! INTERNĀ KOPA KLĪVLANDĒ, A.S.V.

F!M! Internās kopas Klīvlandē dibinātāji un pirmais krustdēls 6. oktobrī 1956. gadā.

l.r.: fil!fil! A. Šmits, prof. J. Prīmanis, A. Pētersons.

Stāv: fil! P. Purviņš, cand! E. Stepans, fil! J. Zemzars.

KLĪVLANDES KOPAS IZVEIDOŠANĀS

Kaut gan par Fraternitas Metropolitana Klīvlandes Kopas oficiālo dibināšanas datumu uzskatāms 1958. g. 11. oktobris, tad Klīvlandes un apkārtnes metropolitāņu aktivitāte pirms šī datuma izpaudās dažādos veidos kā internā, tā eksternā dzīvē.

Dibinoties Klīvlandes Korporāciju Kopai (K!K!K!) 1952. gadā, metropolitāņu fil! fil! Jānis Zemzars un Paulis Purviņš (21. coetus) aktīvi piedalījās jaunās kopas organizēšanas darbā, tās darbības principu izstrādāšanā un kopējā komāna izveidošanā. Šinī K!K!K! Zemzars bija t/l. seniors un fil! Purviņš t/l. vice-seniors. Kopas darbības sākuma posmā fil! P. Purviņš dāvāja K!K!K! pāri krāsu rapieru, kuŗu kurvjos tika iemontēti visu to korporāciju vāpeņi, kas tanī laikā kopā sastāvēja. Šie rapieri vēl tagad tiek lietoti K!K!K! — oficiālos sarīkojumos, kā arī aizdoti atsevišķu konventu sanāksmēm, ja tie šādus paši vēl nebūtu iegādājušies.

Sekojošo 3 gadu laikā šiem diviem frāteriem pievienojās fil! Alfrēds Šmits (7. coetus), fil! Artūrs Pētersons (20. coetus), fil! un fil! Uldis Ķirsis (36. coetus). Šo piecu frāteru, parasti vienprātīga nostāja K!K!K! sanāksmēs, bija viens no izšķirošiem faktiem daudzu svarīgu K!K!K! lēmumu pieņemšanā kā internā, tā, it sevišķi, eksternā dzīvē. Šī 5 frāteru grupa pārstāvēja uzskatu, ka ikvienam korporācijas loceklim ir aktīvi jāpiedalās latviešu

sabiedriskās dzīves aktivitātēs, bet ka K!K!K! ka tādai nebūtu jācenšas ietekmēt sabiedriskās dzīves risinājumu kā organizācijai, kas reprezentē visus Klīvlandes buršus. Šis uzskats guva vairākumu un pie šī principa K!K!K! pieturējusies visus šos, nu jau 10 gadus.

1956. gada oktobrī iezīmējās pagrieziena punkts mūsu internā dzīvē, kas de facto nodibināja K!K! Tika uzņemts mūsu pirmais krustdēls Ed. Stepans (45. coetus, krāsu tēvs fil! Jānis Zemzars). Šī cand! uzņemšana padarīja par nepieciešamību K!K! ciešāku saslēgšanos tās internās dzīves veidošanā un ar šo laiku sākās frāteru rēgulārās ikmēnešu sanāksmes, parasti fil! fil! Purviņa, Zemzara un Šmita mājās. Fil! Paulis Purviņš bija pirmais t/l. oldermaņa substitūts, un bija mums arī savi t/l. seniori, mag! cant!, bet vēl līdz šim neesam vēlējuši oeconomu! Šinī vietā būtu jāizsaka paldies K!-ta dāmām, kas arvien parūpējās par galda uzklāšanu pēc oficiālās daļas un kuŗu gādība padarīja šīs sanāksmes par tādām mazām „komeršiniem” un piedeva tām mājīguma sajūtu. Šo sanāksmju laikā notika oldermaņa, cantu stundas un literārais vakars, parasti kādam no filistriem referējot par korporāciju dzīves paražām to brīvās pastāvēšanas laikā, vai arī par citiem visus interesējošiem jautājumiem. Mūsu pirmajam cand! bija jāpiesavinās ar K!-ta dzīvi saistīta erudīcija ļoti koncentrētā formā un ļoti intensīvā tempā,

Literārā vakarā fil! P. Purviņa mājā, 1960.g. 8. oktobrī. No kreisās: pirmā rindā - fil! prof. J. Prīmanis, cand. U. Palde, K!K!K! t/l. seniors fil! O. Tālnoris, Terv!; fil! P. Purviņš. - Otrā rindā: fil!fil! A. Šmits, J. Renķis, A. Pētersons un U. Ķirsis.

šo samērā nedaudzo. sanāksmju laikā. Viņš to godam veica, dabūja krāsas, kas viņam tika uzliktas 1957. gada vecgada vakarā. Pēc oficiālās daļas visa kopa, kopā ar dāmām, sagaidīja Jauno gadu.

No Klīvlāndes frāteriem tikai fil! A. Pētersons dzīvo tieši pašā pilsētā. Visi pārējie ir izkaisīti apmēram 30 — 50 jūdžu radiusā ap Klīvlāndi. Tā nu it īpaši ziemas laikā, ceļš turp (un sevišķi atpakaļ) ir bijis jāmēro ar lielām grūtībām apsnigušo vai apledojušo ceļu dēļ. Tas tomēr nav aizkavējis frāterus no salidošanas un vēl nekad kāda no sanāksmēm nav bijusi atlikta.

Ap 1957. — 58. gadu kopas dzīvē aktīvi sāka piedalīties Pitsburgā dzīvojošais fil! Prof. Dr. med. Jēkabs Prīmanis, tā reprezentējot Petropolitānus mūsu mazajā grupā. Profesors ar lielu centību mēroja gaŗo ceļu uz mūsu sanāksmēm un ar savu sirsniību, erudīciju un buršu gara izpratni bija neatsverams balsts un padomnieks dažādu problēmu risināšanā. Viņš arī divi reizes teica Akadēmisko runu L.U. gada svētkos, tā reprezentējams kā augstāko L.U. mācības spēku, tā arī mūsu K!ta locēkli.

Kad mēs tādā veidā bijām darbojušies no 1952.-1958. gadam, kopas dibināšana de jure šķīta esam tikai formālītātē. Tas notika 1958. gada 11. oktobrī un dibināšanas konventā piedalījās fil! fil! Jēkabs Prīmanis, Alfrēds Šmits, Artūrs Pētersons, Paulis Purviņš, Jānis Zemzars, Uldis Ķirsis un Ed. Stepāns. Šinī pat sēstestri kopa uzņēma divus krustdēlus, cand! Andri Zvilnu (krāsu tēvs fil! A. Šmits) un cand! Ilmāru Renķi (krāsu tēvs fil! J. Zemzars).

No šiem krustdēliem, tagad jau fil! I. Renķis ir izveidojies par labu lietas koku K!-ta darbībai. Viņš izpildīja t/l. sekretāra amatu 2 sēstestru laikā un šinī sēstestri ievēlēts par vicesenioru. Tagad jau fil! — Andris Zvilna tā kā pazudis no mūsu redzes aploka. Tūlit pēc krāsu saņemšanas viņš tika iesaukts kara dienestā uz 3 gadiem un kopš tā laika nav redzēts.

Liels notikums kopas dzīvē bija 1959. gadā globālais Maija Komeršs, kuŗa sarīkošanu bija uzņēmis fil! Paulis Purviņš. Komeršs notika 50 jūdzes ārpus lielpilsētas Klīvlāndes. Diena bija izdevusies skaista un vispārējā atmosfairā lika atcerēties dziesmas vārdus, ko tik bieži skandinām: „Skaista ir jaunība...” Sabrauca vairāk par 40 frāteru no 1000 jūdžu radiusa. Satikās draugi, kas nebija redzējušies kopš Rīgas laikiem. Daudzas dziesmas tika dziedātas, vārsmas tika skandētas, krāsas tika uzliktas (Čikāgas kopa). No šīs sanāksmes mums ir krāsu filma, ko ir vērts redzēt.

1960. gada pavasara sēstestri par krustdēlu uzņēma cand! Juri Zemzaru (krāsu tēvs fil! Uldis Ķirsis). Juris mums sagādāja daudz baiļu un rūpju par viņa dzīvību pēc autokatastrofas, kuŗā tika smagi ievainots un atradās uz kritiskās listes vairākas nedēļas. Stiprais un veselīgais organisms pārvarēja ievainojumu sekas un zēns atveseļojās un dabūja krāsas 1962. g. pavasarī. Šinī sēstestri viņš ir ievēlēts par kopas sekretāru.

1960. gada oktobrī K!K! literārajā vakarā nolasīja savu referātu cand! Uldis Palde, pēc kam viņam uzlika iepriekš piešķirtās krāsas. Paldes referāts bija labākais, ko mēs šeit trimdā esam dzirdējuši, un viens no labākiem, kas kādreiz nolasīts Frat! Metr! vēsturē. Tika ierosināts to nodot iespiešanai „Universitas”.

Šinī pat gadā K!K! pievienojās fil! Vilnis Balodis no Pitsburgas apkārtnes, kas paplašināja kopas darbības radiusu uz 150 jūdžēm. Vilnis gan bijis centīgs braucējs, neskatoties uz lielo attālumu.

1961. gadā Fraternitas Metropolitāna pārņēma K!K!K! prezidēšanu sekošā sastāvā: sen. fil! Uldis Ķirsis, vicesen. fil! Paulis Purviņš, sekr. fil! Ilmārs Renķis. Prezidijs sekmīgi veica savu uzdevumu. L.U. gada svētku akadēmisko runu teica mūsu fil! Prof. Jēkabs Prīmanis. Uz mūsu kopas ierosinājumu, K!K!K! pieņēma nozīmīgu lēmumu nākotnē rīkot L.U. gada svētku atceres aktu apmēram nedēļu pirms 27. septembra, lai dotu iespēju tanī piedalīties studējošai jaunatnei pirms to izklišanas pa dažādām kolledžām pašā mācības gada sākumā.

Šinī pat sēstestri tika uzņemti divi krustdēli, cand! Juris Baumanis (krāsu tēvs fil! Ed. Stepāns) un cand! Māris Zemzars (krāsu tēvs fil! Paulis Purviņš).

1962. gada rudens sēstestris iezīmējās ar vēl divu krustdēlu uzņemšanu: cand! Lotārs Ramiņš (krāsu tēvs fil! Paulis Purviņš) un cand! Vitauts Beldavs (krāsu tēvs fil! A. Pētersons). Tā nu šī apskata rakstīšanas laikā K!K! ir 4 cand! cand!, kuŗi pagājušās sanāksmes laikā pat īstenoja fukšu bēģšanas tradīciju.

Frat! Metr! Klīvlāndes un apkārtnes kopa ir izveidojusies par otru lielāko un stiprāko kopu (pēc Talavijas) K!K!K!. Pavisam uzņemti 8 krustdēli, no kuņiem 4 jau piešķirtas krāsas. Ir bijuši arī daži nodilumi: fil! Ed. Stepans pārcēlies uz Kaliforniju. Fil! Alfreds Šmits 1961. gada rudenī paziņoja, ka kopas dzīvē vairs nepiedalīsies un kopš tā laika sanāksmes vairs nav redzēts...

Tā nu pašreiz kopas aktīvais sastāvs ir sekojošais: fil! fil! t/l. seniors Paulis Purviņš, t/l. vice-seniors Ilmārs Reņķis, t/l. sekr. Juris Zemzars, t/l. old. subst. Artūrs Pētersons, t/l. mag! cant! liter! Uldis Ķirsis, Jēkabs Prīmanis, Jānis Zemzars, Vilnis Balodis, cand! cand! com! Juris Baumanis, Māris Zemzars, Lotārs Ramiņš un Vitauts Beldavs, saskaitot visus kopā — kupls frāteru divpadsmitis.

Kopš 1959. gada kopas sanāksmes notiek regulāri ikmēnešus pie visiem filistriem pārmaiņus, jo nu jau visi tikuši pie savām mājām, kur var padziedāt bez bailēm. Pavasara komerši tradicionāli notiek „uz laukiem”, pārmaiņus pie fil! Purviņa vai fil! Zemzara, kamēr oktobra komeršu sarīko tuvāk pie lielpilsētas Klīvlāndes dzīvojošie fil! fil! Pētersons,

Ķirsis un Reņķis.

Pašreizējā sastāvā Klīvlāndes kopā valda satība un vienprātība K!-ta mērķu izpratnē, komāna noteikumu iztulkošanā, to piemērošanā trimdas istenībai. Kaut gan mēs visi saprotam, ka esam stipri attālinājušies no tā standarta, kas tika uzturēts brīvās Latvijas pastāvēšanas laikā, tomēr mūsu devīzē teikto: „Vienotiem spēkiem par godu, draugu, tēvuzemi” arvien esam stingri ievērojuši, jauniejiem frāteriem mācījuši un prasījuši viņiem mācīto izpildīt un ievērot ikvienā šinī zemē spertajā solī. Domāju, ka varam sevi apzīmēt par kopu, kas arvien ir atbalstījusi un arī uz priekšu atbalstīs mūsu glo bālā konventa priekšlikumus attiecībā uz dažādiem grozījumiem K!-ta sadzīves formā, komāna iztulkošanā, kas šķīstu par nepieciešamu mūsu mainītajā situācijā trimdā.

1964. g. oktobrī F!M! Klīvlāndes internā kopa pilnā sastāvā piedalījās konventa jubilejā Bostonā, kur kopas krustdēlam L. Ramiņam uzlika krāsas.

P. Purviņš

I!K! Klīvlāndē t/l. seniors

KLĪVLĀNDĒ, A.S.V.

Literārā vakara dalībnieki 24. novembrī 1962. gadā.

1.r.: J. Zemzars, P. Purviņš, J. Zemzars, A. Pētersons.

2.r.: Ū. Ķirsis, M. Zemzars, L. Ramiņš, J. Baumanis, V. Beldaus, K. Spalviņš.

F!M! INTERNĀ KOPA ŅUJORKĀ

Internā kopa Ņujorkā ir viena no īpatnējākām visā mūsu korporācijas koporganizācijā. Ņujorka ir ļoti centrāla vieta pasaulē: šeit ir Latvijas Korporāciju Apvienība, Centrālā Buršu Tiesa, Augstākā Buršu Tiesa, šeit ir ļoti plaša eksterna korporāciju kopa, daudzu korporāciju centrālā mājas vieta. Šeit mūsu internās kopas locekļiem ir atbildības pilni pienākumi reprezentēt mūsu korporāciju visās institūcijās un daudzos eksternos sarīkojumos.

Internā kopa Ņujorkā nodibināta 1960. g. 20. februārī. Frāteri Ņujorkā vilcinājās dibināt atsevišķu kopu tamdēļ, lai netraucētu spēcīga K!-ta izaugšanu Bostonā. Ņujorka no Bostonas nav tālu un svarīgākos gadījumos ņujorkieši ieradās Bostonā. Kad korporācijas organizācija Bostonā izveidojās un nostiprinājās, tad likās lietderīga I!K! Ņujorkā dibināšana, īpaši lai veidotu ciešākas saites izklieģto frāteru starpā un audzinātu jaunaudzī. 1960. gadā internā kopā bija 3 krustdēli un viņu labai ieaudzēšanai korporācijas tradīcijās bija liela nozīme. Internu sarīkojumu kopai maz, bet daudz eksternu sarīkojumu un tajos jaunajiem metropolitāņiem bijusi laba izdevība iegūt labu slīpējumu. Īpaši pieminamas kādreiz slavenās Ņujorkas pauku stundas. Īstenībā tās būtu jāapzīmē par pauku vakariem, jo bez paukošanas šajos vakaros bija arī sadzīve pie alus galda, raušanās iespējas un vajadzība, bieži vien arī referāti par komānu un korporāciju vēstures un tradīciju jautājumiem. Frāteru līdzdalība šais pauku vakaros ir bijusi ļoti dzīva. Tā piem. 1960. — 1961. akadēmiskā gadā dalībnieku skaits pēc konventiem ir bijis sekojošs: Selonija devusi 37.3% dalībnieku, Fraternitas Metropolitāna — 16.3%, Frat. Lataviensis — 11.4%, Tervetia — 8.5%, Vendia — 8.5%, Beveronija — 5.4%, Fraternitas Lettica — 4.8%, Lettonia — 2.4%, Lettgallia — 2.4%, Ruthe-
nia — 1.2%, Gersicania — 1.2%, Talavija — 0.6%.

Tā tad mūsu korporācijas aktivitāte šais populāros paukošanas un buršu sadzīves vakaros bijusi ievērojama. Arī mūsu kopas dalībnieku nolasītie referāti, kā piem. „Goda un divkauju komāni”, „Menzūras tehnika un taktika”, „No rekontrē līdz Baltijas buršu menzūrai”, „Ceremoniālkomāni un uzusi”, „Buršu restitūcija pēc soda” u.c. ir guvuši buršu saimē lielu ievēribu un veicinājuši mūsu korporācijas populāritāti citu buršu starpā.

Internās kopas Ņujorkā frāteru populāritāti apļiecina arī fakts, ka šai mūsu kopai ir bijis jādod tiesnesi un bezpartejiskais daudzās goda lietās.

Internā kopā ir pāri par 20 dalībnieku. Šis skaits būtu pietiekams grupas sekmīgai darbībai. Tomēr nelaime ir tā, ka kopas dalībnieku dzīves vietas ir ļoti izklaidus. Jau kopu dibinot, dibināšanas protokolā atzīmēts, ka tā apvieno nevien Ņujorkas pilsētā dzīvojošos frāterus, bet arī Ņujorkas, Ņudžersijas, Pensilvānijas un Konektikutas štāta frāterus, ja vien viņiem cits korporācijas centrs nav sasniedzams vieglāki. Šis izklieģes dēļ kopas frāteri komeršos, alus vakaros, referātu vakaros u.c. sanāksmēs sanāk samērā reti un joprojām ir tendence „nekonkurēt” ar sarīkojumiem Bostonā, uz kuriem joprojām cenšas nokļūt zīmīgu notikumu gadījumos.

Kopas uzaudzinātie krustdēli Juris Viksniņš, Māris Cukurs un Andris Rasmanis ir beiguši kolledžas. Juris Viksniņš jau paguvis kļūt par universitātes mācības spēku. Māris Cukurs pēc studiju nobeigšanas iegājis praktiskā darba laukā, bet Andris Rasmanis turpina studijas Kornella universitātē tālāka grada iegūšanai.

Kopa zaudējusi divus locekļus: Igoru Egli un Dr. Jāni Baumanī. Kopā pienākuši klāt divi jauni dalībnieki — krustdēli Magnus Lakovics un Pauls Ieviņš, abi filistru dēli.

F!M! Ņujorkas I!K!

F!M! Internās kopas Ņujorkā 1962. gada prezidijs.
Ansis Uibo   Jēkabs Rasmanis   Vilis Hofmanis
t/l. vicesniors   t/l. seniors   t/l. sekretārs

F!M! Ņujorkas kopas locekļi ar dāmām un frāteriem no Bostonas Kalpaka ballē, Ņujorkā, 1963. gadā.

F!M! ČIKĀGAS INTERNA KOPA

Pēc lielās latviešu izceļošanas no Vācijas, 1949. un 1950. g. grupiņa frāteru nokļuva ASV miljonu pilsētā — Čikāgā: fil! fil! H. Skomba, L. Strupe, R. Bērziņš, J. Smelte, K. Legzdiņš un no pēterpiliešiem — V. Balodis. Jaunās dzīves sākums, neierastos, jaunos apstākļos prasīja daudz izturības. Drīz vien bija jāatvadas uz mūžu no vecākiem frāteriem — V. Baloža un L. Strupes. Fil! Skomba rakstīja konventam uz Bostonu: „Jau tā mazai frāteru grupai Čikāgā draud iznīkšana, jo īsā laikā bija jāatvadās no trešās daļas no F!M! sastāva Čikāgā.”

Čikāgas frāteriem tomēr izdevās sagaidīt arī labākas dienas. Frāteri nāca klāt arī no citurienes, atradās arī uz vietas vēl neapzināti frāteri, radās jauni krustdēlu coetusi. Pēc oficiālā F!M! kopas stātusa nodibināšanas, (1955. g.) čikāgiešiem pievienojās arī F. Vizulis un V. Stakle no Milvokijas un J.

Pūtelis un E. Veisbergs no Indianopoles pilsētām. Patreiz Čikāgas kopā skaitas 18 frāteri: R. Bērziņš, G. Blaus, I. Dzenis, G. Graudiņš, K. Legzdiņš, A. Ozoliņš, J. Pūtelis, V. Rūvalds, A. Skomba, H. Skomba, J. Smelte, V. Stakle, E. Upītis, E. Veisbergs, F. Vizulis un H. Michailovskis. Aiztecējušos gados pārmaiņus frāteri izpildījuši kopas amatus un aktīvi piedalījušies eksternā buršu dzīvē Čikāgā — arī tur ieņemdami amatus. Lielā izkliede un straujais lielpilsētas dzīves temps ierobežojis kopas lielāku aktivitāti, bet ik sēmeistri frāteri pulcējušies gan kārtējos k-tos, gan konventa svētku dienās, gan ģimenes un literāros vakaros. Tāpat frāteri ņēmuši aktīvu līdzdalību latviešu sabiedriskos pasākumos Čikāgas latviešu kolonijas dzīvē un visur godam pārstāvējuši metropolitānu zelt — violeti — zaļās krāsas.

Dāmu vakars Čikāgā 18. decembrī 1964. gadā.

Kopas t/l. mag!cant! K. Legzdiņš vada dziesmu.

F!M! INTERNĀ KOPA TORONTO, KANADĀ

Toronto kopā skaitām 16 locekļus, no kuriem trīs ir krustdēli. Šie 16 filistri un kommittioni dzīvo dažādās Ontario pilsētās. Ja Toronto kopai pievienotos fil! J. Dauksts no Montrealas, tad, šķiet, visi 17 Kanadā dzīvojošie metropolitāņi būtu apvienoti vienā kopā.

Pirmā mūsu sanāksme Toronto notika 1957. g. dziesmu svētku laikā fil! V. Fogeļa dzīvoklī un pateicoties viņa iniciatīvai. Tas nebija kupli apmeklēts komeršs (17), totiesu atkalredzēšanās prieks pēc vairākiem gadiem jaunos apstākļos bija jo liels. Tad arī radās apņemšanās rīkot rēgulāras sanāksmes. To arī esam darījuši sanākot kopā vismaz ik pāris mēnešus. Atceramies Petropolitānas dibināšanas un Metropolitānas atjaunošanas jubilejas, svinam Maijkomeršu. 1961. g. septembrī, atkal Dziesmu svētku laikā, fil! P. Aivara dzīvoklī bija sapulcējies prāvāks frāteru skaits arī no ASV, kur dziesmās un jautrībā pavadītās vakara stundas iestaidzās rita stundās.

Kopai pastāvīga dzīvokļa nav. Izlīdzamies ar filistru dzīvokļiem. Kā pirms daudz gadiem mūsu saimes locekļi pulcējušies un skaistas stundās pavadījuši fil! P. Aivara un viņa kundzes dzīvoklī Āgenskalnā, Rīgā, tā bieži esam bijuši viņa dzīvoklī Toronto. Sirsnība, ko baudam viņu mājā ir tik īsta un liela, ka dažreiz jāiedomājas vai to drīkstam pieņemt, jo nevaram par to revanšēties. To te sevišķi pieminu tāpēc, ka fil! P. Aivars 2. martā kļuva 85 gadus vecs, bet vienmēr ir bijis klāt mūsu sēdēs un komeršos. Nākošo rudeni viņš reizē ar savu meitu I. Gul-

Toronto kopas prezidijs ar jauniegādāto karogu.
Vicesen. V. Gulens, seniors A. Ozols, V. Pētersons,
t/l. oldermanis V. Fogeļis.

bes kundzi pāriet dzīvot uz Guelph'u.

Sanāksmes esam noturējuši ikviena cita filistra dzīvoklī Toronto, Bramptonā, St. Katerīnās un Niagārā un, cik paredzams, to tāpat turpināsim līdz radīsies iespēja iekārtot pastāvīgu dzīvokli. Nesen kopa iegādājās savu karogu, par ko pateicība sakāma fil! V. Pētersenam. Ar to prezidijs pirmo reizi piedalījās pulkv. Kalpaka atceres dievkalpojumā 1965. g. 7. martā Toronto Jāņa draudzes baznīcā.

Kopas seniora amatā pirmo ievēlējām Fraternitas Metropolitāna atjaunotāju fil! Nikolaju Bērziņu, tad. K. Drauli un V. Pētersonu. 1964/65. gada prezidijā ir fil! fil! A. Ozols, seniors, V. Gulēns, jun., viceseniors, A. Šteinbachs, sekretārs un V. Fogelis, oldermana substituents.

Kopā uzņemti pieci jaunie metropolitāņi, visi filistru dēli: Andrejs Šteinbachs, B. A., studē medicīnu, Voldemārs Gulēns, M.D., speciālizējas psihiatrijā, Pēteris Šteinbachs, liekas arī izšķirsies par medicīnu, Jānis Gulēns, ķīmiju un Egils Fogelis studē elektroniku.

Ne visiem mums dota iespēja strādāt un dzīvot iecerētā labklājībā, ko šī zeme daudziem nav liegusi. Fil! Pēteris Vitoliņš, kas nesen pārcēlās no Anglijas uz Toronto, jau vairākus gadus cieš no sclerosis multiplex un telpas atstāj tikai visnepieciešamākos gadījumos. Fil! Gotfrīdam Ozoliņam gadu dēļ grūti atrast piemērotu darbu.

Mūsu nelielās saimes locekļi nav kūtri piedalīties sabiedriskā darbā. Fil! N. Bērziņš pilda draudzes kasieņa pienākumus, V. Gulēns, jun. ir Latviešu Nacionālās Padomes Kanadā loceklis un jaunatnes kursu vadītājs, V. Pētersons ir savas draudzes priekšnieks, A. Šteinbachs — Toronto Latviešu nama akciju sabiedrības sekretārs un Latviešu Nama Fonda Niagārā padomes priekšsēdis, A. Ozols — Daugavas Vanagu St. Katerīnas nodaļas valdes priekšsēdis un P. Šteinbachs Niagāras draudzes ērģelnieks.

Oldermana substituents V. Fogelis mēģina sekmiīgi veikt visgrūtāko un visatbildīgāko uzdevumu — audzināt mūsu krustdēlus par krietniem metropolitāņiem. Daudz, ko viņš un mēs visi ceram nav pilnībā izdarāms. Ar prieku tomēr vērojam, ka jaunā maiņa visumā izprot korporācijas ideju un pamazām iedzīvojas Fraternitas Metropolitāna sirsnīgā, ārēji atturīgā, bet korrektā sadzīves garā.

A. Ozols,
Kopas t/l. seniors

F!M! Internās kopas Toronto-Kanāda dalībnieki ar frāteriem no ASV
Dziesmu svētku laikā, 1957. gada 2. jūnijā, fil! Fogeļa mājā, Toronto.

ZEMES TĒVI - Toronto, Kanādā

F!M! MIČIGANAS INTERNĀ KOPA

Pati jaunākā no F!M! internām kopām ir Mičiganas kopa. Ka tā nodibinājās samērā vēlu par iemeslu bija, ka tie paši nedaudzie frāteri dzīvo ļoti izklaidus: pa diviem Grand - Rapidos un Kalamazoo, bet pārējie pa vienam dažādās Mičigānas valsts vietās. Kopas dibināšanu ierosināja con! fil! Bulders un tā 26. aprīlī, 1958. g. viņa mājās pulcējās Mičigānā dzīvojošie frāteri uz kopas dibināšanas k-tu! Uz šo pirmo sanāksmi ieradās 6 filistri: L. Rapa — 4. coetus, K. Silavs — 6. coetus, V. Sakne — 8. coetus, K. Tālbergs — 9. coetus un R. Braukis — 14. coetus, bet vēlāk kopai pievienojās pārējie 3 filistri: N. Šimanis — 3. coetus, K. Baltpurviņš — 5. coetus un J. Barnaks — 8. coetus. Pirmajā prezidijā ievēl par senioru A. Bulderi, vicesenioru K. Tālbergu un sekretāru K. Silavu. Oldermaņa subst. pienākumus uzņemas viceseniors, bet kasieņa — sekretārs.

Attiecībā uz budžetu, sākumā kopas maksājumu kārto katrā atsevišķā gadījumā pēc vajadzības, bet vēlāk kopa noteic kārtējās gada repartīcijas, lai segtu nepieciešamos izdevumus. Lai aktivizētu kopas darbību, vienojas vismaz pāris reizes gadā sabraukt kopā un pēc iespējas pulcēties lielākam skaitam.

Tas apstākļi, ka mūsu dzīves vietas nav vienkopus un vairāki kopas dalībnieki ļoti rosīgi darbojas latviešu sabiedriskā dzīvē, radija zināmas grūtības, lai ierastos uz kopas k-tiem!, bet pateicoties labai gribai arī to pārvarējām. Kaut retāki sabraucām kopā un arī ne pilnā skaitā, tad tomēr katra tāda tikšanās lielā sirsnībā izveidojas par īstiem svētkiem. Lai kuplinātu mūsu sanāksmes, tad jau pašā sākumā nolēmām, ka reizē ar mums būtu vēlams arī

mūsu dāmām satikties. Praksē tas izrādījās ļoti vēlami, ja ir līdzbraucējs braucot tālāku ceļa gabalu. Bez tam mūsu dāmas rūpējās par saimniecisko puši, par ko esam viņām daudz pateicības parādā.

Pirmajos gados pēc kopas nodibināšanas sabraucām kopā pie viena vai otra no confilistriem, bet pēdējā laikā ļoti bieži pie fil! K. Tālberga, Grand - Rapidos, kur viņš izbūvējis savas mājas pagrabā ļoti jaukas un plašas telpas k-ta! vajadzībām. Bieži tur notur savas sēdes arī Grand - Rapidu K!K!. Lielākā daļa no mūsu kopas locekļiem sastāv kādā K!K! un aktīvi līdzdarbojas pildīdami dažādus amatus.

Ar prieku varam atzīmēt, ka Mičigānas kopai 1963. g. radās pieaugums, tika uzņemti divi jauni kandidāti, mūsu confilistru dēli: Valdis Tālbergs un Andris Piebalgs.

Pagājuši seši gadi kopš nodibinājām Mičigānas kopu un šai laikā esam pulcējušies 12 reizes, lai noturētu k-ta! sēdes un rīkotu komersus. Visaktīvākais mūsu starpā bijis tagadējais kopas seniors K. Tālbergs, kas nav iztrūcis nevienā kopas sanāksmē.

Daudz mēs esam zaudējuši kara vētrās, bet par pavadītiem brīžiem mūsu k-ta! dzīvoklī Brīvības ielā, Rīgā, palikušas jaukas atmiņas, Tās nekas nespēj izdzēst. Ietvertas rakstu rindīnās, atmiņas pāriet no paaudzes uz paaudzi. Līdzīgi tas ir ar buršu garu un mūsu korporācijas tradīcijām. Tās dzīvo līdz ar mums un nebeidz eksistēt. Mēs paliekam veci, bet mūsu vietā nāk jauni un buršu gars turpina dzīvot. Vienības spēks mūs saista un mēs pulcējamies atkal un atkal, lai no jauna apliecinātu Zemes Tēva svinības uzticību Frat! Metropolitanas karogam, krāsām tēvzemi.”

MIČIGĀNAS INTERNĀS KOPAS SV! K-TA DALĪBNIEMI 5. OKT.
1963. G. GRAND-RAPIDOS, filiāle K. Tālberga mājās

Krustdēli: A. Piebalgs, V. Tālbergs
Filiāle: K. Silavs, N. Šimānis, K. Tālbergs, t/l. seniors, L. Rapa.

MIČIGĀNAS KOPAS FRĀTERI AR DĀMĀM

Filiāle: K. Tālbergs, N. Šimānis, K. Silavs, L. Rapa
Tālberga un Silava jaunkundzes, Tālberga, Silava, Šimāņa un Rapas kundzes. Krustdēli: V. Tālbergs un A. Piebalgs

ATMIŅU STRAUME

Tiem draugiem gaišajiem,
Kas mūžības ceļos jau staigā,
Ko laicības krācošā straume
Vairs nemaļ mutulī baigā, -
Sveicienus sūtām lai šodien
Ar egles zariņu zaļu, -
Sprostotai atmiņu straumei
Dodot brīvi un vaļu.
Šalcot atmiņu straume
Ikdienai pārlejas pāri,
Pārklāj vērpētes baisās,
Kas dvēseli samalt grib kāri.
Atmiņu straume plūst mundra
Tagadnes krastos un spalgo,
Dzīvības saucienu možu
Sirdij laimīga gulgo.

Kā gaišas laivas - senās dienas slīd,
Un katrā vienā redzi mīļas sejas.
Tām krāšņums pārlaicīgs - kā blāzma pāri slīd,
Un dzīve dzīvota tur atkal laimē smejas.
Mūžības vēju šūpotās dziesmas,
Piedzima kādreiz kas laimīgā sirdī, -
Visas gaiši dziedātās dziesmas -
Atmiņu straunē šalkojam dzirdi.

Gaišā atmiņu straume -
Plūstot tagadnes krastos,
Vizina vizošā vilnī
Tavu sen priecāto prieku,
Mīlīgas skumjas - kā tīmekļu zīds -
Kam ir klājušās pāri.
Neatsaukt viņu vairs tev -
Skaistu un īstenu šodien, -
Pagātni - tagadnē pārceļt -
Bargos pārlecot gadus,
Kuršos pār tevi un tautu
Gāzās nelaime, posts.
Svešumā klīstošu - tevi,
Kā sapnī - atmiņu straume
Aiznes dzimtajā zemē. -
Aiznes svētuma dārzos,
Kur svecīšu liesmiņas mirgo
Pār sniega pārklātiem kapiem;
Mirgo kā dvēseļu sauciens
No Aizsaules pagalmiem zvīļiem.
Mirgo un zvīļo un saka:
"Dzīvība nebeidzas mūžam!"
Dieva Aizsaules dārzos
Dvēseles uzried kā puķes -
Zied un atpūšas krāšņi
No dzīves nemiera steigas,
Līdz Dārznieks Lielais un Svētais
Tās atkal iedēstīs gudri -
Pasaules nemiera laukos.

FIM! KOPAS UN ATSEV. FRĀTERI 1965. I IESK. (1965. G. I. V)

Bostonas

A. Abermanis
 J. Ansbergs
 J. Ansbergs, jun.
 Dž. Auns
 V. Balodis
 J. Baumanis
 A. Brāmanis
 L. Brāmanis
 H. Butlevics
 A. Dambis
 P. Drinks
 A. Druva
 S. Dulevskis
 J. Eglītis
 L. Eglītis
 V. Ezeriņš
 I. Graudiņš, cand!
 B. Hiršs
 G. Indars
 J. Indars, cand!
 A. Kirkums
 K. Kirsis
 A. Lambergis
 V. Lambergis
 I. Leja, cand!
 P. Neibergs
 A. Ozoliņš, cand!
 V. Paegle, cand!
 K. Počs
 E. Rasmanis
 L. Reiters
 A. Rubenis, cand!
 A. Silarājs
 R. Skujiņš
 A. Veisbergs
 V. Veisbergs
 E. Viksniņš
 G. Viksniņš, cand!
 R. Vitols
 M. Voldiņš, cand!
 A. Zerviņš
 J. Ziediņš
 C!G!:
 V. Holanders
 S. Stubelis

Zviedrijas

A. Brūveris
 A. Buševics
 A. Buševics, cand!
 J. Buševics, cand!
 J. Čars, cand!
 J. Čanka
 E. Jūrmala
 E. Kalniņš
 J. Leimanis
 Juris Leimanis
 A. Lesnieks
 I. Linde, cand!
 J. Libietis
 A. Ozoliņš

V. Rozenbergs
 A. Siksna
 V. Skomba
 A. Teikmanis, cand!
 T. Viklands
 J. Vitols

ASV Rietump.

E. Klepers
 V. Klepers
 K. Krastiņš
 P. Krastiņš
 J. Krūms, cand!
 A. Kundziņš
 J. Lācis, cand!
 H. Laķis
 E. Mangulis
 Ē. Mikelsons
 I. Mikelsons
 A. Neibergs
 I. Praudiņš
 J. Praudiņš
 K. Rekevics
 A. Rogainis
 Ū. Šietiņš-Ansiņš, cand!
 G. Švarcs, cand!
 P. Voits
 E. Zariņš
 V. Zariņš
 V. Žukurs

C!G!:
 R. Strolis

Sidnejas

M. Aivars
 A. Arnoldijs
 E. Arnoldijs
 A. Auziņš
 V. Briedis
 Dz. Dinga
 P. Dulmanis, cand!
 J. Freimanis
 J. Grete
 A. Hermanovskis
 J. Kovaļūns
 J. Krauklis
 P. Krauklis
 A. Kušķis
 A. Lūkins
 J. Miltiņš
 V. Silarājs
 L. Svemps
 H. Vabulis
 R. Zegebroks
 G. Ziemelis, cand!
 C!G!:
 L. Jēkabsons
 J. Martinsons
 A. Vācietis

Miĉigēnas

K. Baltpurviņš
 J. Barnaks
 R. Brauķis
 A. Bulderis
 A. Piebalgs, cand!
 L. Rapa
 V. Sakne
 K. Silavs
 V. Simanis
 K. Tālbergs
 V. Tālbergs, cand!

Klivlandes

Juris Baumanis
 V. Beldavs, cand!
 U. Ķirsis
 A. Pētersons
 J. Prīmanis
 P. Purviņš
 L. Ramiņš
 I. Reņķis
 A. Šmits
 J. Zemzars
 Juris Zemzars
 M. Zemzars
 A. Zvilna

Čikāgas

R. Bērziņš
 G. Blaus
 I. Dzenis
 G. Graudiņš
 K. Legzdiņš
 A. Ozoliņš
 J. Pūtelis
 V. Rūvalds
 A. Skomba
 H. Skomba
 J. Smelte
 V. Stakle
 E. Upītis
 E. Veisbergs
 F. Vizulis
 G. Ziverts

Toronto

P. Aivars
 N. Bērziņš
 K. Draule
 E. Fogelis, cand!
 V. Fogelis
 J. Gulēns, cand!
 V. Gulēns
 V. Gulēns, jun.
 G. Ozoliņš
 Ā. Ozols
 V. Pētersons
 L. Rudis
 Andrējs Šteinbachs
 Andris Šteinbachs
 P. Šteinbachs, cand!

V. Šteinbachs
 P. Vitoliņš

Ņujorkas

H. Aizstraits
 V. Augustāns
 J. Berzinskis
 A. Brishka
 K. Čukurs
 M. Čukurs
 V. Čika
 E. Dravnieks
 J. Ertums
 V. Hofmanis
 P. Ieviņš
 P. Ieviņš, cand!
 A. Jansons
 A. Ķergalvis
 M. Lakovics
 M. Lakovics, cand!
 A. Rasmanis
 J. Rasmanis
 L. Rudzītis
 P. Starcs
 A. Uibo
 O. Vasarājs
 J. Viksniņš
 N. Viksniņš
 A. Zariņš

Atsev. Frāt.

ASV Dakotās
 R. Krese
 J. Skroms
 V. Skroms
 ASV Džordžijā
 Ē. Palde
 I. Štelmachers, cand!

ASV Floridā

J. Stakle
 E. Spunde

ASV Indiānā

Dz. Lauris

ASV Kalifor.

P. Dreimanis
 G. Priedītis
 E. Stepāns
 V. Stukuls

ASV Kolorado

D. Lauris, cand!
 U. Palde

ASV Merilendā

J. Lācis, cand!

ASV Minesotā
 A. Kalniņš
 I. Leitis
 E. Schultz
 A. Zakss

ASV Nebraskā

O. Jozeps
 J. Kleķers

ASV Vašingt.
 U. Alberts

Anglijā

V. Blūmenaus
 J. Mednis
 Ē. Miezēris
 V. Svemps
 A. Upītis

Austrālijā

V. Kuplis
 J. Rolmanis
 M. Vāczemnieks

Brazīlijā

F. Grants

Čilē

A. Kalpiņš

Kanādā

J. Dauksts

Vācijā

A. Kļaviņš
 R. Sedliņš
 A. Ķepītis-Ozoliņš

Bez adresēm

P. Ābols
 E. Eizenšmits
 H. Michailovskis
 V. Neilands
 J. Silis
 A. Skuja

C!G!:

A. Ābeltiņš
 V. Aizkrauklis
 J. Miezītis
 E. Zvirbulis

FIMI!

COETUSI

1948. - 1964. II

1948. I coetus

Egons Rasmanis, JĀNIS ANSBERGS, t/l. Oldermanis,
Paulis Neibergs - Eslingenā, Vācijā.

1948. II coetus

Juris Ziverts, JĀNIS ANSBERGS, t/l. Oldermanis
- Vircburgā, Vācijā.

1949. I coetus

Ansis Uibo, ALFRĒDS BULDERIS, t/l. Oldermanis,
Gunārs Graudiņš. - Eslingenā, Vācijā.

1949. II coetus

Haralds Aistrauts, VOLDEMĀRS PĒTERSONS, t/l.
Oldermanis, Eizenšmits. - Eslingenā, Vācijā.

1950. II coetus

Ēriks Miķelsons, EDUARDS ZARIŅŠ, t/l.
Oldermanis. - Seattlā, ASV

1951. I coetus

JĀNIS ANSBERGS, t/l. Oldermanis, Uldis Ķirsis.
- Bostonā, ASV

1952. I coetus

EGONS RASMANIS, t/l. Oldermanis, Vilnis Ezeriņš.
- Bostonā, ASV

1952. II coetus

Valters Augustāns, EGONS RASMANIS, t/l. Oldermanis, Uldis Holenders.
- Bostonā, ASV

1953. I coetus

Ansis Jānsons, JURIS ZĪVERTS, t/l. Oldermana –
subst., - Montreālā, Kanādā.

RICHARDS ARNOLDIJS, Kopas t/l. Oldermanis,
Jānis Miltiņš. - Sidnejā, Austrālijā.

1953. II coetus

1954. I coetus

ARVĪDS KĪRKUMS, t/l. Oldermanis, Aristids Lambergs.
- Bostonā, ASV

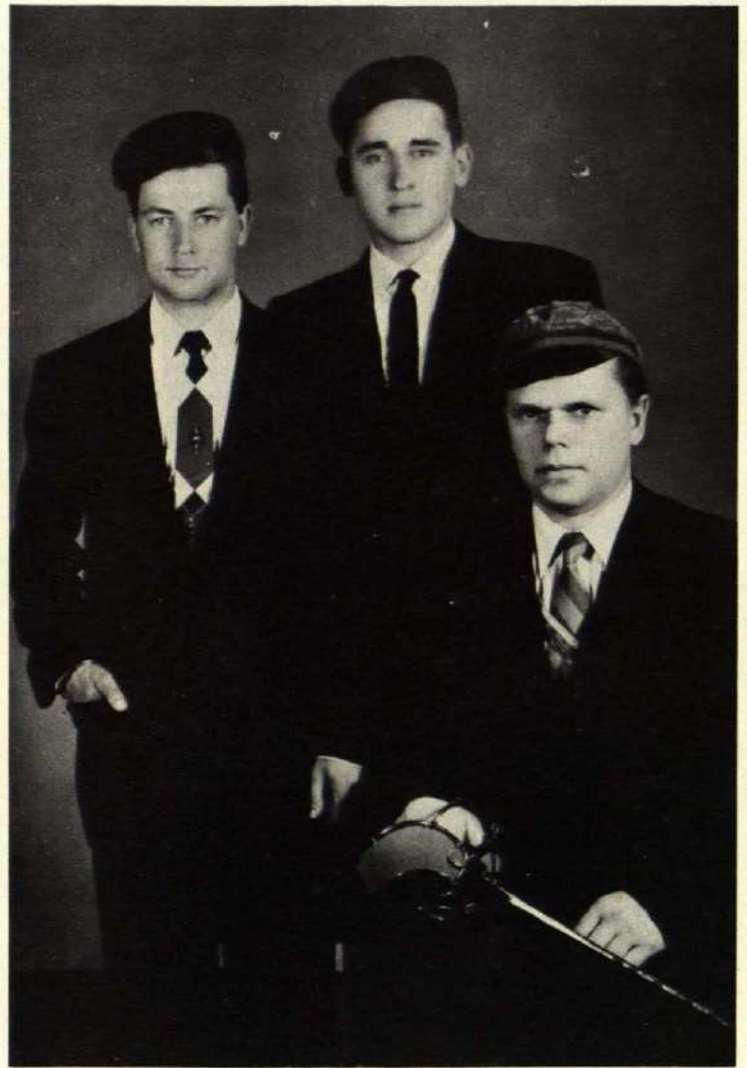

Kārlis Rekēvics, EDUARDS ZARIŅŠ, Kopas
t/l. Oldermanis, Edgars Mangulis.
- Seattlā, ASV

1954. II coetus

EDUARDS ZARIŅŠ, Kopas t/l. Oldermanis,
Harijs Laķis. - Seattlā, ASV

Elmārs Upītis, Ilmārs Dzenis, HARALDS SKOMBA, Kopas t/l.
Oldermanis. - Čikāgā, ASV

1955. I coetus

Staņislavs Duļevskis, ARTŪRS DRUVA, t/l. Oldermanis,
Richards Skujiņš. - Bostonā, ASV

1955. II coetus

ULDIS KIRSIS, t/l. Oldermanis, Vilnis Balodis.
Bostonā, ASV

VOLDEMĀRS BRIEDIS, Kopas t/l. Oldermanis,
Artūrs Kuškis, Andris Arnoldijs.
- Sidnejā, Austrālijā.

1956. II coetus

PĀVILS PURVIŅŠ, Kopas t/l. Oldermanis, Eduards Stepāns.
- Klivlandē, ASV

1957. I coetus

Helmuts Vabulis, VOLDEMĀRS BRIEDIS,
Kopas t/l. Oldermanis.
Sidnejā, Austrālijā.

Gunārs Indārs, Dzintars Lauris, Leons Brāmanis, Jānis Lācis,
ERASTS VĪKSNĪŠ, t/l. Oldermanis, Dainis Lauris. - Bostonā, ASV

1957. II coetus

BOSTONĀ

Aleksis Briška, ERASTS VĪKSNĪŠ,
t/l. Oldermanis.

ČIKĀGĀ

Auseklis Skomba, RŪDOLFS BĒRZIŅŠ,
Kopas t/l. oldermanis, Georgs Blaus.

SEATTLĀ

Jānis Praudiņš, Valdis Zariņš,
ĒRIKS MIKELSONS, Kopas t/l. Ol-
dermanis.

1958. I coetus

Vold. Stukulis, Juris Viksniņš, Uldis Palde, Aivars Kalniņš, Visvaldis Veisbergs, H. H. Butlevics, ERASTS VIKSNIŅŠ, t/l. Oldermanis, Alfreds Veisbergs, Pēteris Drinks.
- Bostonā, ASV

Andris Ozoliņš-Ķepītis, EDMUNDS ARNOLDIJS,
Kopas t/l. Oldermanis, Juris Greste.

1958. II coetus

BOSTONĀ, ASV

Lauris Eglitis, LUDVIGS REITERS, t/l. Oldermanis

SEATTLĀ, ASV

Imants Praudiņš, ĒRIKS MIKELSONS, Kopas t/l. Oldermanis.

Ilmārs Reņķis, ULDIS KIRSIS, Kopas t/l. Oldermanis, Andris Zvilna.
- Klivlandē, ASV

1959. I coetus

Māris Cukurs

ŅUJORKĀ, ASV

ANSIS UIBO, Kopas t/l. Oldermanis

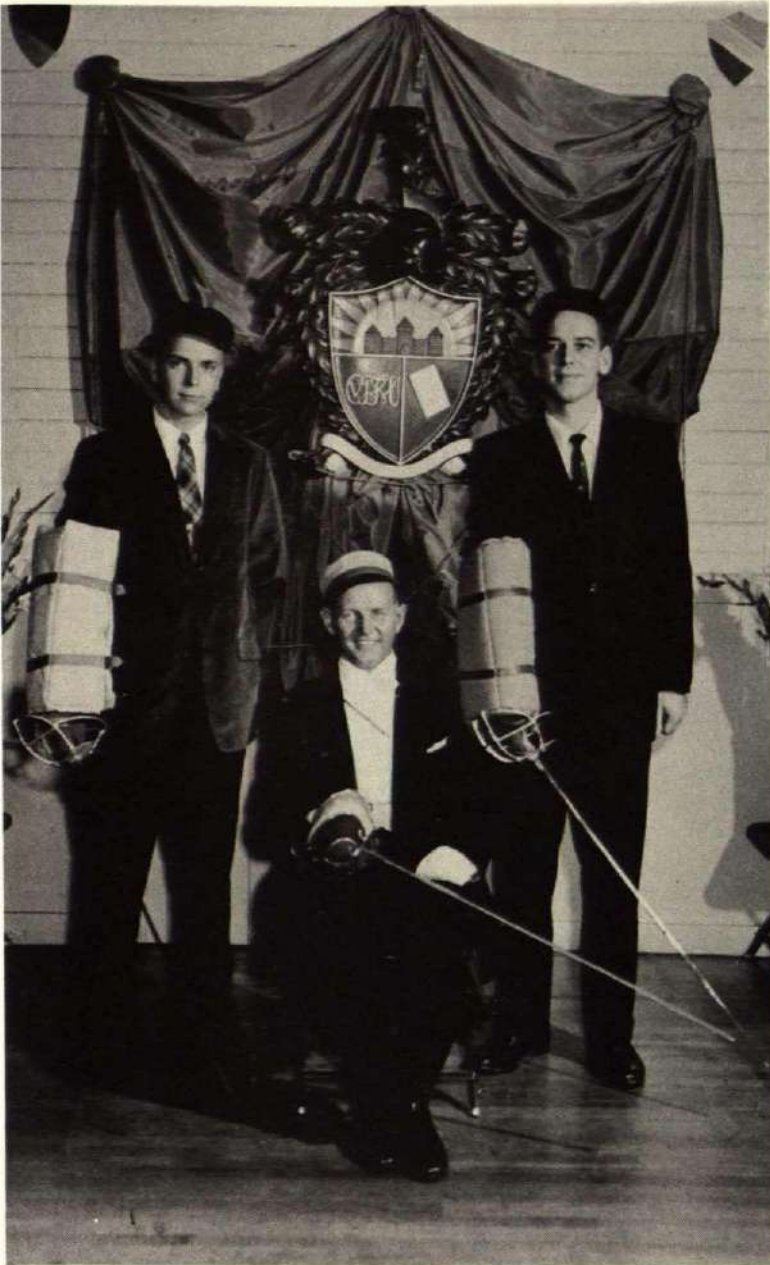
(Trūkst fotografijas)

Andris Vācietis, J. MILTIŅŠ, Kopas t/l. Oldermanis.
- Sidnejā, Austrālijā.

Pauls Krastiņš, ĒRIKS MIKELSONS, Kopas t/l.
Oldermanis, Andris Rogainis. - Seattlā, ASV.

1959. II coetus

TORONTO, KANĀDĀ

Andris Šteinbachs.

VOĻDEMĀRS PĒTERSONS
Kopas t/l. Īldermanis.

Andris Rasmanis, RICHARDS SKUJIŅŠ, t/l. Īldermanis, Vold.
Gulēns. - Bostonā, ASV.

Trūkst: Rolands Strolis, Seattlā, ASV.

1960 I coetus

Bruno Hiršs, Sandriš Štūbelis,
RICHARDS SKUJIŅŠ, t/l. Oldermanis
- Bostonā, ASV.

Juris Zemzars, ULDIS ĶIRŠIS, Kopas t/l.
Oldermanis, - Klivlandē, ASV.

1960. II coetus

Arnis Silarājs, RICHARDS SKUJIŅŠ, t/l. Oldermanis,
Jānis Indārs. (trūkst Arvids Rubenis), Ivārs Štelmachers.

1960. II coetus

Juris Kovaļūns, RICHARDS ARNOLDIJS, Kopas
t/l. Oldermanis. - Sidnejā Austrālijā

Raimonds Zēgebroks, LEO SVEMPS, t/l.
Oldermaņa subst. - Adelaidē, Austrālijā

1961. I coetus

Andrejs Ozoliņš, JĀNIS PŪTELIS,
t/l. Oldermaņa subst.
- Indianapolē, ASV.

Dzintars Dinga, VOLDEMĀRS BRIEDIS, Kopas
t/l. Oldermanis. - Sidnejā, Austrālijā

Uldis Šteinbachs, VOLDEMĀRS
PĒTERSONS, Kopas t/l. Oldermanis.
- Toronto, Kanadā.

1961. II coetus

Ilmārs Leja, J.A. Ānsbergs, R. SKUJIŅŠ, t/l. Oldermanis, Jānis Baumanis. - Bostonā, ASV.

Māris Zemzars, ARTŪRS PĒTERSONS, Kopas t/l. Oldermanis, Juris Baumanis. - Klīvlāndē, ASV.

Ivārs Miķelsons, Kārlis Krastiņš, PAULS KRASTIŅŠ, Kopas t/l. Oldermanis, Vilnis Klepers. - Šeattlā, ASV.

1962. I coetus

Marcis Voldiņš
Jānis Eglītis

RICHARDS SKUJIŅŠ, t/l. Oldermanis

Reinholds Vītols
Kārlis Ķīrsis

1962. II coetus

A. Teikmanis, JĀNIS ČANKA, Kopas t/l.
Oldermanis, I. Linde, J. Cars.
- Stokholmā, Zviedrijā.

Ivārs Graudiņš, R. SKUJIŅŠ, t/l. Oldermanis, J. Ziediņš, Džems
Auns, Gunārs Viksniņš, Jānis Stakle. - Bostonā, ASV.

V. Beldaus, ARTŪRS PĒTERSONS, Kopas t/l. Ol-
dermanis, L. Ramiņš. - Klivlandē, ASV.

1963. I coetus

Guntis Ziemelis, ANDRIS ARNOLDIJS, Kopas t/l.
Oldermanis, Pēteris Krauklis. - Sidnejā Austrālijā.

1963. II coetus

Magnus Lakovics, RICHARDS SKUJIŅŠ, t/l. Oldermanis,
Pāvuls Ieviņš. - Bostonā, ASV.

Pēteris Šteinbachs

VOLDEMĀRS PĒTERSONS, Kopas t/l.
oldermanis. - Toronto, Kanadā.

Andris Piebalgs, KRISTAPS SILAVS, t/l.
t/l. Oldermana subst.- Grand Rapids, ASV.

1963. II coetus

Valdis Tālbergs, ALFREDS BULDERIS,
Kopas t/l. Oldermanis. - Lansingā, ASV.

1964. I coetus

LEO SVEMPS, t/l. Oldermana subst., Pēteris Dulmanis.
- Adelaidē, Austrālijā.

ĒRIKS MIKELSONS, Kopas t/l. Oldermanis,
Gunārs Švarcs. - Seattlā, ASV.

1964. II coetus

Egils Fogels, VOLDEMARS FOGELS, Kopas
t/l. Oldermanis. - Toronto, Kanādā.

Aivars Ozoliņš, EGONS RASMANIS, t/l. Oldermanis.
- Bostonā, ASV.

Jānis Gulēns
- Toronto, Kanādā.

Jānis Krūms
- Utah, ASV.

1964. II coetus

Jānis Lācis, ĒRIKS MIKELSONS, Kopas t/l. Oldermanis,
Udo Ansiņš - Sietiņš. - Seattlā, ASV.

Juris Buševics
- Gēteborgā, Zviedrijā.

Andrejs Buševics
- Gēteborgā, Zviedrijā.

Com! A. Briška - virsnieks ASV bruņotos spēkos Vācijā, no dienesta brīvā laikā Heidelbergā uztur kontaktu netik vien ar vācu buršiem, bet kā uzņēmumā redzams, draudzīgi cilā kausus arī ar Šveices buršiem. (1963.g.)

Viru dubultkvartets TEVIJA vairākkārt ar dziesmām kuplinājis F!M! sarīkojumus gan dzimtenē, gan trimdā un iedziedājis skaņu platē konventa svētku un sadzīves dziesmas.
 1.r. no kr.: V. Jansons, latv!, R. Skujiņš, frat!metr!; dubultkvarteta mūzikālais vadītājs J. Ansbergs, frat!metr!;
 V. Ezeriņš, frat!metr!
 2.r. no kr.: P.Meijers, A.Dauge un A.Druva, frat!metr!

dundurs

NO. 2

11 JAN.

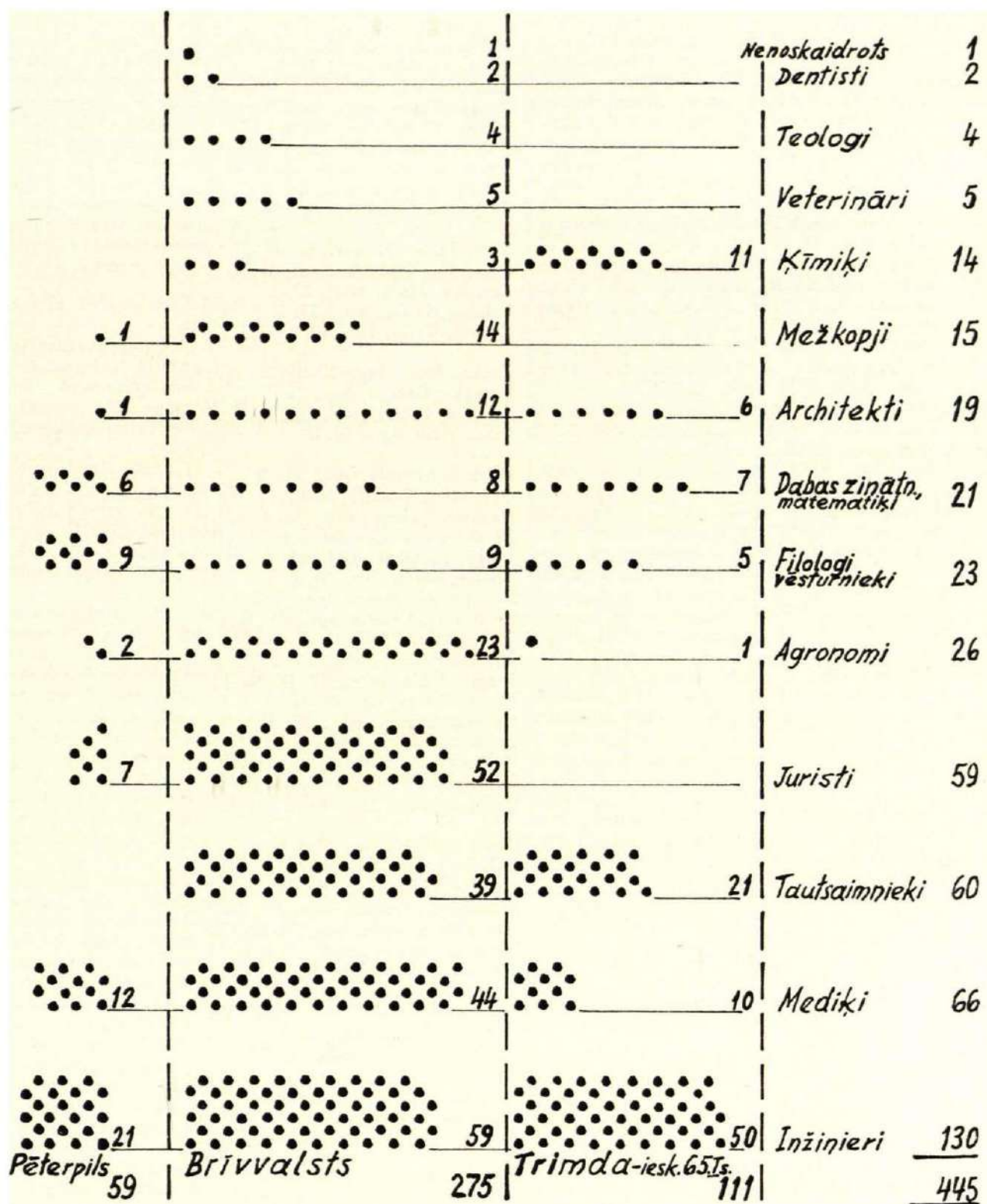
1963. g.

BOSTONĀ

Fraternitas Metropolitānas krustdēlu izdevums DUNDURS - laiku pa laikam turpina savu dzelīgo lidojumu arī tagad bet albūma ierobežoto apmēru dēļ, bija iespējams ievietot tikai tituļa lapu.

**Fraternitas Metropolitana
Sadalījums pa fakultātēm**

J.D. 65708

Abermanis, Arnolds, phil., 30. I
Aisters, Teodors, arch., 29. II
Aivars, Mārgers, iur., 33. II
Aivars, Pēteris, math., F!P!
Aizkrauklis, Ludis, phil., F!P!
Aizkrauklis, Valdis, med., 24. II
Aizstrauts, Haralds, ing., 49. II
Alberts, Uga, arch., 33. II
Alksnis, Voldemārs, oec., 29. II
Andžāns, Voldemārs, mech., 38. II
Ansbergs, Jānis, oec., 31. I
Ansbergs, Jānis, A., pol.oec., 61. II
Arnoldijs, Andris, ing., 55. II
Arnoldijs, Edmunds, iur., 26. II
Arnoldijs, Richards, silv., 27. I
Augustāns, Valters, ing., 52. II
Auns, Džems, ing., 62. II
Ausējs, Longins, math. F!P!
Ausējs, Orests, mech., 37. I
Austriks, Romans, med., 38. II
Auziņš, Alfrēds, ing., 33. II
Auziņš, Pēteris, ing., F!P!

Ābeltiņš, Artūrs, iur., 33. II C!G!
Āboliņš, Jānis, oec., 31. II
Ābols, Pēteris, mech., 30. II

Babris, Jāzeps, med., 37. II
Balodis, Vasilijš, hist., F!P! †
Balodis, Vilnis, ing., 55. II
Baltiņš, Kārlis, oec., 27. I
Baltpurviņš, Kārlis, oec., 27. II
Barnaks, Jānis, silv., 29. I
Baumanis, Andrejs, silv., 32. I
Baumanis, Jānis, med., 31. I †
Baumanis, Jānis, math., 61. II
Baumanis, Juris, phil., 39. II †
Baumanis, Juris, math., 61. II
Beldavs, Vitauts, ing., 62. II
Benuss, Rūdolfs, iur., F!P!
Berzinskis, Jānis, phil., 29. II
Bērziņš, Haralds, ing., 38. II
Bērziņš, Jānis, iur., F!P!
Bērziņš, Nikolajs, iur., 24. II
Bērziņš, Reinholds, rer. nat., 39. II
Bērziņš, Rūdolfs, mech., 33. II
Bicāns, Jānis, rer. nat., 37. II
Bija, Haralds, phil., 29. II
Bīritis, Bruno, ing., 29. I
Blaus, Georgs, chem., 57. II
Bluķis, Jānis, vet. med., 26. II
Blumanskis, Egons, oec., 37. II
Blumenaus, Verners, arch., 26. II
Bolšaitis, Vitolds, iur., 27. II
Bramanis, Artūrs, ing., F!P!
Bramanis, Leons, oec., 57. I
Brašmanis, Alfrēds, ing., 27. I
Brauķis, Paulis, silv., 33. I
Brauķis, Reinholds, iur., 32. I
Briedis, Voldemārs, med., 36. II
Brikovskis, Eduards, iur., F!P! †
Brishka, Aleksandrs, ing., 57. II
Briško, Augusts, iur., 28. II
Briuks, Bruno, med., 36. I
Brūveris, Artūrs, arch., 27. II

Budulis, Jānis, ing., 37. II
Bulderis, Alfrēds, ing., 28. I
Bunde, Arvids, silv., 32. I
Bunde, Vilis, silv., 28. I
Bunga, Kārlis, oec., 34. I †
Bunga, Vilis, silv., 31. II
Buševics, Andrejs, ing., 64. II
Buševics, Ansis, oec., 27. II
Buševics, Juris, oec., 64. II
Butlevics, Helmūts, ing., 58. I

Cars, Juris, rer. nat., 62. II
Celinskis, Rūdolfs, med., 31. II
Celmiņš, Jānis, silv., 27. I
Cukurs, Kārlis, oec., 25. II †
Cukurs, Māris, ing., 59. I

Čanka, Jānis, ing., 33. II
Čerņaks, Georgs, ing., 39. I
Čeveris, Pēteris, iur., 32. II
Čika, Vilis, agr., 30. II

Dambis, Arnolds, oec., 31. II
Dambrāns, Rūdolfs, med., 31. II †
Dauksts, Jāzeps, oec., 38. I
Dārziņš, Voldemārs, ing., 31. II
Dinga, Dzintars, med., 61. I
Draule, Kārlis, iur., 29. I
Dravnieks, Ernests, ing., F!P!
Dreimanis, Pēteris, agr., 24. II
Dreijmanis, Pāvils, arch., F!P! †
Drinks, Pēteris, oec., 58. I
Druģis, Vilis, arch., 31. II
Druva, Artūrs, iur., 29. II
Ducēns, Edgars, med., 26. II
Ducmanis, Kārlis, iur., F!P!
Dulevskis, Staņislavs, oec., 55. I
Dulmanis, Pēteris, oec., 64. I
Dzenis, Ilmārs, ing., 54. II

Egle, Vasilijš, iur., 38. I †
Eglītis, Jānis, chem., 62. I
Eglītis, Lauris, ing., 58. II
Eizenšmits, Edgars, ing., 49. II C!G!
Ekmanis, Arnolds, ing., 38. II
Ēkšteins, Arvids, med., 34. I †
Eleksis, Kārlis, ing., 34. I
Elerts, Nikolajs, iur., 38. II
Ērtums-Eichvalds, Jānis, med., 34. II
Ezeriņš, Vilnis, ing., 52. I
Ēķis, Reinholds, med., 31. II

Fogelis, Egils, phys. 64. II
Fogelis, Voldemārs, iur., 32. II
Freimanis, Jānis, ing., 31. II

Gailītis, Arnis, iur., 34. I
Gailītis, Laimons, rer. nat., F!P!
Gerliņš, Alberts, oec., 28. I
Gludiņš, Voldemārs, med., F!P! †
Goldmanis, Osvalds, rer. nat., 38. II
Golubevs, Sergejs, iur., 36. II
Gorkšs, Ervins, oec., 27. I †
Grants, Felikss, med., 37. II
Graudiņš, Gunārs, med., 49. I

Graudiņš, Ivars, ing., 62. II
 Graudiņš, Jūlijs, iur., 24. II
 Greste, Juris, arch., 58. I
 Grīnvalds, Jānis, oec., 34. II
 Grunšteins, Vilis, iur., 31. II
 Gulēns, Aleksis, phil., F!P! †
 Gulēns, Andrejs, silv., 33. II †
 Gulēns, Jānis, chem., 64. II
 Gulēns, Nikolajs, ing., 26. I
 Gulēns, Pauls, ing., 31. II
 Gulēns, Voldemārs, med., 30. II
 Gulēns, Voldemārs, med., 59. II
 Gustiņš, Alberts, oec., 26. II †

 Gēgeris, Fricis, oec., 25. II

 Hartmanis, Hugo, iur., 33. II
 Hermanovskis, Alfrēds, ing., 36. II
 Hiršs, Bruno, ing., 60. I
 Hofmanis, Vilis, ing., 33. II
 Holanders, Uldis, phil., 52. II C!G!

 Ieviņš, Ansis, oec., 39. I
 Ieviņš, Ernests, agr., 34. II
 Ieviņš, Pāvils, iur., 33. II
 Ieviņš, Pāvuls, ing., 63. II
 Indars, Jānis, chem., 60. II
 Indars, Gunārs, ing., 57. I

 Janaus, Jānis, med. dent., 27. II
 Jankovičs, Kirils, med., F!P!
 Jansons, Ansis, ing., 53. I
 Jansons, Nikolajs, chem., 39. II
 Jansons, Verners, iur., 32. II
 Jaucis, Andrejs, phil., 35. II
 Jaudzems, Staņislavs, med., 30. I
 Jaunbrakmanis, Oskars, iur., 31. I
 Jēkabsons, Laimons, ing., 32. II C!G!
 Jeremics, Arvīds, iur., F!M! †
 Jozeps, Osvalds, ing., 26. II
 Jūrmala Elmārs, ing., 36. II

 Kalniņš, Aivars, med., 58. I
 Kalniņš, A. med., 40. I
 Kalniņš, Emīls, silv., 26. I
 Kalniņš, Kārlis, theol., 29. I
 Kalniņš, Nikolajs, med., 40. I
 Kalniņš, Voldemārs, iur., 26. II
 Kalpiņš, Aleksandrs, ing., 34. II
 Kannītis, Rūdolfs, iur., 31. II †
 Kārklīņš, Jānis, med., F!P!
 Kille, Otto, agr., 35. I
 Kirre, Herberts; cult.ing., 39. II
 Kiršteins, Raimonds, med., 38. I
 Kleķers, Jānis, vet. med., 26. II
 Klepers, Edgars, silv., 34. II
 Klepers, Vilnis, ing., 61. II
 Kļaviņš, Aleksandrs, med., 31. II
 Kokars, Artūrs, oec., 39. II
 Kovaļūns, Juris, oec., 60. II
 Krastiņš, Kārlis, pol. oec., 61. II
 Krastiņš, Pauls, ing., 59. I
 Krastiņš, Ziedonis, iur., 31. II
 Krauklis, Jānis, theol., 35. I
 Krauklis, Pēteris, ing., 63. I
 Kraulis, Valdis, med., 35. II

Kraulis, Voldemārs, med., F!P!
 Krauze, Leonīds, med., 31. II
 Kress, Rūdolfs, ing., 27. I
 Krīgers, Arturs, phil., 31. II
 Krūkle, Eduards, mech., 24. II
 Krūmiņš, Kārlis, agr., 35. I †
 Krūms, Jānis, ing., 64. II
 Kundziņš, Alfs, oec., 33. II
 Kuplis, Voldemārs, agr., 26. I
 Kušķis, Artūrs, chem., 55. II
 Kuzņecovs, Vasiļijs, ing., F!P! †

Keiris, Artūrs, agr., 31. I
 Kēpītis - Ozoliņš, Andris, oec., 58. I
 Kergalvis, Arnolds, iur., 33. I
 Kirkums, Arvīds, iur., 34. II
 Kirsis, Kārlis, ing., 62. I
 Kirsis, Uldis, ing., 51. I
 Kiršteins, Raimonds, med., 38. I
 Kīsis, Aleksis, phil., F!P! †
 Kuzis, Alberts, theol., 28. II

Lakovics, Magnus, med., 63. II
 Lakovics, Marjans, med. dent., 27. II
 Laķis, Harijs, arch., 54. II
 Lambergs, Aristīds, phil., 53. II
 Lambergs, Voldemārs, iur., 27. II
 Lamsters, Jānis, ing., F!P!
 Lapiņš, Augusts, med., 27. II
 Lauris, Dainis, ing., 57. I
 Lauris, Dzintars, arch., 57. I
 Lācis, Jānis, ing., 57. I
 Lācis, Jānis, chem., 64. II
 Legzdiņš, Kārlis, ing., 33. II
 Leimanis, Augusts, phil., F!P!
 Leimanis, Jānis, ing., F!P!
 Leimanis, Juris, ing., 38. I
 Leimanis, Oskars, iur., 39. II
 Leimanis, Otto, ing., F!P!
 Leitis, Indriķis, oec., 28. II
 Leja, Ilmārs, ing., 61. II
 Lesnieks, Artūrs, phil., F!P!
 Liepiņš, Nikolajs, ing., 29. II †
 Lindbergs, Benjāmiņš, agr., F!P! †
 Linde, Ilgars, phil., 62. II
 Linmeiers, Kārlis, silv., 26. II
 Libietis, Jānis, med., F!P! †
 Libietis, Juris, med., 32. II
 Lubāns, Staņislavs, med., 36. I
 Lūkins, Arnolds, rer. nat., 28. II

Makars, Jānis, med., 31. II
 Maneks, Pauls, ing., 27. II
 Mangulis, Edgars, arch., 54. I
 Marovskis, Aleksandrs, med., 35. II
 Martinsons, Jānis, iur., 32. II
 Maurītis, Alfrēds, oec., 39. I
 Mednis, Jānis, ing., 30. I
 Meiers, Jānis, ing., 29. II
 Michailovskis, Herberts, math., 40. I
 Miezēris, Ēvalds, med., 29. II
 Miezītis, Jānis, oec., 26. I
 Miķelsons, Ēriks, agr., 50. II
 Miķelsons, Ivars, oec., 61. II
 Miltiņš, Jānis, chem., 53. I
 Murevskis, Osvalds, ing., F!P!

Muskars, Kārlis, arch., 37. I
Mūrnieks, Mārtiņš, rer. nat., 38. II

Naudzūns, Jānis, arch., 38. II
Neibergs, Aleksandrs, med., 36. II
Neibergs, Arvids, agr., 33. II
Neibergs, Pauls, med., 48. I
Neilands, Visvaldis, med., 37. II

Odiņš, Augusts, oec., 28. II
Ozoliņš, Aivars, phys. 64. II
Ozoliņš, Andrejs, math., F!P!
Ozoliņš, Andrejs, pol. oec., 61. I
Ozoliņš, Arturs, agr., 25. II
Ozoliņš, Augusts, iur., 38. I
Ozoliņš, Gotfrīds, iur., 29. I
Ozoliņš, Mārtiņš, arch., 37. I
Ozoliņš, Osvalds, iur., F!P!
Ozols, Arnolds, iur., 30. II
Ozols, Ādolfs, iur., 36. II

Paeglis, Edgars, agr., 30. II
Pakulis, Kārlis, math., F!P! †
Palde, Evalds, ing., 27. I
Palde, Uldis, ing., 58. I
Pavārs, Kārlis, oec., 25. II
Pētersons, Artūrs, iur., 35. I
Pētersons, Voldemārs, iur., 35. I
Piebalgs, Andris, oec., 63. II
Piebalgs, Ferdinands, iur., 33. II †
Plaudis, Edgars, med., 36. II
Počš, Konstantīns, rer.nat., 38. I
Polis, Kārlis, ing., F!P! †
Polna, Augusts, mech., 35. II
Praudīņš, Imants, oec., 58. II
Praudīņš, Jānis, oec., 57. II
Prāmnieks, Kārlis, oec., 33. II †
Priedītis, Georgijs, ing., 36. II
Prīmanis, Jēkabs, med., F!P!
Prūsis, Nikolajs, ing., 40. I
Pumpurs, Eduards, med., F!P! †
Puriņš, Džems, arch., 30. II
Purmālis, Edgars, iur., 28. II †
Purviņš, Pāvils, med., 35. II
Pūpols, Alfrēds, arch., 37. II
Pūtelis, Jānis, agr., 28. I

Ramiņš, Lotārs, med., 62. II
Rapa, Ludvigs, oec., 27. I
Rasmanis, Andris, hist., 59. II
Rasmanis, Egons, chem., 48. I
Rasmanis, Jēkabs, iur., 26. II
Rācenis, Jānis, phil., F!P!
Reinfelds, Nikolajs, arch., 31. II
Reiters, Ludvigs, agr., 35. I
Rekēvics, Kārlis, arch., 54. I
Reņķis, Ilmārs, chem., 58. II
Resnais, Hugo, ing., F!P! †
Rogainis, Andris, ing., 59. I
Rolmanis, Vilis, theol., 31. II
Romāns, Jēkabs, med., F!P!
Rozenbergs, Vilnis, ing., 34. II
Rozentāls, Jānis, agr., 29. I
Rubenis, Arvids, ing., 60. II C!G!
Rudis, Leonīds, med., 37. I
Rudzītis, Alfrēds, med., 30. I

Rudzītis, Fricis, ing., F!P!
Rudzītis, Kristaps, med.; F!P!
Rudzītis, Leons, arch., 34. II
Rudzītis, Viljams, iur., 35. I
Rullis, Aleksandrs, agr., 32. I
Rullis, Arnolds, agr., 29. II
Rūvalds, Verners, ing., 38. I

Sakne, Visvaldis, iur., 29. I
Salna, Nikolajs, ing., 39. I
Saulītis, Kārlis, chem., 24. II †
Saulītis, Viktors, iur., 24. II †
Schultz, Edgars, ing., 29. I
Sedliņš, Roberts, ing., 33. II
Sietiņš-Ansiņš, Ūdo, med., 64. II
Sika, Andrejs, oec., 39. II
Siksna, Arnolds, oec., 26. I
Silarājs, Arnis, ing., 60. II
Silarājs, Valērijs, med., 37. I
Silavs, Kristaps, iur., 28. I
Siliņš, Jēkabs, chem., 24. II
Simanis, Verners, oec., 26. II
Silis, Jānis, oec., 33. I C!G!
Skomba, Auseklis, mech., 57. II
Skomba, Haralds, ing., 27. I
Skomba, Verners, ing., 31. I
Skroms, Jānis, vet.med., 33. II
Skroms, Valdis, vet.med., 28. I
Skuja, Andrejs, ing., 28. I
Skujiņš, Richards, oec., 55. I
Slava, Zanis, iur., 28. II
Smelte, Jānis, agr., 30. I
Smiltnieks, Vilnis, vet.med., 38. I
Sniķers, Alfs, med., 39. II
Sniķers, Pēteris, med., F!P! †
Sprancis, Jānis, iur., 33. I
Spunde, Elmārs, med., 34. II
Stakle, Jānis, ing., F!P!
Stakle, Jānis, ing., 62. II †
Stakle, Mārtiņš, ing.; F!P! †
Stakle, Pēteris, ing.; F!P! †
Stakle, Valentīns, agr., 38. II
Starcs, Pēteris, agr., F!P!
Stegis, Valfrīds, ing., F!P! †
Stenders, Jānis, ing., F!P!
Stepāns, Eduards, ing., 56. II
Stepka, Arnolds, phil., 29. II
Stokets, Kārlis, iur., F!P!
Stradiņš, Pauls, med., F!P! †
Strolis, Rolands, ing., 59. II
Strupe, Ludvigs, oec., 24. II †
Stukuls, Voldemārs, oec., 58. I
Stūresteps, Andrejs, math. F!P!
Sūngailis, Džems, phil., 35. II
Svemps, Leo, ing., 29. II
Svemps, Valentīns, agr., 34. II

Škobe, Tāļivaldis, ing., 35. II
Šmits, Alfrēds, med., 28. II
Šneideris, Jānis, med., 27. I
Šteinbachs, Andrejs, oec., 36. I
Šteinbachs, Andris, med., 59. II
Šteinbachs, Pēteris, math., 63. II
Šteinbachs, Uldis, oec., 61. I
Štelmachers, Ivars, ing., 60. II
Štubelis, Sandris, ing., 60. I C!G!

Suberts, Pauls, iur., F!P! †
Sulcs, Voldemārs, ing., 29. I
Svarcs, Gunārs, fin., 64. I

Taumanis, Arvids, ing., F!P! †
Tālbergs, Kārlis, ing., 29. II
Tālbergs, Valdis, sciens., 63. II
Teikmanis, Andrejs, silv., F!P! †
Teikmanis, Andrejs, ing., 62. II
Teikmanis, Haralds, med., 29. I
Teikmanis, Oļģerts, oec., 29. I †
Tontaks, Jūlijs, oec., 27. II †
Treimanis, Arnolds, phil., F!P!
Treimanis, Jānis, iur., 31. I
Trelle, Alberts, mech., 24. II †
Tukmanis, Kārlis, agr., 27. II
Tupiņš, Edgars, agr., 31. I †

Uibo, Ansis, chem., 49. I
Ulmanis, Voldemārs, oec., 24. II
Umulis, Rūdolfs, silv., 32. II
Upītis, Andrejs, med., 36. II
Upītis, Elmārs, ing., 54. II

Vabulis, Helmutis, ing., 57. I
Vasarājs, Oļģerts, oec., 39. I
Vācietis, Andris, med., 59. I
Vācietis, Jānis, match., 33. I
Vāczemnieks, Matiss, oec., 33. II
Vārna, Aleksandrs, med., 25. II
Veidemanis, Miķelis, med., F!P! †
Veisbergs, Alfrēds, ing., 58. I
Veisbergs, Eduards, ing., 37. I
Veisbergs, Visvaldis, ing., 58. I
Vētra, Jānis, silv., 28. II
Vēzis, Leonids, oec., 33. II
Viklands, Tālivaldis, med., 33. II
Vikmanis, Pēteris, agr., 30. I †
Vilsons, Alberts, oec., 32. II †

Vincis, Kārlis, oec., 32. II
Vizulis, Fricis, agr., 30. II
Viksniņš, Erasts, ing., 26. II
Viksniņš, Gunārs, arch., 62. II
Viksniņš, Juris, oec., 58. I
Viksniņš, Nikolajs, phil., F!P!
Viksniņš, Teodors, med., 26. II
Vitoliņš, Pēteris, ing., 38. I
Vitols, Alfrēds, ing., F!P! †
Vitols, Juris, ing., 29. II
Vitols, Kārlis, math., 26. I
Vitols, Reinholds, ing., 62. I
Vitols, Vilis, ing., 32. II
Voits, Pēteris, ing., 33. I
Voldiņš, Mārcis, ing., 62. I
Volfs, Jānis, ing., F!P!
Volfs, Pēteris, oec., 37. II

Zakss, Aleksandrs, iur., 28. II
Zariņš, Alberts, chem., 30. II
Zariņš, Eduards, oec., 25. II
Zariņš, Jānis, ing., 55. II
Zariņš, Valdis, phil., 57. II
Zālītis, Edgars, iur., 30. I
Zemzars, Jānis, med., 35. II
Zemzars, Juris, ing., 60. I
Zemzars, Māris, med., 61. I
Zerviņš, Arvids, med., 20. I
Zēģebroks, Raimonds, ing., 60. II
Ziediņš, Jānis, ing., 62. II
Ziemelis, Guntis, chem., 63. I
Zirnis, Jānis, iur., 26. I
Zile, Herberts, ing., F!P! †
Zitars, Jūlijs, ing., F!P! †
Zīvertis, Juris, ing., 48. II
Zvilna, Andris, ing., 58. II
Zvirbulis, Eduards, theol., 28. II

Žukurs, Valters, ing., 26. I

LATVIEŠU STUDENTU NOVADNIECĪBA PĒTERBURGĀ

Dažreiz ir dzirdēts minējums, ka Pēterburgas latviešu studentu korporācijas sastāvā pēc 1905. gada notikumiem bijušas arī studentes. Šādi apgalvojumi pamatojas uz Pēterburgas latviešu studentu vēstures nezināšanu vai neizprašanu.

Latviešu studentu sabiedrība *Fraternitas Petropolitāna* 1896. gada 18. decembrī nodibināta kā studentu korporācija un dibināšanas aktā minēts, ka jaunā korporācija organizējama pēc tiem pašiem principiem, pēc kādiem darbojas *Selonija Rīgā* un *Lettonija Tērbatā*. 1899. gadā pieņemtais Internais komāns rēgulēja cita starpā arī piederību korporācijai. Šis komāns bija spēkā visu Pēterburgas laiku. Rīgā to pārveda frāters Jānis Linters un nodeva Rīgā atjaunotās *Fraternitas Petropolitāna* prezidijam. Rīgā pārvestais Pēterburgas laiku komāns kļuva par pamatu *Fraternitas Metropolitāna Internam* komānam un pēc filiāstra Hugo Resnā liecības jaunais komāns neko daudz neatšķīrās no vecā komāna. Abi komāni paredz, ka korporācijas mērķis ir pulcināt un vienot latviešu studentus un audzināt tos buršu garā par krietniem akadēmiskiem pilsoņiem un krietniem savas tēvu zemes dēliem.

Šī raksta sākumā pieminētais pārpratumus radies sakarā ar īpatnējiem politiskiem apstākļiem Pēterburgā, kādos latviešu 10.000 lielā grupa Pēterburgā atradās un studentu lomu šo latviešu ciņā par savas tautas tiesībām. Ar 1901. g. 5. decembrī Pēterburgā sāka iznākt Pēterburgas Avīzes. Izdevējs un galvenais redaktors bija *Fraternitas Petropolitāna* labvēlis un padomdevējs Oskars Rāviņš un laikraksta redakcijā aktīvi darbojas arī vairāki frāteri. Kad laikraksta faktiskais redaktors Vilis Olavs no redakcijas aizgāja, tad viņa vietā nāca frāters Kārlis Ducmanis, viņa tuvs palīgs bija Alfrēds Auziņš. Arī citi *Fraternitas Petropolitāna* locekļi bija iesaistīti Pēterburgas Avīžu ciņā par latviešu nacionāliem ideāliem. Frāteru politiskā aktivitāte prasīja nevien korporācijas atbalstu, bet plašāku latviešu studentu aizmuguri. Šai sakarā frāteri arvien biežāki rīkoja vispārējās latviešu studentu sapulces, referātu vakarus un citus sarīkojumus.

Šais *Fraternitas Petropolitāna* rīkotos vakaros un sapulcēs pulcējās plašas latviešu studentu aprindas. Tajās piedalījās dažādu uzskatu, dažādu politisku novirzienu pārstāvji un sapulcē izkristalizējās dažs labs vienotājs uzskats tā laika svarīgām aktuālām problēmām. Šis vispārējās sapulces bija latviešu studējošā jaunatnē populāras un ikviens students, iebraucis Pēterburgā, centās piedalīties šajās sanāksmēs.

Kaut arī Pēterburgas latviešu studentu vispārējās sanāksmes notika dažādās drošības aizsegās (Pēterburgas Jēzus draudze, Latviešu Labdarības Bied

rība, Vītola koris u.c.), tomēr tās cara pilsētas policijai kurā katrā brīdī varēja kļūt aizdomīgas un rīkotājiem bīstamas. Tas īpaši kļuva aktuāls jautājums pēc 1905. gada revolūcionāriem notikumiem. Radās doma iegūt kautkādu legālu bāzi šim sanāksmēm.

Vienīgais studentu organizēšanās veids, ko krievu administrācija saprata un atzina, bija novadniecības, krieviski „zemļācestvo”. Tas administrācijai likās saprotami, ka viena novada studenti, studējot Pēterburgā, tālu no dzimtenes, turas kopā uz dzimtenes sentimentu pamatiem. Šādus novadniecības statūtus sapulču iniciatori 1906.-1907. g. izstrādāja un reģistrēja pie Pēterburgas Universitātes. Reģistrētie statūti organizāciju sauca par „Latviešu novadniecība *Fraternitas Petropolitāna*”. *Fraternitas Petropolitāna* nosaukums segorganizācijai ļabi noderēja, jo tas latviešu sabiedrībā bija ļoti populārs un vispār iecienīts Pēterburgā. Arī lietuviešiem bija sava *Fraternitas Petropolitāna*.

Korporācijai *Fraternitas Petropolitāna* ar tā paša nosaukuma novadniecību bija tāds sakars, ka rīkojamās sapulcēs frāteri bija „dzinējspēks”, aktīvi. Latviešu Studentu 1914. gada Gada grāmata rakstā „No Pēterburgas” atzīmē, ka novadniecības kodols, uzticīgā gvardija ir frāteri. Vispārējo sapulču dalībnieki nāk un iet, dažreiz viņu skaits ir liels, bet korporācijas frāteri turas kopā visu laiku un turas par sevi.

Pēc novadniecības statūtiem tās mērķi ir veicināt sabiedriskumu, pieņemt pašizglītību, veicināt zinātņu populārizēšanu un pabalstīt trūcīgos novadniecības dalībniekus. Tie ir vispārsaprotami mērķi, ko nevarēja noraidīt arī administrācija. Pēc statūtiem par novadniecības dalībniekiem varēja būt tiklab latviešu studenti, kā arī studentes un šis apstāklis ir radījis Pēterburgas latviešu studentu vēstures neizprašanu, jo tiklab korporācijai kā arī novadniecībai bija viens un tas pats nosaukums.

Kā paši petropolitāņi vērtēja savu izešanu no korporācijas šauriem logatiem un darbošanos ārpus tās vispārējā latviešu studentībā? Fil! Hugo Resnais savās atmiņās par Pēterburgas laikiem mēdza pasvītrot ka būdams strikts korporāciju aizstāvis, arī savā studiju laikā bijis pret frāteru līdzdalību politikā un vispārējās studentības organizēšanā. Līdzīgu uzskatu esot pārstāvējis arī fil! Petērs Sņikers, fil! Valfrīds Steģis (savās atmiņās viņš raksta, ka novadniecība ir piemērota krieviem, ne latviešiem) un citi vecākie sēmeštri.

Fil! fil! Kārlis Ducmanis, Alfrēds Auziņš, kas piedalījās Pēterburgas Avīžu redakcijā, arī Fricis Kemps, Jānis Lamsters, Jānis Linters u.c. aizstāvēja „politisko viedokli, ka petropolitāņi nedrīkst at-

rauties no vispārējās latviešu politiskās cīņas un tamdēļ arī jāorganizē visi latviešu Pēterburgas studenti. Šis viedoklis dominēja un novadniecība tika noorganizēta.

Un beidzot, paceļas jautājums vai kalpodami labai idejai, vispārējiem latviešu nacionālpolitiskiem mērķiem, petropolitāni novadniecībā „neatšķaidīja” savu korporācijas struktūru? Jautājums atbildams ar noteiktu nē! Novadniecībā petropolitāni bija „frāteri” pretēji pārējiem novadniecības studentiem, kas bija „studenti”. Frāteriem vienmēr bija viens, iepriekš saskaņots viedoklis, ko gan novadniecības pārējā daļa dažreiz uzskatīja par reakcionāru vai nedemokrātisku. Tieši šī frāteru stingrā turēšanās pie korporāciju principiem arī pamudināja daļu latviešu studentu Pēterburgā nodibināt „demokrātisku” studentu b-bu „Ziemeļis”. (Skat. Akadēmiskā Dzīve 1959. K. Lejas rakstā: „Ziemeļis” teikts: „... Tā vācu tradīcijas, kaut arī atšķaidītākā veidā

nekā Rīgā un Tērbatā, pārņēma arī daļa latviešu studentu Pēterpilī un Maskavā”.) „Demokratijas” meklētāji savu šķēpu nevērta pret novadniecību, jo tur jau bija „pilnīga demokrātija”, sastāvā bija arī studentes, bet vērsa pret Fraternitas Petropolitāna frāteriem, kas bija korporāciju tradīciju sargātājs Pēterburgā, ar neburšiem grūti saprotamu buršu demokrātiju.

Novērtējot Pēterburgas latviešu studentu novadniecību ar mūsdienu mērauklām, to būtu jāpielīdzina pašreizējai Latviešu Studentu Centrālajai Savienībai, kurā arī var piedalīties tiklab korporāciju locekļi, gan citu studentu organizāciju biedri un arī neorganizētie studenti. Izšķirība tikai tā, ka pašreiz ir daudzas korporācijas, kuŗu locekļi līdzdarbojas Studentu Centrālā Savienībā, bet toreiz, Pēterburgas novadniecībā no organizētiem studentiem piedalījās tikai korporācijas Fraternitas Petropolitāna locekļi.

BEIGU VĀRDS

Noslēdzot albuma komisijas darbu, lai man atļauts izteikt pateicību visiem frāteriem, kas ar rakstiem un uzņēmumiem no personīgiem krājumiem sekmējuši albuma izdošanu. Sevišķa pateicība pienākas con! fil! Jēkabam Rasmanim par VĒSTURES TEKĀM, con! fil! Ēvaldam un Uldim Paldēm par uzņēmumiem, kas iegūti dzimtenē, Jānim un Jurim Leimaņiem Zviedrijā par uzņēmumiem un rakstiem; dāmu komitejas priekšniecei Dr. A. Zervīna kundzei par rakstu, Steģis kundzei par nelaiķa fil! V. Steģa uzņēmumu, fil! Jānim Staklem par Pēterpils laika uzņēmumiem, V. Nagam, selonus — par vēsturiskiem materiāliem.

Albuma kārtēšanas darbs ildzis vairāk kā divus gadus un tomēr ir ar trūkumiem. Daudz kas bijis jāatmet no iecerētā. Albuma komisijai neizdevās sagādāt arī visus coetus uzņēmumus, kaut arī tie tika meklēti ar rakstiem visos kontinentos ieskaitot dzimteni Latviju.

Krājuma beigās ievietots konventa locekļu alfabētisks saraksts ar minimālām ziņām, kas ierobežojas ar akadēmisko profesiju iestājoties konventā un ar konventā uzņemšanas laiku. Sarakstā ievietoti visi Rīgā un emigrācijā uzņemtie konventa locekļi neatkarīgi no tā vai tiem krāsas ir piešķirtas vai nav;

no konventa vecākās paaudzes pēterpīliešiem tikai tie, kas saistības ar konventu atjaunojuši Rīgā, līdz ar to komisija apzinas netaisnību, kas tiek nodarīta to frāteru piemiņai, kas līdz konventa atjaunošanai Rīgā uz mūžu bija šķīrušies no brālīgās saimes.

Pilnvērtīgas ziņas par Pēterpils laiku komisijai nebija iespējams savākt, tādēļ pēterpīliešiem konventa uzņemšanas laika vietā pievienoti vienīgi burti F!P!

Noslēgumā vēl izsaku pateicību albuma komisijas locekļiem: con! fil! fil! V. Lambergam, A. Druvam, A. Abermanim, L. Reiteram, Egonam Rasmanim, St. Dulevskim un t/l. senioram H. Butlevicam par līdzdalību komisijas sēdēs un par padomiem albuma sakārtošanas darbā.

Dziļās sērās jānoliec galva par mīlo frāteri un komisijas locekli, kas pāragri šķīrās no mūsu vidus — Kārli Saulīti.

Jānis Ansbergs
t/l. albuma komisijas priekšsēdis
un redaktors

Albuma izdevējs: Fraternitas Metropolitānas
konvents

SATURA RĀDĪTAJS.

4. Pa vēstures pēdām	J. Rasmanis	102. Mūsu juristi	J. Rasmanis
18. Ozoli		105. Metropolitāņi Latviešu jaunatnes audzināšanas darbā	Dr. phil. N. Viksniņš
20. Rīgas coetusi		109. Metropolitāņi tehniskā darbā	Dr. ing. E.V. Dravnieks
21. Svarīgākie lēmumi.	J. Ansbergs	118. Viņi studē un spēlē	K. Baltpurviņš
37. F!M! melnais konvents	J. Ansbergs	125. Fraternitas Metropolitanas jubi- leja Bostonā	L. Reiters
43. Tautiešu iekāršanas dziesma	J. Ansbergs	128. Fraternitas Metropolitanas dā- mu komiteja	Dr. Alma Zerviņa
44. Mūsu ceremoniāl ūzusi	J. Rasmanis	132. F!M! jubilejas svinības 1964. g. oktobrī Stockholmā	J. Leimanis
50. Latvijas Universitātes studentu pašvaldība	J. Rasmanis	134. Īss pārskats par F!M! darbību Zviedrijā	Juris Leimanis
51. 1929. gada II sēmeštra t/l. P!K! sekretāra atmiņas	E. Arnoldijs	139. Fraternitas Metropolitanas Rietu- mu piekrastes kopas izveido- šanās	E. Miķelsons
64. Atmiņas par Universitātes sporta basketbolu	V. Gulēns	142. F!M! 40 gadu dibināšanas — at- jaunošanas svētki ASV Rietumu piekrastē — Siettlā.	P. Krastiņš
69. 1937. gada II sēmeštra t/l. P!K! seniora atmiņas	A. Druva	144. Fraternita Metropolitanas Sidne- jā, Austrālijā	A. Kuškis
76. Atmiņas par L.U. Prezidiju Kon- venta vīru kori	N. Sīmanis	150. Klīvlādes Kopas izveidošanās	P. Purviņš
77. Metropolitāņi prezidiju Konventa Vīru Kori.	J. Ansbergs	153. F!M! internā kopa Ņujorkā.	J. Rasmanis
80. Fraternitas Metropolitanas sēru ceremoniāls	J. Rasmanis	155. F!M! Čikāgas internā kopa	J. A.
82. Fraternitas Metropolitanā zem okupācijas varām	J. Ansbergs	156. F!M! internā kopa Toronto, Ka- nādā	A. Ozols
88. Latvieša dziesma svešumā.	K. Baltpurviņš	158. F!M! Mičigānas Internā kopa	L. Rapa
88. Trimdiniekiem	K. Tālbergs	160. Atmiņu straume	K. Tālbergs
89. Fraternitas Metropolitanā trim- das krustcelēs	V. Čika	163. F!M! alfabētisks saraksts	
94. Pirmais Fraternitas Metropolitanā- na prezidijs ASV	V. Čika	205. Latviešu studentu novadniecība Pēterburgā	J. Rasmanis
95. Fraternitas Metropolitanas Bosto- nā, ASV	J. Ansbergs	206. Beigu vārds	J. Ansbergs
98. Metropolitāņi — ārsti un zināt- nieki	P. Purviņš		